

Z. p-13

~~M~~ 20

M 55

794-տի 448

Քն 33

ԷՍՐԱՐԸ ՊԱՊԱԸ ԹՕՄ

ՄԻԻԷԼԼԻՑԻ

ՔԱՐԱՎԻ ԼԻՄՈՆԱԿԱՆ

~~Հարմար է~~

29

Քն 33

2004

ՏԵՐԱՍԻԹ

ՃԻՂԵԼԵԿԻՆՆ ՄԱԹՊԱՍԸ

794-mh

3959-B

ԷՍՐԱՐԸ ՊԱՊԱ ԹՕՄ

Ա.

ՏԵՀԵԹԼԻ ՊԻՐ ԿԻՃԷ

1733 սենյսի դեկտեմբերին Չինճի կէճէսի իտի :

Ինկիթէրրանըն Պրգսթըն նամ շէհրի ճիվարընտա պուլունան քիւշիւք քէօյլէրին պիրիսինտէ , ալէլ ումում քէօյլէրին սաքին էհալիլէրի էօմրիւնտէ ատէթտէն օլտուղու իւզրէ , գարանլըգ պաստըգտան իքի իւշ սաաթ սօնրու հէր քէս եաթագլարընա կիրմիշ , վէ օլ կիճէսի դաղասլա կէլմիշ օլան թա . պիաթըն շիտտէթինտէն , եօրկանլարընը քէնտիլէրինէ սիքէր ալմըշ իքէն , քէօյիւն էն թէնհա , եանի գըրա էն զիյատէ եազըն պուլունան գուլիլիլ ճիլը . լէրտէն պիրիսինին գաբու արալըղընտա կէօրիւնէն պիր գանալիլ բըրդը , հէնուզ մէղքիւր գուլիլալտէ , ույգուտան վէ հալանըն շիտտէթինտէն գիատէ քէնտի իւզէրինէ թէէսսիր իտէն պիր թէֆէքքիւրէ թապի պիրիսի պուլունտը . շընը աշիքեար կէօսթէրմէքտէ իտի :

Լաղըղաթէն մէղքիւր Փագըր , վէ ատի Փագաթ թէմիզ պիր եաթագ . տան , աղտան պիր մասսանըգտան , վէ իքի ատէտ տալի էսքի տանալիլէրտէն , վէ պուլունա պաթիլ օնաղըն էօմրիւնտէ պուլունան պիր եէմէք գաալը իւն ու . լաղըղաթ թապագլար վէ պիր աղ տա եէմէքտէն արթմըշ էթմէք գըրը . թըլարընտան պաղգա պիր թէլէլիլաթը մէ սիլիլիլի պուլունան լաղըղաթ . ճիլքտէ , իւզէրինէ . եանմաղտա օլան . լաղըղաթ իտիլիլ մասսանը . էօմրիւնտէ , հէնուզ անճաղ 18-20 եա . լաղըղաթ իտիլիլ իտէ տէ , եամէր իւզէրը . մալիք պիր տէլիլգանլը օթուրմագտա իտի :

Տիշարտա աղանլարը քէօքլէրինտէն չըգարմաղ . ն շիա . թուանըն , վէ գաբու արալըղլարընտան իշէրիլէ էսիւ . թա մաս . րինէ պիլէ թէքլիֆսիլդէ կէլիլ օթուրմագտա օլան գալըն , պու . իւզէրինէ զէրրէ գատար պիր թէէսսիրի օլամալըս , ուլալ . իքի . րասընա ալմըշ օլտըղը հալտէ , զանն իտէրսին քի , գիհնինի թապիլիլ . թէֆէքքիւր , պու էլ վէ գօլ տէսթէքլէրինէ տէ զալէպէ իտիլա , մէրգուս . լիլգանլընըն պաղընը մասսանըն իւզէրինէ գատար էնտիրէճէք իտի :

Սագաթ պու տալիլընլըգ չօգ ուղուն սիւրմէտի :

Գաբուսլա , նալիլէհան արշարտան վուրտուլար :

Հէման ետքը կիճէյին , վէ օ գար թուֆան հավատա , պու թէնհա գու-
լիպէնին գարուսընը էլէ ալան քի՞մ օլապիլիր իտի :

Տէլիգանլը՝ գարուսըն սէսինի ալըր ալմազ հէման պաշընը եօգարը գու-
տըրտը :

Բէք իհթիմալտէն իտի քի , եօլուսը զայալ իթմիշ պիշարէ պիր ատէմ ,
օլ կիճէ իշիւն , հավանըն շիտտէթինտէն գուրթուլաճագ վէ քէնտիսինի հըֆգ
իտէճէք պիր մահէլլ տիլէմէքտէ իտի :

Պու ճիւմէ իլէ , գուլիպէտէքի տէլիգանլընըն գիհնինի թաղէիգ իտէն
աղըր թէֆէքքիւրլէր , քէնտիսինէ էօյլէ պիր տալկընլըգ կէթիրմիլլէր իտի քի ,
քէօյլիւլէրէ մախսուս պիր ֆաղիլէթ հիւքմիւնտէ պուլուսան ֆէտաքեարանէ
միւսաֆիրրէրվէրլիք վաղիֆէսի , իլք համլէտէ քէնտի հուգուգուսա սահիպ
օլամատը :

Տէլիգանլը էլան թէրէտտիւտ կէօսթէրմէքտէ իտի :

Գարու պիր տէֆա տահա վուրուլտու :

Պուսու միւթէագըպէն , նաղիք պիր գատըն եախօտ գըզ սէսի , — Ան-
տէ՛րսըն , Ալլահ աշգընա օլսուս գարույու աշ . տէտի :

Պու տէֆա իսմի իլէ չըղըրլան տէլիգանլը , կէօյսիւնտէն գուրչուս իլէ
վուրուլմուշ արսլան կիպի եօգարը սըչրատը . վէ պու սէս , պու նաղիք , վէ
զանն օլուստըղընա կէօրէ , զաթէն քէնտիսինէ մալիւմ օլան պու սէս , Ան-
տէրսընը օլ տէրէճէտէ շաշըրթմըլ իտի քի , գէվալը տէլիգանլը , թէլաշլա
եէրինտէն սըչրատըղընտա , իւսթիւնտէքի գանտիլ իլէ պէրապէր մասայը տէ-
վիրէճէյինէ բէք ազ պիր շէյ գալտը :

Անտէրսըն , օ արա մալի քէնտիսինէ բէք աղըր օթուրաճագ օլան պու
գաղայը պիր միւճիգէ նէվինտէն օլարագ սափուշտուրմայա մուվաֆֆագ օ-
լապիլտի իսէ տէ , ալտըղը սէստէն հիսս իյլէտիյի հէյէճան , վիւճուտ մաքի-
նասընտա պէօյիւք պիր պօղկուսլուգ բէյտա իթմիշ օլաշուղընա , պիր
տիւրլիւ աեագլարընա գօմանտա իտէմէտի , վէ թամ գարուեա եէթիշիպ
անը աշաճաղը սըրատա , պօյճա սէրիլիսլ եէրէ եաթտը :

Փագաթ 20ինճի եաշ , մաղլուսիյէթտէն մէյեուս օլմազ :

Անտէրսընըն , եէրէ տէ վրիլմէսի իլէ սըչրաեըպ գալգմագտա օլմասը պիր

իլէ զարֆընտա , Անտէրսըն տիւշմիւշ , գալգմը , վէ գարու
թ իւսթիւ աշըլմըլ իտի :

Գանլը խանէ սահիպի , պիր գաշ ատըմ կէրի կէրի կիթտի :

Գուտան իշէրիյէ կիքէն , կիյինտիյի գօյու էլպիսէսի իւղէրինէ օթուր-
լան գար գատար պէյազ , վէ եա գալպինին հէրարէթինտէն , եա ս-
ղուս շիտտէթինտէն , վէ եախօտ եօրկուսլուղուստան նար կիպի գըզար-
մըլ զայէթ տիւպէր վէ բէք կէնճ պիր գատըն իտի :

Պու գատընըն գուճաղընտա տախի , սիյահ շալա սարըլմըլ վէ անճագ
իքի եաշընտա թախմին իտիլէպիլէն պիր շօճուգ վար իտի :

Գարու գարանտը , վէ Անտէրսըն , քէնտի միւսաֆիրինի օթու

տալէթ իթաի իսէ տէ , օլ գատար շաշըրմըշ իտի քի , սանտալիէյի թագաթիմ
իտէճէք եէրտէ , մասանը չէքիշտիրմէքտէ իտի :

Տէլիգանը գուլիպէ սահիպինի պու տէրէճէտէ թէլաշա տիւշար իտիպ ,
անը պիւսպիւթիւն շաշըրթմըշ օլան պու տիւպէր վէ կէնճ գատըն քիմ իտի .
վէ կիճէնին եարըսընտա վէ օ շէտիտ գար ֆուրթուհնատընտա , մէրգուճէնին
տաղլարա տիւշմիւշ օլմասը սէպէպի նէ՞ իտի :

Տաղլարա տիւշմէսի տէտիք . չիւնքի չօճուղու իլէ պէրապէր տիւշարը
տիւշմիւշ օլան պու կէնճ գատըն , քէօյիւն իչինտէն տէյիլ իտի . վէ էպիա-
պընըն իւղէրինտէ օթուրմուշ օլան գարըն գալընլըղը տաթի , մէրգուճէնին
ուղագ պիր մահէլտէն կէլմիշ օլտուղընա պիր իսպաթը գաթի կէօրիւնմէք-
տէ իտի :

Նիհայէթ արթըգ աեագտա տուրմաեա իգթիտարը գալմամըշ օլան տիւ-
պէր , Անտէրսընըն թէրք իթմիշ օլտուղու սանտալիյէ իւղէրինէ տիւշտիւ , վէ
պաշընը , գուճաղընտա պուլուհուպ թիրիլ թիրիլ թիթրէմէքտէ օլան մասու-
մուհուհ կէօյսիւնէ վաղ իտիպ , եիւղիւնիւ գարատը :

Անտէրսըն տաթի , իքի ատըմ էօթէտէ , գօլարընը խաշվարի կէօյսիւ-
իւղէրինէ տաեաթմըշ օլտուղու հալտէ , սանէմ կիպի աեագտա տուրմուպ ,
օմուղարընըն գալգըպ էնմէսինտէն աղլամագտա օլտուղու աշիքեար կէօրիւ-
նէն կէնճ գատընըն իւղէրինէ տալկըն տալկըն պագմագտա իտի :

Թէրէտտիւտ բէնչէսինէ էսիր տիւշմիւշ օլան պիւշարէ տէլիգանը , պիր
գաշ տէֆա աղղընը աշըպ պիր շէյ սէօյլէմէյէ հաղըրլանտը . ֆագաթ սէս
մաքինալարընըն քեաֆիէսի տաթի իսեանա գալգմըշ օլտուղլարընտան , պու-
լարա սէօղ անլաթմագ գապիլ օլամատը :

Սօն պիր թէրէտտիւտ , վէ սօն պիր թէճըրիւպէ տահա , վէ նիհայէթ ,
պօղաղ թարաֆընտան պիր իւմիտ քէօշէսի կէօրիւնմէյէ պաշլամագտա իտի :

Եւ . . . Եւ . . . Եւժօնօ'րա . . . մէր . . . մէր . . . մէրհամէ'թ էթ . . .
Եի . . . Եի . . . Եիւղիւնիւ պագ . . . տէտի Անտէրսըն : Պագաթ զէփալընըն
պ . . . Եիւղիւնիւ պիր եէրէ կէթիթիպ հուղուրա չըգարմագ իչիւն նէլէ'ք
թէթ . . . Եիւղիւնիւ պիր Բուս տոնտուրմայա զեաֆի օլան օլ շէտիտ տուրմու-
տարմուտա տամլա տամլա եէրէ տէօրիւմէյէ պաշլամըշ օլան թէր տալիւ-
րիւնտէն պիր էյիճէ աղլամագտա իտի :

Եւժօնօրա , պիր իքի տաղըգա գատար աղլամագտա տէփամ իտի .
պիւնիւ կէօսթէրմէտիյինտէն , թապիաթը իլէ , միւտաթէթը մէղքիւր գաթըն-
տա , տէրին պիր սուսլուգ հիւքմ իտէրէք , եալընըղ սէֆիլ կէնճ գատընըն
պօղնուգ սուրէթտէ աղլամագտա օլմասընտան նէշէթ իտէն պիր նէփի ընչ-
գըրըգ սէսինտէն պաշգա պիր սէս իչիթիլմէմէքտէ իտի :

Նիհայէթ , գալպ ֆուրթուհնատընըն իլք զարպը թէսըին օլտու , վէ Ե-
ւժօնօրա պաշընը եօգարը գալտըրըպ , ըսլագլըղընտան պիր գաթ տահա ճի-
լալամմըշ օլան սիյահ կէօյլէրինի , Անտէրսընըն եիւղիւնէ տիքտի :

Սիւպհան Ալլահ , օ նէ' պագըշ իտի :

Անտէրսըն , հէր նէ գատար էվէլէրի պու տէհէթի սիլահա գարըն է

բէյիճէ կէօյիւս վէրմիշ, վէ սինէսի անըն զարպընա գարշը գօյմայա ալընմըշ
կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի իսէ տէ, արթըգ չօգտան պէրու պու սիւահա թէ-
սատիւֆ իթմէտիյինտէն խամլանմըշ օլմասընտան մը, եօգսա պիրտէն պիրէ
ղաֆլէթէ կէլմիշ պուլուլնմասընտան մը, վէլհասըլ եա պիր վէ եախօտ տի-
կէր սէպէպլէ մուգավէմէթէ իքթիտարը գալմայըս, Էլէօնօրանըն ըսլադ
կէօզլէրի քէնտի կէօզլէրինէ չարբար չարբմադ, պիչարէ տէլիգանլընըն պաշը
էօնէ տօղրու էյիլտի, վէ եէրաէքի տէօշմէ թախթասընըն չիվիլէրինի սայ-
մայա պաշլատը :

Շիմտի տէ, սէսլէմէ սըրասը, Էլէօնօրայա կէլմիշ իտի :

— Ան . . . ան . . . Անտէ'րսըն . . . նէ^ա . . . նէ^օ . . . նէ^օ իշիւն . . . եիւ . . .
եիւ . . . եիւզիւմէ . . . պադ . . . պադ . . . պադմայօրսըն, տէտի մէրգումէ
սօլուղընը թութամայարադ :

Անտէրսըն, չըլիւն կիպի այըլըս պաշընը եօգարը գալտըրտը :

— Էլէօնօ'րա . . .

— Անտէ'րսըն . . .

Ազ չօգ գանուլն ու նիզամ թահթընա ալընմըշ օլան միւքեալէմէիւն
պաշլանլընը պու օլտու :

— Էլէօնօ'րա . կիճէնին պու վադթինտէ վէ պու տէհշէթի հավատա . . .

— Անտէ'րսըն . Ալլահ աշգընա օլտուլն օլ պապտէ պանա պիր շէյ սիւվալ
իթմէ . . . Ալլահ աշգընա օլտուլն . . .

— Ֆադաթ . . . Ֆադաթ . . .

— Ալլահ աշգընա տէյօրըմ Անտէ'րսըն . վէ էկէր միւսաատէ պուլուրուր
իսէն, պէնիմ աշգըմա . . .

Էլէօնօրա սէօզիւն պադըսընը տէվամ իտէմէտի :

Անտէրսըն եըլտըրըմ զարպընա պէյնզէր պիր պադըշլա, Էլէօնօրանըն
եիւզիւնէ պադմըշ իտի :

Տէրուլի գալպինտէ նէ տէհշէթի մուհարէպէլէր վուգու պուլմագտա
օլմասը, եիւզիւնին պիրիպիրինի միւթէագըպէն քէսպ էյլէմէքտէ օլտըղը նէվ
պէ նէվ բէնկլէրաէն բէք աշիքեար կէօրիւնէն պիչարէ տէլիգանլը, ուղուլն
պիր ա'հ չէքտիյինտէ, Էլէօնօրա պայըլմագ տէրէճէսինէ կէլիպ պաշընը տ-
շաղը սալգտը, վէ գուճաղընտա ուլուլմայա պաշլամըշ օլան մասուլմու տա-
եէրէ տիւլիւրէճէյինէ չօգ պիր շէյ գալմատըղընտան, արթըգ քէնտիսինի դայա
՝ Գմէք տէրէճէլէրինէ կէլիպ նէ եաբաճաղընը չաշըրմըշ օլան Անտէրօէն Փըր-
լանըս մէրգումէյի գօլլարը իշինէ ալտը :

Էլէօնօրանըն վէ Անտէրսընըն կէօզլէրի, պիր տէֆա տահա եէքտիկէ-
րինէ չարբտըլար :

— Անտէրսըն, հալէա պէնի սէվմէքտէ^օ մի սին :

— Սէնի ունուլթմագ գապի'լ մի տիր Էլէօնօ'րա :

Սահիհէն, հալէա պէնի ունո'լթմատըն մը : Ա'հ ե'ա Բապպիմ, մէրհա-
մէթ էթ պանա . մէրհամէթ էթ . հազգլը զաղապընըն պու սօն զարպընա
արթըգ տաեանաճագ հալիմ գալմամըշ տըր :

— Էլէօնօ՛րա . սէնի ունութմագլորդըմը՝ մը արդու իթմէքտէ իտին . պուսոն թէսէլիյի՞ տէ մի պանա չօգ կէօրմէքտէ իտին :

— Ֆագաթ . . . Ֆագաթ . . . Անտէ՛րսըն . . .

— Սէօյլէ՛ . սէօյլէ . . . Ֆագաթ նէ՞ . . .

— Ֆագաթ օլ տէհչէթիլի վուգուաթտան սօնրա հալէա պէնիմ իւզէրիմ . տէ օլան մուհապպէթինի պագը սագլամագլորդըն գապիլ օլամաեաճագ տըր տէյի իթիմատ իթմէքտէ , վէ պոււնունլա քէնտի . թէսէլի պուլմագտա իտին :

Անտէրսըն , պիր դօլունու Էլէօնօրանըն վիւճուտինտէն անրըպ , էլինի կէօյսիւնէ սօգտու , վէ բէք տիգգաթլը սուրէթտէ սարըլմըլ օլան իրէքտէն մամուլ ուֆագ պիր չըգըն չըգարըպ անը սէօքտիւ , վէ իշինտէն չըգարտըլը պիր թութամ սիյահ սաչը էօբտիւքտէն սօնրա ,

— Էլէօնօ՛րա սէն պէնի թէրք իթտին . Ֆագաթ պէն սէնին ադիգ սաչընը թէրք իտէմէտիքտէն պաչգա , սանա ֆէտա իթմէյէ եէմին իթմիլ օլտու . զում էօմրիւմիւ , սէնտէն պանա եատիկեար գալմըլ պու գիյգըյմէթ էսէրէ հասր իթտիմ , տէտիլ Էվվէթ պու ադիգ եատիկեարըն , սահիպինտէն զիատէ պանա սատըգ գալաճաղընա էմինիմ . վէ մէզարա կիրտիյիմտէ , անը կէօյսիւմիւն իւզէրինտէն գալտըրմամալարընը վասիյէթ իթմիլիմ իր . Չաթէն պէնիմ տէ վասիյէթ իտէճէք պաչգա նէ՞մ վար տըր :

— Անտէ՛րսըն . Անտէ՛րսըն . պէնիմ վիճտանըմըն թաղեիգի պանա Էլ վէրիր . մէրհամէթ էթ . մէրհամէթ էթ . Անտէրսըն . սօնրա , մէրհամէթինէ շաեան պուլունտուղումու անլաերպ , պու ալիճէնապըլըն իշիւն բէշիման օլմաեաճագսըն :

— Մէրհամէթէ շաեան պուլունան հանլըմըլ օլմալըերգ , Էլէօնօ՛րա :

— Սէն պէնտէն չօգ մէսուտ հալտէ սին Անտէ՛րսըն . էվվէթ սատըգ վէ բագ պիր եիւրէքլէ սէվտիյին պիր գըգըն սաչընը հալէա սինէնին իւզէրինտէ թաչըեաճագ դատար պիկիւնահլըլըն իշիւն , չօգ մէսուտ հալտէ սին . Ֆագաթ պէն . էվվէթ սէնին օլմագ վէ սէնտէն պաչգասընը սէվմէմէք իշիւն եէմին իթմիլ վէ շիմտի եիւզիւնէ պիլէ պագմաեա ճէսարէթի վէ բագլըլը գալմամըլ օլան պէնիմ կիպի սէֆիլ պիր գըլ , սէնին խէեալ իտէպիլաիյինտէն չօգ զիյատէ սէֆիլ պիր հալտէ օլմալը տըր :

Էլէօնօրանըն զօր իլէ դապթ օլունմուլ օլան կէօլ եաչարը բէքտաթէն սէլ կիպի ագմաեա պաչլաերպ , Անտէրսըն , հէրարէթլէ սէօյլէմիլ օլմագ սէօզլէրտէն նէչէթ իտէն պու իքինճի ֆուրթունաեր թէքին իյլէմէք իւզրէ ադընը աչըպ անճագ պիր իքի լուզէթ սէօյլէմիլ իքէն , Էլէօնօրա , քէնտի սինէ պիր շէյ տուլ օլմուլ կիպի նակէհան ալաղա ֆըրլանալաղ , գարույա տօղրու գօշտու , վէ գանտիլին ըլըղընը իքի էլլէրի արասընա պըլը գարան . լըգ իթմէսինի Անտէրսընա բէճա իթտիքտէն սօնրա , տէր հալ գարույը աչըպ տիշարըյա պագտը :

— Ամա՛ն Ալլահ . թութո՛ւլտըգ , թութո՛ւլտըգ , պաղըրուլ Էլէօնօրա

չիտտէթլէ գարույը գարայարագ , վէ պիւթիւն վիւճուտի իլէ թիթըմէյէ պաշլայարագ :

— Նէ՞ վար էլէօնօրա . նէ՞ վար . քի՞մ պիղի թութածագ :

— Արալըգտան պիր քէրրէ տիշարըյա՛ պագ :

— Էվվէթ ուղագտան մաշալա ըըղլարը կէօրիւնիյօր :

— Իշթէ օ ըըղլար , աման եա՛ Րէպպ , օնլար տըրլար . օնլար տըրլար :

— Քի՞մէր . . .

— Անտէ՛րսըն , պէնիմ սէվկիւլի՛ւ Անտէրսընըմ :

— Սէօյլէ էլէօնօ՛րա , սէօյլէ . տուր թիւֆէնքիմի պուլայըմ :

— Խա՛յր . լիւզումը եօգ տըր . սէնտէն նէֆսիմին մուհաֆագասընը իսթէմէմ . խա՛յր , խա՛յր , պէնիմ իշիւն էօլմէնի իսթէմէմ :

— Եա նէ՞ իսթէրսին պէնտէն էլէօնօ՛րա . էմր էթ :

— Անտէ՛րսըն , պէնի հալէա տէրունի տիլտէն սէվմէքտէ՞միսին :

— Նէ՞ իշիւն պէօյլէ մէրհամէթսիղ շիւպհէլէրէ զահիպ օլույօրսըն :

— Էվվէթ ինանտը՛մ , ինանտը՛մ , ա՛հ պէն սէնին մուհասպէթինէ լայըգ տէյիլիմ , Անտէ՛րսըն :

— Հէր վագթ սէնին իշիւն էօլմէյէ հաղըրըմ էլէօնօ՛րա :

— Պանա օնտան պիյատէ պիր ֆէտաքեարլըգ իտէպիլիրսին :

— Է՛մր էթ , սէօյլէ , նէ՞ իսթէրսին քի եարայըմ :

— Էմրիմտէն տիշարըյա չըգմամաղա եէմին էթ :

— Սէնին հագգընտա հիսս իթտիյիմ աչգ իւղէրինէ եէմին իտէրիմ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ Անտէրսըն , զայպ իտէճէք վագթիմիղ եօգ տըր . էվլատըմը սէնին մէրհամէթինէ հէվալէ իտէրիմ :

— Օնուն իշիւն տախի էօլմէյէ հաղըրըմ :

— Խա՛յր , օնուն իշիւն եաշամագլըղըն լաղըմ տըր :

— Բէք ալէա , եաշամայա տախի եէմին իտէրիմ :

— Էօյլէ իսէ ալ պէնիմ սէվկիւլիւ ճկէրրարէմի . վէ չարուգ պուրատան տիշարը չըգ , անը գաչըր , մուհաֆագա էթ , քէնտիսինէ պիր քէտէր օլ , արգանա պիլէ պագմա , քիլիսէնին եօգուշու թարաֆընտան գա՛շ , չարուգ , չարուգ . տո՛ւրմա , շիմտի . ա՛հ շիմտի եէթ իշիրլէր . . .

Էլէօնօրա , Անտէ՛րսընըն ճէվապ վ րմէսինէ արթըգ մէյտան պրաղմայըղ , պէթթածիլ գուճողընտաքի չօճուղու Անտէրսընըն գօլլարը իշինէ եէրլէշտիր . . . վէ սօն տէֆա պիր քէրրէ քէնտի էվլատընը , պիր տահա ապա քէնտիրսի զօրմէյէճէյի իթիգատը թագեիլի թահթընտա տէրէճէյի նիհայէտէ պիր աչգ իլէ պուս իտիպ սէվտիքտէն սօնղրա , գօլլարընը Անտէրսընըն պօյնուհա աթտը , վէ էսքի մաշուգլարըն աթէշ քէսիլմիշ օլան տուտագլարը շիտտէթլէ պիրպիլըլէրինէ թէսատիւֆ իթտիքտէն սօնրա , Էլէօնօրա , պայկըն պիր սէս իլէ , «աաի՛էօ Անտէրսըն , Սլլահ իքինիլի տէ մուհաֆագա իթսին տէտի , վէ հէման գարույը խըշմ իլէ աշարագ , քէնտիսինի շաշըրմիշ օլան պիշարէ տէ . իգանլըյը տիշարը սիւրտիւ :

Սէֆիլ վալիտէ , արթըգ պիր տէֆա տահա եիւղլէրինի կէօրէմէյէճէյինի

բէք ալէա պիւտիյի էվլատընը վէ աթիգ մաշուգուհու քէնտի էլի իլէ գաշը-
րըպ, ազ պիր միւտտէթ արգալարընտան պագա գալտըգտան սօնրա, հէ-
ման տիգ իւզէրինէ կէլիպ, գօլլարընը եօգարը գալտըրտը. վէ «եա՛ հաֆըզ
Սլլահ. մէրհամէ՛թ էթ. մէրհամէ՛թ, տէյիլ պէնիմ կիպի ճէգայա միւսթա-
հազգ պիր աղիմ կիւնահքեար, իլլա պիկիւնահ էվլատըմ վէ սէֆիլ գըլտը-
ղըմ մաշուգուհի իշիւն մէրհամէ՛թ էթ. եա՛ ատիլ Սլլահ, թնլարա թէհտիտ
իտէն ատալէթ գըլըճընըն զարպընը, եալընըզ ասըլ կիւնահքեարըն, եանի
նալայըզ գուլուընըն պօյնուհա չէվիր» տէտի :

Պատէհու, մաշալա ըըզլարընըն բարըլթըսընը արթըզ եազընտան կէօր-
մէյէ պաշլամըշ օլան սէֆիլ վալիտէ, կիւյա պիր զըրհլը գալգան իլէ մու-
հաֆազա իտիյօր կիպի, պաշընը իքի էլլէրի արասընա ալարագ վէ գանալիլ
տէ իւֆլէյիպ սէօնտիւրէրէք, գուլիպէ գաբուսընտան տիշարը ֆըրլանալ . . .

Րիւզկեարըն շիտտէթի սօն տէրէճէլէրէ վարմըշ, վէ տիշարտա պիր էյի-
ճէ սէշիլմէյէ պաշլամըշ օլան մաշալա ըըզլարընտան, եաղան գարըն տախի
իֆրաթ մէրթէպէտէ սըզլաշմըշ վէ գաթըլաշմըշ օլտուղու միւշահէտէ օլուն-
մազտա իտի :

Պիր տէ նակէհան, թրա՛նկ . . . պիր թիւֆէնք սէսի իշիթիլտի :

Արասը պիր տագըզա գատար կէշէր կէշմէզ, պիր իքի թիւֆէնկ սէսլէ-
րի տահա, պատէհու նիտալար, ֆէրեատ ու ֆիղան սէսլէրի, պուհու միւ-
թ ազըպէն պիր գաշ թիւֆէնկ սէսլէրի տահա իշիթիլտի. պիր արպէտա
վար իտի :

Սահիհ պիր մուհարէպէ :

Պիր իքի տագըզա սօնրա, սէսլէր եազլաշտը :

Տիշարտա տէհէթլի հալլէր վագը օլմագտա իտի :

Ինսան վէ թիւֆէնք սէսլէրի, վէ Րիւզկեարըն ինիլթիլտի պիրպիլըքրինէ
գարըշմըշ իտի :

Վէլհասըլ, մահշէր կիւնիւ, մահշէր կիճէսի տիր կիպի կէօրիւնմէքտէ
թար :

Պիր տէ, տէօրթ նէֆէր բիւրսիլահ ատէմլէր, գօշարագ գուլիպէտէն
թիլթիլէ հիւնուհի իթտիլէր :

Հայտուտ գըլաֆէթիտէ պուլուհան, վէ իւզէրլէրինտէ օթուշմուշ
լան գարտան կիյինալիքլէրի էսֆապլարընըն րէնկի ատէթա թանըլմազ հալտէ
կէօրիւնէն պու վահի ատէմլէրտէն պիրիսինին էլինտէ տախի, հալէտ եան,
մագտա օլան պիր մաշալա պուլուհիմագտա իտի :

Պու հայտուտ իսապիլէր, ալէթթանիլ գուլիպէնին գաբուսընտան իշէ-
րի կիրէր կըմէզ, տէրհալ գաբուլը գաբայըպ, մէվգըլարընա իսթիկքուհ
օլմագ իւզրէ, մասայը տախի գաբուլըս արգասընա վագ իթտիլէր, վէ քէն-
տիլէրի տէ, պիրէր քէօշտէ սիրէր տուրարագ, թիւֆէպլէրինի եէնիտէն
օլտուրմայա պաշլատըլար :

Շիւբհէսիզ, մէրգուհան տէօրթ նէֆէր հայտուտար, տիշարտան վու-
ղու օլուլմագ պիր հիւնուհի պէքլէմէքտէ իտիլէր :

Ֆազաթ պուռնլարըն խասիմէրի քիմէ՞ր օլապիւրլէր իտի :

Պէշ տազըգա գատար պիր սուսլուգ հիւքմ իթտի :

Րիւզկեարըն սէսինտէն պաշգա հիշ պիր շէյ իշիթիւմէմէքտէ իտի :

Հայտուտլար , պիրիպիրլէրինին եիւզիւնէ պազտըլար :

— Մազֆէ՛րսըն , պուռ սուսլուգա նէ՞ տէրսին , տէտի հայտուտլարտան պիրիսի , էյիլիս պաճաղընը սըգարագ :

— Օնլար տա գաշմըշ օլմալը տըրլար . պիզ նաֆիլէ եէրտէ թէլաշ իտիպ պուրայա սըղընտըգ , տէտի , Մազֆէրսըն թապիր օլուռնան հայտուտ : Նէ՞ վար տըր ճա՛գ . վուրուլտո՞ւն մու :

— Էվվէթ պաճաղըմտան վուրուլմուշըմ . աճըսընը շիմտի տույմայա պաշլատըմ . պուռ իշին մալի պիզէ չօղա օթուրաճաղընը ասլա ֆիքրիմտէն պիլէ կէշիրմէմէքտէ իտիմ :

— Զէվալը Սիմս վէ Հարրի գուրպան կիթտիլէր հէ՛ տէտի հայտուտլարտան պիր տիկէրի :

— Էօլմէլէրի տահա էյի օլտու գա՛րթան :

— Էօլմէլէրի տահա էյի՛ մի օլտու :

— Շիւբհէսիզ . . . : Եարըն Լօրտ հաղրէթլէրի հուզուրընտա , պուռ կիճէքի ըէզալէթին հիսապընը վէրիպ գըզարմագտան իսէ , էլպէթտէ էօլմէք տահա ալէա տըր :

— Էվվէթ հագգըն վար տըր . հիշ տէյիլ իսէ պիզիմ ՚իպի , պիրէր զա՛յիֆ գարը մագամընտա ֆիրար իթմէտիլէր :

— Ֆազաթ տիւշմէնլէրիմի՞զ քիմէր իտիլէր , գա՛րթան :

— Իշթէ իշին պէնի տիւշիւնտիրէն եէրի տէ պուրասը տըր :

— Նամալիւմ տիւշմէնլէրէ գարշը մէմուլին զայրի պիր մուհարէպէյէթուլթուլմագ սահիհէն աճայիպ պիր շէյ տիր :

— Ֆազաթ պիզ քէնտիմիզ մաղլուպ օլուպ ֆիրար իթտիյիմիզ հալտէ , ճէ՞ իշիւն պիզի սըգըշտըրմայօրլար :

— Իշթէ աճայիպ շէյլէրտէն պիրիսի տէ պուռ տուր :

— Պէն պիր քէրրէ տիշարըյը կէօզտէն կէշիրէյիմ , տէտի , գարթան թէսմիյէ օլուռնմասընտան , հայտուտ շէթէսինին ըէյիսի օլտուղու աշիքեար օրիւնէն էլ . . . նտուտ աթէմ . վէ մասայը շէքիպ պէրիյէ ալտըգտան սօնա , գարույու աշարագ տիշարը չըգտը վէ զայպ օլտու :

Պաճաղընտան վուրուլմուշ օլան հայտուտ , ճէպինտէն պիր գըրմըզը մէնտիլ չըգարարագ , քէնտի էլի իլէ եարասընը պաղլամայա պաշլատըղընտա , տիկէր իքի հայտուտ տախի գարույա տօղրու ուզանըպ տիշարըյա պաղլամագտա իտիլէր :

Մաշալա տախի մասանըն իւզէրինէ վաղ օլուռնուպ , օրատա եանմագտա իտի :

Պուռ սուրէթլէ օն տազըգա գատար կէշտի :

« Կէլիյօ՛ր , կէլիյօ՛ր , տէտիլէր գարուտաքի հայտուտլար :

Ֆիլվագը պիր տազըգա սօնրա , շէթէնին ըէյիսի թէքրարէն գարուտան իշէրի կիրտի , վէ աճը գաթատը :

— Տիշարտա պիր չէյ կէօրտիւնիւ՞ղ մի, գարթան , տէյու սիւվալ իթտի
եարալը հայտուլ :

— Խա՛յր , դար ըլլողնն միւսաատէ իտէպիլտիյի դատար հէր թարաֆը
կէօգտէն կէչիլտիմ : Սիմսին վէ Հարրինին , գար ալթընտա էօրթիւլիւղ զայս
օլմալ իւզրէ պուլուլնան ճէսէտլէրինտէն յաշգա , մէյտանտա հիչ պիր էսէր
էօգ տըր :

— Գարը՞, օ սիյահլար կիլինմիշ օլան գարը՞ նէ օլմուշ :

— Օնտան տա պիր էսէր էօգ տըր :

— Նէ՞ տէյօրսըն գարթա՛ն , պէնիմ դուրչունըմտան վուրուլուլ ախուշ
ախլինի պէն քէնտի կէօգլէրիմ իլէ կէօրտիւմ :

— Մէրգուլէնին տիւշտիւլինի պէն տէ կէօրտիւմ . ֆադաթ ա՛նըն վու
րուլուլ տիւշտիւլի եէրտէ գարտան սաշգա պիր չէյ պուլամատըմ . էօլիւսիւ
նի ալըս կէօթիւրմիւշ օլմալը տըրլար :

— Ա՛հ , գարթան , եարըն լօրտ հազրէթլէրինէ նէ՞ ճէվալ վէրէճէյիլ .
մէրգուլէնին եէրինէ եալընըղ պիզիմ էօլիւլէրի՞ մի քէնտիսինէ թադտիմ
իտէճէյիլ :

— Էօլիւլէրիմիղի ալըս պէրապէր կէօթիւրմէյիշ օլմալարը տա պիզիմ ի
չիւն պիր պալթիյարլըղ տըր . հիչ տէյիլ իտէ իւսթէ տէ պիր չէյ վէրմէյիշ
օլուրուլ :

— Էվլէթ հազգը՞ վար , սիւ գատարընը տա պիզէ շանը պիր չէնաթ
մադամընտա կէօթէրէպիլիլ :

— Պա խուսուս քի , իւնրէթիմիղի տէ քէչինէն ախղ էյլէմիշ կիպի օլտը
լըմըտան , պիր զայսլըմըղ օլմամըշ տիմէք օլուր :

— Տահա ալէսար վար տըր , գարթան :

— Հա՞նկըս :

— Ալամաղըմըղ մէսլաղը ալթը քիչիյէ թադսիմ իտէճէք իքէն , չիմտի
էօրթէ թադսիմ իտէճէյիլ . սաղ գալանլարըն բայը արթմըշ օլաճադ տըր :

— Կէօրտիւնը՞ ո՞ւր մի , հէր ֆէնալըղըն պիր էյի թարաֆը տա օլուր :

— Հէմ լօրտ հազրէթլէրինին պիզէ սիթէմ իթմէյէ հազգը էօգ տըր :

— Նէ՞ սուրէթի :

— Յիւնքի պիզիմիէ , եալընըղ գարըյը վէ չօճուղու քէօքտէ պատը . էս
իւրթէք իչիւն բադարլըղա կիրիշմիշ իտի . մուգավէլէմիղտէ , տաղարա ախ
նամալիւմ ախլէնլէրէ գարըն մուհարէպէ իթմէք շարթը վա՞ր մը իտի :

— Խա՛յր , հէմ պուլն . էյի սէօյլէտին , մուգավէլէնին խարիհինտէ
պուլուլնան պիր մուամլիտէ զայս իթմիշ օլտըղըմըղ իքի րէֆիզլէրիմիլին
պէտէյիլնէ քէնտիսինտէն թալէս իթմէյէ հազգըմըղ վար տըր :

— Էք հազգը սէսլէյօրսընըղ գարթան . ֆադաթ սանա գալըր իտէ ,
պուլթալթաթ քէթիլին պէրթարաֆ իտէյիմ . լօրտ հազրէթլէրի հէմ վա
րթ պիզէ լաղըմ տըր :

— Գու՛նըն իւզէրի Գհիւ տար վէրիլիլ :

— Էվլէթ քէք ալ Կիմի պաշգա պիր չէյ :

— Կիւնիւլըմ . աղլըմա տըր :

- Սէօյլէ պագայրմ նէ՞ տիր :
- Շու օյուն քիմի՞ն իշի իտի :
- Հա՞նկը օյուն :
- Շու պիզի պասմըշ օլտուգլարը օյուն :
- Հը՞մ . պունուն իւզէրինէ պէն տէ չօգ տիւշիւնիւյօրում :
- Սանա պիր շէյ սէօյլէյի՞մ մի գաբթան :
- Տիյնէյօրում :
- Ծ գաթ իւզէրիմէ կիւլմէյէսին :
- Էկէր կիւլիւնէճէք շէյ տէյիւ իսէ , շիմտի օլուր օլմաղ շէյլէր իւզէրինէ
կիւլէճէք սրրա տէյիւ տիր :
- Պու օյուն , պիլի՞րմիսին քիմին իշի տիր :
- Քիմի՞ն :
- Օլ մէլուն իսթիյարըն :
- Եինէ՞ մի իշին իշինտէն օլ մէլուն իսթիյար չըգտը :
- Հէ՞մ կէօրէճէքսին քի զաննըմտա եանըլմըշ տէյիլիմ գա՛բթան :
- Ատամ սէն տէ . պէօյլէ պիր թէհայեիւրէ շայան թէրթիւլ , կիթտի
կէլտի տէ օ մաշուշ իսթիյարըն իշի՞ մի օլտու :
- Բէք ալէա . Բօպէրթսին զայալ օլմասընա նէ՞ մանէա վէրէպիլիրսին :
- Էվվէթ , Բօպէրթսին զայալ օլմասը , եանի օրթայա չըգմամասը , պիւ-
թիւն պու Փէլաքէթլէրին սէպէպի ասլիսի օլուշ տըր . պունուն իւզէրինէ
տիւշիւնտիքճէ գիհնիմէ սըգլէթ պասըյօր . Փագաթ պու իշին , մաշուշ իս-
թիյար իւէ նէ՞ միւնասէպէթի վար տըր :
- Նէ՞ միւնասէպէթի վար մը տըր :
- Էվվէթ նէ՞ միւնասէպէթի վար տըր :
- Իշթէ իշին էն ճան ալաճագ եէրի օրասը տըր :
- Պու տէտիյինտէն պիր շէյ անլամայօրում :
- Բօպէրթս հէր տէֆա , օ մէլուն իսթիյարտան գօրգտուղունու , վէ
պիր կիւն անըն էլինտէն քէնտիսինէ պիր գաղա կէլէճէյի իթիգատընտա պու-
լունտուղընը հէր միւնասէպէթլէ սէօյլէմէքտէ տէյի՞լ մի իտի :
- Էվվէթ սէօյլէր իտի . վէ պիր գաշ տէֆա , օ մաշուշուն վիւճուտինի
ան գալտըրմայա հագըր պուլունտուղըմըղը քէնտիսինէ պէյան իթտիք
իսէ տէ , հէր տէֆատընտա տալի Բօպէրթս պունա գարշը կէլմէքտէ իտի
պէն պու մուամմայը ասլա հալլ իտէմէմիշիմ տիր :
- Մուամմա բէք աչըգ տըր գա՛բթան :
- Նէ՞ սուրէթլէ :
- Զիւնքի լօրտ հագըրէթլէրի , օլ մէլուն իսթիյարըն գըլընա տէլունըլ-
մամասընը , Բօպէրթսէ գաթ գաթ թէնպիհ իթմիշ իտի :
- Օլ մաշուշ իսթիյա՞ր իշիւն մի :
- Էվվէթ օլ մէլուն իսթիյար իսթիյար :
- Տիմէք տիր քի , լօրտուն իսթիյար իսթիյար : մ բէք տէհէթի պիր
սըրըր վար տըր :
- Իշթէ շիմտի մո

—Ֆազաթ պու կիճէքի վուգուաթըն պունունլա նէ՞ միւնասէպէթի օւ
սպիլիր :

—Շիմտի պու գատարը անլաշըտը եա գա'թան . արթըգ իշին թէ-
քերրուաթա իւզէրինէ պաշգա պիր մահէլտէ , վէ իքիմիզ եալընըզ օլտուղը-
նըզտա սէօյլէշիրիզ : Շիմտի զանն իտէրիմ քի , եաբաճագ պաշգա պիր մա-
հիմմ իշիմիզ վար տըր :

—Էվվէթ . տէտիյին տօղրու տըր Մագֆէ'րսըն . ուզուն միւտտէթ պու
րատա տուրմամըզ էյի օլմայաճագ տըր :

—Էօլիւլէրիմիզի՞ նէ եաբաճաղըզ . գա'թան :

—Է'հ , հէր վագըթ նէ՞ եաբար իտիք :

—Մահվ իտէր իտիք , իմտի վագթ կէշիրմէտէն իշիմիզէ պագ պըմ :

Գաթան թէսմիյէ օլունան հայտուտ գուլիպէնին գաբուսընա տօ-
իլէրու վարտըղընտա , անըն պիր իշարէթի իւզէրինէ , տիկէր հայաղլար
արգասընտան կիթտիլէր :

Օն տագըգա սօնրա , գաբուտան իշէրիյէ իքի ճէնաղէ կէթիրիմէքտէ
Պունլար , վուգու պուլան արպէտատա վուրուլուպ էօլէն իքի նէ՞
հայտուտլար իտիլէր :

Գաթան՝ ճէնաղէլէրտէն պիրիսինին գօլլարընտան թութմուշ իքի
Մագֆէրսըն տախի անըն այագլարընտան թութմուշ իտի :

Տիկէր ճէնաղէյի տէ , տիկէր իքի հայտուտլար այնի սուրէթտէ թու-
թուպ կէթիրմէքտէ իտիլէր :

Ճէնաղէլէրին իքիսի տախի մասանըն իւզէրինէ եաթըրըլտըր :

Ֆազաթ մէղքիւր մասա , իքի քիշինին պէտէնինի պարընարրուպիլ
գաթար կէնիշ օլմատըղընտան , իքի ճէնաղէլէրին տախի պաշլարը պիր
րաֆտան վէ այագլարը տիկէր թարաֆտան , աշաղը սալգըլտըլտը :

Պատէհու Անտէրսընըն եօրկանը , վէ էլէ կէլէպիլէն հէր յէվի պէգ
օտուն բարչալարը , մասանըն ալթըն , եէրլէտիլէտիլէր , վէ եաշ իշին
իշինտէ նէ գատար գանտիլ եաղը պղլունմագտա իտէ , քեաֆիլէթի
պունլարըն իւզէրինէ տէօքիւլտի :

Արթըգ իշի թէքմիլ իթմէք իշիւն , եանմագտա օլան մաշալար
լանմըշ օլան պէզլէրէ վէ եօրկանա կէօսթէրմէքտէն պաշգա պիր
գալմամըշ իտի :

Մագֆէրսըն մաշալայը էլինէ ալըօլ , գաթանըն եիւզիւնէ պագտ

—Նէ՞ պաշլարսըն , տէտի գաբտան մէրգումա , զայս իտէճէք վա-
միզ եօգ տըր . աթէշլէ' :

Մագֆէրսըն մաշալայը պէզլէրէ տօղրու ուզաթտըղընտա , նախէլան
լինի շէրի շէքիպ , պիր իքի ատըմ արգայա սըշրատը :

—Նէ՞ վար միւլա'դիմ . նէ՞ օլտու :

—Պա'գ գաթան , պաբայա' պաղ , տէտի Մագֆէրսըն

ճէնաղէլէրտէն պիրիսինին եիւզիւնին կէօսթէրմէքտէ

Գաթան , ճէնաղէլէրին այագլարը թարաֆտան

Թաթ

29 հոգ 73

Օլ վագրթ սէրհայտուտ վէ քէնտի միւլաղիմի , էյիլիւ տիգգաթլը սու-
րէթտէ ճէնաղէլէրտէն պիրիսինին եիւղիւնէ պագտըլար :

Պունլարըն նագարընա հէտէֆ օլան ճէնաղէ , կէօղիւնիւ աչմըլ իտի . վէ
պիր տագրգա գատար պայկըն պայկըն քէնտի եիւղլէրինէ պագտըգտան սօն-
րա , գօլունու տախի անլէրէ տօղրու ուղաթմայա պիր ճահտ իտիպ , գայիֆ
պիր ինիլթի տէ պրագտը :

Գարթան վէ միւլաղիմ , իքիսի պիրտէն պաշլարընը եօգարը գալտըրըպ ,
հրպիրլէրինին եիւղիւնէ պագտըլար :

Իքի տագրգա գատար սուսլուգ . . . :

— Շիմտի նէ՞ եարաճաղըղ գա'րթան , տէյու սիւվալ իթտի Մագֆէրսըն ,
պիր թէրէտտիւտ ալէամէթի կէօթէրէրէք :

— Սէնին ֆիքրին նէ՞ տիր :

— Պանա գալըր իտէ , պիչարէ Սիմսի գուրթարմալըյըղ :

— Մագֆէ'րսըն , կիճէնին պու վագրթինտէ պունը սըրթլայըպ գաշըր-

— Եւ նէ պէօլիւք պիր զայլէ օլտըղընը տա տիւշիւնի'ւյօրմըսըն :

— Ֆագաթ սաղ սաղ տա քէնտիսինի նա'սըլ եագալըմ :

— Էկէր եէտէյի գուրչունտան օ պիրիսի կիպի գօլայճա էօլիւպ գուր-
լամատը իսէ , գապահաթ պիզտէ՞ մի տիր :

— Գա'րթան , բէք տէհչէթլի պիր շէյ եարմըլ օլաճաղըղ :

— Պաղը վագրթ արսլան կիպի հարէքէթ իտէրսին Մագֆէ'րսըն . պաղը
թիւգթ տախի գայիֆ գարըլար կիպի տիւշիւնիւրսին :

— Բէք սլէա , հիչ պիր շէյ սէօյլէմէտիմ կիպի պէլլէ :

— Պրա'վօ , աթէչլէ' , աթէչլէ' , Էկէր Էլին իլէրի վարմայօր իսէ մաշալայը
ա' վէր , չարո'ւգ . գայպ իտէճէք վագրթ եօգ տըր :

— Հէմ եինէ լօրտ հագրէթլէրինտէն ալաճաղըմըղ միւքեաֆաթը եալընըղ
տիւմիւղ բայ իթմիշ օլուրուղ . էօյլէ տէյի'լ մի գարթան :

— Մագֆէրսըն պունլարը սէօյլէտիյինտէ , պիր տէֆա գարթանըն եիւղիւ-
պտըգտան սօնըրա , տիկէր բէֆիգլէրինէ տէօնտիւ . տէօրթ նէֆէր

— Պաղը տախի շէհրէլէրինտէ , ճանապարհարա մախսուս պիր խօշնու-
էսէրի միւշահէտէ օլունմագտա իտի :

— Ֆիլ ճէնաղէ հայտուտ իսէ , քէնտիսի տիհանընտան պիր սէօղ չըգար-
միւղթէտիր օլամատըղը վէ եէրինտէն գըմըլտանամատըղը հալտէ ,

— Իվահչի բէֆիգլէրինին սօն գարարընը անլամըլ կիպի կէօրիւնէրէք ,
պիր ինլէմէյէ պաշլատը , վէ մէրհամէթ թալէպ իթմէք իւղրէ , գօլունը

— Թմայա պիր թէճը'ւպէ իթտի իսէ տէ , պիր արա թօրլամայա աղ չօգ
թէտիր պուլունմըլ օլտըղը ճիւղի պիր գուվվէթի , արթըգ պիւսպիւթիւն

— Իշ իտի :

— Ետէ , հա'յտէ , տէտիլէր տիկէր իւչ նէֆէր հայտուտլար պիրտէն .
պիր Էսրտէ կէօսթէրմիշ օլտուղու գայիֆիյին իւսթիւնիւ

— Էլինտէրի մաշալա . պիր տէֆա սալմո' . Էլէր տալա
պիր քի . սօն

— Սըրըր վար տըր :

— Իշթէ շիմտի մօ

— Հագգընը վար տըր . պէլքի իւզէրէրինտէն պիր քեաղըտ տախի չ
գապիլիր . էօյլէ տէյիլ մի տիր . օրասընը տախի տիւշիւնմէլի :

— Հայ հայ . էն էհէմմիյէթսիզ էսէրէրէ պիլէ տիգգաթ օլունմայը տըր .
Արթըգ պուրատա տուրմագլըղմըզըն պիր լիւզումը եօգ տըր . Հայապը
պու կիճէ էլիմիզտէն գաչտըլար . ինչալլահ պաշգա տէֆա տախա պիյատէ
թէքիթսիզէ անլէր իլէ կէօրիւշիւրիզ . զարարը եօգ տուր . պու կիճէ գը
լատա պուլունմատըղըմա տուա իթսինլէր :

— Ֆագաթ միւլագիմ էֆէնտի տախի ազ ճահտ ու ղայրէթ իթմէտի .
պէտպախթլըղմըզտան պիզ ազըգ իտիք , վէ տիւշմէնին գուվէթի իւզէրինէ
տէ թէքմիլ մալիւմաթըմըզ պուլունմամագտա իտի .

— Էհ նէ չարէ . եալընըզ պիր սաաթ էվվէլ իշի տույսամ պաշգա տի
լիւ օլուր իտի :

— Էվվէթ եիւզպաշը' էֆէնտի . ղաֆլէթէ կէլտիք . պախուսուսքի , պու
գաճագ պաշգա իշիմիզ տէ վար իտի :

— Էվվէթ էվվէթ . եարըն պու իշլէր իւզէրինէ , ուզուն ուզապիլէ կէօ
րիւշիւրիւզ . չիմտի իշիմիզէ պագալըմ :

Եիւզպաշը էֆէնտի պու սուրէթլէ իխթիյար Պապա Թօմ ուն սէօգիւնիւ
պալ իլէ քէստիքտէն սօնրա , ճէնագէլէրի ալըպ կէօթիւրմէլէրինի տէօրթ նէ
ֆէր ապէրլէրէ էմր իթտի . վէ պունլար տախի , Հայտուտլարըն անլէր
գուլիպէտէն իշէրի կէթիւրմիշ օլտըզլարը նիզամ վէ ալայ իւզրէ գալտըր
գուլիպէ գաբուսընտան տիշարը չըգտըզլարը սըրատա , եիւզպաշը էֆ
տախի էլինտէքի մաշալայը գաբուտան տիշարըյա գարլարըն իւզէրին
սէօնտիւրէրէք , թէքմիլ պէօլիւշիւն եօլա չըգմասընա էմր վէրտի :

Իխթիյար Պապա Թօմ , կիւյա քէնտի պիր սէվլիւլիւսիւնիւն ճէնագէ
նի կէօթիւրմէքտէ տիրլէր կիպի , գօշուպ Սիմսին ճէնագէսի ետննա կիթ
վէ անը ինճիթմէմէլէրինէ տիգգաթ իթմէքտէ տիր կիպի , գօլլարընտան
այագլարընտան թութմուշ օլան նէֆէրլէրէ պիր քէրրէ էյիճէ . իւրթիւն
տէն սօնրա , թէքրարէն եիւզպաշընըն եանընա կէլտի , վէ թէքմիլ պէ
հարէքէթ իտիպ եօլա չըգտը :

Պապա Թօմ , եինէ եիւզպաշընըն եագասընը պրագմայրպ , գրչայա է
տիլէնէ գատար , միւմալիլէյհին գաֆառըն էքէյիճէ շիշիրտի իօէ տէ , եօլ
պիր տախա ճէնագէլէրին սէօգիւնիւ աղղընա ալմամագ իշիւն քէնտի քէնտ
նէ իթմիշ օլտուղու վատիւտէ տէ սատըգ տուրմայա մուվաֆֆագ օլտար
մէքտէ իտի :

Եիրմի տագըղատան գըշլայա վասըլ օլտուլար :

Սապահ օլմայա տէօրթ սաաթ գալմըշ իտի :

Հայտուտլարըն ճէնագէլէրի , մախսուս պիր օտայա վաղ օլունմայ
նըն գաբուսը քիլիթլէնտի , վէ գաբուսըն տիշարը թարաֆընա տախի
նէօպէթէի վաղ օլունմու :

— Պու կիճէ պուրատա' մը գալըրսընը Մըթըր Թօմ :

— Էվվէթ եիւզպաշը էֆէնտի , արթըգ պու հայ
շեարը ազըլ տէյիլ տիր :

— Էէք պէա , իսթլըննիզ պէնիմ օտայա տուլ իթի :

2959-73

Բ.

ՊԱՊԱ ԹՕՄ ՎԷ ՃԵՆԱԶԷ

Պապա Թօմ, երեզպաշը իլէ պիրիքտէ միւմաիլէյինն օտաւընա կիրտիյինն,
Եւ իբիսի պիրտէն պիրէր սանտալիէ ալըպ, բէք զայլըֆ սուրէթտէ եան,
մագտա օլան սօպանընն դարչըսընտա օթուրտըլար :

Երեզպաշը աշաղընը իւչ տէֆա եէրէ վուրտը :

Պիր նէֆէր իշէրիյէ կիրտի, վէ երեզպաշընըն էմրի իւղէրինէ սօպայա
իբի բարչա օտուլն աթըպ աւը պիր էյիճէ բարլաթտըգտան սօնրա տի-

ըր չըգտը :

— Սթըրգ քիմսէյէ իւզումըմ եօգ տըր . սէն տէ կիրտիպ եաթապիլիր-
սին, տէտի էրեզպաշը մէրգուլմ նէֆէրէ, վէ նէֆէր, էֆէնտիսինի սէլամլա-
շը գարուտան տիշարը չըգտըգտան սօնրա, ալէվիէրին բէրթէվիէրինտէն
բարըլ բարըլ բարլամագտա օլան իսթիյարըն երեզիւնէ պագարագ, «Մըս-
թըր Թօմ, սիգի բէք տիւշիւնճէլի պիր հալտէ կէօրիւյօրըմ», տէտի :

— Էվիլէթ երեզպաշը էֆէնտի, տիւշիւնիյօրըմ :

— Նէ՞ իւղէրինէ տիւշիւնիյօրսընը :

— Սիգէ արզ իտէճէք թէքլիֆիմի նէ սուրէթլէ թագտինիզ իթմէքլիյին
գլնի պուլմագ իւղէրինէ :

— Մըսթըր Թօմ, պանա թագտիմ իտէճէյինիզ թէքլիֆ պուլ գատար աղըր
չէ՞ մի տիր :

— Օրատը միւթալէանըպա մէրպուլթ պիր մատտէ տիր, ինթիմալ տըր քի,
ճէք թէքլիֆիմի բէք աղըր, վէ ինթիմալ տըր քի բէք խաֆիֆ պուլաճագ-

— Իտի իբիմիգին տէ մէրագընը պիր աւն էվիլէ տէֆ իթմէք իշիւն, է-
գատիլի վար իսէ պիր աղ չարուգ տալրանմայա հիմմէթ պուլյուրըն :

— Պու կիւնէ կէլէնէ տէկին սիգտէն պիր լութֆ թալէպ իթմի՞ն մի ի-
, երեզպաշը՝ էֆէնտի :

— Խա՛յր . վէ պուլնուլն իւղէրինէ տէ քէտէր իթմէքտէ իտիմ :

— Ալիճէնապըղընը իշիւն թէչէքքիւր իտէրիմ :

— Մըսթըր Թօմ, գարըմըն, եանի պէնիմ էօմրիւմի սանա պօրճլու օլ-
ընըմը ունուլթաճագ գատար ալչագ տէյիլիմ :

— Երեզ պաշը՝ էֆէնտի . մատամընըղըն էօմրիւնիւ, էկէր օ տէհչէթլի
ալարըն բէնչէսինտէն դուրթարմագ իշիւն մէրհամէթի Պարիյէ պիր էտ-

ի օլմագ շէրէֆինէ նայիլ օլտուլմ իսէ, պուլնուլն իշիւն իտէճէք թէ-
նիգի պա-

ճլու տէյիլսինիզ . օլսա օլսա, պէնիմ ճիւղի . իւ-

տիֆէմին իճրատը օլմուշ օլապիլիր :

Կարագ իթաիյինիզ գահրամանըղլար հա-

էթտէ պէյանը էֆքեար իլէմիշ, վէ հէ

սէօյիւք պիր գահրաման օլտուղունուզու քէնտինիզ սէթր իթմէք իսթէմիշ-
սինիզ տիր : Մըսթըր Թօմ . սիզ հագըգաթէն ճէվհէրինիզտէն վէ շէնամթը-
նըգտան տա պէօյիւք պիր դաթսընըզ . վէ խիւտա ալիմ էկէր իքինճի ճօրճ
գրալ հագըգէթլէրի եէրինտէ պուլունմուշ օլտա իտիմ , սէքսքէրլիք առաքընը
եէրլէշտիրմէք իշիւն , սիզին լիյագաթլը էլլէրինիզտէն պաշգա էլլէր տրա-
մագլըղը պիր տագըգա պիլէ Ֆիքրիմտէն կէշիրմէյէճէք իտիմ :

— Էօյլէ իսէ , չօգ էյի օլմուշ տըր քի՝ իքինճի ճօրճ գրալ հագըգէթլէրի-
նին եէրինտէ պուլունմամըշսընըզ , եիւզ ուշը էֆէնտի . եօգտա , աղիզ վա-
թանըմըզա պէօյիւք պիր Ֆէլաքէթլը հուհուրու կէլմիշ օլաճագ իտի , տէյի
ճէվապ վէրտի Պապա Թօմ , պիր տագըգա էվվէլքի տուրկուն հալլինի թէրք
իտիպ , պիւթիւն գուվվէթի իլէ գա՛հ գա՛հ կիւլմէյէ պաշլայարագ :

— Ֆագաթ Մըսթըր Թօմ . պունլարը նէ տէրէճէտէ տօղրուլուզլա սէօյ-
իմիշ օլտուղունմու իսպաթ իթմէք իշիւն . . .

— Էվվէթ իսպաթ իթմէք իշիւն . . .

— Հէր նէ գատար պիր գրալ օլմատըղըմտան . . .

— Էվվէթ պիր գրալ օլմատըղընըգտան . . .

— Սիզէ էօյլէ պիր սէօյիւք միւքեաֆաթ տա պուլունմագ իսէմ տէ . . .

— Նէ՞ եաքարսընըզ . . .

— Գուտրէթիմին միւսաատէ իտէպիլէճէյի տէրէճէտէ սիզէ պիր խըտմէթ-
իթմիշ օլմագ , վէ բուհում կիպի սէվմէքտէ օլտուղում գարըմըն էօմրիւնի
պանա պաղըշլամըշ օլտուղունըզա գարշըլըգ սիզէ ճիւղի պիր մուգապէլէ
իթմիշ պուլունմագ իշիւն . . .

— Էվվէթ , էվվէթ , սէօյլէյին . . .

— Էկէր պանա թէքլիֆ իտէճէյինիզ շէյին իճրասը գուտրէթիմին խալի-
նտէ պուլունմագ տա տէյիլ իսէ , հէր նէ գատար աղըր տախի օլմուշ օլ-
տա . . .

— Էվվէթ հէր նէ գատար աղըր տախի օլմուշ օլտա . . .

— Անը գապուլ իտէճէյիմի , նամուսու աքէրիմ իւղէրինէ սիզէ վաա ի-
քրիմ . . .

Պապա Թօմ , տէլիգանլը եիւզպաշընըն , սաֆլըղը էսէրի օլար
ըրմըզը քէսիլմիշ օլտուղու հալտէ տիհանընտան չըգարմըշ օլտ
իշիթտիյինտէ , չօճուգ կիպի սըշրայըպ այազա գալգարագ իշիթ
արըլտը :

Պապա Թօմուն կէօղլէրի ըսլանմըշ իտի :

— Սահիհէն պու վաաի պանա իթտինի՞զ մի . եիւզպաշը՝ էֆէնտի :

— Վէ էկէր իճրասընտա տա պուլունմայա թէրէտտիւտ կէօսթէրի
միւքիմիզտէ պիր քէլը տահա արթմըշ տըր տէյի պէլլէյին :

— Եիւզպաշը՝ էֆէնտի . . .

— Մըսթըր Թօմ , պանա իթմիշ օլտուղունուզ էյլիյին պէօյիւքլի
թաճագ ալշագլարտան օլմատըղըմը պէյան իտէրէք իֆթիլտը իյլ

պիլիյինիզ արղում նէ տիր :

— Նէ՞ տիր :

— Արդու խտերիմ քի , պանա սուհաճադ թէլիքֆինիդ տէ , յմեգատիրչ
նասլըդ վաղիֆէմ դատար պէօյիւք օլսուն :

— Օնտան գիյատէ պէօյիւք տիր տէյի պէլլէյին :

— Բէք ալէա , տահա էյի , պույո'ւրըն , սէօլէ'յին :

— Թէքլիֆիմի՞ մի :

— Էվվէթ , հէմ բէճա խտերիմ չարուդ սէօլէյին :

— Ճէնադէլէրտէն պիրիսինի պանա թէսլիմ իտէճէքսինիդ :

Գահգահանըն սըրասը , եիւզպաշըյա կէլտի :

Պապա Թօմ , կիւլիւշ ֆուրթուհասընըն սօնուհա պէքլէմէքտէ իտի :

Եիւզպաշը տա այաղա գալգտը , վէ հալէա կիւլմէսինէ տէվամ իթմէ
տէ պուլուհտըղը հալտէ , տալկըն տալկըն իսթիյար Պապա Թօմուհն եիւզի
նէ պազմայա պաշլատը :

Արթըդ եիւզպաշընըն , պիչարէ իսթիյարըն չըլտըրմըլ օլմասընա իթ
լատ իտէճէք չօգ պիր շէյի գալմամըլ իտի :

Նիհայէթ կիւլիւշ արպէտասը թէսքին օլուպ , ասայիշի հալ իատէ օլըն
տըղընտա , պիչարէ իսթիյար սօլուդ ալմայա պաշլատը :

— Եիւզպաշը՝ էֆէնտի , թէքլիֆիմին աղըրլըղը սիզի չօգ տիւշիւնտիւրէ
էք տիր տէյի գօրգտուղըմ հալտէ , պիւաքս , մէսէրրէթինիդի մուճիպ օլտը
ընը կէօրէրէք , պէնիմ տախի մէսրուր օլմագլըղըմա միւսաատէ պույուրըն
րթըդ բաղարլըղըմըղըն օլմուշ պիթմիշ օլտըղընա էմին օլասլիլի՞րմիյիմ :

— Նէ՞ իշիւն էմին օլմայասընըդ , պէնիմ ազի'դ տօսթըմ , ֆազաթ սա
րհէն պանա իտէճէք թէքլիֆինիդ պու՞մը իտի . տէտի տէլիգանլը եիւզ
պաշը , թէքրար կիւլմէյէ պաշլայարադ :

— Էվվէթ եիւզպաշը՝ էֆէնտի , վէ մատամ քի , քէնտինիդի պանա պօրճ
լտէճէք գատար ալիճէնապ պուլուհտընըլ իտինիդ , իմտի , պու թէք
գալուլ իթմէնիդլէ , պէյնիմիդտէ արթըդ ալաճադ վէրէճէք գալմա
տըղընա տա , իսթէրսէնիդ պիր սէնէտ վէրէյիմ :

— Ֆաթ , Մըսթըր Թօմ , սիզ քէնտի էօմրիւնիդի թէհլիքէյէ գօյարադ
օտար պիր էօլիւմտէն գուրթարմըլ , եանի պանա պիր էօմր պախ
նըդ , վէ թամ իքի սէնէ , օլ գատար իպրամլարըմա բաղմէն
պիր մի եաֆաթ տախի գապուլ իթմիշ օլմատըղընըդ հալտէ , շիմտի
իթմիշ օլտըղընըդ գիյգըյմէթ պիր էօմրէ գարշըլըդ , պէնտէն պիր
մի թալէա իթմէքտէսինիդ : Մըսթըր Թօմ , էյի տիւշիւնտինի՞դ մի :

— Էյ՝ տիւշիւնտիւմ , եիւզպաշը՝ էֆէնտի , ֆազաթ նէ՞ պիրիսինիդ
ի գիլին տէ պանա պախշ իթտիյինիդ էօլիւնիւն , գիյգըյմէթ պիր էօմր
պէնիմ իշիւն պիր գըյմէթի վար տըր : Սիզէ եալընըդ պիր բէճա
պուլ խուսուստա , քէնտիմէ մախսուս պիր սըրըլմ վաղ տըր , պ
միւտախէլէ իթմէք իսթէմէտիյինիդտէ , դանն իտէպիւտիյինիդտէ
պէնի մէմուհն վէ մէսուտ գըլմըլ օլասլիլիւրսինիդ :
էք ալէա , տէտիյինիդ կիպի օլսուհն , Մըսթըր Թօմ :

— Վէ պանա իհսան իթտիյինիզ լուծֆուէն , սիգին իչիւն օլ :
Ֆիֆ պիր շէյ օլմատըղընը տա պիլիրիմ :

— Նէ՞ ճիհէթլէ :

— Էվվէթ , գուլիպէտէն գըշլայա իքի ճէնաղէ կէթիրիլտի , ետըն ա
ճէնաղէլէրտէն եալընըզ պիրիսի մէվճուտ պուլունտըղընտա , դայա օլ
նաղէ սիգտէն արանըլաճագ տըր :

— Օ տախի վարսըն պէնիմ սըրըրմ օլսուէն , ազի'զ տօւթըմ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , պու էյլիյինիզի ունուծմայաճաղըմ :

— Ճէնաղէյի նէ՞ զէման իսթէրսինիզ , Մըսթըր Թօ'մ :

— Շիմտի , վէ էկէր գապիլի վար իսէ պու տագըզատա :

Եիւզպաշը , արթըզ աղղընը աչմատը :

Պիր տագըզա սօնրա , իքիսի պիրտէն , ճէնաղէլէրին պուլունտըղը
գարուսընտան իչէրի կիրմէքտէ իտիլէր :

Եիւզպաշը , գարուսըն տիշարըսընտա պուլունան նէօպէթճիլի
շաղըրըզ , էլինտէքի մուսու մէրգումա վէրտի , վէ «Տիլի , պաղը ա
Ֆէննիյէ իչիւն , պու ճէնաղէլէրտէն պիրիսինի էֆէնտիյէ վէրիյօրը
տէ պիզէ քեաֆի տիր» տէտի : Պատէհու Պապա Թօմուէն իսթէտի
զէյի , եիւզպաշը իլէ նէֆէր իքիսի պիրտէն թուծուպ պիր չուվալ
էյլէտիքտէն , վէ իսթիյարըն սըրթընա եէրլէշտիրտիքտէն սօնրա ,
գարուսընա գատար տախի , անըն ըիֆագաթընտա պուլունտըղը :

Տիշարտա հալէա գար եաղմագտա իտի :

Փագաթ իսթիյարըն գալպինտէ մահֆուզ պուլունան հարաթէ/
տէթի , գարըն վէ սօուղուէն թէէսիրինի մահվ իթտիքտէն պաղգա
տա պուլունան ճէնաղէնին աղըրըղը , ազ վագըթտան քէնտիսինի
իչինէ վազ էյլէտի :

Պապա Թօմուէն , ճէնաղէյի նագլ իտէճէյի մահէլլ , գըշլատան
տագըզա գատար ուզագտա պուլունմագտա իտի :

Պու մահէլլ , ուֆաճըզ պիր ախշասլ խանէ օլուպ , իթթիտալ
խի , հիշ պիր էպնիյէ կէօրիւնմէմէքտէ իտի :

Իսթիյար Թօմ , սըրթընտաքի պէզտէն ճէնաղէ թապուլթընը ,
էօնիւնտէ եէրէ վազ էյլէտի :

Պատէհու , տէօրթ թարաֆընա ուզագլարա տօղրու տիգգալ
կէզտիրէրէք , գար ըըղընըն միւսաատէ իտէպիլտիյի գատար պիր
թիշ իթտիքտէն , վէ քէնտիսինի կէօրէճէք պիր քիմսէ պուլուն
մին օլտուգտան սօնրա , ճէպինտէն ուֆագ պիր անախթար
խանէնին գարուսընը աչտը :

Իչէրիսի դիֆիր գարանըզ իտի :

Պապա Թօմ , ճէնաղէյի սիւրի քլէյէրէք իլէ ճի շէրաթընէ
ը տիգգաթլա գաթատը , վէ պատէհու ոմը թէքրարէն
լայարագ , թա կէթիլէրտէ տիւզ պաղ պիր օտայա կէօթ
Իսթիյարըն տալա պիր եօրկուսընը նիշանէսի կէօթ

տիսինի պուլմագ իջիւն հիշ օթուրմագսըզըն , տէրհալ պիր
տագմասը վէ հէման ճէնագէնին եանընա գօշմասը , սէքսէնլիք թախ-
լունան սիննինէ ազ շէրէֆ կէթիրէճէք տէրէճէտէ տէյիլ իտի :

Թօրպանըն աղղը աշըլմասը , ճէնագէնին սըրթ իւթիւ եէրէ եաթըրը-
սը պիր օլտո :

Սիմսին շէհրէսի , հէնուզ էօլիւ՝ սարարթըսընը քէսպ իթմէմիշ իտի .
քհէսիզ հափանըն սօուզլուղընտան , հէնուզ թէնին սօղուլմայա պաշլամա-
շ օլմասը սէպէպի իլէ :

Պապա Թօմ , կէթիրտիյի ճէնագէնին , ասըլ էէնի ճէնագէսի օլտըղընա
իր տէֆա տահա էմին օլմագ իջիւն , պիր էյիճէ անըն եիւզիւնէ պագտըզ-
ն սօնրա , զաթէն օտուն իսթիֆի հաղըր իտիլմիշ օլան սօպայը թութուշ-
արագ , պիր ալէա աթէշ եագտը :

Պատէհու , գարտան ըսլանմըշ օլան մանթօսուհու տախի չըգարըս տի-
էօթիւրտիւ :

Թօմուն օտասը , աճայի՛պ շէյ , խանէ տէրուհինտէ հիշ պիր քիմ-
ղը հալտէ , կէնճ խըտմէթքեարլարա էրէյիճէ այս օլաճագ գատար
րասընա գօնմուշ , էշեասը ազ Փագաթ կէրէյի կիպի եօլունտա ,
ան աշաղը տախի , թապիի ինսան պէօյիւքլիյինտէ զայէթ տիլպէր
ընըն ըէսմի ասըլմըշ իտի :

Իյար խանէ սահիպի թէքրարէն օտայա կիրտի :

սթ Սիւպհա՛ն Սլլահ , նէ՞ ազիմ թէպէտտիւլ :

Թօմուն սիմասը . արթըզ օլ միւլայիմ վէ իսթիյարլըղա մախսուս
հալի զայս իտիպ , ազղըն պիր ճանափար զաղասը կէօսթ էրմէքտէ ,
նտէն աթէշ սաշմագտա իտի :

Էմ , տէրհալ գօշուս ճէնագէնին սլաշը ուճունա կէշտի , պիր տէ-
րուս տիփարտան աշաղը ասըլմըշ օլան գատըն ըէսմինէ պագտը ,
եուլմըուղընը եուլմարագ եօգարը գալտըրտը : Խա՛յր , եուլմուզ
Փըրլանըպ սօսլատան եանմըշ պիր քիւթիւք գափրատը , թէքրարէն
սլաշը ուճունա գօշտու , քիւթիւյի պիր խըշմ իլէ եօգարը գալ-
տէրուհինտէն շէտիտ պիր ա՛հ նիտասը չըգարտը , վէ զաղասը օ տէ-
լարմըշ իտի քի , մէգքիւր քիւթիւյի ճէնագէնին գաֆասընա էն-
ն , անըն թուզ կիպի տաղըլաճաղընա շիւքհէ գալմամըշ իտի . . .

քիւթիւք այնի թէհտիտապէր հալտէ հափտա գալըս աշաղը

քի տէտիք , մէգքիւր քիւթիւք եանմագտա օլտըղընտան , ճէ-
իւզէրինտէ , անը թուզ կիպի տաղըթաճագ պիր տէհէթլի
տան զիյատէ , պիր ճէնագէ մօմու շէքլինտէ կէօրիւնմէքտէ

ա՛յր , » տէտի իսթիյար Թօմ , աղըր աղըր քիւթիւյիւ աշաղը
էնագէտէն ինթիգամ ալմագ տա էր ատէմ իյի տէյիլ տիր :
րիայէթ լաղըմ » :

Պապա Թօմոսն ճէմալինտէ վէ կէօզլէրինտէ պիր տաղըդա էվվէլ միւշա-
նտէ օլունան վահշիյէթ էսէրի , պիր միւճիզէ նէվինտէն մահվ օլմուշ իտի :

Պիշարէ իխթիյար , էլինտէքի եանմըլ քիւթիւյի , թէքրարէն օօպանըն
իշինէ աթար , պատէհու գօշարադ էինէ ալտէթ իթտի . պէլքի նէ եարա-
ճաղընը շաշըրմըլ իտի :

Ֆազաթ պու տէֆա ճէնաղէնին պաշը ուճունա կէշմէտի :

Մէրգում , տիշլէրինին գուվվէթի պիւսպիւթիւն քէսիլմիշ օլտուղու , վէ
արթըդ այագ իւսթիւ տուրաճագ հալի գալմամըլ պուլունտուղու հալտէ ,
եուվարլանա եուվարլանա , տիվարտան աշաղը աորմըլ օլան գատըն րէսմի-
նին թա էօնիւնէ կիթտի , անըն հուզուրընտա տիզ չէօքտիւ , վէ գօլարընը
եօդարը գալտըրարագ , «Պէաթրիս , Պէաթրիս» պաղըրտը :

Թօմոսն տիհանընտան , արթըդ պունտան պաշգա սէօզ չըգմատը :

Մէրգումոսն գօլարը , վէ պատէհու թէքմիլ վիւճուտի չէօքմէյէ պաշ-
լատը . նիհայէթ սըրթ իւսթիւ տէվրիլիպ եէլէ սէրիլտի :

Պապա Թօմ . օ ճէսուր վէ գահրաման ատէմ , պայըլմըլ իտի :

Շիմտի օտանըն , վէ պիւթիւն խանէնին տէրունինտէ , իւշ շէքլ կ'
րիւնմէքտէ իտի :

Պիր ճէնաղէ :

Պիր պայըլմըլ ատէմ :

Վէ պիր տէ գուրու ինսան րէսմի :

Ֆազաթ էինէ դալէպէ Պապա Թօմոսն թարաֆընտա իտի . չիւնքի իւ-
շիւնին իշինտէ , էինէ հէքսինտէն դիյատէ իշէ եարար օլանը քէնտիտի իտի :

Պապա Թօմոսն պայկընլըղը նէ գատար սիւրմիւշ օլտուղընը քէնտի-
տէ պիլէմէտիյինտէն , վէ տիկէր ճէնաղէ իլէ բուհսուզ րէսիմին օլ պապա
պիր մալիւմաթ վէրմէլէրի տալսի միւմքին օլամատըղընտան , պու վուզուա
տալսի , թարիլսի ճիհանըն հատտ ու հիսապա կէլմէյէն սըրըլարը տի
գայտ օլունմուշ տըր :

Չէվալը իխթիյարըն նիհայէթ ագլը պաշընա կէլմէյէ պաշլատըղըն
օօպանըն աթէշի սինմիշ իտի իսէ տէ , հէնուզ գանտիլ բարլագ տուր
եանմագտա իտի :

Պապա Թօմ , աղըր աղըր քէնտիտինի թօբլատը . այաղա գալմայա տ-
թէճրիւպէ իթտի իսէ տէ , արթըդ պիրտէն պիրէ քէնտիտինէ օլ գատ-
իւսաատէ օլունամայաճաղընտան , պուլունտուղու եէրտէ միւմքին օլտու-
իյի գատար տիզ իւզէրինէ կէլմէյէ վէ տէվրիլմէմէք իշիւն էլլէրի իլէ
այանմայա գարար վէրտի :

Պու մէվգըտա , սըրթը ճէնաղէյէ , վէ էիւզիւ րէսիմէ տէմիւլ իտի
Մէրգում , Պէաթրիսինին րէսմինէ պագօրագ , պիր էքի սէրի միւլտու-
ր իսէ տէ , նէ օլտուղունու քէնտիտի տէ անլայտետար :

Պունտան արգապընտան , սըրա կէօզլէրէ կէլտի :

Մէքմէնիք իխթիյար , պիր գունտագ չօճուգ կիպի աղլամայա պապ

թ ֆուրթունանըն դագաղընը թէքիւնէ մէտար սըրէ եարաճ

պի , պու կէօղ եաղմուրու տախի , եիւրէք ֆուրթուհասընըն շիտտէթինի
թէսքին իյլէմէյէ աղ մէտար օլմատը :

Մէմուլին զայրի պիր վուգուաթ , իշէրին հալինի պիւսպիւթիւն թէպ-
տիլ իտէճէք իտի :

Օտանըն տէրուհինտէն , պիր ինիլթի սէսի իշիթիլտի :

Եվվէլ էմրտէ , պու ինիլթի սէսինտէն տիւչարը տէհչէթ օլաճագ գա-
տար զայիֆ պիր հալէ իլգա օլմուշ օլան իխթիյար , կէօղիւնիւ արգասընա
չէվիրմէյէ միւգթէտիր օլամատը :

Ինիլթի սէսի թէքրարլանտը :

Ս.գի'մ Ս.լլահ . պու տէհչէթի սէս , ճէնաղէնին պուլուհտուղու թարաֆ-
տան կէլմէքտէ իտի :

Պապա թօմ , արթըգ ճանընը աղղընա ալըպ քէնտիսինէ ճէսարէթ վէ-
րէրէք արգասընա տէօնտիւ , վէ ճէնաղէնին եիւղիւնէ պագտը :

Քէնտի ըսլագ կէօղէրինէ , թաշ սանէմէրի պիլէ հէյէճանա կէթիրէ-
էք տէհչէթի պիր մէնգարէ չարրտը :

Ճէնաղէ կէօղիւնիւ աչըպ , քէնտի եիւղիւնէ պագմագտա իտի :

Եվվէլ էմրտէ , իխթիյար Պապա թօմ , կէօղէրինէ ինանմատը , վէ պիր

կէօրմէսինէ մանի օլան եաշլարըսը տիլմէք իշիւն , իքի եումրուգլարը

պիրտէն կէօղէրինի սըգը սըգըյա օվալատըգտան սօնրա , թէքրարէն

տիւգաթիլը սուրէթտէ ճէնաղէնին եիւղիւնէ պագմայա պաշլատը :

Եվվէթ . շիւրհէ իթմէյէ մահէլլ գալմամըլ իտի :

Ճէնաղէ կէօղէրինի աչըպ , քէնտիսինէ պագմագտա իտի :

Պապա թօմուհ չըտըրաճաղընա չօգ պիր շէյ գալմատը :

Ճէնաղէ , պիր միւտտէթ տալկըն տալկըն Պապա թօմուհ եիւղիւնի
պագտըգտան սօնրա , կէօղէրինի , պիթթէսատիւֆ ըէսիմին իւղէրինէ շէ-

տիյինտէ , պագըշընըն հալի թէպտիլ օլուպ , կէօղէրի տէօնտիւ , վէ քիւ-

լմիշ օլան ճէմալի տէ , զանն իտէրսին քի հարէքէթէ կէլիպ , կէօնակէօ-

լէր քէսպ իյլէմէյէ պաշլատը :

Պապա թօմ , ճէնաղէնին պու հալինի կէօրտիւյինտէ , արթըգ պիր տա-

էվվէլքի պայկըն իխթիյար նակէհան օրթատան մահվ օլուպ , անը-

րինէ բիւր զաղապ պիր տէլիգանլը կէլմիշ տիր կիպի , տիգ իւսթիւ օլա-

էվգըսընտան կիւլէ կիպի ֆըրլանըպ , օտանըն պիր քէօշէսինէ կիթտի , վ-

գըիւր քէօշտէ պուլուհան չարշաֆ կիպի պէօյիւք պէզի գալրայարսգ

թթաճիլ Պէաթրիսինին ըէսմինի էօրթիւպ գաբատըգտան սօնրա , զաղա-

լմիշ պիր ճանափար կիպի ճէնաղէնին իւղէրինէ աթըլտը , վէ — մէլու-

թիլ , մէքրուհ կէօղէրին իլէ Պէաթրիսիմին բագլըղընը բիրլէթէճէ-

նափար'ր գաթիլ , տէյի պաղըրտը :

Ճէնաղէ , տուտագլարընը օյնաթմայա պաշլատը :

Եվվէթ . էօթէքի տիւնեատէն կէլէն սէֆիլ հայտուտուհ մէքրու-

լարը արասընտան , զայիֆ պիր սէտա չըգմագտա իտի :

Ճիմս , ճէնաղէ , պիր շէյ սէօյլէմէքտէ իտի :

Պապա Թօմ, թէհտիտավէր եռամբուղընը աշաղը ալարագ, վէ նէ ֆէսինի թուրարագ, տիյնէմէյէ պաշլատը :

Էվվէլ էմրտէ, հայտուտըն տիհանընտան չըգան սէօղէրին նէ օլտըղլաւըն հիշ անլաշըլմամագտա իտի :

— Թանըտըն մը . ալշա'գ գաթիլ . գուրպանընը թանըտըն մը . տէտի Պապա Թօմ . նիմ թէհտիտ վէ նիմ մէյեուսիյէթ ալէամէթի իլէ :

— Էվվէթ . . . թանըտըմ . . .

— Պէնի տէ թանըտըն մը :

— Խա'յր . . . թանըմատըմ :

— Պիր էյիճէ պագ եիւզիւմէ :

— Պէլքի . . . պէլքի . . . :

— Պէաթրիսին ինթիգամընը ալաճա'ղըմ սէնտէն . ալշա'գ գաթիլ . էվվէթ տէհշէթի սուրէթտէ ինթիգամ ալաճաղըմ :

— Պէաթրիս . . . էօլմէմիշ . . . տիր :

— Նէ՞ տէտին . նէ՞ տէտին : Պէ . թրիսիմ էօ'լմէմիշ մի տիր :

— Էվվէթ . . . էօլմէմիշ . . . տիր :

— Պէաթրիսիմ սա'ղ մը տըլ Սի'ն . սէօյլէ . սէօյլէ . շիմտի էօլմէմիշ . . . էքսին պէնի :

— Էվվէթ . . . Պէաթրիս . . . դաղ . . . տըր :

— Ամա'ն Ալլահ , ինայէթինէ , մէրհամէթինէ գուրպան օլալըմ . տղի'մ Ալլահ , օն տէօ'րթ , օն տէօ'րթ սէնէտէն սօնրա , պէօյլէ պիր լութֆընա նայիլ օլաճա'գ մը իմիշիմ :

Իսթիյար Պապա Թօմ չօճուգ կիպի սէվինճինտէն եօգարը սըշրայալագ , վէ տիվանէ կիպի տէ զըր զըր օյնայարագ , բէսիմին եանընա գօլտու , էօրթիւյիլ չէքիպ պիր թարաֆա ալտը , վէ « Պէաթրիսի'մ , Պէաթրիսիմ » պաղըրարագ , էօյլէ պիր շիտտէթլէ բէսիմին չէրչէվէսին , օարըլաը քլանը տուվարա բապթ իտէն շիվի բաթլանկոճ կիպի տիշարը սըշրայըպ , մէֆրէթ չէրչէվէ թագըմը իլէ Պապա Թօմուէն իւզէրինէ , վէ Պապա Թօմի չէրչէվէ իլէ պիրլիքտէ , պիշարէ ճէնաղէնին իւզէրինէ ալվրիլալէ :

Օրատա , տէօյիւշ կիպի պիր հալ վագըր օլտու , վէ նիհայէթ դաղէպ Պապա Թօմուէն թարաֆընտա գալըպ ֆիւթուհաթլա այաղա գալգտըղընտա էսիմ վէ չէրչէվէ , գաթիլ իլամը կիպի պօյնուէնա կէշմիշ իտի :

Պիթթէսատիւֆ , Պապա Թօմուէն գաֆասը բէսիմին եիւզիւնտէն , վէ Պէաթրիսին պաշընըն թա եանընտան տիշարը չըգմշլ պուլուէնտըղընտա էսիմտէքի պաշ իքի ատէտ օլմուշ , եանի մէզքիւր բէսիմ , էքի տըլալէ թուէր բէսիմին տէօնմիւշ իտի :

Պիշարէ Պապա Թօմ , գաղասըղ սուրէթտէ պաշընը պուլալէ տէսիմին տէկին սղ չէյ չէքմէտի :

Նիհայէթ ֆիթնէքիյար չէրչէվէ , թէքրարէն եէրինէ վագ պաշընտալագ , Պապա Թօմ , ալթթաճիլ ճէնաղէնին եանընա ալթթաթիլ իլամը պուլուէնտըղընտա էսիմտէքի պաշ իքի ատէտ օլմուշ , էքի տըլալէ թուէր բէսիմին տէօնմիւշ իտի :

ճէյինի պիլէմէտիյի հայտուտուն սօղագ էլինի , պիր սէվկիւլիւ մաշուգա էլի կիպի ափուճընըն իշինէ ալարագ , վէ հաթթա անըն ճանափարլարա մախսուս երւղիւնիւ վէ աննընը տախի նէզաքէթլէ օղչայարագ :

— Սէվկիւլի'ւ , ազի'դ , գահրամա'ն , մէլայիքէ պէյնղէյէն տօսթուս . ճի- կերբարէ' Սիմսիմ . Պէաթրիսիմ հէնուգ սաղ տըր , եաշամագտա տըր , տէ- տին , էօյլէ տէյի'լ մի . սէօյլէ' սէօյլէ' , տէտի :

— Էվվէթ . . . Պէաթրիս . . . սաղ . . . տըր . . . ֆագաթ . . . պուլունտու- ղու . . . մահէլի . . . պէնտէն . . . պաշգա . . . պիլէն . . . եօգ . . . տըր . . . աճ . . . տըր . . . աճ . . . վէ . . . էօլէ . . . ճէք . . . տիր . . .

— Ա՞ճ մը տըր . էօլէճէ'ք մի տիր . ֆագաթ սէն օնուն պուլունտուղու եէրի պանա սէօյլէյէճէքսին . կիտիպ քէնտիսինի պուլաճաղըմ , պրագմայա- ճաղըմ քի էօլսիւն . էքմէք , սու եէթիշտիրէճէյիմ . քէնտիսինի սինէմին իւ- ղէրինտէ սըգաճաղըմ . գուրթարաճաղըմ . էվվէթ գուրթարաճաղըմ . . .

Արթըգ պիւսպիւթիւն շըլըն պիր հալէ կէլմիշ վէ նէ եաբաճաղընը շա- շըրըշ օլան Պապա Թօմ , քէնտի Պէաթրիսինին նէրէտէ մահպուս պուլուն- տուղընը հայտուտտան անլայըս խապէր ալաճաղընը տա ունութարագ , հա- լէաթըրթարաճաղըմ . սինէմին իւղէրինտէ սըգաճաղըմ » պաղըրարագ , օտա գարուսունտան , հաթթա սօգագ գարուսընտան տախի տիշարը Փըր- լանար , վէ օգ իլէ վուրուլմուշ կէյիք կիպի , գար թուֆան իշինտէ , ալա- պիլտիյինէ գօշուս կիթմէքտէ իտի :

Պապա Թօմուն ագլը պաշընա կէլիպ , նէրէյէ կիտէճէյինի Սիմստէն խա- պէր ալմայա մէճպուր պուլունտուղընը անլամայա միւգթէտիր օլանա տէկին անէտէն էրէյիճէ եիրագլանմըշ իտի . վէ Մաաղալլահ , էկէր օ հալտէ , իր ասքէր գօլունա բասթ կէլսէ , միւճէրրէտ շըլտըրմըշ օլմասընա հիւքմ տիլէրէք , թիմարխանէյէ նագլ օլունաճագ , վէ իշին էնինի պօյունու ան- սթանա գատար իշ իշտէն կէշէճէք , վէ պէլքի Սիմս տախի ղայսլ ու նա- էտիտ օլուսլ , Պէաթրիսին էսէրինի պուլմագ իւմիտի տէ քեամիլէն մահվ ագ իտի :

Եւ հէմ տէ , Պէաթրիսին հալէա սաղ օլտուղու անլաշըլտըգտան սօնրա ու տէհէթլի հալլէր վագը օլաճագ իտի :

Փագաթ Ալլահըն ինայէթի իլէ , օ տէրէճէյի նիհայէտէ գարսլը ֆուր- ունատա , Պապա Թօմուն գարշըսընտա պիր քէլք պիլէ շըգմատը :

Նիհայէթ նիմ շըլըն իխթիյար , սօլուղու քէսիլմիշ օլտուղու հալտէ խա- պէնին վէ պատէհու օտանըն գարուսընտան թէքրարէն իշէրի կիրէրէք , ճէ- ագէնին եանընտա չէօքիւ վէրտի , վէ , «սէվկիւլի'ւ տօսթուս . ազիղի'մ իմս . Պէաթրիսին նէրէտէ պուլունտուղունու սէօյլէմէտին . ազի'ղիմ , նա'գ- լըմ . սէվկիւլի'ւմ Սիմս , շաբուգ սէօյլէ . մէրգուլմէնին նէրէտէ օլտուղուն ու շաբուգ սէօյլէ , շըլտըրաճաղըմա պիր շէյ գալմատը . շաբու'լգ , շաբուգ սէ յ- լէ . պիթտիմ . էօլտիւմ . . .

Փագաթ հալէա ճէնագէ ճէվապ վէրմէմէքտէ իտի :

Պապա Թօմ , թէհամմիլիւ քէսիլմիշ օլտուղու հալտէ , էյիլիս , տիք ս ղէնին երւղիւնէ պագտը . . .

Սիւսանայն Սլլահ . ճէնաղէ կէօղլէրինի գաբամըշ իտի :

Պիչարէ իխթիյար , մէյուսիյէթլէ եիւղիւնիւ ճէնաղէնին եիւղիւնէ աօնտըրտը :

Սիմսին եիւղիւ պուզ քէսիլմիշ , վէ նէֆէսի տէ չըգմամագտա իտի . . .

Սէֆիլ ամէմ , իքի էլլէրինի պիրտէն պաշընա վուրտու :

« Էօլմիւշ տիր , էօլմիւշ տիր . ազիմ Սլլահ . շիմտի սահիկէն չըտըրտա-սղըմ . էվվէթ էօլմիւշ տիր . վէ Պէաթրիսիմին հալէա սաղ օլտուղուէնու իլտիյիմ հալտէ , անըն մահպուս պուլուէնտուղու եէրի պիլէմէյէրէք իմտա-լէա եէթիշէմէյէճէյիմտէն , էքմէք , էքմէք պաղըրարագ էօլէճէք տիր . էվվէթ օլիւմլէրին էն տէհշէթլիսի օլան աճլըգտան էօլէճէք տիր » տէյի պաղըրտը :

Պապա Թօմ , պու տէֆա պայըլմտտը . կէօղլէրինտէն եաշ տախի կէլմէ-քտէ իտի . ֆագաթ զանն իտէրսին քի ազլընը մուհաֆագա իթմէք իշիւն , ի էլի իլէ , սըգը սըգըյա աննընը թաղեիգ իյլէմէքտէ , եախօտ անըն թլամասընը մէնն իյլէմէք իւղրէ , միւմքին օլապիլտիյի գատար սըգմագ-տա իտի :

Նիհայէթ մէրգում քէնտի քէնտիսինէ ճէսարէթ վէրմէք իւղրէ , « Պա-ս' Թօմ . դահրամա'ն տօսթում . շաշըրաճագ սըրա տէյիլ տիր . էն պէ-ւք դահրամանլըղըն սըրասը շիմտի տիր » տէտի :

Պատէհու էյիլիպ պիր տէֆա տահա ճէնաղէնին եիւղիւնէ պագտը . պիր տէֆա տահա անըն նապղընը եօգլատը . պիր տէֆա տահա անըն նէֆէսի-տիյնէտի :

Խա'յր , Սիմստէն հիշ պիր հայաթ իւմիտի կէօրիւնմէմէքտէ իտի :

Պու ճիւմլէ իլէ , իխթիյար Պապա Թօմ մէյեուս օլմայըպ , անճագ միւ-տտէր սուրէթտէ պիր Պէաթրիսին րէսմինէ վէ պիր տէ Սիմսին ճէնաղէ-նէ պագտըգտան սօնրա , սէօնմէյէ եիւղ թութմուշ օլան սօպայա իքի րչա օտուէն աթտը , գանտիլէ պիր մըգտար տահա եաղ տօլտուրտու . վէ հալինտէ պիլէ , գաֆիլ հայտուտ կէօղլէրինի թէքրարէն աչըպ , քէնտիին ստա պուլուէնմատըղը վագըթ մէքրուհ կէօղլէրի իլէ Պէաթրիսին րէսմի-գար գօրգուսընա մէպնի , թէքրարէն մէգքիւր եարալանմըշ րէսմի չալ-իլա պիր էյիճէ էօրթտիւ , տօլապտան պիր շիֆթ տապանճա չըգարարագ էրի պէլինէ սօգտու , պատէհու օտա գաբուսընը վէ օնտան սօնրա տա-սօգագ գաբուսընը պիր էյիճէ գաբայըպ քիլիթլէտիքտէն սօնրա , քէնտի-գար տէրեասը իշինէ սալտըրտը :

Սէֆիլ իխթիյար նէ՞րէյէ կիթմէքտէ իտի :

Քէնտի քէնտիսինի վուրտու էօլտիւրմէյէ՞ մի :

Պագաթ էօյլէ օլտըղը հալտէ , պուլուէնտըղը օտապա վէ քէնտի Պէաթ-րին րէսմի էօնիւնտէ էօլմէք տուրտը իքէն , գարթուֆանտա տագ պա-ճաա էօլմէքիյին նէ՞ միւնասէպէթի պուլուէնտապիլի իտի :

Էյին նէթիճէսինի անլամագ իշիւն պէքլէմէյէ սիգիմ թէհամիւրմիւր գ-օլտըղը կիպի , էհլի մէրագ գաբիւնըմըղըն տա թէհամիւր ի օրտու-ղը գաննրտա պուլուէնտըղըմըգտան , աճիգանէ , քէնտիյիլիլի , պիլի

պէրապէր , գըսթըր գըսթըր Պապա Թօմոսն արգասընտան կիթմէյէ տալէի
իտէրիդ :

Վէ չիւնքի իխթիյար տօթուամըղըն , տէօնիւպ արգասընա պագաճա
հալի պուլունմատըղընա էմին պուլունմագտայըղ , իմտի պու պիր նէվի ճա
սուսըղըմըղըն տա ասլա մէյտանա չըգմայաճաղընա քէնտիլէրինի թէէմի
իտէպիլիբիդ :

Պապա Թօմ , քէնտի խանէսինտէն պիր պէշ տագըղա գատար իլէրո
կիթտիքտէն սօնրա , եօգուշ աշաղը պիր սօգաղա սարտը :

Իլէրուսի տէրէյէ չըգան մէգքիւր եօգուշտան , թա աննընա էսէն ըիւղ
կեար ագընթըսընա կէօյիւս վէրիպ անճագ իքի իւշ տագըղատան կիտէպիլի
պիր մէսաֆէյի կիւճ հալ իլէ օն տագըղատան քէստիրտիքտէն սօնրա , գա
բուսընըն եարըսընա գատար գար եըղըմըշ օլան պիր խանէնին էօնիւնտ
տուրտու , վէ էօյլէ պիր շիտէթլէ գարուլը վուրմայա պաշլատը քի , խա
նէնին տէրունինտէ ուլգուլա տալմըշ օլանլարըն պիր իլէթ սահիպի օլմամա
լարը , միւճէրրէտ պիր միւճիղէյէ թապի պուլունաճագ իտի :

Շիտտէթին իլք սէմէրէսի շու օլտու քի , պիշարէ Պապա Թօմ , ուղու
միւտտէթ , քէլքլէրի տօնտուրաճագ օլ դալիմ հալատա , սօգաղըն օրթասըն
տա գալըպ տիթրէմէյէ մէճպուր օլմատը :

Փագաթ պիր սաաթ գարըն ալթընտա գալտըղը հալտէ տախի , գա
պինտէ եանան աթէշին հէրարէթի , տիթրէմէսինէ միւսաատէ իտէճէճ մի
տի . օրասը մէճհուլ իտի :

Նիհայէթ նէրտիվէնտէն աշաղը ինէն շիր այագ սէսի իշիթիլտի :

Պիր իքի սանիյէ սօնրա , գարուլըն իշ թարաֆընտան , ատէթտէն օլ
«քի՞մ տիր օ» սիւվալի իշիթիլտի :

«Պէն իմ» տէտի Պապա Թօմ , գըսսա սուրէթտէ :

Պու գըսսա ճէվապ , ճիլալէր իլէ քիթապլար տօլտուրաճագ իյգահա
գատար հիւքմ իթտի :

Աղըր սիւրկիւլէր գալտըրըմագտա իտի :

Պիր տագըղա սիւրմէղտէն գարու աշըլտը , վէ Պապա Թօմ , օլ աղ
թէլաշը արասընտա տախի , էլինտէ գանտիլ վէ կիճէլիք պէյագ պիր Փի
թան կիյինմիշ օլան վէ հէնուղ անճագ 15—16 եաշընտա կէօրիւնէն խը
մէթճի գըղա , թէքլիֆսիղ սուրէթտէ պիր իքի թաթլը ճիլվէլէր իթտիքտ
օնրա գարուտան իշէրի կիրտի :

—Տօգթօր պուրատա՞մը տըր , ճէննի :

—Էվվէթ Մըսթըր Թօմ , կիտիպ քէնտիսինի օյանտըրայըմ . սիղ տէ
ը պուլուրըն . կէլտիյինիղի տուլտուղը կիպի . . .

—Հաճէթ եօգ տըր , ճէննի . պիրլիքտէ քէնտի օտասընա կիտէրիդ :

—Նասըլ իսթէրսէնիղ էօյլէ օլտուն , Մըսթըր Թօմ :

Պապա Թօմ , ճէննինին ըուխսաթընա պէքլէմէքսիղին , քէնտի խանէն
պուլունմագտա տըր կիպի , գաթէն սիւր սալ նէրտիվէնտէն եօգ
հայա պաշլամըշ իտի :

— Մըսթըր Թօմ, սի՞ղմիսինիդ տէտի տօգթօր, Պապա Թօմուէն ըլլող տան
էվվէլ քէնտի օտասընա կիրտիյինի կէօրէրէք :

Շիւբհէսիդ տօգթօրը մուճախէյհ, Պապա Թօմուէն քէնտինէ քէք ալէա
մալիւմ օլան այագ սէսլէրինտէն անը Թանըմըլ իտի :

Օլ հէնկեամտէ ճէննի տախի, քէնտի ըլլողը իլէ օտատան իշէրի կիրտի
Տօգթօր, եաթաղընըն իշինտէ գալգըսլ օթուրմուշ իտի :

— Էվվէթ պէնիմ ագի՛դ տօսթուճ, գալգ պագալըմ :

— Մըսթըր Թօմ, քէք աղըր պիր վագա զուհուր իթմիշ օլմալը տըր :

— Նէտէ՞ն անլատընըդ :

— Մապահա անճագ իքի սաաթ գալմըլ տըլ, սէվկիւլի՛ւ տօսթուճ. խու,
սուսի իլէ պու տէհէթլի հափատա վէ կիճէնին պու վագթինտէ սօգապլարա
տիւշէն, գէվգ իշիւն կէօնիւլ էյլէնտիրմէյէ չըգմըլ օլամագ :

— Էվվէթ տօգթօր, քէք աղըր պիր հալ վագը օլմուշ տըր. խուշուն ու
զատըյա իշի իյզահ էյլէմէյէ տէ վագթիմ եօգ տըր. ճէրրահ Թագըմընը ա
լըսլ էօնիւմէ տիւշ պագալըմ :

— Վուրուլմուշ պիր ատէ՞մ մի վար տըր :

— Հէմ վուրուլմուշ, հէմ պայըլմըլ, վէ հէմ տէ էօլմիւշ պիրիսի, սիգին
մէհարէթինիդէ, վէ ալէթլէր իլէ բուհլարընըզըն հիքմէթինէ միւնթաղըր
պուլունմագտա տըր :

— Էօլմիւշ պիր ատէ՞մ մի տէտինիդ :

— Էվվէթ տօգթօր. էօլմիւշ պիր ատէ՞մ. Փագաթ էօլմէսի չօգ օլմամըլ
տըր. պէրի եարը եօլտան կէրի չէվիրմէյէ միւգթէտիր օլապիլիրսինիդ. իգ
թիտարընըզա կիւվէնտիյիմտէն կէլտիմ :

Պու իքի տօսթլար պէյնինտէ նէ կէօնա պիր պաղ պուլունմուշ օլմասընը
պիր էյիճէ պիլէմէյիդ. անճագ, պիր տիկէրինին տիփանէ եէրինէ գօլա
օլտըղը Պապա Թօմուէն սօն սէօղլէրի իւղէրինէ, տօգթօրը միւճախէյհ
թըգ տիհանընտան պիր լուղէթ պիլէ չըգարմագսըզըն, վէ հաթթա կի
պիլէ սլագմագսըզըն, հէման գալըն բալթօսուենու ումուղընա ալմասլ
վէ տէրհալ տօլապը աչըսլ պիր գուլթու վէ պիր շիշէ ճէպինէ տօլտ
տան սօնրա, Պապա Թօմտան էվվէլ օտա գարուսընտան տիշարը
մասընտան, պէյնլէրինտէ մէվճուա պուլունտան տօսթլուգ պաղընը
աաթի սընըֆտան պիր շէյ օլմատըղը աշիքեար իսպաթ օլունմագտ :

Պիր տագըլգա սօնրա, Պապա Թօմ վէ տօգթօր, տիւշմէմէ
րիպիրլէրինին գօլթուղընա կիրմիշ օլտուգլարը հալտէ, գար իլէ
օլան եօգուշտան եօգարը չըգմագտա իտիլէր :

Արթըգ պու տէֆա բիւղկեար ագընթըսը արգատան օլ
զանն իտէրիդ քի, պու իքի սատըգ տօսթլար, սաաթտա հէմա
իտէճէք պիր սիւրաթլա, մահալը մագսուտլարընա տօղրու եօ
իտիլէր :

Նիհայէթ Պապա Թօմուէն խանէսի, գարըլըրընա չըգտ :

Յըլտըրըմ շարուգլուղու իլէ գարու աչըլտըգտա, Տօգթօր
Թօմ, օլտուգլարընը ճէնագէնին պուլունտուղը օտատա տըր :

Տօգթօր , տէրհալ ճէնաղէնին եանընտա տիղ շէօքիւս , անըն նապղընը եօգլամայա պաշլատը . պատէհու էլինի անըն կէօյսիւ իւղէրինէ վաղ իյլէ-տի . պիրաղ տուրուս տիյնէտի , վէ նիհայէթ պաշընը եօգարը գալտըրըս , մէյուսիյէթլէ Պապա Թօմուս եիւղիւնէ պաղմայա պաշլատը :

— Հիշ պիր իւմիտ եօգ մը տըր . աղիղի'մ տօգթօր :

— Հի'շ . մըսթըր Թօմ . հիշ պիր իւմիտ կէօրիւնմէյօր :

— Պու ճիւմլէ իլէ , պու ճէնաղէյի տիրիլթմէլի . տօ'գթօր :

— Չօգ թէէսսիւֆ իտէրիմ մըսթըր Թօ'մ , Փաղաթ . . .

— Ֆաղաթ մաղաթ լաղըմ տէյիլ տիր տօ'գթօր . պու ճէնաղէյի տիրիլթ-մէլի տիյօրըմ . չօգ տէյիլ . եա'լընըզ պէշ տաղըզա իշիւն անը տիրիլթմէլի . պէշ տաղըզա իշիւն տէյօրում , ինսաֆ էթ :

Տօգթօր , ճէպինտէ պուլուսնան ճէրրահ ալէթլէրինի վէ րուհ շիշէսինի չըգարտը , վէ պիր տէֆա տահա մէյուսիյէթլէ Պապա Թօմուս եիւղիւնէ աղտը :

— Աղիղի'մ տօգթօր . սէվիլիլի'ւ տօսթում :

— Իրատէ պուլուրուսն պէնիմ սէպէպի հայաթը'մ Մըսթըր Թօմ :

— Տօ'գթօր . . .

— ճա իտէրիմ եինէ գըզարըս պօղուլմայա պաշլա'մայըն Մըսթըր Թօմ , հէր նէ ախի էթսէն , եէշիլ թէբէտէ էօմրիւմիւ գուրթարմըշ օլտըղընը ու-թմաղ էլիմտէ տէյիլ տիր . էվիլէթ , էկէր միւթթասըֆ պուլուսնաղընըզ ալիճէնասլըզ վէ ճէսուրըզլա , օ կէճէսի պէնի հայտուտարըն բէնշէսինտէն գուրթարմըշ օլմասանըզ , շիմտի մէմուսնիյէթլէ սիպին էմրինիղէ մուսթաղըր պուլուսնան պիր Տօգթօր Գլէման պուլամայաճաղ իտինիզ . էվիլէթ , վէ պէնի թանըմամըշ օլտըղընըզ հալտէ , պէնի գուրթարմաղ իշիւն էօմրիւնիղի չար պիր թէհիբէյէ իլգա էյլէմիշ պուլու-նաղընըզ , գահրամանը-էրէճէսինէ պիր հուտուտ վաղ իյլէմէքիլի միւմքինսիզ գըլմըշ տըր . չըմը սիղէ պօրճլույըմ , Մըսթըր Թօմ :

էք ալէա , տէտիյիլիզ կիպի օլսուսն տօ'գթօր . պէն սիղին էօմրիւնի-թարտըմ . էօյլէ տէյի'լ մի աղիղիմ :

է պուսնա գարշըրըզ պէնտէն պիր մուգասլէլէ , ճիւղի պիր միւքեա-

ուլ իթմէք իսթէմէմիշ օլմանըզտան գիյատէ եիւրէյիմէ աղըր պա-

թէլա , եօգ տուր :

էլէա , բէք ալէա . իշթէ շիմտի օ միւքեաֆաթը փղտէն թալէսլ

մրէ գարշըրըզ էօմր իսթէրիմ սէնտէն տօ'գթօր . շու ճէնաղէյի

իշիւն տիրիլթ , օլ վաղըթ պէյնիմիղտէ հիշ պիր ալըս վէրէճէք

ր :

տուս օլտու վէ իշէ պաշլատը :

ին էսվապը սէօքիւլտիւ :

Եօմլէքտէն կէշիպ եէլէյէ սիրայէթ իթմիշ իտի :

ս , հայտուտըն սօլ գօլու թարաֆընտան կէօյսիւնէ իսասլէթ

էաթ տիկէր թարաֆտան տիշարը չըգմամըշ իտի . վէ Սիմա , վու-

ուշտը վազթ , կէօրիւնիւշէ նէզարէն եիւզ իւսթիւ տիւշէրէք , թօրրադա
ոայանան էսվապարը , եարանըն աղղընը թըգայըպ , գանըն քիււնէթէ
յօշանմասընը մէնն էյլէմիշ , եանի պիր նէվի սարկը օլմուշ իտի :

Գանըն գուրումասընտան հայտուտըն կէօյսիւնէ եարընըն օլան կէօմէք
տախի աշըլտըղընտա , եարանըն աղղընտան եէնիտէն պիր մըգտար գան
էլտի :

Տօգթօր պուենու կէօրտիւյիւնտէ , եիւղիւ բարլամայա պաշլատը :

Եարա պիր էյիճէ մուայէնէ օլունտու :

Գուրշուն , հայտուտուն գօլու ալթընա տօղրու եիւրիւյիւպ , օրատա
էլմըն իտի :

Պապա թօմուն նէ տէրէճէտէ հէյէճանը գալպ իլէ իշպու մուայէնէյէ
իգգաթ իթմէքտէ օլմասը թարիֆէ կէլիր շէյ տէյիլ տիր :

Պիշարէ իթթիյար , պիր տօգթօրուն վէ պիր տէ ճէնաղէ հայտուտուն
իւղիւնէ պագմագտա , վէ թէհամմիւլսիւլիքլէ իշին նէթիճէսինէ պէքլէ-
էքտէ իտի :

Ճէրրահ ալէթլէրի իշլէմէյէ պաշլատըլար :

Պէշ տագըգատան գուրշուն տիշարը չըգարըլտը :

Պատէհու սըրա բուհլարա կէլտի :

Բուհլարըն ֆիւթուհաթը տա ուզուն սիւրմէտի :

Իքի տագըգա կէշմէզտէն պիր ինիլթի վէ պիր տէ պաղըրմա սէպլէրի
թիլտի :

Պունլարըն իքի ճէնաղէ հայտուտուն , վէ սօնրաքիսի տախի Պապա թօ-
ւն իտի :

Սէվինճինին չիտտէթիւտէն քէնտիսինի զայպ իտէճէք տէրէճէլէրիճէ
լմիշ օլան իթթիյար տօսթուճուդ , էօյլէ պիր սըգը սըգըյա տօգթօրուն
օյնունա սարըլտը քի , օ տախի ճան աճըսընտան պաղըրմայա պաշլատը :

Պունուն իւղէրինէ , ճէնաղէ , Պապա թօմ , վէ տօգթօր , իթթիֆագը
րա իլէ պիր միւտտէթ սիւքիւթէ գարար վէրիպ , օտանըն տէրունիւտէ ,
օլիւլէրէ մախսուս պիր սուսլուդ հիւքմ իթմէքտէ իտի :

Պու սուսլուդ տախի պիր տագըգատան զիյատէ սիւրիւպ , Պապա թօ-
ւն վէ տօգթօրուն նակէհան եէք ափագ պաղըրմայա պաշլամալարը իլէ
աթ օլունտու :

Պու իքի աղիդ տօսթլարըն , շու սօն նիտալարը նէտէ՞ն նէլէթ իթ-
լ իտի :

Ճէնաղէ , կէօդիւնիւ աշըլ իտի . . . :

Պագաթ , եա շաֆրը Ալլահ , նէ կէօդ վէ նէ պագըր :

էյիճէ ճէն . . . իտի . . . աշլամըն օլտուղըն :

տըգարընըն հիմտէ , կիւն հալ . . . էվլէթ :

թէքրարէն Յրաւնայա տախի . . . տէյիլ իտի :

Գարնուրթ , Աիտըլինկթըն , վէ . . . իտի :

հիւքմ , Փագաթ սօնրատան ափագ . . . պիր :

բերեք, վէ ճէնազէ հայտուտըն տէհէթի կէօղէրինէ պագմագտան սագըն
նարագ, պու պէօյիւք ամէլիյաթըտա իճրա իթտիլէր, վէ ճէնազէյի սըրթ իւս
թիւ րահաթճա եաթըրտըգտան սօնրա, պիրիպիրլէրինին եիւզիւնէ պագտըլար

— Թէ' . . . չէք . . . քիւր . . . իտէրիմ . տէտի Պասլա Թօմ :

— Ֆագաթ ճէնազէնիզին ուզուն միւտտէթ եաշաչաճաղընա քէֆիլ օլա
մամ . եախօտ չիմտիտէն սէօղ վէրէմէմ :

— Եալընըզ պէշ տագըգա եաշամասը տա պանա քեաֆի տիր :

— Հա' . օ գատարը իչիւն . Ֆէրահ Ֆէրահ սիզէ սէօղ վէրէպիլիրիմ
Ֆագաթ պու պէշ տագըգա զարֆընտա նէ՞ եաբաճագսընըզ :

— Քէնտիսինէ պիր շէյ սիւվալ իտէճէյիմ տօ'գթօր :

— Էօյէ իսէ , պէշ տագըգա , հաթթա պէշ կիւն պիլէ եաշամասընըն սի
զէ պիր Փայիտէսի տօգանամագ , աղի'զ Մըսթըր Թօմուլ :

— Նէ՞ իչիւն , տօգթօր , նէ՞ իչիւն , տէյի պաղըրտը Պասլա Թօմ , կէօղ
լէրինի չանագ չանագ աշարագ :

— Զիւնքի չիմտի ճէվապ վէրէմէզ . պիր գաշ տագըգատան սօնրա տա
խի , պու թարզ վագալարտա թապիի օլան շէտիտ հիւմմա խասթալըղը եէ
թիլիպ , քէնտիսինի գայ ագըլ պիր հալէ վագ իտէճէք տիր :

— Էյ սօ'նրա , էյ սօնրա . . .

— Սօնրա տախի , բէք իհթիմալտէն պուլունտըղը իւզրէ , խասթա
իւզէրինէ չըլընլըզ կէլէճէք տիր . . .

— Վէ պու հալտէ՞ . . .

— Պու հալտէ , ագալլի պիր գաշ այա գատար , խասթանըգտան
պիր իւմիտ եօգ տըր :

— Սիւպհան Ալլահ , տէտի պիչարէ իթթիյար իքի էլլէրինի պիրտէն պ
չընա վուրարագ . պիր գաշ այ տէյօր պիր գաշ ա'յ . ա'հ , պէնիմ պիր կի
պիլէ զայպ իտէճէք վագթիմ եօգ տըր . . .

— Նէ՞ օլույօրսըն Մըսթըր Թօմ . բէճա իտէրիմ քէնտինէ կէլ :

— Ա'հ . թէտալի իտէճէյին տիվանէ պիր նէֆէր օլմայաճագ տըր տօ
թօր . էվվէթ , էվվէթ , իքի տիվանէյի պիրտէն պագաճագսընըզ տօ'գթօր
էվվէթ պէն տախի չըլտըրաճաղըմ , տէտի պիչարէ Պասլա Թօմ թէքրարէն է
լէրինի պաչընա վուրարագ , վէ չօճուզ կիպի աղլամայա պաշլայարագ :

Տօգթօր , Պասլա Թօմուլն եէրէ տէվրիլէճէյինի կէօրէրէք անը գո
ճագլատը :

— Ֆագաթ նէ՞ վար տըր , Մըսթըր Թօմ , նէ՞ վար տըր . Ալլահ աշգը
օլսուն սէօյլէյին :

— Էօլէճէք տիր , տօգթօ'ր , անլատընը'զ մը , էօլէճէք տիր . աճըլգտա
պս . նըր թաշսրա չարբարագ էօլէճէք տիր . վէ պէն քէնտի իմտատընա ե
էճէյիմ :

Զի՞մ էօլէճէք տիր , Մըսթըր Թօմ . աճըլգտան քի՞մ էօլէճ

օ , պէնիմ նազըլմ .

աթրիսին բէսմի

տիրլէր բէ

կէմանըն գու

է .

էճէք տիր ,

աֆա

իմտատընա կէօրէրէք տիր

իմտատընա կէօրէրէք տիր

իմտատընա կէօրէրէք տիր

Գ.

ՀԱՅՏՈՒՏ ՍԻՄՍ

Պապա Թօմ տօսթ ումուզուն , տօգթօր Գլէմանըն գուճաղընտա պայըւմըզ օլտուղու տագըզայա տէկին նազը իթմէք իմթիյաղընա մալիք պուլուն . տուղումուզ վուգուաթլարըն ասլը իւզէրինէ միւմքին մէրթէպէ ըըգ վէրէճէք մալիւմաթլար իշիւն , պիզգարուր 14—15 սէնէ կէրիլէրէ կիթմէյէ մէճ . պուր պուլունմագտայըզ :

Իհթիմալ տըր քի , հիքեայէմիզի եանլը թարաֆտան պաշլամըզ օլտըղըմըզ եիւզիւմիւզէ վուրուլաճագ տըր . վէ սօնրատան 14—15 սէնէ կէրիլէրէ կիթմէյէ միւհթաճ օլմագտան իսէ , էվվէլինտէն 14—15 սէնէ իլէրուսինտէն պաշլամամըզ օլմամըզ , ազիմ պիր խաթա ատտ իտիլէճէք տիր :

Ճագաթ հէր սանաթըն պիր սըրըր վար տըր :

Էն պէօյիւք հիքեայէնիւվիսլէր տախի , խաթա զանն օլունան պու եօլտա Գուսուսլէր իթմիլէր տիր :

Պու Գուսուսլէր տախի , հիքեայէ սանաթքեարլարընըն սըրըր տըր :

Իմտի , գարիունը քիրամըմըզըն , Խաթաճըլա աֆվ նազարը իլէ պագմայա թէնէզզիւլ պուլուրմալարընը ըէճա իտէրէք , մատամ քի պիզիմ իլէ պիրիքտէ պիր քէրրէ եօլա չըգմըզ պուլունտուլար , արթըգ եինէ պիզիմլէ պէրապէր , 14—15 սէնէ կէրիլէրէ կիթմէքիկէ թէհամմիւլ իյլէմէլէրինի իլթիմաս իտէրիզ :

Ինկիլթէրրա թարիխինէ աշինա օլանլար , գրալ Իքինճի Ճօրճ հազրէթլէրի տէվրինտէ , Սթիւարթ գրալ Փաթիլեասընտան օլուպ , Ֆրանսատա նէֆի պուլունան պիր զաթըն , Ինկիլթէրրա թախթընա օթուրմագ հուգուգու քէնտիսինէ այիտ օլմասը իտտաասընտա պուլունմուշ , վէ իքիտէ պիրտէ , սիլահ գուվվէթի իլէ թախթը մէզքիւրը զապթ իթմէք թէճրիւպէսինէ գալգըշմըզ օլտուղունու պիլիլէր :

Պու զաթ , կէրէք Ինկիլթէրրատա վէ կէրէք Սգովտիատա պուլունան պագը տօսթլարընա կիւվէնէրէք , 1715 սէնէսինտէ , Ֆրանսա հիւքիւմէթինին տէ թէշվիգի իլէ Ֆրանսատան եօլա չըգտը , վէ մայէթինտէ եալընըզ ալթը քիշի պուլունտուղու հալատէ , սէնէի մէզպուրէ դեկտեմբերինին 22օինտէ , ըՍգովտիա մէմալիքինին Բիթըրհէտ նամ լիմանընտա գարաեա չըգտը :

Ճագաթ էվվէլինտէն քէնտիսի իլէ մէքթուպլաշըպ ճէսարէթ վէրէն ըՍգովտիալը վէ Ինկիլիզ տօսթլարը քէ՛ռիսի իլէ պիրլէշէրէք սիլահա տավրանմայա ճէսարէթ իտէմէտիքլէրինտէն , «Շըվալիէ տը Սէն Ժօրժ» , 1716 սէնէսի վետրվարընըն հինտէ , կիւճ հալ իլէ քէնտիսինի պիր քիւշիւք կէմիյէ աթըպ , թէքրարէն Ֆրանսայա սապուշտու :

Գարնուըրթ , Ուիտրինկթըն , վէ Նէյրն Լօրուլար մուհաքէմէյէ չէքիլիպ զաթլէ հիւքմ , Փագաթ սօնրատան աֆվ պուլրուլտուլար :

Տօրսթըր վէ տիկերլէրի ֆիրար իթտիլէր, Տէրուէնթուօթըր վէ ֆէնմիւր, Լօնտրա գուլէսինտէ գաթլ իտիլտիլէր :

Սաիր 22 նէֆէր մահքիւմլէր տախի, Բրէսթընտա, Ուիկանտա, վէ Մանչէսթըրտա, վէ պազըլարը տախի Լօնտրա տա ասըլտըլար . 1000 նէֆէր սա-յիր մահքիւմլէր տէ, քէնտի բէճալարը իւզէրինէ Ամէրիգայա սիւրկիւն օ-լունտուլար :

Իշթէ պու օլտու Ինկիլթէրրա թախսթընա քէնտիսինի վարիսը շէրի ատտ իտէն «Շըվալիէ տը Սէն Ժօրժուն» մէգքիւր սէրկիւզէշի նէթիճէսի :

Պըգսթըն ճիվարընտա պուլունան ճէպէլ սիլսիլէսի էթէյինտէ զայէթ տիլպէր վէ միւլթահքէմ վէ Ինկիլիզ օրտլարընա մախսուս շէքլտէ պիր գա-լէաճըգ պուլունուպ, մահալը մէզպուր, Պիրինճի Ժօրժ գրալըն սէլէֆլէրի թարաֆընտան, Ինկիլթէրրա տէվլէթինէ պէօյիւք խըտմէթլէր իպրազ իթմիշ օլան Սլէմանիալը գօնթ տը Վայն սիլսիլէսինէ իհտա օլունմուշ, վէ պու սիլ-սիլէնին սօն ազասը պուլունան Թէօպալտ Գօնթ տը Վայն հէնուզ 22 եա-շընտա օլտուղու հալտէ, քիպար ֆամիլեատան ֆագաթ էօքսիւզ գալմըլ զա-յէթ տիլպէր պիր գըզ իլէ էվլէնմիշ իտի :

Միւմայիլէյհ գօնթ, ագտը իզտիվաճընտան պիր սէնէ սօնրա, պիր Ին-կիլիզ ֆըրգաթինի իլէ Մադըրչ մէմալիքինին Թանճէր շէհրինէ կիտիպ, պա-զը Ինկիլիզ պահրիյէ զապըթանը իլէ շէհրին չարշըսընը տօլաշմագտա իքէն, նակէհան գարշըսընա պիր տէլիգանլը չըգըպ մէրգուճուն աեագլարընա գա-բանտը, վէ քէնտիսինին պիր Ինկիլիզ օլուպ ֆագաթ գուրսանլար էլինէ է-սիր տիւշմիւշ վէ ինսան Թէհամմիւլինին խարիճինտէ իշքէնճէլէր չէքմէք իւզ-րէ, մէրհամէթսիզ պիր էսիրճիյէ սաթըլմըլ օլտուղունտան, էլէր քէնտիսի-նի գուրթարմագլար իսէ, նէֆսինի Թէլէֆ իտէճէյինի աղլայարագ պէյան իթմէքտէ իտի :

Տէլիգանլընըն քիւլ բէնկի քէսպ իթմիշ օլան ճէմալի, արթըգ պիր գուրու տէրի վէ քէմիք տէրէճէսինէ վարմըլ օլան զայիֆլիկի, վէ իֆատէսինի լայըգ-լը սուրէթտէ անլաթաճագ գատար պիլէ թագաթը գալմամըլ պուլունմասը, հիքեայէսինին նէ տէրէճէտէ տօղրու օլտուղունու աշիքեար իսպաթ իթմէք-տէ իտիլէր :

Էլ հասըլ, մէրգուճ տէլիգանլը, քէնտի քէնտիսինի Թէլէֆ իթմէսէ պի-լէ, պիր գաշ այտան զիյատէ եաշաեապիլմէսի գապիլսիզ կէօրիւնմէքտէ իտի :

Թէօպալտ, պիշարէ էսիրին հալինտէն օլ տէրէճէտէ միւլթէէսսիր օլտու քի, չօճուգ կիպի աղլամաեա պաշլամասընա չօգ պիր շէյ գալմատը :

Պու հէնկեամտէ, Էսիրճի, օն իքի նէֆէր բիւր սիւահ ատէմլէր իլէ իւս-թէ եէթիշիպ, տէլիգանլընըն պօյնունտան թութտը :

Գուվվէի ճէպրիյէ իլէ պու սէֆիլ էսիրի քէնտի սահիպինին էլինտէն գուրթարմագ, ֆիքրտէն պիլէ կէշիրիլէճէք պիր շէյ տէյիլ իտի :

Իմտի, գուվվէի նագտիյէյէ միւրաճաաթ օլունտու :

Թէօպալտ Գօնթ տը Վայն, ասլա էվվէլինտէն Թանըմատըղը վէ իսմինի

սիւն պիւմէտիյի սէֆիլ տէլիգանլըյը , հէման օ հէնկեամտէ գուրթարըս ա-
րատ իթմէք իչիւն , էսիրճիյէ իքի եիւզ ատէտ Ինկիլիզ լիրասը թէէտիյէ
թաի :

Թէօպալտ կէնճ պիր երլան գուրթարմըլ իտի . . . :

Թէքրարէն Փըրգաթինէ ավտէթ իտիլիս , կէնճ էսիրէ պիր մըգտար
թաամ վէ շարաս պէրիլտիքտէն , վէ պիր ազ գուվվէթի եէրինէ կէթիլիլ-
տիքտէն սօնրա , մէրգոււմ , գօմանտանըն գամարասընա չըղըլտը :

Գօնթ տը վայն , վէ պիր իքի նէֆէր զասըթան տախի , գօմանտանըն
եանընտա սլուլոււմագտա իտիլէր :

Էսիրլիքտէն գուրթարըլմըլ օլան կէնճ ատէմ իչէրի կիրտիյինտէ , քէն-
տիսինէ պիր սանտալիէ վէլիլիս օթուրթտուրուլտու , վէ Գօնթ տը վայն
իլէ մէրգոււմ պէյնինտէ , չու աթիտէքի գըսսա սիւվալ ճէվապ վագը օլտը :

— Իամին նէ՞ տիր , տէլիգանլը՝ հէմչէհրիմ :

— Իամիմ Սիմս տիր :

— Նէ՞րէլիսին :

— Ինկիլթէրրանըն Ուայթ ատասը սէքէնէսինտէնիմ :

— Էսիրլիյին ուզոււն միւտտէթտէն սլէրո՞ւ մը տըր :

— Թամ սէքիզ այ տըր :

— Զէվալը հէմչէհրիմ , սլու գատար գըսսա պիր միւտտէթ զարֆընտա
չու տէհչէթի հալէ իլգա օլմադ իչիւն , նէ՞ իչքէնճէլէր չէքմիլ օլմալըսըն :

— Եալընըզ իքի այ տըր քի պու հալէ տիւշտիւմ :

— Օնտան էվվէ՞ :

— Միւմքին մէրթէպէ բահաթ իտիմ :

— Աճայիս , սօնրատան սէնի թագեիզ իլէմէյէ՞ մի պաշլատըլար :

— Խա՛յր էֆէնտի , էվվէլքի սահիպիմ էյի պիր Միւսլիման իտի :

— Տիմէք տիր քի սօնրատան սահիպին տէյիլիտի :

— Էվվէթ էֆէնտի , էվվէլքի սահիպիմ Ճէզայիրի պիր Միւսլիման օլուս ,
Փագաթ պէտալաթլըղըմտան վէֆաթ իթտիյինտէն , պէնի Մաղըրսլը պիր
Արաս , թէրէքէտէն սաթըն ալտը :

— Շու սէնի էլինտէն ալտըղըմըզ Արա՞ս մը :

— Էվվէթ էֆէնտի , վէ սլու ատէմ էսիրճի օլուս , էյի պիր Փիյաթլա
պէնի սաթըն ալաճագ պիր միւշթէրի պուլամատըղընտան , իւզէրիմէ մէսարիֆ
իթմէք իսթէմէզ իտի , չօգ կիւն պիւսպիլթիւն աճ գալմագտա , վէ պագէն
տախի տաեաք եէմէքտէ իտիմ . Էկէր սիզ եէթիլմէսէնիզ , իչիմ սիթմիլ իտի :

— Նէ՞ սուրէթլէ էսիր տիւշտիւն :

— Ճէզայիր գուրսանլարը , կէմիմիզի պասթըլար , 20 քիշի իտիք . մուհա-
թէպէ իթտիք , եալընըզ իքի քիշի սաղ գալտըզ . արգատաշըմ պաճաղընտան
վուրուլմուլ իտի . Փագաթ հէյ վա՛հ . պանա հիշ պիր գուրշուն իսասլէթ
իթմէմիլ իտի . Էվվէթ հիշ պիր թարաֆըմ ինճինմէմիլ իտի :

— Էօլմէ՞ք մի իսթէմէքտէ իտին :

— Պաշըմա կէլէճէքլէրինի պիլտիյիմտէն , էվվէլճէ էօլիւս գուրթուլմագ
արղու իթմէքտէ իտիմ :

— Պիչարէ՛ տելիգանլը . ֆազաթ տայիմա Ալլահըն ինայէթինէ կիւվէնէ-
րէք մէյեուս օլմամալը տըր . պագ ճէնապը Հագգ սէնի օ իշկէնճէլէրտէն
գուրթարմագ իշիւն պիզի նէ՝ սուրէթլէ քէնտի լութֆ ու մէրհամէթինէ պիր
էտնա ալէթ իթթիխագ պույուրմուշ տուր :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ էֆէ՛նտի . էօմրիւմիւն նիհայէթինէ գատար էսի-
րինիզ օլուպ , ուղրունուզա ֆէտաի ճան իթմէքլիյի քէնտիմէ պիր իգպալ աստ
իտէճէյիմ :

— Ֆազաթ Սիմս, չօճո՛ւղում . պէնիմ տաիի պիր Արապ էսիրճի օլմատը-
ղմը պիլմէլիսին . Ինկիլթէրրայա աեագ պաստըղըմըզ կիւնիւ , պանա հիշ
պիր շէյ պօրճլու օլմագսըզըն սէրպէսթճէ իսթէտիյին թարաֆա կիթմէյէ մէ-
էզուն օլաճագսըն :

— Էֆէ՛նտի . ալիճէնապլըղընըզ իշիւն թէշէքքիւր իտէրիմ . ֆազաթ պէնիմ
կիպի սէֆիւ վէ գըյմէթսիզ պիր տելիգանլը իշիւն , քիւլիյէթլի պիր մէպլաղ
ֆէտա իյլէմիշ օլտուղունուզը հիսապա ալմամագ գապիլ օլսա պիլէ , պէնի ա-
շիքեար վէ տէհշէթլի պիր էօլիւմտէն գուրթարտըգտան սօնրա , էօմրիւմիւն
նիհայէթինէ գատար սիգէ սատըգանէ խըտմէթ իթմէքլիյիմէ միւսաատէ պու-
եուրմատըղընըզ հալտէ , եիւրէյիմին աճըսընտան , պիր սուրէթի տիկէրլէ
վէֆաթլմա սէպէպ օլաճագսընըզ :

— Վալիտէն , բէտէրին վա՞ր մը տըր :

— Խա՛յր . տիւնեա իւզէրինտէ , Ալլահտան վէ սիզտէն պաշգա քիմսէմ
եօգ տըր . մէրհամէթ էտին գուլունուզա , էֆէնտի :

Սիմս պու սօն սէօզիւ սէօյլէտիյինտէ , օթուրտուղու եէրտէն ֆրլանըպ
գալգարագ , թէօպալտ Գօնթ տը Վայնըն այագլարընա գաբանտը :

Գօնթ , տէրհալ մէրգումու գուճագլայըպ աչաղա գալտըրարագ , «սէնի
պրագմայաճաղըմ Սիմս , հիմայէմէ էմին օլապիլիքսին» տէտի :

Գօնթ տը Վայն Ինկիլթէրրայա ապտէթ իթտիյինտէ , Սիմս , հարէմ տա-
յիրէսինին էն միւհիմմ մէմուրիյէթինէ , եանի Մատամ Գօնթէսին պաշ խա-
տէմէլիյի մէսնէտինէ նաիլ օլտու :

Սէֆիլ Մաղըրպ էսիրի , Վայն գալէասը էֆէնտիլէրինին նազլըսը օլ-
մուշ իտի :

Իքի սէնէ գատար իշէր բէք ալէա հալտէ տէվամ իտիպ , Սիմս իւզէ-
րինտէ , կէրէք Գօնթոււն վէ կէրէք Գօնթէսին էմիյէթլէրի օլ տէրէճէլէրէ
վարմըշ իտի քի , գալէանըն տէրունինտէ , Սիմսին մալիւմի օլմայան բէք ազ
էսրար պուլունմագաա իտի :

Բէք ազ խըտմէթքեարլար վէ մէմուրլար , Վայն Գօնթու վէ Գօնթէսի
գատար սէ՛ ճէնապ , ճէօմէրտ , նէզաքէթլի , վէ տէրէճէյի նիհայէտէ հիւսնի
ալիւլէա , սահիպի էֆէնտիլէրէ մալիք պուլունմըլլար տըր :

Հայը՛ֆ քի , էմիյէթլէրինէ վէ մուհապպէթլէրինէ նաիլ գըլմըշ օլտըգ-
լարը պու ալչագ տելիգանլը , նիհայէթ պիր եըլան իտի :

Պու հայլագ նանքէօր , հանըմը թարաֆընտան քէնտի հագգընտա իպ-
րագ իտիլէն նէզաքէթ վէ մուհապպէթի , պիր սուի նիյէթէ համլ իթմէք տէ-

բէճէլէրինէ գատար ալշաղլանըս , էֆէնտիսինին ըրզընա գաստ իթմէք թա-
սավփուրունուն բէք գօլայլաշմըշ օլտուղունա քէնտի քէնտիսինի իսքեաթ իթ-
տիքտէն սօնրա , պիր կիւն գալէայը թէնհա , վէ Մատամ Գօնթէսի քէնտի
օտասընտա եալընըզ պուլարագ , մէրգուսէնին աեագլարընա գաբանտը :

— Սի'մս . նէ՞ իսթէրսին տէտի Գօնթէս շաշըրարագ :

— Մա'տամ . . . մա'տամ . . . մէրհամէթ էտին :

— Սէօյլէ Սի'մս , նէ՞ իսթէրսին . չաբուզ սէօյլէ :

— Մա'տամ . . . մատամ . . . էմր իտին հուզուրունուզտա էօլէյիմ :

— Նէ՞ իշիւն էօլէճէքսին Սի'մս . աեաղա գալգ . էօլէճէք նէ՞ վար տըր :

— Մա'տամ . . . մա'տամ . . . արթըզ եաշամաեա թագաթըմ գալմա-

տը . վիճուտիմ խարասլ . . . վիրան օլտու :

— էօյլէ իսէ էֆէնտիյէ սէօյլէյիմ , սէնի թէպտիլի հավա իշիւն պիր
միւտտէթ ֆէրահպախշ պիր քէօյէ կէօնտէրսին :

— Մա'տամ . ազիզէ'մ , նաղլը'մ , սիզին պուլունմատըղընըզ եէր գրալար
պաղչէսի տախի օլսա , պէնիմ իշիւն պիր ճէհէննէմ տիր :

— Պէնի պու գատար սէվէ'եօրմուսուն Սի'մս :

— Ա'հ սէվմէք տէյիլ քի , ատէթա . . .

— Անլատըմ , անլատըմ . մատամ քի պու տէրէճէտէ պէնի սէվէեօրսուն ,
տիմէք տիր քի հէր էմրիմէ տէ իթասթ էտէճէքսին :

— էվվէթ , էվվէթ , շիմտի շու տագըգատա էօլմէքլիյիմի էմր էտին . շու
տիլպէր աեագլարընըզըն ալթընտա ֆէտաի ճան իթմէքլիյիմի ֆէվգէլատէ
պիր իգպալ ատտ իտէճէյիմ :

— Խա'յր Սիմս , պէն սէնին էօլմէքլիյինի իսթէմէմ . սէն տահա բէք կէնճ-
սին . սանա պաշգա պիր էմր վէրէճէյիմ . ֆագաթ . . .

— Ֆագաթ նէ՞ մա'տամ . . .

— Ֆագաթ հազրէթի Իսա նամընա եէմին իտէճէքսին քի , մէզքիւր էմ-
րիմի նօգթասը նօգթասընա իճրա իտիպ , պու վուգուաթը տախի սըրը
թութաճագսըն :

— Հազրէթի Իսա նամընա եէմին իտէրիմ մա'տամ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ պէնիմ ազլի'զ վէ տինտար Սիմսիմ :

— էմրինիզի մատամ . էմրինի'զի . . .

— էմրիմ շու տըր քի , Սի'մս . պիր տահա պէնիմ հուզուրըմա չըգմայա-
ճագսըն , վէ եարընտան իթիպարէն մէմուրիյէթինի թէպտիլ իտիպ , արթըզ
թէգաիւտ սիքինէ տախիլ օլաճագ Ճէյմսին եէրինէ , գալէանըն վէքիլսարճ-
լըդ մէմուրիյէթինի իճրա իտէճէքսին :

Մատամ Գօնթէս պու սէօղլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա , պիր գաշ ատըմ
կէրիյէ կիտիպ , էլինի , չընղըրագ շէրիտինէ ուզաթտը :

— Մա'տամ . . . մա'տամ . . .

— Արթըզ պաշգա սէօղ իսթէմէզ Սի'մս . պու հագարէթինի , տէլիգան-
ալըղընա վէ ճէհալէթինէ համլ իտիպ աֆվ իտիյօրըմ . էկէր տէր հալ գաբու-
տան տիշարը չըգըպ կիթմէզ իսէն , շիմտի չընկըրաղը շալարագ , գալէանըն

էրունինտէ նէ գատար խատէմէ վար իսէ պաշընա երզարըմ, վէ սէնի րէ-
ալէթլէ տիշարը աթտըրըրըմ. արթըգ պու գատար միւսաատէ էլ վէրիր :

Այլադ հայլադ այաղա գալգտը, վէ տիհանընտան պիր սէօղ տահա չը-
արմագ տէյիլ, Գօնթէսին եիւզիւնէ պիլէ պագմայա ճէսարէթ իտէմէյիպ,
ույրուղունու պաճաղընըն ալթընա ալմըշ գուտուզ քէլք կիպի, սըլըգլանա
լըգլանա, օտա գաբուսընտան տիշարը չըգտը :

Ճէրտասը կիւնիւ. Մատամ Գօնթէսին րէճասը իւզէրինէ վէքիլխարճ
էյմս թէգայիւտ սիւքինէ, վէ հարէմ քեահեասը հայլադ Սիմս տախի, վէ-
լխարճըգ մէմուրիյէթինէ թային գըլընտըլար :

Թէօպալտ Գօնթ տը Վայն, հէր նէ էթտի իսէ, Մատամ Գօնթէսին
ղընտան մէգքիւր թէպէտտիւլ արղուսինին ասընա տաիր պիր շէյ ալա-
ստը :

Ճագաթ Թէօպալտ, իշի շագմըշ իտի :

Պու վուգուաթըն իւզէրինտէն պիր հաֆթա կէչտի :

Իշպու իւշիւնճիւ պապըն իպթիտալարընտա, Ինկիլթէրրա թախթընա
ուուտ իթմէք արղու վէ իտտաասընտա պուլունան «Շըվալիէ տը Սէն Ժօր-
ւն» սէրկիւղէշթինի, վէ մէգքիւր Ֆէսատա տախիլ օլան պաղը լօրտարըն
սայիրլէրինին գաթլ, մահպուս, վէ սիւրկիւն իտիտիքլէրինի գիքը իթ-
իտիք :

Հայը՛Ֆ քի, Թէօպալտ Գօնթ տը Վայնըն տախի, այնի Ֆէսատտա աղ
մէտխալի պուլունմըշ, վէ հէր նէ գատար եագայը էլէ վէրմէմիշ իտի
տէ, Սիմսին, պու իշտէ բէք եագընտան մալիւմաթը պուլունմագտա
ի :

Պու ճիւմլէ իլէ, Թէօպալտ հէր նէ գատար պօշ պուլունուպ էօյլէ պիր
թատա պուլունմուշ, վէ պունտան Սիմսին մալիւմաթը վար օլտուղունու
բէք ալէա պիլմէքտէ իտի իսէ տէ, սէպէպի հայաթը վէ վէլիի նիյմէթի
ուղու պիր ատէմտէն պիր խիյանէթ շիւբհէ իթմէսի գապիլ օլամայաճագ
տար էյի եիւրէքլի պիր ատէմ օլտըղընտան, վէ Սիմսէ, եինէ էվվէքի
ղար իլէ պագմագտա պուլունտըղընտան, օլ ճիհէթլէ հիշ պիր գօրգույա
հիպ օլմամագտա իտի :

Պիր բագար կէճէսի իտի :

Կէօք եիւզիւ պուլուլթլար իլէ գաբլը, օրթալըգ գէֆիր գաբանլըգ, վէ
սըգ շիմէք շագմագտա իտի :

Պիր տէ թամ եարը կիճէյին, տէհշէթլի պիր թիւֆէնք բաթըրտըսը, վէ
ղարալար իշիթիլմէյէ պաշլատը :

Գօնթ տը Վայն, հէման եաթաղընտան Ֆըրլանըպ, ալէթթաճիլ կիյին-
տէն սօնրա, թապանճալարընը պէլինէ թագտը, վէ գըլըճընը գընընտան
արըպ, օտա գաբուսունտան տիշարը չըգտը :

Նէրտիվէն պաշընտա, հէնուզ թէգայիւտ սիւքինէ տախիլ օլմուշ օլան
լըգ վէքիլխարճ, գօնթուն գաբշըսընա չըգտը :

Ջէվալը իխթիյարըն սօլուղու քէսիլմիշ իտի :

Թիւֆէնք սէսլէրի տախի տահա եագընտան, վէ ատէթա գալէանըն
տէրունինտէ իշիթիլմէքտէ իտի :

— Գա'չըն, . . . Գօնթ . . . գա'չըն . . . հէր շէյ . . . պիթմիշ տիր . . .
տէտի սապըգ վէքիլխարճ, բէբէլէյէրէք :

— Ֆագաթ նէ^օ վար ճէյմս . սէօյլէ նէ^օ օլտու :

— Գուշաթտըլար սիգի . . . ասքէր . . . ասքէր . . . գուշաթտը . . .
Սիմս . . . օլ խային . . . ճանափար . . . կիզլի գաբուեու աշըպ . . . աս,
քէրի իշէրի . . . ավմըշ իտի . . . սիգի իսթէտիլէր . . . գաթլինիգէ հիւքմ
. . . վար տըր . . . իշ գաբուեու աշմատըգ . . . մուհարէպէ իտիյօրուգ
. . . ֆագաթ նըսֆըմըգտան գիատէսի . . . թէլէֆ օլտու . . . տիկէրլէ-
րի տէ էօլիւյօրլար . [] . արթըգ սիգի գուրթարաճագ ատէմ . . . գալմա-
յաճագ տըր . . . գաչըն Գօ'նթ . . . գաչըն . . .

— Ֆագաթ պէնիմ ատէմլէրիմ պէնիմ իշիւն էօլտիւքլէրի հալտէ պէն օն-
լարը սլըրագըպ գաչաճագ գատար ալչագլըղը գապուլ իտէպիլի'րմիյիմ . է-
կէր էօլէճէք իսէք հէփսիմիգ պիլիլիքտէ էօլմէլիյիլ . էօլուսու թո'ւթմա
ճէյմս . . .

— Ֆագաթ Գօ'նթ . սիգ գաչըն . . . էվվէթ մատամը վէ չօճուղունու-
ղու գուրթարմագ իշիւն գա'չըն . . .

— Մատամը վէ չօճուղումո'ւ մը . . . նէ^օրէտէ տիրլէր :

— Հէր շէյի եէրլի եէրինճէ անլաթաճագ վագթ եօգ տուր Գօ'նթ . . .
ալչագ վէ խային Սիմս, մատամը գուճագլայըպ կիզլի էօլտան գաչըրմագտա
իտի . . . չօճուղունուղու տախի, հայտուտա պէյնգէր տիկէր պիլիսի այնի
էօլտան գաչըրմագտա իտի . . . շիմէքլէրին ըըղը իլէ քէնտիլէրինի թանը-
տըմ . ավէշ իթսէմ, եա մատամը եախօտ չօճուղու վուրուրըմ տէյի գօրգ-
տում . Գօ'նթ, սիգ արգալարընտան եէթիլէպիլիլիսինիլ . . . կիզլի էօլտան
գաչըն . . . գաչըն . . . կէլիյօրլար :

Ֆիլ հագըգա դայպ իտէճէք վագթ գալմամըշ . Թիւֆէնք կիւրիւլթիսի
բէք եագլաշմըշ . գալէա դապթ օլունմուշ իտի :

Գօնթ տը Վայն հէյէճանը գալպինտէն պիւսպիւթիւն քէնտիսինի դայպ
իթմէք տէրէճէլէրինէ կէլմիշ օլտուղու հալտէ, պիր տէրունի մուհապսլէթ
ալէամէթի իլէ քէնտի ավիգ էմէքտարընըն էլինի սըգտըգտան սօնրա, ա-
թէշ ալմայա պաշլամըշ օլան պիր եան նէրտիվէնտէն աշաղը ֆըրլանըպ դայպ
օլտու :

Պէշ տագըգա կէչմէգտէն, թէքմիլ քեարկիր էսլնիյէ ավէշ ալըպ շիտ-
տէթլէ եանմաեա պաշլատըղընտա, արթըգ Թիւֆէնք սէսլէրի քեամիլէն
մահվ օլուպ, եալընըգ եանկընըն տէհշէթլի չաթըրտըլարը, վէ ասքէրին եայ-
դարալտը իշիթիլմէքտէ իտի :

Պէրտասը սապահըսը, Վայն գալէասընտան, գուրու տիվարլարտան
պաշլագա պիր շէյ գալմամըշ, վէ եալընըգ տէօլէմէ վէ թավանլարը տախի
թաշտան մամուլ պուլունան տիվանխանէ . սէլ կիպի եաղմաեա պաշլաեա
եաղմուր սայէսինտէ, ումումի խարապիյէթին խարիճինտէ գալմըշ իտի :

Վայն գալէասը ֆաճիասընտան իբի այ սօնրա , մէղքիւր քէպիր էպնիյէնին խարապ օլմուշ թարաֆլարը միւճէտտէտէն ինչա օլունմայա պաշլայըպ , աղ վագթտան , էվվէլքինտէն տահա ալէա պիր հալէ վագ օլունտու :

Ինչաաթ թէքմիլ օլունպ պիթտիքտէն սօնրա , ճիվար սէքէնէսինէ նամաւիւմ կէնճ պիր զաթ , պիր թագըմ եէնի ատէմլէրտէն իպարէթ պուլունան ավէնէսի իլէ , կէլիպ մէղքիւր , գալէատա եէրլէշտի :

Պու կէնճ զաթ , Սիմսին զամմաղլըղը իւղէրինէ , գալէանըն իւղէրինէ վագը օլան հիւճուճը թէրթիպ իտէն , վէ Ինկիլթէրրանըն տախիլի մուհա , քէպէլէրինտէ պէօյիւք օյունլար օյնամըշ , վէ կեահ գրալ թարաֆընը թուֆ Էմուշ , վէ կեահ էլ ալթընտան ասըլարա տա մուավէնէթ իթմիշ , էլ հասըլ քէնտինէ պիր մէնֆաաթ չըգաճագ թարաֆ հանկըսը իսէ , վագթինէ վէ ֆուրսաթընա կէօրէ , հէր իբի թարաֆա տախի հէմ տօսթլուգ վէ հէմ տիլըշմէնլիք իթմիշ էսքի պիր խային օլունպ , պու կիզլի վէ ալշագ օյունու իլէ պէօյիւք նուֆուզ վէ սէրվէթ գաղանմըշ , վէ հէր նէ գատար Գօնթ տը Վայնը , եա հայեէն եա մէֆթէն թութուպ հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէք պախթընա նայիլ օլամամըշ իտի իսէ տէ , եինէ տէվլէթէ պու եիւղտէն իպրաղ իթմիշ օլտուղու խըտմէթ թագտիր գըլընարագ , պիր սուրէթլէ Վայն գալէասընա տախի սահիպ օլմուշ իտի :

Ֆուրսաթ պուլտուղունտա վէ պիր մէնֆաաթ կէօրտիւլիւնտէ , պիղզաթ քէնտի վէլի նիյմէթի օլան տէվլէթինէ գարշը տախի էլինտէն կէլէն խայինլիլի իճրա իյլէմէյէ հագըր պուլունան պու զայրէթքէշ զաթ , զաթէն թէրթէքիւմ իյլէմիշ օլան սէրվէթի սայէսինտէ , Վայն գալէասընտա էօյլէ պիր շաշապը էօմր կէչիրմէյէ պաշլատը քի , ճիվար քէօյլէրին սէքէնէլէրի , քէնտի պէյնլէրինտէ , միւմաիլէյհ խայինէ , Ս . . . լօրտու իւնվանը վէրտիլէր , վէ օ թարիխտէն իթիպարէն , Վայն գալէասը տախի , Ս . . . գալէասը թէսմիյէ օլունմայա պաշլատը :

Սէնէլէր կէշտի . . . օն սէնէ . . .

Ս . . . լօրտու , վէ Ս . . . գալէասը իւղէրինէ , պէյնէլ խալգ , պիր թագըմ տէհշէթլի հիքեայէլէր տօլաշմագտա իտի . վէ կիւղէլ գարըլարը վէ գըղլարը պուլունանլար , կիճէ կիւնտիւղ պէօյիւք գօրգու իշինտէ պուլունմագտա իտիլէր . . .

Պու տէհշէթին վէ տէհշէթլի հիքեայէլէրին ասը վա՞ր մը իտի , եօ՞գ մը իտի :

Օրալարը , հիքեայէմիղին տէվամընտան անլաշըլաճագ տըր :

Աթէշ օլմայան եէրտէ տիւման օլմաղ . . .

Պիր կիճէ , Ս . . . գալէասընա , նամալիւմ պիր միւսաֆիր կէշտի :

Սախթէ լօրտ Ս . . . վէ եէնի կէլէն միւսաֆիր , հէման սահա տէկին , գալէանըն տիվանխանէսինտէ կիզլիճէ կէօրիւլիւպ , հէնուզ շէվֆագաթմագտան , մէրգուճ միւսաֆիր աթընա պինիպ զայալ օլտու :

Սախթէ լօրտ ճէնապլէրի տախի , գալէանըն տիշ գաբուսընա գատար քէնտի միւսաֆիրինէ կէօնտէրիյէ կիթմիշ իտի :

Միւսաֆիր կիթտիքտէն վէ գալէա գաբուսը գաբանտըդտան սօնրա ,
 Լօրտ Ալ . . . թէքրարէն տիվանխանէյէ կէլիպ , տօղրու մասանըն եանը-
 նա գօշտու :

Ֆազաթ աճայիպ պիր հալ վագը օլմուշ օլմալը իտի :

Սախթէ լօրտ Ալ . . . նըն թէլաշը , կէօրիւլմէյէ շահան պիր շէյ իտի :

Մէրգում , պէօյիւք թէլաշլա , պիր մասանըն տէրէյինի շէքիպ արաշթըր-
 մագտա , պիր մասանըն տիպինէ պագմագտա , պատէհու սըգը սըգըեա
 ճէպլէրինի գարըշտըրմագտա , սաշլարընըն իշինի պիլէ եօգլամագտա իտի :

Խա'յր . արատըղը շէյ հէր նէ իսէ , պուլունմասը գապիլ տէյիլ իտի :

Միւմայիլէյհ ճէնապլէրի պիր միւտտէթ տուրուպ , ալնընը օվալամաեա
 պաշլատը :

Եիւզիւնիւն ըէնկի քիւլէ թահվիլ օլմուշ իտի :

Նիհայէթ գաբուեա տօղրու գօշտու , վէ նէ գատար սէսի վար իսէ ,
 «Պարթի'սթ . Պարթիսթ» պաղըրմաեա պտշլատը :

Սէս վէրէն եօգ :

«Պա'պթիսթ . Պապթի'սթ . նէ'րէտէսին» :

Նիհայէթ պիր աեագ սէսի իշիթիլմէյէ պաշլատը . սէս կիթտիքճէ եագ-
 լաշտը , վէ իզպանտուտ կիպի կէնճ պիր ատէմ , կէօղլէրինի հալէա օվալա-
 մագտա օլտուղու հալտէ , կիճէլիք էսվապլարը իլէ , տիվանխանէնին գա-
 բուսունտա սախթէ լօրտուն գարշըսընա չը'գտը :

— Պա'պթիսթ . ուեո'ւեօր մը իտին :

— Էվվէթ էֆէնտիմ . ֆազաթ ույանտըմ :

— Զօգտա'ն պէրու մը տըր քի ույունուշսըն :

— Պիր սաաթ գատար օլմալը տըր էֆէ'նտիմ :

— Տիկէր խըտմէթքեարլա'ր նէրէտէ տիրլէր :

— Հէփսի տէ քէնտի օտալարընտա տըրլար . օնլար եարը կիճէյին ույուն-
 տըլար , վէ եալընըզ պէնտէնիզ ույանըզ գալտըմ . ֆազաթ պէտսախթը-
 ղըմտան , ույգում պէնտէն զօրը գօբարագ պիր սաաթ էվվէլ պանա ղալէ-
 պէ իթտի . աֆիլ պույուրուն լօ'րտ հաղրէթլէրի . սիգի թէէմին իտէրիմ քի ,
 սօն նէֆէսիմէ գատար ույգույա գարշը ուղրաշտըմ ֆազաթ . . .

— Էյ էվլէրիր արթըզ , գըսսա' քէս . սէնտէն պաշգա գալէանըն իշին-
 տէ ույանըզ քիմսէ պուլունմատըղընը էյի պիլ'ըմիսին , տիւշիւն տէ էօյլէ
 ճէվապ վէր :

— Խա'յր . խա'յր . պէնտէն պաշգա հիշ պիր ույանըզ քիմսէ եօգ տուր
 էֆէ'նտիմ . մալիւմի ալինիզ տիր , խաքիվիայինիզ միւսթէսնա օլարագ : Էկէր
 ինս'մագ իսէնիզ , պույուրուն պիրիքտէ օտալարը տօլաշալըմ . օլ վագըթ ,
 էօրիւլէրի ույանտըրաճագ տէհշէթլի խըրըլթըլարը իշիթտիյինիզտէ սիզ տա-
 խի իզնա օլաճագսընըզ : Ֆազաթ ունուլթտում . ունուլթտում . գալէա գա-
 բուսունուն իշ թարաֆընտա կէգինէն նէօպէթճի տախի ույանըզ տըր . . .

— Պա'պթիսթ . շու մասանըն իւզէրինտէ պուլունման պիր քեաղըտ , շիմ-
 տի իքի իւշ տագըզա էվվէլ , օրատան մահվ ու նապէտիտ օլմուշ տուր . է-

կէր գալէանըն տէրունինտէ սէնտէն պաշգա ույանըգ ատէմ պուլունմագտա տէյիլ իսէ , մէգքիւր քեաղըտը սէն պուրատան գալտըրմըզ օլմալըսըն : Սախ-
թէ լօրտ պուլնլարը սէօյլէյէրէք , էօյլէ պիր տէհչէթլի սուրէթտէ կէօղլէրինի
աչտը , վէ սէֆիլ խըտմէթքեարըն իւղէրինէ եիւրիւյիւպ էօյլէ պիր խըշմ իլէ
անըն եազապընտան գալրատը վէ տիվանխանէնին իչէրիսինէ չէքտի քի , պի-
շարէ Պապթիսթին հիւրմէթլու վէ մէֆրէթ վիւճուտի սախթէ լօրտուն է-
լինտէն գուրթուլուպ , քէմալի շիտտէթլէ եէր տէօյլմէսի իւղէրինտէ սէրլիլ
վէրտի :

Իզպանտուտ խըտմէթքեար եէրէ տիւշտիւյիւնտէ , պիւթիւն գալէա ,
թէմէլինտէն սարսըլմըզ իտի :

Արթըգ պիւսպիւթիւն զազապա կէլմիշ օլան սախթէ լօրտ , հէման սէ-
ֆիլ հէրիֆին իւղէրինէ չէօքիւպ , անըն պօղազընտան գալրատը , վէ պօղու-
նուգ պիր սէս իլէ , «սէօյլէ' , ճէվապ վէր պազայըմ» տէտի :

— Լօ'րտ հազրէթլէրի . լօ'րտ հազրէթլէրի . էօլտիւրիւն պէնի . Փազաթ
պիւթիւն աղիղլէր իւղէրինէ եէմին իտէրիմ քի , պիր շէյ կէօրմէտիմ . պիր
շէյ ալմատըմ . վէ պէնի չըղըրմայա թէնէզղիւլ պուլուրտըղընըգ տազըգայա
գատար , մանտա կիւզի ույունմագտա իտիմ . ա'հ քեաչքի սօն ույգոււմ օլայըտը :

— Աէվէզէլիք իսթէմէզ Պա'պթիսթ , սանա թէքրարէն իսթար իտիյօրըմ ,
էկէր պիր վուգուլֆճըլըգ իչիւն պիր ճահիլլիքտէ պուլունտըն , վէ մէգքիւր
քեաղըտը ալտըն իսէ սէօյլէ , պանա վէր մէգքիւր քեաղըտը , վէ սանա եէ-
մին իտէրիմ քի , էկէր օ լիւզոււմըգ քեաղըտը պանա թէսլիմ իտէր իսէն ,
ճահիլլիյինէ քեամիլէն աֆվ իթտիքտէն պաշգա , հաթթա սանա պէօյիւք պիր
միւքեաֆաթ տախի վէրէճէյիմ :

— Խա'յր լօրտ հազրէթլէրի , խա'յր . Ալլահ տա շահիտ օլսուն քի հիշ պիր
շէյտէն խապէրիմ եօգ տըր . . .

— Պա'պթիսթ , էկէր պանա պիր օյուն օյնամագտա իսէն , էկէր շու սա-
նա հիշ պիր լիւզոււմը օլմայան քեաղըտը ալըպ սազլամըզ իսէն , էյի տիգգաթ-
էթ սէօղիւմէ , սօնրա անը սէնին ճիյէրինին իչլինտէն չէքիւպ ալաճաղըմ . իշ-
թէ պուլ գատարը սանա քեաֆի տիր . գա'լգ , այաղա' գալգ , վէ հուզու-
րըմտան տէֆ օլ :

Մէֆրէթ խըտմէթքեար , պօյճա այաղա գալգմայա ճէսարէթ իտէմէյիւպ ,
տիգ իւղէրինէ սիւրիւքլէնէ սիւրիւքլէնէ գաբունըն էօնիւնէ չէքիւպ , վէ մէ-
յուսիյէթ ալէամէթի իլէ պիր քէրրէ տէօնիւպ բիւր զազապ էֆէնտիսինին
եիւղիւնէ պազտըղընտա , անըն տէհչէթլի ճէմալլինի կէօրիւր կէօրմէզ , պիր
խըշմ իլէ այաղա ֆըրլանըպ նապէտիտ օլտու :

Պիր սանիյէ սօնրա , շէտիտ պիր կիւրիւլտի իչիթիլտի :

Պապթիսթ , էօյլէ պիր շաշըրարազ գաշմագտա իտի քի , օ իզպանտուտ
վիւճուտի իլէ , թէնկէր մէնկէր նէրտիվէնտէն աշաղը եուվարլանմըզ , վէ էն
աշաղըքի այաղա վասըլ օլտըղընտա , շիտտէթլէ տիվարա չարբըլըպ , պիւթիւն
գալէա խալգընը , տէրին ույգուլարը իչինտէ եաթազլարընտան տիշաղը
սըշրաթմըզ իտի :

Արթըզ չէվֆագ աթմայա պաշլամըզ օլտըզը հալտէ , սախթէ լօրտ ճէ-
նապլէրի պիր ազ րահաթլանմագ իւզըէ քէնտի եաթագ օտասընա չէքիլմէք
խաթէյիպ , գարույա տօղրու պիր իքի տտըմ ալտը իսէ տէ , թէքրարէն ար-
գասընա տէօնիւպ մասանըն եանընա ավտէթ իթաի , վէ շիտտէթլէ էլինի
մասայա վուրարագ , Վֆագաթ խա'յր . պուռնտա պիր հիքմէթ վար տրր .
էվվէթ պու քեաղըտը , պուռտալա Պապթիսթ ալմամըզ տրր . Փագաթ պաշ-
գա քի'մ ալտը . նէրէյէ' զայպ օլտու . նէրէյէ' զայպ օլտու . պու նէ' տէհ-
չէթլի հալ տրր . ա'հ քիմին էլինէ կէչտի իսէ , արթըզ իշիմ պիթմիշ տիր .
էվվէթ , էվվէթ , իշիմ պիթմիշ տիր . պէնի ճէլլատըն սաթըրընտան վէ տար
աղաճընըն իքինտէն քի'մ գուրթարապիլէճէք տիր» տէտի :

Խային հէրիֆ , պատէհու տիզլէրինին գուվվէթի քէսիլմէքտէ օլտըզընը
հիսս իտէրէք , սանտալիէսի իւզէրինէ չէօքիւ վէրտի , վէ տիրսէքլէրինի մա-
սանըն իւսթիւնէ տայատըպ , ալէվլէր իշինտէ գալրուլմագտա օլան պաշընը
իքի էլլէրի արասընա ալտը :

Պիր միւտտէթ սօնրա թէքրարէն աեաղա գալգըպ , սանտալիէնին վէ
մասանըն ալթընը իւսթիւնիւ պիր տէֆա տահա կէօղտէն կէչիրտի . իւս-
թիւնիւ պաշընը պիր տէֆա տահա եօգլատը . խա'յր . եօգ վէսսէլամ . քեա-
ղըտ զայպ օլմուշ իտի :

Արթըզ չըլտըրմագ տէրէճէլէրինէ կէլմիշ օլան լօրտ , նէ եարաճաղընը
պիլէմէտիյի հալտէ , օտանըն իքի թարաֆ տիվարլարը էօնիւնտէ գարշըլըզը
տիքիլի պուլուռնան իքի գըթա սանէմլէրին եանլարընա կիտիպ , չըլըն չըլ-
ըն անլէրին եիւզիւնէ սլագմայա պաշլատը :

Սէֆիլ հէրիֆ , սանէմլէրտէն տէ շիւրհէ իթմէյէ պաշլամըզ իտի :

Մէգքիւր սանէմլէր , սլագըրտան մամուլ վէ օնպէշինճի ասըր ասքէրլէրի
չէքլինտէ օլուպ , էլլէրինտէ պիրէր ուզուռն սլալթա պուլուռնտըլը հալտէ ,
գալէանըն հիյնի ինշասընտան եանի 200 սէնէտէն պէրու , մէգքիւր տիվան-
խանէտէ պիր նէվի ասքէր նէօպէթճիլիյի իճրա իթմէքտէ իտիլէր :

Աճէպա պու տիլսիգ սանէմլէր , Ինկիլթէրրանըն ասըրլար իլէ տէվամ
իտէն տախիլի գարշըլըզըլարը էսնասընտա , մէգքիւր տիվանխանէտէ վուգու
պուլան նէ' մէնզարէլէրէ շահիտ պուլուռնմագտա իտիլէր :

Սախթէ լօրտ Ա . . . պու իքի եիւզ սէնէլիք սլագըր սանէմլէր թարա-
ֆընտան տախի քէնտիսինէ գարշը պիր օեուռն , պիր ճինայէթ , տէհչէթլի
պիր խըրսըզըլըզ վագը օլմուշ օլմասը պուռտալալըղընա սաթըթաճագ տէրէճէ-
լէրէ կէլմիշ իտի :

Հաթթա պու նամտար սախթէ լօրտ , պիր արա հիտտէթինտէն , մէգ-
քիւր պիկիւնահ սանէմլէրէ տախի եուճրուգ կէօսթէրմէյէ գալգըշտը :

Աճէպա պու տէվլէթ վէ միլլէթ խայինի հէրիֆին զայպ իթմիշ օլտըզը
քեաղըտ նէ' իտի :

Աճէպա նէ' տէհչէթլի պիր էսրարը մահֆուզ պուլուռնմագտա իտի :

Լօրտ Ա . . . , սաղըր վէ տիլսիգ սանէմլէրտէն տախի քէնտիսինէ պիր
իւմիտ քէօչէսի պուլուռնմատըղընը անլայըպ , մէյեուսիյէթլէ պաշընը ասմը :

օլտուղու հալտէ , թէքրարէն մասանըն եանընա ավտէթ իտիպ , սանտալիէ-
սի իւղէրինտէ չէօքիւ վերտի :

Պու սըրատա , արթըգ էյիճէ չէվֆագ ավթմը իտի :

Արասը իքի կիւն , պէշ կիւն , պիր հաֆթա կէշտի :

Լօրտ Ա . . . նըն չէհրէսինի կէօրէն , մէրգ ում խասլիսին , թէքմիլ օլ հաֆ-
թա գարֆընտա հիչ պիր կիճէ ույուամամը օլմասը էսէրլէրինի աշիքեար կէօ-
րէպիլիր իտի :

Հէլէ գալէանըն տէրունինտէ , հիչ պիր ատէմ , քէնտի էֆէնտիլէրինին
եիւղիւնէ պագմայա ճէսարէթ իտէմէմէքտէ իտիլէր . սախթէ լօրտուն հիտ-
տէթ ու զազասը օլ տէրէճէլէրէ վարմը իտի քի , զաթէն եէմէք եէմէյէ
տէ իշթահը գալմամը օլտըղընտան , պիր տէֆա եէմէք գասլարընտան պիր
իքիսինի , անլէրի կէթիրէն խըտմէթքեարըն գաֆասընա էնտիրիպ , բարչա-
լամը իտի :

Պունըն իւղէրինէ , արթըգ էֆէնտիյէ եէմէք կէօթիւրմէյէ տէ քիմսէնին
ճէսարէթի գալմայըպ , սէֆիլ վէ սախթէ լօրտ , պիր իքի կիւն տէ օրուն
թութմայա մէճպուր օլտու :

Պիր կիւն , լօրտ Ա . . . նըն ֆիքրինէ պիր շէյ տիւշտիւ :

Խասլիս հէրիֆ , պիր տէֆինէ պուլմը տըր կիպի սէվինճինտէն էլինի ալ-
նընա վուրուպ , նէ գատար սէսի վար իսէ , «Պա'պթիսթ , Րօպէ'րթս , Ճա'գ ,
Րիչա'րտ , Ճօ'րճ , Րիքթը'ն , Օսթի'ն , Պէ'րրի , Ճօ'ն» պաղըրմայա պաշլատը :

Մէրգ ումըն հայգըրմասը իւղէրինէ , նէրտիվէնլէրտէն պիր այագ կիւ-
րիւլտիսի իշիթիլտի :

Շիւրհէսիպ , իսիմլէրի չըղըլմը օլան խըտմէթքեարլար ալայը , էֆէնտի-
լէրինին հուղուրընա գօշմագտա իտիլէր :

Այագ սէսլէրի , թա տիվանխանէնին գարուսընա գատար եագլաշտը-
ղընտա , հէման իչէրիյէ պիր իքի խըտմէթքեար կիրէճէյինէ միւնթագըր պու-
լունան լօրտ Ա . . . , քէնտի էմրլէրինի վերմէք իւղրէ բարմաղընը եօգարը
գալտըրտը , վէ գարույա տօղրու պագմայա պաշլատը :

Ֆագաթ իչէրի կիրէն պուլունամագտա իտի :

Հիչ պիր քիմսէ գարուտան իչէրիյէ այագ պասմատըգտան պաշգա ,
հաթթա գարունըն տիշարըսընտա , ալչագ պիր սէսլէ թէլաշը պիր միւճա-
տէլէ տախի վագը օլմագտա իտի :

Պիչարէ խըտմէթքեարլարըն կէօղիւ , էֆէնտիլէրինտէն օլ տէրէճէտէ
գօրգմու իտի քի , հէր նէ գատար իսմինին չըղըլտըղընը իշիթէն , նէրտի-
վէնտէն եօգարը գօշմու իտի իսէ տէ , քեաֆֆէսի տախի , տիվանխանէնին
գարալը գարուսը արգասընտա թըգանըպ , հիչ պիրիսի իչէրի կիրմէյէ ճէսա-
րէթ իտէմէմէքտէ , վէ պիրիպիրլէրինի գանալըրպ իլէրու սիւրմէյէ չալըշմագ-
տա իտիլէր :

Տիվանխանէտէն զօրլու պիր սէս տահա իշիթիլտի :

«Նէ'րէտէսինիպ ա'ճ քէյբլէր . սիգի չըղըրտըղըմը իշի'թմէտինիպ մի , նէ
իշիւն պիրինիպ իչէրի կիրմէյօրսընըպ »

Պու իբրինճի սլաղըրը, պիր հարս գոմանտասը գատար հիւքմ իթտի :

Վէ պու տէֆա, տիւչարը տէհչէթ օլան խըտմէթ քեարլար արթըգ պիրիպիրլէրինի իլէրու սիւրմէյէ պագմայըպ, վէ հէր պիրիսի, եալընըգ քէնտիսի իչէրի կիրմէքտէ տիր կիպի զանն իթտիյի հալտէ, քեաֆֆէսի տախիայնի զանն իլէ հարէքէթ իթտիքլէրինտէն, այնի վագթտա տոգուգ օն քիլինին պիրտէն իչէրի կիրմէսինէ միւսաատէ իտէպիլէճէք գատար կէնիչիյի պուլունմայան գաբունըն իչինտէ պիր գարղաշալըգ տըր գօբտու, վէ գաբուրէզէսինտէն չըգըպ պէօյիւք շամաթա իլէ տիվանխանէնին օրթասընա տէվրիլմէսի իլէ պէրապէր, սըգըըպ պիր խամուր կիպի օլմուշ տոգուգ նէֆէր խըտմէթ քեարլար տախի պիրիպիրլէրինէ սարըը պուլունտըղլարը հալտէ, եուվարլանա եուվարլանա պիր իքի ատըմ իչէրի սիւրիւքլէնտիլէր, վէ էն էօնտէ պուլունան քէնտիսինի զապթ իտէմէյիպ տէվրիլտիյինտէ, քեաֆֆէսի տախի պիրիպիրլէրի իւզէրինէ երղըտըլար, վէ ալթընտա գալանլար տա նէ գատար սէսլէրի վար իսէ պաղըրմայա պաշլատըլար :

Պունլարըն այաղա գալգմագ իչիւն չըրքընմալարընը, վէ պու չըրքընթը արասընտա գալգանլարըն տախի թէքրարէն եէրէ տէվրիլմէլէրինի սէյր իտէն օլ պէտչէհրէ սախթէ լօրտ ճէնապլէրի տախի, արթըգ պու մէնզարէ իւզէրինէ կիւլմէսինի թութամատը :

Վէ պէլքի տէ մէրգումուն միւտտէթի էօմրիւնտէ իլք կիւլիւշի պու իտիսի հայէթ եէրէ սէրիլէնլէր, կիւճ հալ իլէ քէնտիլէրինի պուլուպ աեաղա գալգտըղլարընտա, իլամլարընը տիյնէմէյէ կէլմիշ օլան պիչարէ մահքիւմլէր կիպի, մէյեուսիյէթլէ պաշլարընը աշաղը ասմըշ օլտուգլարը հալտէ, սըրա իլէ տիղիլտիլէր :

— Իչինիզտէ, Սիմսին պուլունտըղը մահէլլի պիլէն վա՞ր մը տըր. տէտի սախթէ լօրտ Ա. . . քէնտի չէհրէսինին ատէթտէն օլան պէտլիյինի թէքրարէն եէրինէ կէթիրէրէք :

— Գուլունուգ պիլիրիմ, տէյի ճէվապ վէրտի Բօպէրթս թապիր օլունան խըտմէթ քեար քէնտիսինէ պիր էհէմիյէթ վէրիճի սուրէթտէ պաշընը եօգարը գալտըրարագ :

— Պու կիւն կիտիպ քէնտիսինի պուլմալը, վէ պու կիճէ քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլտուղումու պիլտիրմէլիսին :

— Յագաթ նէ՞ սուրէթլէ լօ՛րտ հագրէթլէրի. աշիքեար սուրէթտէ պէօյիւք գաբուտա՞ն մը կէլսին :

— Պօշպօղազըղք իսթէմէմ Բօ՛պէրթս. պէն քէնտիսինի իսթէտիյիմտէ նէրէտէն կէլիպ պէնի պուլաճաղընը պիլիր : Հա՛յտէյին. քեաֆֆէնիզ տէ իչինիզէ կիտինիզ. հիշ պիր քիմսէյէ պիր շէյ սէօյլէնմէլի տ/ր. անլատընը՞դ մը. հիշ պիր քիմսէյէ :

Խըտմէթ քեարլար, եագալարընը բէք ուճուղճա գուրթարմըշ օլտուգլարընը կէօրէրէք օլ գատար սէվինմէքտէ իտիլէր քի, սախթէ լօրտուն հուգուրունտան տէֆ օլմագ բուխսաթընը ալտըղլարընտա, եինէ պիրիպիրլէրինի չըղնայարագ նէֆսլէրինի տիշարը աթմագ զայլէլէրի հէնկեամընտա, ի.

չէրի կիրառելէրի վազթ վուգու պուլան մէնգարէնին թէքէրրիւրինէ պիր
բարմագ գալտը :

— Հա՛յլազլար . գարուեու պէօյլէ եէրտէ պրրագարա՞գ մը տիշարը չը-
դարլար . սլաղըրտը սախթէ լօրտ Ա . . .

Իզպանտուտ գալէա սահիպի սաղիր պէտէնտէն հազզ իթմէտիյինտէն ,
պիւթիւն խրտմէթքեարլարը տախի , քէնտիսի կիօլի իզպանտուտ իտիլէր :

Պու իզպանտուտլարտան իքիսի թէքրարէն տիվանխանէյէ ավտէթ իտէ-
րէք , եէրտէ սէրիլի եաթմագտա օլան գարուեու պիր ուֆագ թախթա
բարչասը կիպի գալտըրըսլ , տէր հալ եէրինէ թագտըլար :

Տիվանխանէ տէրուենիտէ , սախթէ լօրտ ճէնապլէրինտէն պաշգա քիմ-
սէ գալմատը :

Մէրգուժ սըգը սըգըեա գարուեու գարատըգտան սօնրա , տիվանխա-
նէնին պիր ուճուենտան տիկէր ուճուենա վօլթա վուրմաեա պաշլատը :

Աճէպա նէլէ՛ր տիւշիւնմէքտէ , նէ՛ զէմինլէր գուրմագտա իտի .

Պիրագ թէհամմիւլի օլալմ . իշթէ քէնտիսի տախի աղղընը աչմագտա ,
վէ քէնտի քէնտինէ պիր շէյ սէօյլէմէյէ հազըրլանմագտա տըր . տիյնէյէլիմ :

— Հէնուզ տխչամ օլմայա ալթը սաաթ վար տըր , վէ չիւնքի պու խա-
պիս Սիմս , կիւնէշ պաթտըգտան ագալլի իւշ սաաթ սօնրայա գատար քէն-
տիսինի տիւնեայա կէօսթէրմէմէյէ ինատ իթմիշ տիր . իմտի , տօգուզ սա-
աթտան էվվէլ քէնտիսինի կէօրմէք գաալիլ օլամայաճագ տըր . էվվէթ տօ-
գուզ սաաթ , եանի տօգուզ ասր պէքլէյիսլ պիր աղ տահա էրիմէլիյիմ : Ա՛հ
Սի՛մս , էկէր պու քեաղըսը սէն քէնտին էլէ կէշիրտին իսէ , պիլիրիմ անը
բէք պահալը սաթաճագսըն . Փագաթ մատամ քի էօմրիւմիւն թէլի մէգբիւր
քեաղըտա մէրսուլթ պուլուենմագտա տըր , իմտի հէր նէ պահա տախի թա-
էպ իթսէն , անը թէէտիյէ իտէճէյիմ . էվվէթ էօմրիւմիւ գուրթարաճաղըմ .
լօրտ Ա . . . նըն իբտէ սալլանմասընը կէօրմէք արղուսընտա պուլուենան չօգ
տօսթլարը վար տըր . Փագաթ պու տօսթլար , ասլա քէնտի արղուլարընա
նայիլ օլամայաճագլար տըր : Փագաթ . . . Փագաթ . . . էկէր օ խապիս Սիմս ,
հէր նէ վէրմէյէ բաղի օլսամ տախի , մէգբիւր քեաղըտը թէսլիմ իթմէք իս-
թէմէգ իսէ . . . օլ վագթ նէ՞ եաբմալըյըմ . հալիմ նէ՞րէյէ վարաճագ տըր . . .
էվվէթ օլ վագթ հալիմ նէ՞րէյէ վարաճագ տըր . . . իշթէ ասըլ աիւշիւնիւլէ-
ճէք եէրի պուրասը տըր . օ՛ֆ պու նէ՞ միւշքիլ հալ տըր . ա՛հ օ քեաղըտը
ճէպիմէ եէրլէշթիրիսլ տէ էօյլէճէ միւսաֆիրին արղասընտան գարույա գա-
տար կիթմէլի տէյի՛լ մի իտիմ . պու նէ՞ տէհշէթլի պիր խէթա իշլէմիշ օլ-
տուժ . պիր սանիյէլիք շլասիրէթսիղլիք , թէքմիլ էօմրիւմիւ խարապ իթմէյէ
քեաֆի օլույօր . էվվէթ թէքմիլ էօմրիւմիւ . . . Փագաթ գալէանըն տէրու-
նինտէ սլէնտէն վէ միւսաֆիրիմտէն պաշգա ույանըգ պիր ատէմ պուլուենմա-
տըղը հալտէ , պէօյլէ պիր տէհշէթլի սըրգաթ վագը օլաճաղը , քիմի՞ն խաթր
խէյալընտան կէշէպիլիր իտի . . . է՛հ գարը կիպի պօշ պօշուենա աղլաշըսլ սըգ-
լաշմագտան նէ՞ Փայիտէ հասըլ օլապիլիր . օլան օլմուլ տըր . օլաճաղընա
պագմալը . . . նէ՞ օլաճագ իտի . օնու տա ունութտըմ . . . հա՛ . Սիմս էկէր

մէղքիւր քեաղըտը կէրիյէ վերմէքլիյի ըէտտ իտէր իսէ, օլ վազթ նէ՞ եաբմալըյըմ . . . նէ՞ մի եաբմալըյըմ . . .

Սախթէ լօրտ ճէնապլէրի, քէնտի քէնտիսինէ իրատ պուլուրտըղը մէղքիւր սիւվալ իւղէրինէ, սլիւսպիւթիւն զաղապա կէլէրէք, վէ Սիմս՝ քէնտի գարչըսընտա տուրմագտա տըր կիպի եոււմրուգլարընը սլիւքիւպ թէհտիտլէ իլէրու սաւուրարագ,

— Նէ՞ մի եաբմալըյըմ, պաղըրտը քէնտի քէնտինէ . էվվէթ, ճիյէրլէրի . նի սէօքիւպ եէրինտէն չըգարմալըյըմ :

Վէ բիւր զաղապ խապիս, քէնտի սիւվալինէ քէնտիսի ճէվապ վերտիքտէն սօնրա, հիտտէթլէ տիվանխանէ գարուսընտան տիշարը չըգըպ զայս օլտու :

Իքի տագըգա սօնրա, մէղքիւր գաբու խըչմ իլէ սըրթ իւսթիւ աչըլըս տիվարա չարբըլտը :

Իչէրի կիրէն, թէքրարէն սախթէ լօրտ ճէնապլէրի քէնտիսի իտի :

Մէրգոււմըն իքի էլինտէ տախի սիրէր թապանճա պուլոււնմագտա, վէ իբէքլի գուչաղընըն արասընտան տախի, կիւմիւշ գաբըլը ուֆագ սիր խան . չէրին ուճու կէօրիւնմէքտէ իտի :

Սախթէ լօրտ Ա . . . , տէրէճէյի նիհայէյէ վարմըլ սիր հիտտէթ ալէա . մէթի իլէ, էլինտէքի թապանճալարը մասանըն իւղէրինէ վազ էյլէտի, վէ ճէպինտէն սիր պէօլիւք մէնտիլ չըգարըպ, անլէրին իւսթիւնէ էօրթտիւ :

Պու հէնկեամտէ, գալէանըն պէօլիւք սաաթը վուրմայա պաշլատը :

Սաաթըն սայըլարը թէքմիլ օլտուղոււնտա, սախթէ լօրտ ճէնապլէրի, տիղ գաբաղընա վուրարագ,

— Ա՛հ, հէնուղ սէքիղ սաաթ վար տըր . . . սէքի՛ղ սաաթ, պաղըրտը : Սի՛մս, չարէսիղ թէհամմիւլ իտէճէյիմ . էվվէթ օլու սէքիղ ասըլ տա կէչիր . մէյէ թահամմիւլ իտէճէյիմ . ֆագաթ նիհայէթ պու սաաթլար թէքմիլ օլուպ հուղուրըմա չըգտըղընտա, քէնտինի սագըն հա՛ . . . քէնտինի սագըն . իշթէ պու գատարը սանա էլ վէրիր . . .

Պուտալա խապիս քիմէ՞ սէօյլէյօր իտի . . .

Դ.

ԻՔԻ ԱԶԻԶ ԵԱՏԻԿԵԱՐԼԱՐ

Կիճէ օլտու :

Կիւնէշին պաթմասընտան սօնրա թամ իւշ սաաթ կէշմիշ տիր :

Սախթէ լօրտ Ա . . . , տիվանխանէնին օրթասընտա պուլունան մասանըն եանընտա օթուրմուշ օլուպ , տիրսէքլէրինի մէղքիւր մասանըն իւղէրինէ վաղ էյլէմիշ , վէ պաշընը էլլէրի արասընա ալմըշ օլտուղու հալտէ , տէրին թէ-
Փէքքիւրլէրէ տալմըշ տըր :

Տիվանխանէնին դաբուսը եսվաշճաճըգ աշըլտը :

Էվվէլա պիր պաշ , պատէհու իրի պիր այագ , անըն արգասընտան տա-
խի մէֆրէթ պիր պէտէն կէօրիւնտիւ :

Ուսուլճաճըգ իշէրի կիրէն , խապիս Սիմա քէնտիսի իտի :

Սախթէ լօրտ ճէնապլէրի , օլ տէրէճէտէ տալկըն պիր հալտէ պուլուն-
մագտա իտի քի , մէրգուլմըն գաբուտան իշէրի կիրիպ թա եանընա վասըլ
օլտըղընտա , հալէա տիվանխանէնին տէրունինտէ քէնտիսինտէն պաշգա պի-
րիսի պուլունտըղընըն Փարգընա վարամամըշ իտի :

Սիմա պիր պէշ տագըղա գատար սէսսիղճէ տուրուպ , սախթէ լօրտու
թէրէտէն թըրնաղա վարանա գատար սիւզմէյէ պաշլատը :

Նիհայէթ՝ գալէանըն սահիպի պիրտէն պիրէ ումուղընա պիր էլ տօգան-
տըղընը հիսս իտէրէք , օթուրտըղը սանտալիէնին իւղէրինտէն պիր դարըշ
եօգարը սըշրատը :

— Սի'մա , սէ՞ն մի իմիշսին :

— Պէշ տագըղատան պէրու տըր էմրինիղէ միւնթաղըր պուլունմագտա-
յըմ , լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , սէօղիւնտէ սատըգ պուլունտըղընը դաթէն բէք
թ' ալէա պիլիր իտիմ , պէնիմ աղի'ղ տօսթում :

— Էօհէ' . . . Էօհէ' . . . պու տէրէճէտէ իլթիֆաթընըղա լայըգ տէյիլիմ .
լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Իլթիֆաթ տէյիլ Սի'մա . գարընտաշըղ մուհապպէթի տիր :

— Էօհէ' . . . Էօհէ' . . . լօ'րտ հաղրէթլէրի , եինէ պիշարէ Սիմա դուլու-
նուղուն գարընտաշըղընա միւհթաճ օլաճագ պէօյիւք պիր սէպէպինիղ պու-
լունմըշ օլմալը տըր :

— Սի'մա , էկէր մէրամըն պէնիմ իլէ էյլէնմէք տէյիլ իսէ , բէք պէօյիւք
պիր կիւնահա կիրիյօրսըն . պէն հէր վաղթ սանա պիր գարընտաշ նագարը
իլէ պագմըշըմ տըր . պէն հէր վաղըթ սէնին գարընտաշըղ մուհապպէթինէ
միւհթաճ պուլունմուշ վէ էլան տա պուլունմագտայըմ . վէ մուգապիլինտէ
պէն տախի հէր նէ գարընտաշըղ վաղիֆէսի իճրասընտա պուլունուր իսէմ ,
քէնտիմի պախթիյար աստ իթմէքտէյիմ :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ լօ՛րտ հազրէթլէրի . շիմտի շու եէնի գարընտաշլըգ մուհասուլէթիմիզէ պագալըմ . էմրինիզ նէ իսէ պիր ան էվվէլ անըն պէյա- նընա հիմմէթ պուլոլըրն :

— Սի՛մս , պու տէֆաքի իֆատէմի , սէն տախի էվվէլինտէն չագմըշ օլ- մալըսըն . ուզուն ուզատըյա մուգատտէմէլէրէ Նէ՞ լիւզում վար տըր . գա- րընտաշլըգ պէյնինտէ պուլնտան տա ապէս պիր շէյ օլամաղ :

— Աֆվ պուլոլըրըսընըզ , տէտիյինիզտէն հիշ պիր շէյ անլայամատըմ :

— Ճանըմ իշթէ շու քեաղըտըն իշինի տիմէք իսթէրիմ :

— Հա՞նկը քեաղըտըն իշինի :

— Սի՛մս , բէճա իտէրիմ պէնի իւզմէ . հալիմէ պագ վէ մէրհամէթ էթ . սէքիզ կիւնտէն պէրու տըր նէ աղզըմա էքմէք կիրմիշ տիր , վէ նէ տէ կէօ- զիւմէ ուլզու :

— Լօրտ հազրէթլէրի , եէմին իտէրիմ քի տէտիյինիզտէն հիշ պիր շէյ անլայամատըմ . պիրաղ աշըգ սէօյլէյին :

— Ճանըմ , իշթէ կէչէն բաղար կիճէսի շու մասանըն իւզէրինտէն զայալ օլմուշ օլան քեաղըտ իշիւն տէյօրում . պու գատար շագա էլվէրիր . արթըգ օ քեաղըտը պանա վէր :

— Տիւեա՞ մը կէօրտիւնիւզ լօ՛րտ :

— Սի՛մս . արթըգ պու շագանըն տատը գաշըյօր :

— Սի՛զ պիր քեաղը՞տ մը դալպ իթտինիզ :

— Էվվէթ Սիմս :

— Պու տիվանխանէտէ՞ մի :

— Պու մասանըն իւզէրինտէն :

— Բէք ալէա . մէգքիւր քեաղըտըն պէնիմ էլիմէ կէչմիշ օլտուղընը ֆարզ իտէճէք նէ՞ սէպէպինիզ վար տըր :

Սի՛մս . պէն հայվան տէյիլիմ , սապահա գարշը իտի , պիւթիւն խըտ- մէթքեարլար մանտա կիպի ուլզույա տալմըշլար իտի . պէն օ քեաղըտը մա- սանըն իւզէրինտէ պրադարադ , գալէանըն գաբուսունա գատար միւսաֆի- րին արգասընտան կիթտիմ . պէշ տագըդա սօնրա ավտէթ իթտիյիմտէ քեա- ղըտ մասանըն իւզէրինտէն նապէտիտ օլմուշ իտի :

— Սիւուհա՞ն Ալլահ . էճինլիլէր չալմըշ օլմալը տըրլար :

— Խայր Սի՛մս . պու գալէանըն կիզլի եօլունու սէնտէն պաշգա պիլէն եօգ տուր . վէ շիմտի նէ սուրէթլէ քիմսէնին խասլէրի օլմաղսըզըն գալէա- նըն թա իշէրիսինէ տուխուլ , վէ պէն պիլէ ֆարզընա վարմագսըզըն թա եանըմա միւվասէլէթ իտէպիլտին իսէ , իշթէ օ կիճէսի տախի տիվանխանէ- նին տիշարըսընտա պիր մահէլտէ կիզլէնիպ , պիզ աշաղը էնտիյիմիզտէ , սէն տախի եա մէրագընտան եախօտ սըրֆ պիր շագա իշիւն , կէլիպ օ քեաղըտը պուրատան գալտըրմըշսըն տըր . արթըգ պու գատարընը տա շագմայանագ գատար պուտալա տէյիլիմ եա :

— Պու տէտիյինիզ քեաղըտ օլ գատար միւհիմմ պիր շէյ մի իտի :

— Նէ՞ տէյօրսուն Սի՛մս . էյլէնիյօրմըսըն . միւհիմմ նէ տիմէք տիր . էօմ- րիւմ օ քեաղըտտան ասըլը տուրույօր :

— Բէք ալէա լօրտ հազրէթլէրի . էկէր օ տէտիյինիզ տէրէճէտէ միւհիմմ պուլունան քեաղըտ պէնիմ էլիմէ կէչմիշ օլտա իտի , դանն իտէ՞ր մի իտինիզ քի շիմտի կիճէնին պու վազթինտէ , պիր թէք էմրինիզ իլէ պուրայա կէլէ-
յիտիմ :

— Կէլմէյիպ տէ նէ՞ եաբար իտին Սիմս :

— Լօրտ հազրէթլէրինի , պէն քէնտիմ քէնտի աեաղըմտ կէթիրթտիրիթ իտիմ :

— Օ տաղլարտա . հայտո՞ւտ ինլէրինտէ մի :

— Էվվէթ լօրտ հազրէթլէրի . իշթէ օ հայտուտ ինլէրի թէսմիյէ պու-
յուրմայա թէնէդզիւլ իթտիյինիզ մահէլէ կէթիրթտիրիթ իտիմ սիդի . վէ
սիզ տէ մէմնունէն վէ քէմալի իթաաթլա կէլիպ , գուլունուզ իլէ բազարը-
ղա կիրիշիր իտինիզ . վէ գուլունուզուն էմր պույուրտըղը մէպլաղը տա ,
պիլա իթիրազ թէէտիյէ իթմէյէ մէճպուր օլուր իտինիզ : Հա՛հ . հա՛հ . հա՛հ .
էկէր օ տէտիյինիզ քեաղըտը ֆիլ հագըգա էլէ կէչիրմէք պախթընա նայիլ
օլմուշ օլտա իտիմ , դանն իտէ՞ր մի իտինիզ քի , շիմտի պէն քէնտիմ աեա-
ղընըղա կէլիպ հուզուրունուզտա չափրասթ սէլամ տուրաճագ տէրէճէտէ
պիր պուտալա օլմուշ օլա իտիմ :

— Սի՛մս , էյլէնճէյի հագարէթ տէրէճէլէրինէ դատար իլէրու կէթիր-
մէքտէն սաղընսան ֆէնա օլմաղ :

— Լօ՛րտ հազրէթլէրի , պու իխթարընըզ ֆապլա շէյ տիր . դաթէն շու
մէնտիլինիզ ալթընտան ուճլարը կէօրիւնմէքտէ օլան թապանճալար , վէ պէ-
լինիզտէ բարլամագտա պուլունան խանշէր , նէ կէօնա պիր դարընտաշըղա
չայան մուհապսլէթ իլէ պէնի դապուլ իթմէյէ հազըրլանմըշ օլտըղընըզ ,
էվվէլինտէն իմա իթտիրմէքտէ իտի : Փագաթ Սիմս դարընտաշընըզն եաշ
եէրտէ եաթան պուտալալարտան օլմատըղընը ունութմամալը իտինիզ :

Սիմս պու սէօլլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա , պիր երտըրըմ չաբուգլուղու
իլէ , վէ սախթէ լօրտուն հազըրտա պէքլէմէքտէ օլան սիլահլարընա տափ-
րանմասընա վազըթ պրագմագսըղըն , հէման մանթօսընը օմուղընտան ա-
թլա քէնտի պէլինտէն տախի իքի ատէտ թապանճալար չըգարտը , վէ տէր-
հալ անլէրին թէթիքլէրինի շէքիպ , իքիսինի պիրտէն գալէա սահիպինին պա-
շընա տօղրուլթտը :

Լօրտուն ճէմալի քիւլ րէնկինէ թահվիլ օլտու :

— Սի՛մս . . . տալա սանա պիր ֆէնալըզ իթմէք նիյէթիմտէ տէյիլ իտիմ :

— Էօյլէ պէնի կիճէնին պու վազթինտէ հուզուրընըղա տափէթ իտիպ ,
ատէթա մուհարէպէյէ կիտէճէքսինիզ կիպի , թապանճալարընըզ տօլտուրըպ ,
հազըր իթմիշ օլտըղընըղտան , վէ անլէրի պէնտէն սէթր իթմէք իշիւն մէնտի-
լինիզ իլէ իւսթլէրինի էօրթմէնիզտէն մագսէտ նէ՞ օլապիլիր :

— Սի՛մս . . . սանա թապիաթը իլէ աճայիպ կէօրիւնէճէք շէյին , սըրֆ
պիր թէսատիւֆ իշի օլտըղընա սէնի թէէմին իտէրիմ :

— Թէսատիւֆ . . . Էվվէթ թէսատիւֆ . . . ֆէնա էօղր տէյիլ տիր . հէլէ
քի պէն տախի պիթթէսատիւֆ սիլահսըզ պիր եէրէ կիթմէմէքլիյի քէնտիմէ

մէպտէ իթթիխաղ իթմիշիմ տիր : Լօ՛րտ հաղրէթլէրի , պէնի չօճուգ կիպի
ալտաթմայա գալգըլմանը , պիհուտէ պիր զահմէթ տիր . սիւ բէք միւհիմմ
վէ նէֆսինիւ իշիւն բէք թէհլիքէլի պիր քեաղըտ զայպ իթմիշսինիւ . վէ մէգ-
քիւր քեաղըտըն պէհլմէհալ պիկիւնահ Սիմսին էլինէ կէշմիշ օլմասընա պիր
իթիգատը գալի բէյտա իտէրէք , էվվէլ էմրտէ գարընտաշլըգ . մուհասպալէթի
թաթլըլը իլէ անը քէնտիսինտէն թալէպ իտէրիմ , վէ էկէր օլմաղ իսէ ,
սիւահ գուվվէթի իլէ անը քէնտիսինտէն կէրույէ ախղ իտէրիմ տէմիշսինիւ
տիր : Հագգընըլ վար տըր . նէ տէրէճէտէ միւշքիլ պիր հալտէ պուլուէնտը-
ղընըլը անլայարագ սիւլէ աֆվ իտէրիմ լօ՛րտ հաղրէթլէրի , վէ շիմտի սիւտէն
հիշ պիր գօրգուլմ պուլուէնմատըղը հալտէ թէքէրրիւրէն շիւլէ պէյան իտէ-
րիմ . սուի գաննընըլըն զէրրէ գատար ալը եօգ թըր . սօն տէֆա կէօրիւշ-
մէմիւտէն , եանի թամ իքի այտան պէրու , նէ սիւլին գալէանըլա այագ
պատմըլ , վէ նէ տէ զիքր իթտիյինիւ քեաղըտը կէօրմիւշ վէ ախղ էյլէմիշիմ
տիր . զայպ իթմիշ օլտըղընըլ քեաղըտը պաշգա եէրտէ արայըն լօ՛րտ հաղ-
րէթլէրի . վէ էկէր եալընըլ պու հագարէթ իշիւն գուլուէնուգու պուրայա
ճէլպ իթտինիւ իսէ , բուխսաթ վէրին քի իշիմէ կիտէյիմ :

— Խա՛յր Սիմս , կիթմէյէճէքսին . պիր սանտալիէ ալ տէ օթուր :

— Տօ՛սթ սըֆաթը իլէ մի օթուրաճաղըմ , եօգոա տիւշման սըֆաթը
իլէ մի :

— Պէն տայիմա սէնին տօսթ ուն օլմուշ տէյի՛լմիյիմ Սի՛մս :

— Էօյլէ իսէ , էվվէլ էմրտէ տիւշմէնիք էտէրլէրինի մահվ իտէլիմ . տէօրթ
թապանճա արասընտա իքի տօսթ պուլուէնամաղ :

Սախթէ լօրտ Ա . . , մլյեուսիյէթլէ պաշընը աշաղը աստը . վէ Սիմսին ,
մասա իւղէրինտէ պուլուէնան թապանճալարը գալտըրըպ գարուէնըն եանընա
կէօթիւրմէքտէ օլտըղընը կէօրտիւյիւնտէ , ասլա պիր մուգավէմէթ նիշանէի
կէօթէրմէտիքտէն պաշգա , հ թթա պէլինտէքի խանչէրի տէ չըգարըպ ,
անը տախի Սիմսին այագյարր պլթրնա տօղրու աթտը :

Աղղըն արսլան , տէմիր գաֆէսին իշինէ ալընմըլ իտի :

Սիմս կէրույէ ավտէթ իտիպ , պիր սանտալիէ ալտը վէ սախթէ լօրտուէն
գարընընա կէշիպ օթուրտըգտան սօնրա ,

— Պույուրըն էֆէ՛նտի , սիւլի տիյնէյօրըմ տէտի :

— Սի՛մս . բէք պէտպախթ հալտէյիմ , պանա աֆվ էթ , աղլըմ պաշըմ-
տա տէյիլ տիր . չրտըրաճաղըմ կիպի կէլիյօր պանա :

— Հալէա օ տէտիյի իգ քեաղըտ իւղլրինէ՞ մի տիւշիւնիյօրսընըլ :

— Պաշգա պիր շէյ իւղէրինէ տիւշիւնէճէք վաղթիմ եօգ . մէղքիւր քեա-
ղըտը զայպ իթտիյիմ տագըղատան պէրու , ույգու , բահաթլըգ , իշթահ ,
պաշգա տիւշիւնճէլէր , զէվգ , սէֆա , քեաֆֆէսի , քեաֆֆէսի տախի մահվ
օլմուշլար տըր . սէն օ քեաղըտը ալմատըմ տէյօրսըն էօյլէ տէյի՛լ մի Սի՛մս .
ալմատըն , տէյի՛լ մի . պիր եէմին իտլ՞րմիսին Սի՛մս :

— Լօ՛րտ հաղրէթլէրի , հիշ պիր շէյտէն խապէրիմ եօգ տըր տիյօրըմ :

— Սի՛մս . էկէր մէղքիւր քեաղըտ սէնտէ իսէ , եախօտ քիմտէ օլտըղընը

սիրմէքտէ իսէն , սէօյլէ' , նէ՞ իսթէրսէն վերէյիմ . էօմրիւմտէն պաշգա նէմ վար իսէ սէնին օլտուռն :

— Լօ'րա . սիզին հիչ պիր շէյինիդտէ կէօզիւմ պուլունմաարդընա սիզի թէէմին իտէրիմ , էկէր թէքմիլ վարիտաթընըզը պանա վերմէքիյի տէ վաա իթսէնիդ պէնճէ պիր էհէմմիյէթի եօզ տըր . շիւնքի պէնիմ սայէմտէ պու գալէայէ վէ պու տարաթ ու իւնվանա նայիլ օլտըղընըզտան պէրու , զաթէն թէքմիլ վարիտաթընըզա շէրիք պուլունմագտայըմ .

— Սի'մա . . .

— Հիտտէթէ լիւզում եօզ տըր լօ'րա . մուհապսէթ իլէ կէօրիւշէլիմ . գարընտաշ կիպի պիրիպիրիմիզի սէվսէք տէ , շէյթանլար կիպի պիրիպիրիմիզի թահգիր իթսէք տէ , տօղրուլուգ՝ տօղրուլուգ տըր , պու կիւն վէ պու սաաթտա , սիզի քիւլ ու բէրիշան իթմէք պէնիմ էլիմտէ տիր :

— Սի'մա . . . հուտուտու թէճափուզ իթմէյէլիմ :

— Տէտիյիմ տօղրու տէյիլ իսէ սէօյլէյին :

— Ֆագաթ Սի'մա . պէն տիւնեա ալէմ հուզուրընտա սէրպէսթ եաշա մագտա վէ հէր թարաֆտան պէօյիւք հիւրմէթ վէ իլթիֆաթ կէօրմէքտէ իքէն , սէնին , հայտուտլար ինինտէն տիշարը չըգմայա վէ կիւնտիւզ վագթի քէնտինի քիմսէյէ կէօսթէրմէյէ ճէսարէթին պուլունմաարդընը ունութույօրսըն :

— Ե'հ , սիզի տէ եարըն սապահ եա իրտէն սալլանտըրմագ , եախօտ էա կէր մէրհամէթի ոուրէթտէ տափրանըր իսէմ , սիզի տախի հայտուտլար ինլէրինէ սըղընմայա մէճօլուր գըլմագ պէնիմ էլիմտէ տէյի'լ մի տիր . սէօյլէ տէյի'լ մի տիր :

— Ֆագաթ օլ վագըթ պէնիմ վարիտաթըմ տախի սիրիքտէ մահվ օլուս սէն տէ պիւսպիւթիւն աշըգաա գալսճաղընտան , պէօյլէ պիր շէյէ հիչ պիր վագըթ ճէսարէթ իտէմէյէճէյինէ էմինիմ :

— Տիմէք տիր քի , հաեաթընըզըն վէ սէրպէսիյէթինիզին վէ վարիտաթընըզըն պանա տախի լիւզումու պուլունտըղընը պիլիյօրսընըզ :

— Պունլարը պիլմէմէք իշիւն , պիր աաէմին տիփանէ օլմասը լաղըմ կէլիր :

— Բէք ալէա , իշթէ սիզ շիմտի մէսէլէյի քէնտիլիյինիդտէն հալլ իթմիշ օլուեօրսուլուգ :

— Նէ՞ ոուրէթլէ Սի'մա :

— Այայ պիթմիշ օլտուղունուզ քեաղըտըն պէնիմ էլիմէ կէչմիշ օլմասընտան շիւբհէ իտէյօրսուլուգ էօյլէ տէյի'լ մի տիր :

— Էփվէթ . տօղրուսու պու տուր :

— Վէ պունուլա , էօմրիւնիւզ պէնիմ ափուճումուն իշինէ կիրմիշ օլույօր տէյի զանն իտէյօրսընըզ . տէյի'լ մի :

— Էփվէթ . իշթէ իշ պու տուր :

— Էյ սիզին էօմրիւնիւզ զաթէն տախի պէնիմ ափուճումուն իշինտէ օլտուղընը սիզ քէնտինիդ տէ թասաիզ իթմէտինիդ մի . արթըզ եէնիտէն էօյ

լէ պիր քեաղըտը էլէ կէշիրիպ անը սագլամայա նէ՞ իհթիյաճըմ վար տըր :

— Տէտիյին տողրու տուր Սի՛մս . էվվէթ տողրու սէօյլէյօրսուն :

— Պիպլմ պիրիպիրիմիզէ հէնուզ չօգ լիւզումումումուզ վար տըր , լօ՛րտ հազրէթլէրի :

— Էվվէթ օնա շիւբհէ ճայիզ տէյիլ տիր :

— Պու ճիւմլէ իլէ , սիլահսըզ սիզին հուզուրունուզա չըգմայա ճէսարէթ իտէմէմէքտէ օլտուղում տա պաշգա պիր մէսէլէ տիր :

— Սի՛մս . պու շիւբհէլէրին իլէ պիր գաշ տէֆա պանա գարչը հագսըզ պիր հագարէթտէ պուլունմուշսըն տըր :

— Ֆագաթ շիւբհէլէրիմտէ պիւսպիւթիւն ասըլսըզ տէյիլէր իտի , լօ՛րտ հազրէթլէրի . . .

— Սի՛մս . էկէր սանա գարչը պիր սուի նիյէթիմ պուլունմուշ օլսա իտի , սէնի իսթէտիյիմ վագըթ պէնիմ ատէմլէրիմ վասըթասը իլէ թէլէֆ իթմէք , վէ պու սուրէթլէ էսրարըմը մահվ իթմէք էլիմտէ տէյիլ մի իտի :

— Հա՛հ . հա՛հ . հա՛հ . . .

— Նէ՞ կիւլէյօրսուն :

— Հալէա պէնի չօճուգ եէրինէ գօյմագտա օլտուղունուզա կիւլէյօրում :

— Նէտէ՞ն . սէնի թէլէֆ իթմէք պէնիմ էլիմտէ տէյիլ մի տիր :

— Էվվէթ սիզին էլինիզտէ տիր . վէ պէնի պէօյլէ պիր շէրէֆէ նայիլ գըլմագ արղուսունտա նէ տէրէճէլէրտէ իլէրու կիթմիշ օլտուղունուզու տա-
լի պիլմէղ տէյիլիմ . ֆագաթ . . .

— Ֆագաթ նէ՞ . . .

— Ֆագաթ գըլմա պիլէ տօգունմայա ճէսարէթ իտէմէմէքտէսինիզ . շիւնքի պէնիմ թէլէֆ օլտուղումուն ֆէրտասը կիւնիւ , պու էսրարա վա-
գըֆ օլան տիկէր պիրիսինին խային լօրտ Ս . . . ը տէվլէթէ զամմալլայաճա-
ղընը սիզէ իսթար իթմէք շէրէֆինէ նայիլ պուլունմուշըմ տըր :

— Տիկէր պիրիսինի՛ն մի . մաշուգան օլան մատամ Գ՞ . . . իշիւն մի տիմէք իսթէեօրսուն :

— Էվվէթ լօրտ հազրէթլէրի :

— Ա՛հ . պէն անը ունութմուշ իտիմ պիլէ :

— Տիմէք տիր քի , պէնիմ եաշամագլըղմա միւսսատէ պուլուրմագտա օլմանըղըն սէպէպի , մատամ Գ . . . տէն գօրգունուզ պուլունմասը տէ-
յիլ տիր :

— Սէնի պու պապտէ թէէմին իտէրիմ Սի՛մս :

— Զօյլ ալիճէնսպսընըզ լօ՛րտ հազրէթլէրի :

— Պէնիմ քէնաթ մէնֆաաթըմ իշիւն տիր :

— Նէ՞ սուրէթլէ :

— Զիւնքի պէն սէնսիզ օլամամ Սի՛մս :

— Իլթիֆաթընըզտան մէմնունըմ լօ՛րտ հազրէթլէրի :

— Իշթէ սանա պիր եէնի իսպաթ տահա Սի՛մս . սէնի պուլուրայա չըղըր-
տըղըմտան մագսէտ նէ՞ իտի , պիլիբմիսին :

— Շու զայպ իթտիյին քեաղըտը պէնտէն արամագ :

— Վէ սէնտէ պուլմատըղըմտա, անըն էլէ կէշիրիւմէսի իշիւն սէնին մուա-
վէնէթինի թալէսլ իթմէք :

— Պու տէտիյինիզ գօլայ պիր շէյ տիր :

— Տիւշիւն պադալըմ, պուռնա նէ՞ եօլ պուլապիլիրիզ :

— Օ կէճէսի, սիզտէն վէ միտաֆիրինիզտէն պաշգա ատէմ պուլուռնմա-
մադտա իտի տէտինիզ, էօյլէ տէյի՞մ մի :

— Էվվէթ պու տիվանխանէտէ իքիմիզտէն պաշգա քիմսէ եօգ իտի :

— Խըտմէթ քեարլարընըզ իշինտէ հիշ պիր վուգուֆճը եօ՞գ մը տըր :

— Է՛հ, իշլէրինտէ էն գուրնազը վէ էն վուգուֆճըսը Պապթիսթ տիր,
օնսւ տախի, իքի էօլիւ վէր սանա պաղըլլայըմ :

— Էօյլէ իսէ միտաֆիրինիզ օ քեաղըտը պիրլիքտէ ալըպ կէօթիւրմիւշ տիր :

— Խա՛յր, օ պէնտէն Էվվէլ տիվանխանէտէն տիշարը չըգտը, վէ քեա-
ղըտըն տախի մասանըն իւզէրինտէ գալտըղընը բէք ալէա պիլիրիմ. հէմ անը
ալըպ կէօթիւրմէկէ նէ՞ լիւզումը օլապիլիր իտի : Ա՛հ Սիմա. չու քեաղըտըն
սաղ սէլիմ պէնիմ էլիմէ կէշմէսինէ պիր եօլ պուլ. պիւթիւն էօմրիւմտէ պու
էյլիյինի ունութմայաճաղըմ :

— Սիզ պիր շէյ տէյի՞մ մի լօրտ հաղրէթլէրի, էկէր պու տէտիյին քեա-
ղըտ պիր տիւշմէն էլինէ կէշսէ իտի, չօգտան պէրու օլուռնըն գօգուսը օր-
թայա չըգմըշ օլաճագ իտի :

— Փաղաթ պիր տօսթ էլինէ տէ կէշմիշ օլա, շիմտիյէ տէկին չօգտան
պէրու անը թէքրարէն կէրի շէվիրմիշ օլուր իտի :

— Սիզ պու պապտէ հիշ պիր քիմսէյէ սէօղ աշտընը՞զ մը :

— Խա՛յր, իլք տէֆասը օլարագ իլի սանա աշտըմ :

— Եինէ սիզ հիշ պիր քիմսէյէ պիր շէյ սէօյլէմէյին :

— Պէնիմ տէ ֆիքրիմ օ աըր. ֆաղաթ կիւնլէր կէշտիքճէ, պէն տախի
էրիյիպ էրիյիպ կիտիյօրըմ, հալիմէ պագ Սի՛մա, հալիմէ պագ, պու սուրէթ.
լէ պիր գաշ կիւն տահա կէշտիյինտէ, էն ազիզ տօսթլարըմ պիլէ պէնի թա-
նըյամայաճագլար տըր :

— Մէրագ իթմէյին լօրտ հաղրէթլէրի, պիր ազ ճէսարէթլի օլուռն :

— Սի՛մա, նասիհաթ վէրմէք գօլայ շէյ տիր. ֆաղաթ սէն քէնտին պէ
նիմ եէրիմտէ օլտան նէ՞ եաբաճագ իտին : Սի՛մա, պանա էօյլէ կէլիյօր քի
պու իշին իշինտէ, Ալլահըն բարմաղը վար տըր : Պա՛գ պու սէօգիւմտէն սէ
տախի սարսըլտըն. Էվվէթ պանա էօյլէ կէլիյօր քի, ճինայէթլէրիմիզին ճէ
ղասընը շէքմէքիլիին ուճու գօբմըշ տըր . . .

— Լօ՛րտ հաղրէթլէրի, ճէսարէթլինիզի դայպ իթմէյին տէյօրըմ սիզէ
դայիֆ դատընլար կիպի տիւշիւնմէք էյի շէյ տէյիլ տիր. պիզ հէր նէ օլտը
իսէ, էրքէք կիպի հարէքէթ իթմիշ օլտըղըմըզըն սայէսինտէ օլաուգ : Սիզ պի
լօրտ, ամմա սախթէ եախօտ սահիհ, հէր նէ իսէ, ՚իհայէթ պիր լօրտ օ
տընըզ, վէ լօրտ Ա . . . թէսմիյէ օլուռնյօրսընըզ, վէ սահիպ պուլուռնտըղ
նըզ գալէայա տախի, լօրտ Ա . . . գալէասը նամը վէրիլիյօր : 8 բարէ քէ-
յէ, 12 գըթա չիֆթլիյէ, վէ հատտ ու հիսապա կէլմէյէն հայվանաթա

նագետ ազգէյէ մալիք պուլունմագտասընըզ . վէ պուլնլարը էլէ կէջիրմէնիզէ
բէք պէօյիւք եարտըմը օլմուշ օլան Սիմա գուլունուզ տախի , այնի սէրվէթէ
չէրիք պուլունմագտա տըր : Սիզ տիւնեա իւզէրինտէ վէ պէն տախի եէր
ալթը մաղարալար տէրունինտէ , ալէմէ հիւքմ' իտիւլ , էթրաֆը տիթրէթիյօ-
րըզ . ճիւզի պիր դալիֆիլիք , պուլնլարըն քեաֆֆէսինի տախի , պիզիմ վիւ-
ճուտլարըմըզ իլէ պէրապէր մահվ ու նապէտիտ էյլէմէյէ քեաֆի օլապիլիր :
Եիւրէ'ք , ճէսարէթ ալըն էֆէնտի' , նամընըզա վէ գուտրէթ ու գուվիթի-
նիզէ շայան հարաքեաթընըզտա կէվէքլիք կէօսթէրմէյին . օլ վազըթ եինէ
տիւնեայա դալէպէ իտէճէքսինիզ , վէ Սիմա գուլունուզ տախի , տալիմա սի-
զին մուափինինիզ օլաճագ տըր : Շու հատտէն զիյատէ էհէմմիյէթ վէրտիյի-
նիզ քեաղըտըն իշի տէ ազ վազթտան սըրասընա կիրէճէյինէ սիզի թէէմին
իտէպիլիրիմ' . պուլ գատար գօրգուպ թէլաշ իթմիշ օլտըղընըզ իշիւն , սօնրա
սիզ քէնտինիզ տախի քէնտի իւզէրինիզէ կիւլէճէքսինիզ : Պիր գաշ կիւն կէչ-
սին պազալըմ նէ' օլուր . պէն տէ պիր ազ տիւշիւնէյիմ' : Արթըզ չօգ տուր-
տում , վազթ կէչիյօր , ատիէօ' . . . քէյֆինիզի եէրինէ կէթիրմէյէ օլագըն .
ատիէօ' :

Սիմա այաղա գալգտըղընտա , սախիթէ լօրտ տախի պիրլիքտէ գալգտը :

Մէրգուլըն ճէմալինտէ պիր բարլազլըզ միւշահէտէ օլունտը :

Սիմսին ճէսարէթ վէրիճի սէօղլէրի , քէնտի իւզէրինէ պէօյիւք թէէս-
սիր իթմիշէր իտի :

Սախիթէ լօրտ ճէնապլէրի , Սիմսին էլինի սըգտը , վէ միւքեալէմէնին
իպթիտասընտա , պիրիպիրլէրինին հայաթընա գատտ իտէճէքլէրինտէն գօր-
գուլան իքի նէֆէր խապիսլէր , քէմալի մուհապպէթլէ , շէյթան մուհապ-
պէթի իլէ սարըլարագ պիրիպիրլէրինտէն այրըտըլար :

Սիմա սէսսիզճէ տիւլանխանէտէն տիշարը չըզըպ տէֆ ու նապէտիտ օլ-
տըղընտա , սախիթէ լօրտ թէքրարէն քէնտի մասասը եանընա ավտէթ էյլէտի :

Մէրգուլ պիր պէշ տագըգա գատար տէրին թէֆէքքիւրլէրէ տալտըգ-
տան սօնրա , նակէհան իւզէրինէ պիր հալ կէլմ'շ տիր կիպի , խըշմ' իլէ է-
լինի թրաքէգայա վուրտու , վէ գարչըսընտա օթուրուպ քէնտիսինի տիյնէյէն
պիրիսի վար տըր կիպի , եափաշ սէսլէ վէ հէրարէթլէ քէնտի քէնտինէ սէօյ-
լէշմէյէ պաշլատը :

Սախիթէ լօրտուն աթիտէքի սէօղլէրինի տիյնէյէլիմ' :

«Խա'յր , պուլնտան տա պիր ըշըգ չըգմատը . Սիմստէն տէ պիր իւմիտ
գալմատը . խապիս հէրիֆ մէրագ իտէճէք պիր շէյ եօգ տըր տիյնէրէք եիւ-
րէյիմի բահաթլանտըրմայա շալըշտը , վէ պէն տախի պիր արա պուլ պուլտա-
լաճա իւմիտլէրէ գարըլտըմ . էվիթ սլուտալաճա պիր իւմիտ . դայալ օլան
քեաղըտ , պէնիմ գաթիլիմին իլամը տիմէք տիր . վէ հէր քիմին էլինէ կէչտի
իսէ , 24 սաաթ դարֆընտա պէնի իքէ շէքտիրմէյէ միւզթէտիր օլապիլէճէք
տիր . էկէր պիր տօսթ էլինէ կէչտի իսէ , հիշ տէյիլ իսէ պէօյիւք պիր մէպ-
լաղ հաթթա վարիտաթըմըն պիր նըսֆընը պիլէ ախզ իտէպիլմէք իւզրէ աճը
թէքրարէն պանա իատէ իթմէք իսթէյէճէք իտի . վէ պուլնըն իշիւն իշի պուլ
գատար ուզաթմայա տա պիր իհթիյաճ օլամագ իտի :

«Էվվէթ, պու տէհչէթի սիւահ, պիր տօսթ էլինէ կէչմէմիշ տիր:

«Պու հալտէ տիմէք օլուր քի, տէհչէթի սըրըմ, էօմրիւմ, պէհէմէհալ պիր տիւշմէն էլինտէ պուլունմագտա տըր:

«Պիր տիւշմէն . . . վէ օլ վագթ հալիմ նէ՞ օլաճագ տըր:

«Սիմսին պու իշտէն պիր խապէրի պուլունմատըղընա իգնա օլտոււմ հէրիֆին տէտիյի բէք սահիհ տիր:

«Սիմս, տէվլէթէ գարչը խըյանէթ իթմիշ պիր ատէմ օլուալ, գաթլէ հիւքմ օլունմուշ պիր գաշագ, պիր Փիրարի տիր:

«Հէր կիւն վէ հէր սաաթ, անը ճէլլատըն էլինէ թէսլիմ իթմէք պէնիմ էլիմտէ տիր. ֆագաթ պէն տախի էօմրիւմիւն սէրպէսթիյի իւզէրինէ էօյիւնէճէք ատէմլէրտէն պուլունմատըղըմտան, Սիմս տախի քէնտի իսթէտիյի վագթ սըրըմը ֆաշ իտիալ պէնի իրէ չէքտիրմէյէ միւքթէտիր պուլունմագտա տըր:

«Պու հալտէ, Սիմսին, թէքրարէն պէնիմ գաթլիմէ պիր Փէրման օլապիլէճէք էօյլէ քեաղըտա նէ՞ իհթիյաճը պուլունմապիլիր իտի:

«Ահ. շու մէլուն քեաղըտը պիր քէրրէ էլէ կէչիրմէյէ միւքթէտիր օլա իտիմ . . .

«Էվվէթ, տիւնեալարը եագըալ խաբապ իթմէք պիլէ լագըմ կէլտէ, պիր տագըգա պիլէ թէրէտտիւտ իթմէյէճէք իտիմ:

«Փագաթ հա՞նկը տիւնեայը . . . Էվվէթ շու տէհչէթի վարագրարէյի հըֆղ իթմիշ օլան տիւնեայը պիր քէրրէ պուլտա իտիմ, անը դան իշինտէ պօղաճագ, վէ ատէշ իշինտէ քիւլէ թահվիլ իտէճէք իտիմ . . . »

Պու սօն հիւքմտէ, տախթէ լօրտ, պիր տէֆա տահա հիտտէթլէ էլինի մասայա վուրտու:

Պատէհու մէրգոււմ այաղա գալգարագ, գալէայը թէմէլինտէն սաբսաճագ հիտտէթի ատըմլար իլէ գարույա տօղրու կիթտի, վէ նէ գատար սէսի վար իտէ, «Պապթի'սթ, Պապթի'սթ, նէ՞րէտէսին, պուրայա կէ'լ» պաղըրտը:

Աշաղըքի գաթտա պիր կիւրիլտիւ գօրտը:

Իզպանտուտ Պապթիսթին գօշմասը կիւրիլտիսի օլմալը իտի:

Պատէհու, նէրտիվէնին իւզէրինտէ տիկէր պիր կիւրիլտիւ գօրտը:

Պու տախի, Պապթիսթին նէրտիվէնտէն աշաղը եուվարլանմասը կիւրիլտիսի իտի:

Նիհայէթ պիշարէ խըտմէթքեար, մէֆրէթ վիւճուտի իլէ տիվանխանէնին գարուսունտա կէօրիւնտիյինտէ, ալնընտա պիր գըղարթը վէ իրիճէ պիր շիշկինլիք միւշահէտէ օլունմագտա իտի:

— Ինսան կիպի եիւրիւյէ՞մէղմիսին հայվա'ն հէրիֆ, տէտի սախթէ լօրտ Ա . . . հիտտէթի պիր սէս իլէ:

— Էֆէնտիմ . . . էֆէնտիմ . . . խագիրայի ալինիղի պէքլէթմէմէք իշիւն պիրագ զիատէճէ աճէլէ իթտիմ, տէյի ճէվապ վէրտի Պաթթիսթ, գօրուսունտան վէ թէլաշընտան քէքէլէյէրէք:

— Պու ճիւմէ իլէ պէնի աղորճա եիւրիւմէքլիինտէն զիատէ պէքլէթմիշ
օլտուէն , պուտալա' քէլք :

— Ա.Փվ իտէրսինիզ , լօ'րտ հազրէթլէրի . աՓվ իտէրսինիզ . կէճիքէրէք
հիտտէթինիզի թահրիք իյլէմէքտէն գօրգմադտա իտիւմ :

— Պօշպօղազլըզ իսթէմէզ կէվէզէ' հէրիֆ . տիկէր խըտմէթքեարլա'ր նէ .
քէտէ տիրլէր . նէ' եաքըյօրլար :

— Էֆէնտիւմ . քեաֆֆէսի տէ էմրինիզէ հազըր պուլունմադտա տըրլար :

— Իչլէրինտէ ուեուեան եօ'գ մը տըր :

— Խա'յր լօ'րտ հազրէթլէրի :

— Պասլթի'սթ , քեաֆֆէնիզին տէ էսփապլարընը , չամաչըրլարընը , վէ
տօլապլարընը եօգլայամադլմ :

— Պույո'ւրըն լօրտ հազրէթլէրի . շիմտի' մի :

— Էվվէթ . շիմտի . պու տազըզատա :

— Պույուրո'ւն , լօ'րտ հազրէթլէրի :

— Պույուրուէն տիւմէք գօլայ պիր սէօզ տիր . Պա'րթիսթ :

— Նէ' տէյիւմ լօրտ հազրէթլէրի . իսթէրսէնիզ պույուրմայըն :

— Տիյնէ պէնի Պա'սլթիսթ . պուլնտան պիր հաֆթա էվվէլ , պուրատան ,
չու մասանըն իւզէրինտէն պիր քեադըտ դայալ օլտը :

— Էվվէթ լօ'րտ հազրէթլէրի . պուլնը պիր տէֆա տահա գուլունըզա
իսթար էյլէմէյէ հիւմէթ պուլուրտընըզ :

— Օ քեադըտ , շիմտիյէ տէկին պուլունմատը :

— Բէք թէէսսիւֆ իտէրիւմ լօրտ հազրէթլէրի :

— Փագաթ հէր հալտէ պուլունմալը տըր :

— Էկէր էլիսիզտէն պիր շէյ կէլիր իտէ . . .

— Էլինիզտէն պիր շէյ կէլմէսինէ հաճէթ եօգ տըր . Պասլթի'սթ , օ քեա-
դըտը , սիզտէն պիրիսի ալմըշ տըր :

— Էկէր պէն ալմըշ իտէմ պէնի տիթէշտէ եազընըզ լօ'րտ հազրէթլէրի :

— Էկէր սէն տըմատըն իտէ , քէֆիշլէրինտէն տիկէր պիրիսի ալմըշ տըր :

— Սիւպհան Սլլահ :

— Էվվէթ եա սէն վէ եախօտ պիր տիկէրի , նիհայէթ սիզտէն պիրիսի
ալմըշ տըր օնը . օ կէճէսի , գալէանըն տէրունինտէ , սիզտէն վէ պէնտէն
պաշգա պիրիսի վա'ր մը իտի :

— Խա'յր , լօ'րտ հազրէթլէրի :

— Իմտի պէշ տազըզա դարֆընտա դայալ օլտն քեադըտը եա սիզ չալմըշ
օլմալըսընըզ եա պէն :

— Սլլահ հըֆզ էյլէյէ լօ'րտ հազրէթլէրի . սիզ քէնտինիզ քէնտի քեազը-
տընըզը նա'սըլ չալմըշ օլապիլիբսինիզ :

— Իմտի սիզտէն պիրիսի չալմըշ տըր :

— Հազընը'զ վար տըր . լօ'րտ հազրէթլէրի . տէտի պիշարէ խըտմէթ-
քեար , մէյեուսանէ պաշընը աշաղը սալդարադ :

— Պանա պադ Պա'սլթիսթ , սահիհէն պէնիւմ սէնտէն պիր շիւքհէմ եօգ

տըր , սէն տայիմա պիր սատըգ վէ էհլի ըրգ խըտմէթ քեար օլմուշըն տըր ,
սէնտէն խօշնուտըմ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Վէ էհլէր պու սըրըն մէյտանա չըգմասը իչիւն պանա պիր եարտըմ
իտէպիլիր իսէն , սէնի իհեա իտէճէյիմ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Սէնի , Ա . . . գալէասընա քեահեա նասալ իտէճէյիմ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Սանա սէնէվի 200 լիրա մասալ թախսիս իտէճէյիմ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Իսթէտիյին գըգ իլէ սէնի էվլէնտիրէճէյիմ :

— Թէշէքքիւրլէր թէշէքքիւրի իտէրիմ , լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Սանա կիւզէլ պիր էվ պախշ իտէճէյիմ :

— Սըթըգ պու գատարը քեաֆի տիր լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Մէգքիւր էվի , դիյգըյմէթ էշեալար իլէ տօնատաճաղըմ :

— Զըլտըրթաճագսընը պէնի լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Էվլէնէճէյին գըգա տախի , նատիր իւլ էմսալ պիր ճիհէզ թէտարիք
իտէճէյիմ :

— Էօլտիրէճէքսինիզ պէնի լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Վէ տօղաճագ էվլատլարընըգա տախի Անքահա'յր օլաճաղըմ :

— Պիթտիմ , թիւքէնտիմ արթըգ լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Շիմտի սէնի նէ գատար սէվմէքաէ օլտըղըմը անլատըն մը Պապթիսթ .
րէֆիգլէրին , սէնին հուզուընտա չաքրասթ սէլամ տուրաճագլտը , վէ էօն-
լէրինտէն կէշտիյին վագթ այաղա գալգաճագլար տըր :

Արթըգ պուրատա , սէֆիլ Պապթիսթին սահիհէն թագաթը գալմայըպ ,
տիգ իւզէրինէ եէրէ տիւշտիւ , վէ լօրտ հաղրէթլէրինին այաղընա գաքանտը :

Սախթէ լօրտ մանէալը պիր կիւլիւմէյիլ իլէ պիր միւտտէթ պուլուլթլա-
րա եիւքսէլթ միշ օլտըղը խըտմէթ քեարընըն իքի գաթ օլմուշ մէֆրէթ պէտէ-
նինի սիւղաիւքաէն սօնրա , էլինի մէրգուլմըն տուտագլարընա տօգանտըրտը :

Սէֆիլ Պապթիսթին նայիլ օլտըղը էն սահիհ նիյմէթ իշթէ պու օլտը :

Պատէհու սախթէ լօրտ Ա . . . , քէնտի գուլուլըն էլինտէն թուլթարագ
անը այաղա գալտըրտը :

— Պա'պթիսթ . . .

— Էֆէնտիմ . . .

Զէվալը իզպանտուտըն կէօղլէրինտէն եաշ ագմագտա իտի :

— Պա'պթիսթ , շիմտի պէնտէն խօշնո'ւտմըսըն :

— Էմր իտին քէնտիմի աթէշէ աթայըմ լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Սանա քի'մ տէտի քի օ գատար մէրհամէթսիգ օլտապիլիրիմ :

— Նէ իսթէքսէնիզ անը էմր իտին լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Սէնտէն իսթէտիյիմ շէյի պիլիրսին :

— Այալ իթմիշ օլտըղընըգ քեաղըտը պուլմագ :

— Պրա՛վօ . չօգ ագըլը օլտըղընը դաթէն տէ պիլիր իտիմ :

— Ֆագաթ պու պապտէ էլիմտէն նէ՞ կէլիր :

— Հիչ արգատաշլարընըն իշինտէ , պիր քեաղըտ սէօղիւ օ՛լմատը մը :

— Եվվէթ էֆէնտիմ . օլտու :

— Հա՛հ . իշթէ պէնիմ իսթէտիյիմ տէ օ տիր :

— Եկէր պու իսէ բէք գօլայ շէյ իմիշ լօ՛րտ հաղրէթլէրի , վէ գօրգարըմ քի բէք գօլայ պիր խըտմէթ իպրազ իտէպիլմիշ օլտըղըմ իշիւն , վատ պու յուրաղընըզ էյլիքլէրի իճրա էյլէմէքտէն ճայլընըզ կէօսթ էրէճէքսինիզ :

— Հա՛յ պուտալա հա՛յ . հիչ պիր լօրտ քէնտի վատինտէն տէօնէ՞ր մի :

— Տիմէք տիր քի օ տէտիյիիզ շ՛յլէր սահիհէն իճրա օլաճագլար տըր . էյ արթըզ շիմտի սահիհէն չըլտըրաճաղըմ :

Պապթիսթին սօն սէօղիւ բէք տէ պօշ տէյիլ իտի :

Ֆիլհագիգա պուտալա իզպանտուտ , պիր արա լօրտ էֆէնտիսինին հու զուրընտա պուլուկտըղընը տախի ունութարագ , չօճուգ կիպի , օլ մէֆրէթ վիւճուտը իլէ զըբ զըբ սըչրամայա , վէ էլլէրինի պիրիպիրինէ վուրմայա պաշլատը :

Սախթէ լօրտ պիր միւտտէթ տախի պու տիվանէլիք էսէրինի թէմաշա պուլյուրըպ էյլէնտիքտէն սօնրա , քէնտիսինին տախի , դայս օլմուշ քեաղըտըն իզինի պուլմուշ լմասընտան հիսս էյլէտիյի մէսրուրիյէթ գօրու իլէ չըլտըրմասընա պիր շէյ գալմամըշ օլտըղընտան , ազ գալտը քի քէնտիսի տախի Պապթիսթին գարչըսընա կէչիպ սըչրամայա պաշլայաճագ , վէ թիմարխանէ վարի պիր գարիգաթիւր մէնզարէսի հուսուլէ կէլէճէք իտի :

Ֆագաթ հէր շէյտէն էվվէլ , շու էսրարը քեամիլէն հալլ իթմէլի իտի :

Խըտմէթքեարլար պէյնինտէ էօյլէ պիր քեաղըտ սէօղիւ կէչմիշ օլտըղը անլաշըլտը . տիմէք տիր քի , սահիհէն մէզքիւր քեաղըտ խըտմէթքեարլարտան պիրիսի էլինէ կէչմիշ իտի :

Ֆագաթ հա՛նկըսընըն էլինէ կէչմիշ , վէ էլան քիմի՞ն եէտինտէ պուլընմագտա իտի . . . :

Սախթէ լօրտ հաղրէթլէրինին Պապթիթսէ իթտիյի վատլէր պօշա կիթմէմիշ իտի :

— Է՛յ , Պա՛պթիսթ , էվլատըմ :

— Էֆէ՛նտիմ , վէլիինիյմէթիմ , գրալը՛մ , պուլյուրըն , էմր իտին :

— Սիզին իշինիզտէ օ քեաղըտըն սէօղիւ կէչտի տէտին էօյլէ տէյի՛լ մի :

— Եվվէթ լօրտ հաղրէթլէրի , հէմ իքի իւշ տէֆա կէչտի :

— Է՛յ նէ՞ տէյօրլար իտի պագալըմ :

— Լօրտ հաղրէթլէրի պիր քեաղըտ դալս իթմիշ , տէյօրլար իտի :

— Է՛յ սօ՞նրա :

— Սօնրա . դանն իտէրիմ իքի կիճէ սօնրա . էվվէթ էվվէթ թամ իքի կիճէ սօնրա , եանի սալը կիճէսի . . . :

— Է՛յ չարո՛ւգ սէօյլէ :

— Եվվէթ սալը կիճէսի եէմէքտէն սօնրա , քեաֆֆէմիզ տախի թաշ 9-տատա օթուրմագտա իքէն . . .

- Է՛յ . օթուրմագտա՛ իբէն . . .
- Թէքրարէն մէղքիւր քեաղըտըն սէօղիւ աշըլտը :
- Սէօղիւ աշան քի՞մ իտի . . .
- Զանն իտէրիմ քի , էվվէթ էօյլէ դանն իտէրիմ քի . . . դանն իթմէք տէյիլ . . . ատէթա էօյլէ իթիմատ իթմէքտէյիմ քի . . .
- Է՛յ , իթիմատ իթմէքտէ՛սին քի . . .
- Պու տէֆա սէօղիւ աշան . . .
- Էվվէթ սէօղիւ աշա՛ն . . .
- Բօպէրթս իտի :
- Էվվէթի տէֆա սէօղիւ աշան տախի օ՞ մը իտի :
- Զանն իտէրիմ քի , էվվէթ էօյլէ դանն իտէրիմ քի . . . դանն իթմէք տէյիլ . . . ատէթա էօյլէ իթիմատ իտէրիմ քի . . .
- Է՛յ . իթիմատ իտէրսի՛ն քի . . .
- Էվվէթի տէֆա սէօղիւ աշան . . .
- Էվվէթի տէֆա սէօղիւ աշա՞ն . . .
- Բօպէրթս տէյիլ իտի :
- Բէք ալէա . էյ նէ՞ տէնտի :
- Ֆաղաթ տիւն կիճէ թէքրարէն մէղքիւր քեաղըտըն սէօղիւ օլտը :
- Տի՞ւն կիճէ մի :
- Էվվէթ լօրտ հաղրէթլէրի . տիւն կիճէ եինէ քեաֆֆէմիդ տախի թաշ օտատա օթուրմագտա իբէն . . .
- Է՛յ . օթուրմագտա իբէն . . .
- Թէքրարէն մէղքիւր քեաղըտըն սէօղիւ աշըլտը :
- Է՛յ պու տէֆա՞ սէօղիւ աշան քիմ իտի :
- Զանն իտէրիմ քի , էվվէթ էօյլէ դանն իտէրիմ քի . . . դանն իթմէք տէյիլ . . . ատէթա էօյլէ իթիմատ իթմէքիյիմ կէլիյօր քի . . .
- Է՛յ իթիմատ իթմէքիյի՛ն կէլիյօր քի . . .
- Սէօղիւ աշան սլէն իտիմ :
- Լօրտ հաղրէթլէրիին թէհամմիւլսիլլիքտէն չաթլայաճաղընա չօդ պիր շէյ գալմատը . հէման եումրուղընը եօդարը գալտըրըպ , պու պօշպօղադ պու տալանըն աղըրնա պուրնընա էնտիրէճէք իտի . ֆաղաթ ասըլ մէքադ իթտիյի վէ քէնտի հայաթընը մուճիպ օլաճաղը նէթիճէյի պիր քէրրէ Պապթիսթին աղըրնտան դարմագ իչիւն թէհամմիւլի օլմալը իտի :
- Էվվէթ . պաղալըմ քեաղըտ նէ՞ օլմուշ , վէ քիմտէ՞ գալմըշ :
- Վա՛յ օ քեաղըտը չալըպ սաղլայանըն պաշընա . . .
- Է՛յ աղիզիմ Պապթիսթ . սէօղիւ քի՞մ աշմըշ աշմամըշ օրալարը լաղըմ տէյիլ . շու պիզիմ քեաղըտ օրթայա չըգսըն , վէ սէն տախի քէնտի միւքեաֆաթընա նայիլ օլաորն տա , արթըգ իւսթ եանը նէ օլմուշ օլուր իսէ օլսուն :
- Էվվէթ լօ՛րտ հաղրէթլէրի թէքմիւ պիլտիյիմի սէօյլէյօրըմ :
- Թէշէքքիւր իտէրիմ , սլէնիմ սէվկիւլի՛ւ վէ աղըլը՝ Պապթիսթիմ . տիւ մէք տիր քի իւշ տէֆա մէղքիւր քեաղըտըն սէօղիւ կէշտի :

- Էվվէթ լօ՛րտ հազրէթլէրի , թա՛մ իւչ տէֆա :
- Է՛յ պու իւչ տէֆասընտա նէ՞ տէտիլէր , օնա պաղալմ :
- Էվվէթ լօ՛րտ հազրէթլէրի , տէտիլէր քի . . .
- Է՛յ տէտիլէր քի . . .
- Էվվէթ տէտիլէր քի . . .
- Աման Պա՛պթիսթ , եազրու՛մ պիր ազ չաբուզ սէօյլէ . . .
- Էվվէթ տէտիլէր քի . . . լօ՛րտ հազրէթլէրի պիր քեաղըտ ղայպ իթմիչ ֆաղաթ . . .
- Է՛յ ֆաղաթ նէ՞ . . .
- Ֆաղաթ հալէա պուլունմամըչ տէտիլէր :
- Է՛յ սօ՛նրա . . .
- Իքինճի տէֆա տախի սէօզ աչըլտըղընտա . . .
- Է՛յ Իքինճի տէֆա սէօզ աչըլտըղընտա . . .
- Հալէա լօ՛րտ հազրէթլէրի քեաղըտը պուլամամըչ . տէտիլէր :
- Է՛յ իւչիւնճի՞ տէֆա սէօզ աչըլտըղընտա . . .
- Հալէա մէզքիւր քեաղըտ պուլունմամըչ տէտիլէր :
- Պաչգա՞ . պաչգա պիր սէօզ օլմատը՞ մը :
- Սիւպհա՛ն Ալլահ . պաչգա նէ՞ սէօզ իթէր իտինիզ քի սէօյլէնմիչ օլտուն , խըտմէթքեարլար պունտան զիատէ նէ՞ սէօզ . . .

Պիչարէ հէրիֆին սէօզիւ աղղընտա քալտը :

Օ տաղըգայա գատար կիւճ հալ իլէ թէհամմիւլ իտէպիլմիչ . վէ հէման քեաղըտըն պուլունմամըչա պիր բարմադ գալտըղընչ իւմիտ իթմիչ օլան տախթէ լօրտ , պու տիվար գաֆալը հէրիֆին քէնտիսինի օ գատար իւզէքէք վէրտիյի իֆատէլէրինին ճըլդ չըգտըղընը կէօրտիւյիւնտէ արթըզ հիտտէթինի դապթ իտէմէյէրէք , մէրգուսուն գաֆասընա էօյլէ պիր չիտտէթլէ պիր եուսրուք էնտիրտի քի , սիչարէ հէրիֆ սըրթ իւսթիւ եէրէ տէվրիլիս , իքի աեաղը պիրտէն տիրէք կիպի թավանա տօղրու ուղանտըլար :

Իզպանտուտուն մէֆրէթ վիւճուտի էօյլէ պիր կիւրիւլտիւ իլէ եէրէ տէվրիլմիչ իտի քի , թաչ օտաաա պիրիքմիչ օլան պէչ ալթը նէֆէր խըտմէթքեարլար , պիրիպիրլէրինի չըղնաեարադ եօգալը գօշտուլար , վէ նէրտիվէն պաշը շաչըն գաֆալար իլէ տօլտու :

Բիւր ղազապ սախթէ լօրտ , մասանըն իւզէրինտէ եանմազտա օլան կիւմիւլ գանտիլի գաբտըղը պիրլէ նէրտիվէնտէն աշաղը գօշմաեա պաշտաղընտա , քէնտիլէրինի մահչէր կիւնիւնտէ դանն իտէն խըտմէթքեարլարընքեաֆֆէսի տախի էօնտէն պիրիպիրլէրինի տէվրէրէք գաշմազտա իտիլէր :

Պիչարէ Պարթիսթին գաֆասը , զաթէն նէրտիվէնտէն աշաղը տիւշտիւյիւնտէ կէրէյի կիպի դէտէլէնմիչ օլտըղը հալաէ , լօրտ հազրէթլէրինին սօն ղարպընտան իսէ , արթըզ էօյլէ պիր օլէրպատ հալէ կիրմիչ իտի քի , քէնտիսինի թորլաեըպ աեաղա դալգանա վէ նէրտիվէնտէն աշաղը էնիս սէրսէմ քէտի կիպի թաչ օտաաա տիւլտուլ իտէնէ տէկին , ըն տաղըգատան զիատէ կէչմիչ իտի :

Մէրգուժ շաշկըն շաշկըն մէղքիւր օտաւա կիրտիյինտէ , պիւթիւն խըտ-
մէթքեարլարըն չամաշրրլարը վէ տօլապլարը կիպի , քէնտի չամաշրրլարը վէ
տօլապլը տախի լօրտ հաղրէթլէրի թաքաֆընտան , սըզը սըզըյա եօզլան-
մագտա իտի :

Պիշարէ Պարթիսթ , գուրու տիվարըն էօնիւնտէ ասքէր կիպի սըրա տի-
զիլմիշ օլան խըտմէթքեարլարըն խաթթընա կիրտի :

Պատէհու սըրա էսվապ եօզլամասընա կէլիպ , սախթէ լօրտ հաղրէթլէ-
րի , պուշլարըն աեազ գապլարը իշինէ վէ սաշլարը վէ պըեզլարը արասը-
նա վարընճայա գատար ալթ իւսթ իտիպ եօզլատը . պիւր տէֆա եօզլատըզ-
տան սօնրա , պիր տահա եօզլատը :

Խա'յր . զայպ օլան քեաղըտտան հիշ պիր էսէր պուշուշմատը :

Ա . . . գալէասընըն սահիպի արթըզ աղպընա կէլէն քիւֆրէրի տիշարը
տէօքտիւքտէն սօնրա , հիտտէթ վէ մէյեուսիյէթլէ թաշ օտաւան տիշարը
շըզար . վէ զապապլ օ տէրէճէլէրէ վարմըշ իտի քի , նէրտիվէնտէն եօզարը
շըզմաեա պաշլատըղընտա , պիւթիւն թախթալար , շիտտէթլէ չաթըրտա-
մագտա իտիլէր :

Մէրգուժ թէքրարէն տիվանխանէյէ վասըլ օլտուղընտա , նէ գատար սէ-
սի վար իսէ «օ'ֆ» պաղըրարաք , պիր խըշմ իլէ գանտիլի մասանըն իւզէրի-
նէ վազ էյլէտի :

Ֆագաթ պու հիտտէթ , պու զապապ , պիր սանիյէ զարֆընտա մահվ
օլտուլար :

Հիտտէթ ու զապապըն եէրինէ , տնլէրտէն տահա գիյատէ տէհէթլի օ-
լան պիր թէաճճիւպ գայիմ օլմուշ իտի :

Սախթէ լօրտ Ա . . . , տուրտուղու եէրտէ մըխը կիպի գալարազ , կէօզ-
լէրինի չանագ չանագ աշմըշ , վէ ատէթա կէօզլէրինին պէսլէքլէրի զայպ օլ-
մուշ կիպի տէհէթլի պիր պազըշլա , մասանըն իւզէրինէ պազմագտա իտի :

Մէրգուժ , եըլտըրըմտան վուրուլմըշ կիպի սիւլա հարէքէթ տուրարազ ,
կէօզիւնէ չարբան մէնզարէտէն քէնտիսինի զայպ իթմէք տէրէճէսինէ կէլ-
միշ իտի . . .

Պու հալին վէ պու թէաճճիւպ վէ տէհէթին սէպէպի նէ° իտի . . .

Մասանըն իւզէրինտէ գաբալը զարֆ տէրուշինտէ պիր մէքթուպ պու-
լուշմագտա իտի . . .

Պու մէքթուպու օրաեա վազ իտէ°ն քիմ իտի . . .

Սրթըզ սախթէ լօրտ Ա . . . նըն էճինլիլէր բէնչէսինէ տիւշիւշ օլտը-
ղընա զէրրէ գատար շիւբհէսի գալմաեըպ , պիր միւտտէթ սօնրա , պիւթիւն
վիւճուտի իլէ տիթրէմէյէ պաշլատը :

Մէքթուպ զարֆընըն իւզէրինէ իւշ լուղէթ եաղըլմըշ իտի :

«Լօրտ Ա . . . ճէնապլէրինէ»

Սախթէ լօրտուշ թիթրէմէքտէ օլան էլլէրի մէղքիւր մէքթուպա ուզանտը :

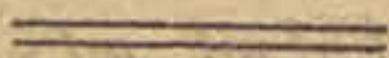
Զարֆ եըրթըլըպ աշըլտը , վէ աղղըն մանտա կէօզլէրինէ տէօնմիւշ օլան
իքի ատէտ շէյթան կէօզլէրի , աթիտէքի սաթըրլարը օղուճայա պաշլա-
տըլար :

«Լօ՛րտ հազրէթլէրի :

«Էօմրիւնիւղէ անճագ եիրմի տէօրթ սաաթ հուտուտ վաղ էյլէյէն վէ պուլնտան պիր հաֆթա մուգատտէմ տիվանխանէնիզ մասասը իւղէրինտէն շայպ օլան քեաղըտ իւղէրինէ էկէր մալիւմաթ ալմադլըղը արզու պուլյուրըր իսէնիզ, եարըն կիճէ, թամ եարը կիճէյէ իւչ սաաթ գալարագ, Շէյթան ծրմանընըն տար կէչիտի աղղընտա պուլլուլնուլնուզ: Օրատա իքի ատէմ սիդի դարչըլայըպ կէօզլէրինիզի պաղլայաճագլար, վէ սիդի կիզլի պիր մահալէ կէօթիւրէճէքլէր տիր: Էկէր ագըլը վէ սատըգ, վէ պա խուսուս ԵՍԼԸՆԸԶ պուլլուլնուր իսէնիզ, դօրգաճագ հիչ պիր շէյինիզ պուլլուլնմայաճագըր իչիւն քէնտի նամուսու իւղէրինէ եէմին իտէր

ԱԼԻՃԷՆԱՊ ՊԻՐ ՊԻ-ՇԷՆԻՆԻԶ»

ԶԷՅԼ.— Սիլահսըզ կէլմէյէ տիգգաթ իտինիզ:

Ե.

ՄԱՍՔԷԼԻ ԱՏԷՄ

Շէյթան Օրմանը , Ա . . . դալէասընտան ետեա թարիգի իլէ եարբում սա-
աթ դատար ուղադտա պուլունմագտա իտի :

Նօրմանլար տէվրինտէ , ղայէթլէ գանլը մուհարէպէլէրէ պիր մէրքէզ
օլմուշ օլան մէզքիւր օրման , սինլէրի նամալիւմ վէ հատտ ու հիսապա կէլ-
մէյէն ղայէթ մէֆրէթ վէ սըզ աղաճլար իլէ հէյպէթլի պիր տաղ չէքլինտէ
պուլունուս , պու օրմանըն պիր թարաֆընտան տիկէրինէ կէչմէք իչիւն ,
իքի թարաֆը տիք դայալար իլէ իհաթա օլունմըշ տար պիր կէչիտ պուլըն-
մագտա , վէ կիւնտիւզ վագթի պիլէ , նատիրէն կէօրիւլէպիլէն եօլճուլարա
տախի պիր դօրգ ու հիսս իթտիրէն մէզքիւր տար կէչիտ , պունտան էվվէթի
պապտէ նագշ իյլէտիյիմիզ վուդուաթըն ֆէրտասը կիճէսի , ինկիլթէրրատա
նակէհան զուհուրա կէլմէսի ատէթտէն օլան չէտիտ պիր ֆուրթունա զար-
պը իլէ , թարիֆի նագապիլ տէրէճէտէ տէհչէթլի պիր հալ քէսպ իթմիշ , վէ
պու հալտէն միւթէէսսիր օլմամագ իչիւն , պիր ատէմին , չէլիքտէն պիր
եիւրէյէ մալիք պուլունմասը լաղըմ կէլմէքտէ իտի :

Ճագաթ ինսանըն էօմրիւնտէ , էօյլէ տաղըդալար վէ էօյլէ սաաթլար
վար տըր քի , էն դօրգագ վէ էն ղայիֆ եիւրէքլէր տախի , թապիաթըն
զօրու իլէ պիր չէլիք հալի քէսպ իտէրլէր :

Սախթէ լօրտումըզա պու եիւզտէն պիր հագգսըզլըզ իթմէմէք իչիւն
տօղրուսունու սէօյլէյէրէք իգրար իթմէլիյիզ քի , ճէսուրլըգտա բէք աղ ա-
տէմէրտէն աշաղը գալապիլիր իտի :

Ճագաթ պէօյլէ օլմաստ տախի , քէնտիսինի օլ կիճէ իչիւն մէզքիւր օր-
մանա ճէլպ իտէն սէպէս Էօյլէ պէօյլիք վէ էօյլէ գուվվէթլի պիր սէպէս
իտի քի , թապիաթըն տէհչէթլի նէ դատար տա պէօյլիք օլսա , օնա ղալէպէ
իթմէյէ գալգըլմամագ , հիշ պիր սուրէթլէ քէնտի էլինտէ օլմամագ իտի :

Էօմրիւնիւն պահասը օլան պիր էվրագ իւզէրինէ մալիւմաթ ալաճագ իտի
իմտի , բիւզկեարըն դարալը իլէ պիրիպիրլէրինէ չաթըլըպ գուլաղլարըն
թէհամմիւլի խարիճինտէ պիր կիւրիւլտիւ չըգարան պինլէր իլէ մէֆրէթ ա-
ղաճլարըն , օլ կիճէսի պիր գաթ տահա տէհչէթլի հալէ վագ էյլէմիշ օլտըդ-
լարը Շէյթան Օրմանընըն տար կէչիտինէ տօղրու , սիյահ պիր մանթօյա
պիւրիւնմիւշ , վէ պաշընը անըն գուդուլէթասը իչինտէ կիզլէմիշ օլարագ
գօշմագտա օլան ուղուն պօյլու պիր ատէմին քիմ օլտըղընը անլամագ իչիւն ,
չօղլուզ պիհն եօրմայա պիր հաճէթ պուլունմամագ :

Ճիլվագը պու ատէմ , սախթէ լօրտ Ա . . . քէնտիսի իտի :

Մէրդուս , տար կէշիտին աղղընա վարտըղընտա , պիր իքի տաղըզա
գատար տուրտու :

Աճէպա կէրի տէօնմէ՞ք մի իսթէմէքտէ իտի :

Շիւբհէսիզ , մէզքիւր մահէլին տէհշէթլի հալի , քէնտի իւղէրինէ կէրէյի
կիպի թէէսսիր իթմիշ , վէ պիր արա , օրայա կէլմիշ օլմասը իշիւն , քէնտի-
սինէ պիր բէշիմանլըզ տա հիսս իթտիրմիշ իտի :

Պիր արա լօրտ հաղրէթլէրի , տուրտուղու եէրտէ պիրտէն պիրէ եօ-
դարը սըշրատը :

Քէնտիսինէ էօյլէ կէլտի քի , պիրիսի , գուլաղընտան աշաղը , «ղայալ իթ-
միշ օլտըղըն քեաղըտը ունու'թմա» պաղըրտը :

Խային հէրիֆ , գուգուլէթմասընը պաշընտան աշաղը ալըս . շիւբհէլի
պիր պաղըշ իլէ , գարանլըղըն իշինաէ էթրաֆընը շիւղտիւ :

Խայր , էթրաֆընտա հիշ պիր ինսան էսէրի կէօրիւնմէմէքտէ , վէ ա-
ղաճլարըն տէհշէթլի սէտալարընտան պաշգա պիր սէս իշիթիլմէմէքտէ իտի :

Սաթթէ լօրտ քէնտի քէնտիսինէ պիր աղ եիւրէք վէրմէք իշիւն , «ա'րշ
իլէրի լօ'րտ հաղրէթլէրի» տէտիքտէն սօնրա , քէնտի ժէնէրալվարի դօման-
տասընա պիղղաթ քէնտիսի նէֆէր կիպի իթաաթ իտէրէք , աշիքեար պիր էօ-
լիւմին գուճաղընա տիւշէն մէյեուս գահրամանլարա մախսուս սուրէթտէ շէնի-
անէ իլէրու տօղրու հարէքէթ իթմէյէ պաշլատը , վէ քէնտիսինի տար կէշի-
տին տախիլինէ սալտըրըս , գարօրսըղ ատըմլար իլէ եօլ ալմայա պաշլատը :

Արթըզ նիմ պիր կէօք ըշըղը տախի , սըզ աղաճլարըն էնկէլ օլմալարը
իլէ պիւսպիւթիւն մահվ օլմուշ օլտըղընտան , հիշ պիր շէյ կէօրէմէմէքտէ իտի :

Պու սուրէթլէ արթըզ պաստըղը եէրի տախի պիլմէյէթէք պիր եիւրմի ա-
տըմ գատար անճաղ իլէրու կիթմիշ իքէն , նալէհան իքի գօլլարը իւղէրինէ
պիրէր աղըր էլ վաղ օլունտըղը կիպի , իքի թարաֆ գուլագ թօղուլարընա
տախի , պիրէր սօուգ տէմիր տօգանտը :

Լօրտ Ա . . . , երլտըրըմտան վուրուլմըշ կիպի , տուրտուղու եէրտէ գա-
լա գալտը :

Գօլլարը օլ տէրէճէտէ թաղէիզ օլունմադտա իտի քի , անլէրի գըմըւ-
տաթմանըն իմքեանը պուլունմամադտա իտի :

Տիկէր թարաֆտան , սաղտան վէ սօլտան գուլագ թօղուլարընա տա-
յաթըլմըշ օլան թապանճալար տախի , այնի թէհտիտավէր հալտէ պաղը
տուրմադտա իտիլէր :

— Սէն քի՞մօին , տէտի քէնտինէ նամալիւմ պիր սէս :

— Լօրտ Ա . . . , տէյի ճէվապ վէրտի գալէանըն սահիպի , սէսինտէ աա-
լա պիր գօրգու վէ տիթրէմէ էսէրի կէօսթէրմէքսիզին :

— Պուրայա նէ՞ իշիւն կէլտինիզ :

— Պիր տիւշմէնիմին տավէթինէ բիայէթ իթմէք իշիւն :

— Տիւշմէնինիզ սիզի նէ՞ իշիւն տավէթ իթմիշ իտի :

— Ղայալ իթմիշ օլտուղում պիր քեաղըտ իւղէրինէ մալիւմաթ վէրմէք
իշիւն :

— Իւղէրինիզտէ սիւահընըղ վա՞ր մը տըր :

— Սիւահլը կէլմէմէքլիյիմ իխթար օլունմուշ իտի :

— Պէն իխթարը սիւալ իթմէյօրում . իւզէրինիզտէ սիւահ վա՞ր մը տըր :

— Խա՛յր :

— Սըդանըդտա ատէմ վա՞ր մը տըր :

— Խա՛յր :

— Լօրտ հազրէթլէրի , վէրտիյինիզ ճէվապլարա տիգգաթ իտինիզ . իթի-
րազ գապուլ իթմէյիզ . հէր պիր եալանընըզա պիրէր գուրշուն իլէ ճէվապ
վէրիլէճէք տիր :

— Ա . . . լօրտու եալան սէօյլէմէք ալշադլըղընա թէնէզզիւլ իտէմէզ .
պաշգա պիր սիւալինիզ վար իսէ անը հիմմէթ իտին :

— Խա՛յր պաշգա սիւալիմիզ եօգ տըր . պու թարզ վագալարտա ատէթ-
տէն օլտուղու իւզրէ կէօզլէրինիզի պաղլայաճաղըզ . պատէհու պէրայի իհ-
թիյաթ իւզէրինիզի եօգլատըգտան սօնրա , սիզէ պէքլէնիլէն մահալլէ կիթ-
մէք իւզրէ եօլա չըգաճաղըզ . սօն տէֆասը օլարագ թէքրարէն սիզէ իխթար
իտէրիզ . էկէր իւզէրինիզտէ սիւահ վար իսէ սէօյլէյին :

— Պաղլա՛յըն կէօզլէրիմի , տէտի լօրտ հազրէթլէրի ինճինմիշ պիր թէ-
քէպպիւր ալէամէթի իլէ :

Պու սօն սէօզ լօրտ Ա . . . նըն աղղընտան չըգար չըգմազ գօլլարընըն
պիրիսի թաղէիգտէն գուրթուլտու . այնի վագըթտա թապանճալարտան պի-
րիսի տախի գալտըրըլտը . վէ պիր տագըզա սօնրա , մէրգուճուն կէօզլէրի
սըզը սըզըյա պաղլանըլտը :

Պատէհու իւսթիւ պաշը սըզը սըզըյա թէհարրի օլունուալ , սիւահա
միւթէալլիգ հիշ պիր շէյ պուլունմատըղը թէպէյեիւն իթտիքտէն սօնրա ,
պիր աղաճ արգասընտա կիզլէտիլմիշ օլան ուֆագ պիր ֆէնէր մէյտանա չը-
գարըլարագ , լօրտ Ա . . . հազրէթլէրի , իքի գօլթուղընա պիրէր տիւյիւն-
ճի կիրմիշ կէլին կիպի իլէրու տօղրու հարէքէթ իյլէմէյէ պաշլատը :

Եօլուն բէք տիքլիյի վէ սօն տէրէճէտէ սարըլըղը աշիքեար կէօսթէր-
մէքտէ իտի քի , ասըլ տար կէչիտ թէրք օլունուալ , պիննէֆա օրմանըղըն
իչինտէն կիտիլմէքտէ իտի :

Պու սաբբ եօլճուլուգ , պիր եարըմ սաաթ գատար տէվամ իթտի :

Վէ պու եարըմ սաաթ գարֆընտա , իւշ նէֆէր եօլճուլարըմըդտան հիշ
պիրիսի տախի ասլա աղըզլարընը աշըպ պիր լուղէթ պիլէ տիշարը գաշըրմա-
մըշլար իտի :

Նիհայէթ իւշիւ պիրտէն տուրտուլար :

Իքի գըթա գուվվէթլի էլլէր լօրտուն պաշընը օլ գատար էյտիլէր քի ,
վիւճուտի իքի գաթ օլմասընա չօգ պիր շէյ գալմատը :

Պու հալտէ տախի մէրգում թէքրարէն պիր իքի ատըմ իլէրու սիւրիւլ-
տիւյիւնտէ , պաշը սէրթ պիր շէյէ տօգանմագտա իտի :

Լօրտ հազրէթլէրի , պիր քէմէր ալթընտան կէչմէքտէ օլտըզլարընը ան-
լատը :

Օն պէշ ատըմ գատար տախի պու սուրէթլէ իլէրու կիտիլտիքտէն սն-

քա, պիր անախթար, պատէհու քէնտի րէզէլէրի իւզէրինէ շէտիտ կըճըրթը սէսլէրի չըգարան պիր գարուներն աչըմասը սէսի իշիթիլտի, վէ իւշիւ պիրտէն մէզքիւր գարուտան իշէրի կիրտիքտէն սօնրա, գարու թէքրարէն գաքանտը :

Արթըգ լօրտուն վիւճուտի տօղրուլմուշ իտի :

Էլան քէնտիսինէ պիր գօրգու կէթիրմէմիշ, եախօտ գօրգուսընը սէթը իտէպիլմիշ օլան խային պիր տագըգա գատար այագտա տուրտուգտան սօնրա, նակէհան կէօղիւնիւն պաղը սէօքիւլտիւ :

Մէրգումըն պուլունտըղը մահէլլ, զաթէն տէ հիսս իտէպիլմիշ օլտուղու կիպի, ատի պիր մաղարա իտի :

Պու մաղարանըն տէրունինտէ, քէնտիսինի օրայա կէօթիւրմիւշ օլան իքի նէֆէր մասքէլի ատէմլէրտէն պաշգա քիմսէ տախի պուլընմամագտա իտի :

Մէրգուման սիյահ մասքէլիլէրտէն պիրիսի, զաթէն պիր աղաճ բարչասընտան իպարէթ պուլունմըշ պիր քիւթիւք իւզէրինտէ օթուրմըշ իքէն, տիկէրի տախի լօրտուն կէօղ պաղընը շէօղտիւքտէն սօնըրա, մէրգումա տա տիկէր պիր քիւթիւք կէօսթէրիպ իւզէրինտէ օթուրմասընը իթթար էյլէտի, վէ քէնտիսի տախի իւշիւնճիւ պիր քիւթիւք ալըպ, տիկէր սիյահ մասքէլիւնին եանընտա օթուրտու :

Մաղարանըն տէրունինտէ, ֆէնէրտէն մաատա պիր տէ գանտիլ եանմագտա, վէ քիւշիւճէք տայիրէյէ, լուգումունա քեաֆի տէրէճէտէ ըըդ վէրմէքտէ իտի :

Մասքէլիլէր գարուներն թարաֆընտա օթուրմուշ օլուպ, լօրտ Ա . . . նըն հիյնի իգթիզատէ գաշմագ թասափուրընտա պուլունմասընա տա մէյտան պրագըլմամըշ իտի :

Լօրտ հաղրէթլէրի, պու մասքէլիլէրին քիմլէր օլտըղլարընը աղաճըգ օլտուն քէշֆ իտէպիլմէք իշիւն մէվճուտ պուլունան էմարէլէրի ալթ իւսթ իթտի իսէ աէ, եիւզլէրի օլ տէրէճէտէ սըգը սըգըյա գաքանմըշ իտի քի, անլէրի սէթը իտէն սիյահ վէ գալըն մասքէնին ալթընտան, պըյըդլը վէ հաթթա սագալլը օլուպ օլմատըղլարընը անլամագ պիլէ գասպիլ օլամամագտա իտի :

Իմտի լօրտ տօսթումուգ, պու խուսուստա գաթի իւմիտ իտէրէք, իշին նէթիճէսինէ միւնթաղըր օլմայա գարար վէրտի :

— Իսմինիգ նէ° տիր, սիւալ իթտի լօրտ հաղրէթլէրինին եինէ էվվէլէ միւսթանթիքի սէսինէ սահիպ օլան մասքէլի :

— Տար կէշիտին աղընտա պիր տէֆա սէօյլէտիք, տէյի ճէվապ վէրտի միւթէքէպպիր լօրտ հաղրէթլէրի :

— Էվվէթ . ֆագաթ ուսուլու մուհաքէմէ իյճապընճա, իսթինթագընըղ նիզամընտա օլմասը իշիւն, եինէ իսմինիգտէն պաշլամամըղ էլզէմ տիր : Սէօյլէ'յին իսմինիգի :

— Պէնի պուրատա մուհաքէմէ վէ իսթինթագ իթմէյէ° մի կէթիրտինիգ . վէ պու սէլահիյէթի սիգէ քի°մ վէրմիշ տիր էֆէ'նտիլէր . սիզ, զայպ օլան

քեաղըրում իւզէրինէ մալիւմաթ վերմէք իշիւն սլէնի տալէթ իթմիշ իտինիզ ,
էկէր սլու պիր տուղադ իշիւն իտի իսէ , իշիմ ճէնթընէն ատէմէր իլէ օլմա-
տըղընը կէօրէրէք թէէսսիւֆ իթմէքլիյիմ իճապ իտէճէք տիր . սլէն սիզի թա-
նըմատըղըմ վէ հաթթա կէօնտէրտիյինիզ մէքթուպըն ալթընտա տախի ,
թիւթիւնիւ տիյէրէք վաղը իմզա իթմիշ օլտըղընըզ հալտէ , նամուսընըզա կիւ-
վէնէրէք , սիլահսըզ վէ եանըմտա քիմսէ օլմադսըղըն քէնտիմի սիզէ թէսլիմ
իթտիմ . իմտի էկէր նամուսըն վէ ճէնթընէն ատէմէր իսէնիզ , օնա կէօրէ
հարէքէթ իտիպ , վատինիզի իճրա իյլէմէլիտինիզ :

— Էվվէթ , պիզ զայս իթմիշ օլտըղընըզ էվրադ իւզէրինէ մալիւմաթ
վերմէք իշիւն սիզի տալէթ իթտիք , վէ սէօզիւմիւզի իճրա իտէրէք , զանն
իթտիյինիզտէն զիյատէ ճէնթընէն ատէմէր օլտըղըմըղը տա իսսլաթ իթմէք
էմէլինտէյիզ :

— Էօյլէ իսէ մուհաքէմէ վէ իսթինթադ սէօզլէրինէ նէ՞ հաճէթ վար տըր .
պույո'ւրուն , տօղրուտան տօղրու իշին էսասընա կիրէլիմ . զայս իթտիյիմ
քեաղըմ իւզէրինէ նէ՞ մալիւմաթ վերէճէքսէնիզ պիր աճ էվվէլ հիմմէթ պու-
յուրուն :

— Ֆադաթ պիզիմ տէ քէնտիմիզէ կէօրէ տույուպ աճլայաճադ իշլէրիմիզ
վար տըր , էվվէլ էմրտէ օնլարա ճէվապ վերմէնիզ իճապ իտէր :

— Էկէր ճէվապ վերմէքլիյի բէտա իտէ'ր իսէմ :

— Օլ վազըթ , զայս իթմիշ օլտըղընըզ քեաղըմ իւզէրինէ հիշ պիր մա-
լիւմաթ էտինմէքսիզին , թէքրարէն եէրինիզէ ալտէթ իտէրսինիզ , պիզիմ
պիր ճէսլրիմիզ եօ'զ տըր , էֆէ'նտի :

— Բէք ալէա . պույո'ւրուն . մատամ քի պաշգա պիր չարէմ եօզ տուր .
էմրինիզէ իթաաթ իթմէլիյիմ :

— Իսմինիզ նէ՞ տիր :

— Լօրտ Ա . . . տըր :

— Խա'յր , էֆէնտի . պիզ սախթէ իսմինիզի սիւալ իթմէյօրըզ :

— Էֆէ'նտի . հազարէթ իտիյօրսընըզ :

— Ճէվապ վերմէյէճէքսէնիզ եէրինիզէ ալտէթ իտէպիլիրսինիզ :

— Խա'յր էֆէնտի . մատամ քի արթըզ պուրայա կէլմիշ պուլուլունտում .
մազսէտիմէ նայիլ օլմադսըղըն ալտէթ իտէմէմ :

— Էօյլէ իսէ ասըլ իսմինիզի սէօյլէ'յին :

— Ասըլ իսմիմ Հիլտէպրանտ տըր :

— Հիլտէպրանտըն եանը սըրա պիր տէ մահլէզ եօ'զ մը տըր :

— Իսմիմ Հիլտէպրանտ տըր էֆէ'նտի . Հիլտէպրանտ :

— Գըզ պօղուճու Հիլտէպրանտ . էօյլէ տէյի'լ մի :

Սախթէ լօրտ Ա . . . , սիյահ մասքէլինին պու սէօզիւ իւզէրինէ քէնտի
հիտտէթինի զապթ իթմէյէ չօզ չալըշտը իսէ տէ , պէյնզինին պիրտէն պիրէ
քիւլ քէսիլմէսինի մէն իթմէյէ իքթիտարը օլամատը , տիկէր թարաֆտան էլ-
լէրի տախի իսեան իտիպ , քէնտի քէնտիլէրինէ պիրէր եումրուզ շէքլինի քէսպ
իթտիլէր , վէ սիյահ մասքէլիլէրէ տօղրու ուզանտըլար : Մէրզում , քէքէլէ-

յերէք պիր շէյ սէօյլէմէք իսթէտի իսէ տէ , աղղընտան չըգան սէօղլէրին նէ
օլտըղընը նէ քէնտիսի անլայապիլտի , վէ նէ տէ սիյահ մասքէլիլէր անլայա-
պիլտիլէր :

— Էֆէ'նտի , հիտտէթին լիւզումը եօգ տըր . սիղին էսրարընըղա նէ գա-
տար ալէա սուրէթտէ վագըֆ պուլունմըշ օլտըղըմըղը , իլք իքի լուղէթիմիզ-
տէն անլայապիլտինիզ . պուրատա պիղտէն պաշգա ատէմ տախի եօգ տըր .
իմտի սըզըլմանըղա , վէ գըղարըպ պօղարմանըղա տա պիր լիւզում օլամազ .
սիզ տախի պիղիմ կիպի սէրսէսթ օլունըզ :

— Ֆագաթ պու տէտիյինիզ սըրֆ եալան տըր էֆէ'նտի :

— Տընքէլտտէքի տէմիրճինին գըղընը խաթրընըղա կէթիրին :

— Իֆթիրա տըր էֆէ'նտի :

— Ինվէրնէստէքի տօղրամաճընըն գարըսընը խաթրընըղա կէթիրին :

— Անը հայտուտլա'ր գաշըրտըլար :

— Ալնուլքտէքի քեաղըտճընըն գըղգարընտաշընը խաթրընըղա կէթիրին :
Խապիս սախթէ լօրտուն րէնկի թէքրարէն տէյիշիլտի :

Պու տէֆաքի րէնկ գըրմըղը իտի :

— Էլվէրի'ր արթըգ , Էլվէրի'ր , էֆէ'նտի . . .

— Պու ճինայէթլէրինիզի ինքեար , վէ քէնտինիզի միւտաֆաա իտէճէք
իքթիտարընըղ եօգ տըր , էօյլէ տէյի'լ մի տիր Մըսթըր Հիլտէպրանտ . ազ-
վիյաթլարըն տօղրուլուղը հուզուրընտա , սիւքիւթ իթմէնիլտէն գիյատէ միւ-
նասիալ պիր թարիգ օլամազ :

— Սիզի պիր հաքիմ սըֆաթընտա թանըմայա մէճպուր պուլունմատը-
ղըմտան , քէնտիմի միւտաֆաա իթմէյէ պիր լիւզումըմ եօգ տըր :

— Ֆագաթ ճէմալինիզին պիրիպիրինի միւթէագըզէն թէպտիլ իթմէքտէ
օլտըղը րէնկլէր , սիզին իշիւն պիր իլամը քեաֆի տիրլէր :

— Էֆէ'նտի , արթըգ հատտը իթիտալը թէճալուզ իտիյօրսընըզ :

— Է'հ , պու սէֆիլ թէհտիտինիզի տախի , ճինայէթլէրինիզ իճմալը իւ-
զէրինէ գամ իտիլմիշ պիր տիվանէլիք մագամընտա գապուլ իտէրիզ :

— Սիլահսըզ , վէ քէնտի շախսընը միւտաֆաատան մահրում պիր ատէմէ
գարընը իսթէտիյինիզ հագարէթի իտէպիլիրսինիզ էֆէ'նտի . ֆագաթ պու
հալինիզ , պիր ազ էվվէլ էօյիւնմէքտէ պուլունտըղընըղ ճէնլէլէնլէ' սըֆա-
թընըղա եագըլմատըղընը տա գապուլ իթմէլիսինիզ . էկէր սէնիմ եանըմտա
տախի պիր չիֆթ հաղըր թապանճա պուլունմուշ օլտա իտի , սիզի նէզաքէթ
տայիրէսինտէն տիշարը չըգարմամագ զօր պիր շէյ օլմայաճագ իտի . ֆագաթ
մատամ քի գուվվէթ սիզին էլինիլտէ տիր , իսթէտիյինիզ կիպի հարէքէթ
իտէպիլիրսինիզ :

— Ֆագաթ սիզ , սիլահսըզ պուլունան գուրպանլարընըղա , պիշարէ գա-
տընլար վէ շօճուզլարա գարընը , պիղիմ իպրազ իթտիյիմիզ ալիճէնասլըղըն
վէ մէրհամէթին րուպընը պիլէ կէօսթէրմէյէ րազի օլմատընըղ Հիլտէպրա'նտ
էֆէ'նտի : Զէնկին վէ նուֆուղու , վէ բէք գուվվէթլի համիլէրէ մալիք պու-
լունտ զընըղտան , պիլա իթիրազ , թապիաթընըղտա մահֆուզ պուլունան էն

տէհչէթլի ճինայէթլերին իճրասընա թէրէտտիւտ կէօսթէրմէտինիլ . վէ ա-
տալէթին դարպընտան էմին ատտ իթտիյինիլ վիճուտինիլ շու տագըղատա
մէրհամէթիմիլ . թապի պուլունմըշ , վէ ճէմիյէթի պէշէրիյէի սիր ճանինին
թապալլութընտան էպէտի սուրէթտէ խէլաս էյլէմէք էլիմիլտէ գալմըշ օլտը-
ղը հալտէ , լութֆէն էօմրիւնիլէ գըյմամագտա օլտուղունուլ իշիւն , թէ-
շէքքիւրէ պօրճլու օլմալը իտինիլ :

— Ֆագաթ սիլին քէնտինիլին տախի եիւզիւնիլի կէօսթէրմէյէ ճէսա-
րէթ իտէմէյիպ , սըգը սըգըյա սիյահ մասքէլէր թահթընտա սըֆաթընըղը
կիլլէմէքտէ պուլունտըղընըղ , սիլին տախի սէրպէսթճէ ճէմիյէթի պէշէրիյէ
հուզուրընա չըգապիլէճէք մախլուգլարտան օլմատըղընըղը իսալաթ իտիյօր :

— Պիր կիւն պու կիլլի ճէմալէրի աշիքեար կէօրէրէք , զանընըղըն նէ
գատար աորլըղ օլտըղընը տա անլայաճագսընըղ . ֆագաթ վա՛յ օ կիւնէ քի
սիլին իշիւն սապահ օլաճագ տըր , Հիլտէպրա՛նտ էֆէնտի :

— Տիմէք տիր քի պու կիճէ սաղ սէլիմ պու մէքրուհ մաղարատան տի-
չարը չըգըպ գալէամա ալտէթ իթմէքլիյիմ թէէմինաթ թահթընտա պուլուն-
մագտա տըր :

— Հիլտէպրա՛նտ էֆէնտի . ճէնթըլէն ատէմէր հուզուրընտա պուլուն-
մագտա օլտըղընըղը սիր տէֆա տահա խաքիբայի ալիլէրինիլէ իսթար իթ-
մէքլէ քէնտիմի միւֆթէխիր ատտ իտէրիմ . վէ նաորլքի սիր աղ էվիլէ տախի
սէօյլէտիմ , էկէր արզու պուլուրըր իսէնիլ , պու տագըղատա եէրինիլէ ալ-
տէթ էյլէմէյէ մէզունսընըղ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ էֆէնտի . ֆագաթ պէն պուրայա պիր մագսէտ
իշիւն կէլտիմ , պիր վատինիլին իճրասընը կէօրմէք իշիւն կէլտիմ , մէքքիւր
վատինիլի իճրա իթմէտիքճէ շունտան շուրայա կիթմէյէ նիյէթիմ եօգ տըր :

— Այալ իթտիյինիլ քեաղըտըն իւղէրինէ մալիւմաթ էտինմէք իսթէրսի-
նիլ . էօյլէ տէյի՛լ մի Հիլտէպրա՛նտ էֆէնտի :

— Վէ խըրսըղըն քէնտի աղընտան պիր մալիւմաթ պէքլէմէքտէյիմ :

— Իլթիֆաթընըղ իշիւն թէշէքքիւր իտէրիմ :

— Պուլուրո՛ւն էֆէնտի , աբթըղ չօգ պէքլէտիմ :

— Օնտան էվիլէ իքմալ իտէճէք պիր գուսուրըմըղ տահա վար տըր :

— Նէ՞ , եէնի պիր ճինայէթ մասալը տահա՞ մը . . .

— Էվիլէթ Հիլտէպրա՛նտ էֆէնտի . Գօնթ տը Վայն գալէասը ճինայէթինիլ :

— Գօնթ տը Վայն , պիր տէվիլէթ խայինի իտի , վէ տէվիլէթ խայինիլ-
րինէ շայան պուլունտան ճէղայա հիւքմ օլունմըշ , գալէասը դապթ , վէ քէն-
տիսի տախի գաթլ իտիլմիշ տիր . . .

— Գօնթ տը Վայն գաթլ օլունմամըշ տըր , Հիլտէպրա՛նտ էֆէնտի :

Սախթէ լօրտուն , պիր միւտտէթ էվիլէ հէյէճանը գալպինտէն գըղար-
մըշ օլան եիւզի , պիրտէն պիրէ քիւլ րէնկի քէսպ իթտի :

— Աէօրիւնիւշտէ , սօն գուրպանընըղըն հայաթտա պուլունմաւշ օլմասը
սիլէ րէք աղըր կէլիյօր , տէյու իլապէ իթտի մասքէլի ատէմ :

— Էվիլէթ էկէր գօնթ տը Վայն տէտիյինիլ կիպի հայաթտա պը՛նուն

մագառա իսէ , օն սէնէտէն պէրու անըն իզինի պուլուպ ճէլլատըն էլինէ թէս-
լիմ էյլէմէյէ միւզթէտիր պուլունմամըշ օլտըղըմ իշիւն , նէ գատար թէէս-
սիւֆ իթսէմ ազ տըր :

— Մէյեուս օլմայըն Հիլտէպրա'նտ էֆէնտի . սիզ քէնտինիզ անը պու-
լուպ մէյտանա չըգարմագ իշիւն տախի սիհուտէ զահմէթլէրէ կիրիշմէյին :
Պիր կիւն Գօնթ տը Վայն քէնտիսի , հէմթէօհմէթի պուլունան աճիզ դու-
լունուզ իլէ պիրլիքտէ հուզուրը ալիլէրինէ չըգաճագլար տըր . ֆագաթ
թէքրարէն սէօյլէյիմ սիզէ Հիլտէպրա'նտ էֆէնտի . վա'յ օ կիւնէ քի , սիզին
իշիւն սապահ օլաճագ տըր :

— Պէն տախի , պէօյիւք մէմնունիյէթլէ օ կիւնիւն սապահ օլմասընա
պէքլէյէճէյիմ . շիմտիքի հալտէ , ալէլ հիսապ նայիլ օլմուշ օլտուղըմ մէմ-
նունիյէթ իշիւն նէ գատար իֆթիխար իթսէմ ազ տըր . եիւզիւնիզի պանա
կէօսթէրմէքլիյէ ճէսարէթ իտէմէմիշ օլտուղունուզուն սէպէպինի շիմտի ան-
լատըմ . վէ սիլահսըզ վէ մէրհամէթինիզէ թապի պուլունմուշ օլտուղըմ հալ-
տէ ալիլէ տիւշմէնլէրիմին դօրգուսունու միւճիպ օլաճագ գատար գուվլէթլի
պուլունտուղըմ իշիւն , նէ գատար իֆթիխար իթսէմ ազ տըր :

— Ֆագաթ պու տիւշմէնլէրինիզ հուզուրունտա տիթրէմէյէ պաշլայաճա-
ղընըզ կիւնէ շօք սիր շէյ գալմամըշ տըր . Հիլտէպրա'նտ էֆէնտի . անըն ի-
շիւն միւճին մէրթէսլէ մէքիւր դուրուրիյէթ մէմնունիյէթինիզտէն իսթիֆա-
տէ իյլէմէքլիյինիզի սիզէ թապիյէ իտէրիմ :

— Թէշէքիւր իտէրիմ էֆէ'նտի . արթըզ պու գատար ուզուն մուգատ-
տէմէյի քեաֆի ատտ իթմէքլիյէ թէնէզզիւլ պուեուրուպ , ասըլ էսասը մատ-
տէյէ կիրիշմէյէ հիմմէթ իյլէմէնիզէ միւնթաղըր պուլունմագառայըմ :

— Ղայպ իթմիշ օլտուղունուզ քեաղըտ իւզէրինէ մալիւմաթ իսթէրսինիզ
էօյլէ տէյի'լ մի :

— Հիմմէթինիզլէ , էֆէ'նտի :

— Ղայպ իթմիշ օլտուղունուզ քեաղըտ , պիղիմ էլիմիզտէ տիր Հիլտէպ-
րա'նտ էֆէնտի . էկէր արդու պուեուրուր իսէնիզ , անը չըգարըպ սիր տէ-
ֆա հուզուրունուգտա օդուեալըմ . իհթիմալ տըր քի , միւնտէրիճաթը տա-
խի խաթըրընըզտան չըգմըշ տըր :

— Թէշէքիւր իտէրիմ . էֆէ'նտի . պուեո'ւրուն . պէքլէեօրում :

Օլ վագըթա տէկին սիւքիւթ իտիպ տիհանընտան հիշ սիր սէօզ չըգար-
մամըշ օլան տիկէր մասքէլի ատէմ , էլինի կէօյսիւնէ սօդուպ , տարրեա չա-
լար գալընճա ֆագաթ բէք կիւզէլ սիր քեաղըտ չըգարտը , վէ անը տիկէր
մասքէլինին էլինէ վերտի :

Տիկէր մասքէլի տախի , քեաղըտը աշըպ «գուլմայա պաշլատըղընտա լօրտ
Ա . . . նըն եիւզիւ արթըզ սաբ սարը օլմուշ իտի :

Իշթէ պու միւհիմմ էվրագըն միւնտէրիճաթը :

«Գօնթ տը . . . հագըթլէրինէ ,

«Հէր շէյ հագըր օլմուշ տուր :

«Շըվալիէ տը Սէն Ժօրթ հագըթլէրի , Պէրուիքտէ գարաեա չըգտըղը

կիւնիւ , 3000 նէֆէր Սգովտիալը վէ 2000 նէֆէր ինկիլիզէր , քէնտի պայ-
րադը թահթընտա հապըր պուլունաճագլար տըր :

«Գուլունուզ տախի , Լօնտրանըն դապթընտան սօնրա եէնի գրսու հազ-
րէթլէրինին պաշ վէթիլի նասպ օլունմագ վատինէ իմթիսալէն , անըն ուղ-
րունա էօլմէյէ հապըր պուլունանլարտան պիրիսի օլաճագ տըր :

Հիլտէսրանտ Լօրտ Ա . . . »

ՃԵՎԱՊ

«Աղիզիմ Հիլտէսրանտ Լօրտ Ա . . .

«Պէրայի ինթիյաթ պու տէֆա տիկէր պիր դաթ վասըթասը իլէ թահ-
րիրաթըմը սիզէ կէօնտէրտիլիմտէն , պիր շիւբէյէ դահիպ օլմամանըզ իջիւն ,
պիզզաթ քէնտի եադտըղընըզ մէթուպուն իւզէրինտէ ճէվապըմը իլափէ իթ-
մէթտէյիմ :

«Վերտիյինիզ մալիւմաթտան չօգ մէմնուն օլտըմ :

«Հապըր պուլունընըզ , կիւնլէր եադլաշըյօր :

«Շըվալիէ տը Սէն Ժօրժ հապրէթլէրինին վատինէ , քեամիլէն էմին օլ-
մանըզը բէճա իտէրիմ :

«Գօնթ տը . . .

«8 Ապրիլ 1726 Բարիզ»

Սախթէ Լօրտ Ա . . . , տէվլէթէ գարշը վագը օլան խիյանէթինին իս-
պաթը կէօզիւնիւն էօնիւնտէ պուլունտըղընը , վէ պու իսպաթըն պիր տիւշ-
մէն էլինտէ օլտըղընը կէօրտիւյիւնտէ , մէֆրէթ վիւճուտի , տուրտըղը եէր-
տէ պայիֆ պիր աղաճ կիպի սալլանմայա պաշլատը . կէօզլէր տիւնտիւ , տու-
տագլարը իւզէրինտէ քէօրիւքլէր կէօրիւնտիւ , վէ արթըզ քէնտիսինի դապթ-
իտէմէյիպ , գուտուրմուշ պիր մանտա կիպի իլէրու Ֆըրլանըպ մէզթիւր քեա-
ղտը քէնտի տիւշմէնլէրինին էլինտէն գաբմագ իջիւն պիր համլա իթտի :

Ֆագաթ իքի ատըմ ալտըգտան սօնրա , տուրմայա մէճպուր օլտու :

Տէօրթ ատէտ թապանճալար , քէնտի աննընա տօղրու տիքիլմիշլէր իտի :

— Էկէր պիր ատըմ տահա ալըր իտէն , էօլմիւշ պիր ատէմ օլաճագսըն
Հիլտէսրանտ , տէտի սիյահ մասքէլի ատէմ , պիր շագա օլմասը դաննընա
ասլա մահէլլ պրագմայաճագ թէհտիտավէր պիր սէս իլէ — Աէրի' կիթ տի-
յօրում սանա :

Գուտուրմուշ մանտա , պիր սանիյէ դարֆընտա մագլըմ վէ սաքին պիր
գուզույա տէօնտիւ , վէ շաշրբարագ արգասընա պիլէ պագմագսըղըն կէրի'
կէրի կիտիպ քիւթիւյիւնին եանընա վասըլ օլտուղունտա , աեադլարը քիւ-
թիւյէ իլիշէրէք , սըրթ իւսթի եէրէ տէվրիլտի , վէ պաշը պիր խըշմ իլէ թաշ
տիվարա շարըլտըղը կիպի աեադլարը տախի եօդարը տիքիլտի :

Գալը հէյէճանը իւզէրինէ դամմ օլունան իշպու շէտիտ վիւճուտ դարպը
պիր մէֆրէթ վէ գափի իւլ պէտէն Հիլտէսրանտ իջիւն տախի չօգ իտի :

Մէրգոււմուն աեադլարը եօդարը գալըմը օլտուղլարը կիպի , այնի'
խըշմ իլէ թէքրարէն աշաղը տիւշտիւլէր , ֆագաթ պէտէն տիւշտիւյիւ եէր-
տէն եօդարը գալըմատը :

Իբրի սիյահ մասքէլիէր , Փըրլանըս այաղա գալտըլար :

Պուռնլար , եէրէ սէրիւմիշ իզպանտուտըն եանընա վարտըզլարընտա , պիրիսի նէզաքէթլէ անըն պաշընը եօգարը գալտըրըս տիզինին իւզէրինէ ալտը , վէ տիկէրի տախի այագտա տուրուս , սէֆիլ ասէմին եիւզիւնէ պագմագտա , Փագաթ հալէա բարմագլարը , թապանճալարըն թէթիյի իլէ օյնամագտա իտի :

Պուռ իհթիյաթըն լիւզոււմի եօգ իտի :

Վագա Հիլտէպրանտ պայըլմամըշ վէ կէօզլէրի տէ գարանմամըշ իտի իսէ տէ , օլ մէֆրէթ վիւճուտին պիր քիւշիւճէք չօճուղա պիլէ էլ տօգանտըրաճագ հալի գալմամըշ իտի :

Հիլտէպրանտը գուճագլամըշ օլան մասքէլի , տիզինին իւզէրինտէ պիր ըսլագլըգ հիսս իտէրէք , էլի իլէ , Հիլտէպրանտըն պաշընը եօգլամայա պաշլատը , վէ մէզքիւր էլինի պիր թարաֆա չէքտիյինտէ , անըն իւզէրինտէ գան կէօրիւնմէքտէ իտի :

Սէրգոււմ մասքէլի , տէր հալ ճէպինտէն գըրմըզը պիր մէնտիլ չըգարաւագ , սախթէ լօրտուն պաշընը սըգը սըգըյա պաղլատը :

Պիր օն տագըզա գատար , իբր մասքէլիէր վէ եարալը լօրտ , ասլա եէրլէրինտէն պիլէ գըմըլտանմայըս , պիրէր թաշ սանէմ կիպի , այնի մէվըլլարընտա պագը գալտըլար :

Պուռ օն տագըզա սախթէ լօրտ Ա . . . նըն քէնտիսինի պուլմասընա քեաֆի օլտու :

Մէրգոււմուռն պիր էլ իշարէթի իւզէրինէ , քէնտիսինի աղըր աղըր քիւթիւյիւն իւզէրինտէ օթուրթարգտան սօնրա , իբր մասքէլիէր , թէքրարէն քէնտի եէրլէրինէ ավտէթ իթտիլէր :

Պաշը գըրմըզը մէնտիլ իլէ պաղլանմըշ , վէ եիւզիւնտէ հայաթ ըէնկի գալմամըշ օլան Հիլտէպրանտ լօրտ Ա . . . , ճէլլատըն հուզուրընտա տիզ չէօքմիւշ պիր սէֆիլ հայտուտ հալի քէսս իթմիշ իտի :

Մասքէլիէր , Փէլաքէթէ հիւրմէթէն նէզաքէթլի պիր սիւքիւթէ տէվամ իտիպ , խապիս հէրիֆին եիւզիւնէ պագմագտա իտիլէր :

Թէքրարէն միւքեալէմէյէ պէտ իյլէյէն , պուռ խապիս օլտու :

Մէրգոււմ , պայկըն վէ տիթրէմէքտէ օլան պիր սէս իլէ ,

— Էֆէ'նտիլէր , արթըգ ավուճուռըզըն իչինտէ պուլլուճմագտայըմ , հայաթըմ մէրհամէթինիդէ թապի տի . նէ իսթէրսէնիդ անը ինքու' իտէպիլիրսինիդ , տէտի :

— Սանա պիր Փէնալըգ իթմէք էֆքեարընտա տէյիլիդ , տէտի , եինէ օէվվէլքի սէօհպէթ իտէն սիյահ մասքէլի ատէմ , տիկէր մասքէլի իսէ , հալէա տիլսիդ կիպի սիւքիւթ իթմէքտէ իտի :

— Պագաթ կէօրիւնիւշտէ , պիր մուահէտէ ագտ իտէճէյիդ . չիւնքի , պուռ ֆուրթուռնալը կիճէտէ , պէնիմլէ պէրապէր պուռ տէհէթլի օրման մագարասընա կէլմիշ օլմանըզ , եալընըզ , զայս իթմիշ օլտըզըմ էվրագըն եէտինիդ տէ պուլլուճմուշ օլտըզընը պանա թէպլիր իթմէք մագսէտի իլէ օլամագլիտի :

— Օնա չիւբհէ իտէճէք գատար սափտերուն օլմատըղընըղը , պիւրիղ Հիլտէպրանտ էֆէնտի :

— Էվվէթ , պու տէրէճէտէ տէհչէթլի պիր էսրարըմա վագըֆ պուլունտըղընըղ հալտէ , սիւքիւնէթինիդի , եանի էօմրիւմի սաթըն ալմագ իչիւն պիր քաղարըղա կիրիչէճէք օլտըղըմըղը հիսս իթմէքտէյիմ . բէճա իտէրիմ շարթլարընըղը շարուգ սուրէթտէ պէյանէ հիմմէթ իտէն . չիւնքի արթըղ ուղուն միւտտէթ պուրատա գալմայա իքթիտարըմ օլմայաճագ տըր :

— Հիլտէպրա'նտ էֆէնտի . Գօնթ տը Վայնըն հայաթտա պուլունտըղընը , խաքիրաի ալիւրիինիդէ թէպըր էյլէմէք իֆթիխարընա նայիլ օլմըլ իտիք :

— Էվվէթ մասքէլի' էֆէնտի :

— Շիմտի մալիք պուլունտըղընըղ սէրվէթին վէ Ա . . . գալէասընըն ասըլ սահիպի քէնտիւի օլտըղը տա մալիւմ տիր :

— Ֆագաթ մէգքիւր գալէա վէ ճիվարլարը , մէրգուճըն խիյանէթինէ մէպնի թարաֆը միրիտէն զապթ վէ պանա իհտա օլունմըլ տըր :

— Էվվէթ Հիլտէպրա'նտ էֆէնտի , նասըլ քի պիղզաթ սիդին խիյանէթինիդի իսպաթ իտէն պու էվրագ հիւքմի իլէ տալսի , սիղ գաթլ օլունտըգտան սօնրա , մէգքիւր գալէա վէ ճիվարլարը , պու տէֆա տա սիղտէն ալընըպ պիր պաշգասընա իհտա օլունաճագ տըր :

— Պու տէտիյինիդին տօղրուլուղունու ինքեար իտէմէմ :

— Ֆագաթ պիղ , տիւշմէնիմիղ օլտըղընըղ հալտէ , կէրէք էօմրիւնիւդի , վէ կէրէք մէգքիւր գալէա վէ ճիվարլարընը սիղէ իհտա իտիյօրըղ . ալիճէնապըղըմըղա նէ՞ տէրսինիդ :

— Տէրունի տիւտէն թէչէքքիւր իտէրիմ . Ֆագաթ պու մէրհամէթ վէ սախապէթինիդին , բուհունըղ սէլամէթի իչիւն վուգուա կէլմիշ վէ տինտարըղա մախսուս պիր ճէօմէրտլիք էսէրի օլտըղընա իթիգատ իտէճէք սէպէսլիմ պուլունմատըղընտան , ասըլ պէնտէն թալէպ իտէճէյինիդ իւճրէթին ճինս վէ մըգտարընը անլամագ իսթէրիմ : Պույո'ւրուն . սէօյլէյին , իսթէտիյինիդ նէ՞ տիր :

— Հիլտէպրա'նտ էֆէնտի . կէրէք Գօնթ տը Վայնըն , վէ կէրէք սայիր գուրպանլարընըղըն թէայեիւշինի թէտարիք իտէճէքսինիդ :

— Սիղ քէնտինիդ սիդին իչիւն տէ պիր շէյ թալէպ իթմէյէճէքմիսինիդ :

— Խա'յր , պիղ տալսի մահքիւմ ատէմլէր իտէք տէ , քիմսէնին իհսան վէ սախապէթինէ միւհթաճ տէյիլիդ , պա խուսուս նամուսլու պիր մէնպատէն զուհուր իթմիշ օլմայան իհսան վէ սախապէթէ :

— Զօգ ալիճէնապ ատէմլէր իմիշսինիդ :

— Եիւզիւմիդի էօրթմէքտէ օլան մասքէլէր կիպի , իսթիհզա մասքէսի թահթընտա զուհուր իտէն իլթիֆաթընըղտան տա մէմնունըղ : Ֆագաթ նասըլ քի տէտինիդ , շիմտի պուհունտէյէ շէնէ եօրաճագ սըրա տէյիլ տիր . իշ ատէմլէրի կիպի իշիմիդէ պազալըմ :

— Բէք ալէա , սէօյլէյի'ն , է'մր իտին պազալըմ , շու Գօնթ տը Վայն տօսթուճըղըն , վէ տիկէր գուրպանլարըմըղըն թէայեիւշի իչիւն նէ՞ մըգտար շէյ թալէպ իտիյօրսընըղ :

— Պու՛ւ մըգտարը թայեին իթմէք պիղիմ էլիմիզտէ տէյիլ տիր :

— Եա քիմի՞ն էլինտէ տիր :

— Վու՛գ ուաթըն :

— Տիմէք տիր քի նամալիւմ պիր մէպլաղ իչիւն սիգէ աչըգ պիր սէնէտ վերմէքլիյիմի թալէպ իտիյօրսընը :

— Էվվէթ պէօյլէ մըգտարը մէճհուլ պիր թալէպէ մէճպուր օլտըղըմըղ իչիւն պիղ տախի թէէսսիւֆ իտէրիղ :

— Փագաթ պու , իչ ատէմլէրինէ եագըչըր պիր մուամէլէ տէյիլ տիր :

— Պաշգա չարէմիղ եօգ տըր , Հիլտէպրա՛նտ էֆէնտի :

Արթըգ քէնտիսինի էքէյիճէ պուլմուչ օլան սախթէ լօրա , թէքրարէն տիշէրինի կըճըրթաթմայա պաշլատը

Նամալիւմ մըգտարտա պիր մէպլաղա պօրճուլ օլմա՛գ :

— Էսարէ՛թ , Էսարէ՛թ . . . մըրըլտանտը խապիս հէրիֆ :

— Պու ճիւմէ իլէ , նամուսըղ պիր էօլիւմտէն տահա էյի տէյիլ՝ մի տիր , էյի սիւալ իթտի մասքէլի :

— Վէ նամալիւմ ատէմլէրէ էսիր օլմագ :

— Էլ վէրիր քի , պու նամալիւմ ատէմլէրի պիր տիւշմէնլիք իճրասընտան էնն իյլէյէճէք պասիրէթտէ գուսուր իթմէյէսինիղ :

— Փագաթ պուստան տա գիատէ նէ՞ տիւշիւնմէքլիք օլապիլիր իտի :

— Սիգի ճէլատըն իբինէ թէսլիմ իթմէք տիւշմէնլիյի :

— Համա օլսուն պու պապտէ սիգէ թէէքքիւր էյլէմէյէ մէճպուր պիր ալտէ պուլուսմագտա տէյիլիմ :

— Փագաթ իմզանըղ թահթընտա պուլուսնան շու խիյանէթ էսէրինիղ էլիմիզտէ օլտըգճա , իսթէտիյիմիղ վագթ սիգի իբէ չէքտիրմէյէ միւգթէտիր պուլուսմագտա տէյիլ՝ միյիղ :

— Էվվէթ , միւգթէտիրսինիղ , Փագաթ . . .

— Փագաթ նէ՞ , Հիլտէպրա՛նտ էֆէնտի :

— Միւգթէտիր տէյիլսինիղ :

— Նէ՞ սէպէպլէ :

— Զիւնքի պէնիմ իբէ չէքիլտիլիմ տագըգատա , սիգին բարա սըգտըրա . . . ագ ալընըղ տախի էլինիզտէն ուշմուչ օլաճագ տըր . . . օլ վագթ , շու կէօ . . . իւնիւղի տիքմիշ օլտըղընըղ Ա . . . գալէասը , վէ Հիլտէպրանտ տօսթուընըն էքմիլ էմվալը հիւքիւմէթ թարաֆընտան գապթ իտիլիպ , սիգ տէ աչըգտա ալմըլ օլաճագսընըղ :

— Սէօղիւնիւղ բէք հագգլը տըր . Հիլտէպրա՛նտ էֆէնտի :

— Վէ օլ գատար հագգլը տըր քի , էկէր պէնիմ հայաթըմ իլէ պէրա . . . էր սիգին բարա սըգտըրմագ իւմիտլէրինիղ տախի պէր հագա օլաճագը մու . . . ագգագ օլմասա , շիմտիյէ տէկին չօգտան պէրու պէնի ճէլատըն էլինէ էսլիմ իյլէմէք քէյֆինիղի իճրա իթմիշ օլաճագ իտինիղ : Վագա շու մէլուն . . . ղըտըն , սիգին էլինիզտէ պուլուսմուչ օլմասը պանա բէք չօղա օթուրա . . . տըր . պուրասընը բէք ալէա պիլմէքտէյիմ . Փագաթ անըն սիգին եէտի . . .

նիզտէ պուլունմուշ օլմասը էօմրիւմիւ թէհլիքէյէ իլգա իյլէմէտիքտէն պաշ-
գա, հաթթա մուղայիրի օլարագ, շու նէֆրէթինիզի միւճիւ օլմագ շէրէ-
ֆինէ նայիլ պուլունան վիւճուտի աճիզանէմի, հէր նէվի թէհլիքէտէն վի-
գայէ էյլէմէք իշիւն, պիզզաթ քէնտի հայաթընըզըն պագասընա չալըշտըղը-
նըզ գատար էլինիզտէն կէլէն դայրէթտէ գուսուր իթմէյէճէքսինիզ տիրո Պու-
տա պէնիմ իշիւն ազ իֆթիխար վէ ազ էհէմմիյէթ տէյիլ:

— Պէօյլէ օլմուշ օլմասը իշիւն պիզ տախի մէմնունըզ Հիլտէսլրա'նտ է-
ֆէնտի. պիրիպիրիմիզէ ագըլսըզ տօսթլար օլմագտան իսէ, ագըլը տիւշ
մէնլէր օլմամըզ տահա էվլէա տըր:

— Օնա շիւքհէ ճայիզ տէյիլ տիր, մասքէլի' տիւշմէնիմ:

— Տիմէք տիր քի, հիւսնի իմթիզաճըմըզ պէրքէմալ տըր:

— Էվվէթ մասքէլի' էֆէնտի, անճագ կէրէք Գօնթ տը վայնըն վէ կէ-
րէք տիկէր գուրպանլարըմըն թէայեիւշի իշիւն պէնտէն իսթէտիյինիզ վագթ
թալէպ իտէճէյինիզ մէսլաղը նէ սուրէթլէ թէէտիյէ իտէճէյիմի տէ պէյանէ
հիմմէթ իյլէմէլիսինիզ. ումարըմ բարա վէրմէք իշիւն տաղ հայտուտու կիպի
թէքրարէն օրմանլար մաղարալարընա կէլմէք զահմէթինտէն օլսուն պէնի
գուրթարմայա թէնէզզիւլ պուլուրաճագսընըզ:

— Խա'յր Հիլտէսլրա'նտ էֆէնտի, պու պապտէ սիզի թաճիզ իթմէյէճէ-
յիմիզէ սէօզ վէրիրիզ:

— Տիմէք տիր քի սիզ քէնտինիզ կէլիպ պէնտէն բարա իսթէյէճէքսինիզ:

— Գօնթ տը վայնըն վէ տիկէր գուրպանլարընըզըն ագչէյէ լիւզումլարը
պուլունտըգճա, թարաֆըմըզտան իսթիար պիր զաթ, հուզուրը ալիլէրինի-
զէ իրսալ գըլընաճագ տըր:

— Պու տէտիյինիզ իսթիարըն, սիզին թարաֆընըզտան կէլմիշ պուլուն-
մասընը նա'սըլ անլայապիլէճէյիմ:

— Էվվէլ էմրտէ պու իսթիար զաթը թանըյաճագսընըզ:

— Իսմի նէ' տիր:

— Պապա թօմ:

— Պիր Բուրճուհը օլմայաճագ մը տըր:

— Հէր տէֆա պիզիմ թարաֆըմըզտան սիզէ միւրաճաաթ իթտիյինտէ
«Շէյթան օրմանը մասքէլիլէրինին սիզէ սէլամը վար տըր» տիյէճէք տիր:

— Իսթէնիլէն մէսլաղըն մըզտարընը շիֆահէ'ն մի սէօյլէյէճէք տիր:

— Խա'յր Հիլտէսլրա'նտ էֆէնտի. Պապա թօմ, զաթէն ալ կրին ազիզ տօսթ-
լարընըզտան պիրիսի օլաճագ, վէ հէր վագթ սէր-պիթճէ Ա. . . գալէասընա
կիրիպ չըգմայա մէզուն պուլունաճագ վէ սիզ տախի, հիւրմէթ վէ իլլիֆաթ-
լա քէնտիսինի գապուլ պուլուրաճագսընըզ տըր, մէրգուճուն հիւրմէթ ու-
րիայէթինիզէ շայան պիր իսթիար օլմուշ օլմասընա սիզի թէէմին իտէլ իզ.
վէ իհթիմալ տըր քի, սաիր չօգ ճիհէթլէր իլէ տէ սիզէ ֆայիտէլի պիր զաթ
օլմուշ օլապիլիր, պուրասը տա սիզին էլինիզտէ տիր, վէ էկէր միւսաա տէ
պուլուրըր իսէնիզ սիզէ շու իսթիար տախի թագալիմէ ճէսարէթ իտէրիզ ի
հայաթընըզըն պագասը, պիր տէրէճէյէտէք պու իսթիար Պապա թօմ:

տախի էմնիյէթի հալինէ թապի պուլունաճագ տըր : Քէնտինիգի սագընմա-
նըզ ֆէնա օլմագ . Պապա թօմուսն սագալընըն պիր թէլինէ տօգանըլտըղը
հալտէ , իշինիգ պիթմիշ տիր Հիլտէպրանտ էֆէնտի :

—Արթըզ պու թարզ թէհտիտէրէ իւզուս գալմամըշ տըր :

—Թէշէքքիւր իտէրիգ : Իշթէ սէրպէսթճէ իսթէտիյինիգ վագթ հուզու-
րընըզա գապուլ օլունուս , իլթիֆաթը տօսթանէնիգէ նայիլ օլաճագ օլան
Պապա թօմ տօսթուսուզ , հէր նէ վագթ սիզտէն բարա թալէպ իտէր իսէ ,
սիզէ , իւզէրինտէ պիր գաթլիւհան վէ էլի պալթալը պիր ճէլատ րէսմի պու-
լունան գըրմըզը պիր քեաղըտ թագտիմ իտէճէք , վէ պու քեաղըտըն իւզէ-
րինտէ , սիզտէն մաթլուս օլունան ագչէնին մըգտարը եաղըմըշ պուլունա-
ճագ տըր : Սիգ պիլա թէրէտտիւտ , վէ պիր քէնէ պիլէ « ֆօնթ » իթմէքսիգին
տէրհալ մէգքիւր մէսլաղը Պապա թօմա թէսլիմ իտէրէք , քեաղըտը տախի
իմգալայաճագ սընըզ , վէ անը թէքրարէն քէնտիսինէ իատէ իտէճէքսինիգ տիր :

—Հէր տէֆա պու մուամէլաթը րէսմիյէ իճրա իտիլէճէք մի տիր :

—Էվվէթ հէր տէֆասընտա տախի իճրա իտիլէճէք , վէ սիզտէն ալընան
մէսլաղարըն հիսապը իշիւն , թարաֆըմըզտան միւնթագամ պիր տէֆթէր
թութուլտըղը կիպի , մէգքիւր քեաղըտլար տախի , պիրէր բուսուլա մագա-
մընտա հըֆղ իտիլէճէք տիր :

—Բէք ալէա , պէնտէն թալէպ իտէճէյինիգ մէսլաղարըն մըգտարը իւ-
զէրինէ շէօյլէճէ գապա թալսմին պիր շէյ սէօյլէմէնիգ միւմքին տէյիլ մի տիր .
շիւնքի պէնիմ տախի օնա կէօրէ էվվէլինտէն թէտարիքտէ պուլունուս զաֆ-
լէթէ կէլմէմէքլիյիմ էլզէմ տիր :

—Հիլտէպրանտ էֆէնտի . արթըզ պէյնիմիզտէ վիւճուտէ կէլէն հիւսնի
միւնասէպաթա րիայէթէն , պիր տէրէճէյէտէք մէգքիւր արզունուզուն տա
իճրասընա մուվաֆագաթ իտէրէք շու գատարընը սէօյլէյէպիլիրիմ քի , վա-
գթ վագթ սիզտէն թալէպ օլունաճագ մէսլաղար , թէքմիլ լյրատընըզըն
նըսֆընտան աշաղը օլամալաճագ տըր :

—Թէքմիլ իյրատըմըն նըսֆըլ մը , սիւպհան Սլլահ , պէնի պաթըրմագ
իսթէյօրլար , սլաղըրտը սէֆիլ հէրիֆ պէյնգի քիւլ քէսիլէրէք , վէ էլլէրի ա-
յագլարը տիթրէմէյէ պաշլայարագ :

—Էկէր բէշիմանըղընըզ վար իսէ , մուահէտէմիզի պօղուլմուշ ատտ ի-
տէրէք , սէրպէսթճէ եէրինիգէ ալտէթ իտէպիլիրսինիգ :

Հիլտէպրանտ , մէքրուհ պալընը , պիր միւտտէթ վահշի սինէսի իւզէրի-
նէ սալգըտա թութուզտան սօնրա , աղըր աղըր թէքրարէն եօգարը գալ-
տըրտը , վէ պայկըն պիր սէս իլէ :

—Հիւքմինիգի գապուլ իթմէյէ մէճպուրըմ . մէրհամէթինիգէ սըղընմագ-
տան պաշգա էլիմտէն պիր շէյ կէլէմէզ , տէտի :

—Տիմէք տիր քի արթըզ պու իշ պիթմիշ տիր . . .

—Էկէր միւսաատէ պույուրըր իտէնիգ , սիզէ պիր սիւալիմ վար տըր :

—Պույուրըն , շէքինմէյին , սէրպէսթճէ սէօյլէյին :

—Շու մէլուն քեաղըտ նէ սուրէթլէ էլինիգէ կէշմիշ տիր :

— Օրասը պիղէ մախսուս պիր էսրար տըր . պու էսրարա սիզ տախի վա-
զըֆ օլաճագսընըզ , ֆագաթ պու կիւն տէյիլ : Գալէանըզ տէրունինտէ պու-
լունան խըտմէթքեարլարա նէ իշկէնճէլէր վէրմիշ օլտըղընըզտան տա մալիւմա-
թըմըզ վար տըր . պիշարէ հէրիֆլէրին եագալարընը պըրագըն . անլէրտէն հիշ
պիրիսինին պու քեաղըտ վագաշընտա զէրրէ գատար մէտխալլէրի պուլուն-
մամըշ օլտըղընա , նամուսուսուզ իւզէրինէ եէմին իտէրիզ . պիկիւնահ ա-
տէմլէրէ տօգանմայըն :

— Ֆագաթ սիզ սիհրսու՞ղմըսընըզ , շէյթ ա՞մըսընըզ . . .

— Պէլքի պու իքի շէրէֆլի սըֆաթլարա տա մալիք պուլունմագտայըզ :

— Տիմէք տիր քի արթըզ պուրատա իշիմիզ գալմատը :

— Խա՛յր Հիլտէպրանտ էֆէնտի , արթըզ եէրինիզէ ավտէթ իտէպիլիր-
սինիզ , ֆագաթ եօլա չըգմագտան էվիլէլ , խաքիքաի ալիլէրինիզէ սօն պիր
իթարըմըզա տա միւսաատէ պուլուրմալըսընըզ : Պիզ չիմտի պէյնիմիզտէ
միւհիմմ պիր սահտնամէ ագտ իթմիշիզ տիր . հէնուզ պու մաղարանըն տէ-
րունինտէ իքէն էյիճէ տիւշիւնիւն . էկէր պիր ճայլընլըղընըզ վար իսէ սէր-
պէսթճէ սէօյլէյին , սիզին զըլընըզա պիլէ տօգանան օլմայաճագ տըր : Ֆա-
գաթ պիր քէրրէ պու գարուտան տիշարըյա չըգըլտըզտան սօնրա մուգա-
վէլէմիզին հարֆիյէն իճրասընա մէճպուր պուլունաճագսընըզ , վէ զէրրէ գա-
տար անըն խարիճինէ չըգըլտըղընը կէօրտիւյիւմիզտէ , քիւլինիզին հավայա
սավրուլաճաղընա առլա շիւպհէնիզ օլմասըն :

— Պուլուրը՛ն կիտէլիմ . տէտի սախթէ լօրտ , գալի պիր սէս իլէ :

Պունըն իւզէրինէ , Հիլտէպրանտըն կէօյլէրի սըգը սըգըյա պաղլանտը ,
վէ գանտիլ տախի սէօնտիւրիւլտիքտէն սօնրա , մաղարանըն գարուսունտան
տիշարը չըգըլըպ իլէրու կիտիլմէյէ պաղլանտը :

Իքի նէֆէր սիյահ մասքէլիլէր , թէքրարէն Հիլտէպրանտը կէլին կիպի
իքի թարաֆտան գօլթուգլայըպ կէօթիւրմէքտէ իալլէր :

Ֆուրթուկնա թէսքին օլմուշ իտի :

Պու սուրէթլէ . թէքրարէն տար կէշիտին աղղընտ վարըլանա տէկին ,
պու իւշլէրտէն հիշ պիրիսի աղղընը աշըպ պիր շէյ սէօյլէմէտի :

Իքի մասքէլիլէր պիրտէն պիրէ տուրտուգլարընտան , սախթէ լօրտ Ա...
տախի տուրտու :

Մէրգումըն կէօզ պաղը սէօքիւլտիւ :

Ուֆագ ֆէնէր եէրէ վագ իտիլմիշ , վէ մասքէլիլէրտէն պիրիսի Հիլտէպ-
րանտըն պիր թարաֆընտա , վէ տիկէրի տախի տիկէր թարաֆընտա տուր-
մագտա իտի :

Տէօրթ էլտէ , տէօրթ թապանճա պօրուլարը բարլամագտա իտի :

«Արթըզ սէրպէսթսինիզ . գալէանըզա ավտէթ իտէպիլիրսինիզ» տէտի
մալիւմ օլան սիյահ մասքէլի :

Տիկէր տիլսիզ մասքէլի իսէ հալէա սիւքիւթ իթմէքտէ իտի :

— Ալլահա ըսմարլատըզ , տէտի Հիլտէպրանտ , իլթիֆաթլա էյիլէրէք վէ
էլլնի ուզաթարագ :

—Թէքրարէն կէօրիւշիւրիւղ, տէտի սիյահ մասքէլի տախի էյիլէրէք,
Ֆաղաթ Հիլտէպրանտըն էլինի Թութմայարագ :

Տիլսիղ մասքէլի տէ, սիւքիւթ իւզրէ իլթիֆաթլա էյիլիսլ սախթէ լօրտու
սէլամլատը, վէ սլաշը գըրմըղը պաղը խապիս Հիլտէպրանտ, Ա . . . գալէա-
սը եօլունը էլէ ալտըղընտա, իքի նէֆէր սիյահ մասքէլիլէր տախի Շէյթան
Օրմանընըն իչէրիսինէ տօղրու դայսլ օլտըլար :

Լօրտ Ա . . . , գիֆիր գարանլըգտա նիհայէթ քէնտի գալէասը գաբու-
սընա վասըլ օլտըղընտա, արթըգ սապահ օլմայա պիր շէյ գալմամըլ իտի :

Գաբուճու, Հիլտէպրանտըն սէսինի ալըպ գաբուլը աշտըգտան, վէ ա-
նըն քէնտի տաիրէսինէ տօղրու իլէրուլէմէքտէ օլտըղընը կէօրիւսլ գաբուլու
Թէքրարէն գաբատըգտան սօնրա, «պու կիճէ տէ գատընլար պիգիմ լօրտա
պիր օյուն օյնամըշ օլմալը տըրլար . Ալլահ վէրէ տէ եարասը խաֆիֆ պիր
էյ օլմուշ օլտա» իտի :

Զ.

ՊԵՏՊԱԽԹ ՊԻՐ ՄԱՇՈՒՔ

Շէյթան Օրմանը վազասորնտան սօնրա , թամ տէօրթ սէնէ կէշմիշ իտի :
Պու տէօրթ սէնէ դարժընտա , Պապա թօմ , հէր այըն իպթիտասընտա
նիզամը սուրէթտէ Ա . . . գալէասընա կիտիպ , սախթէ լօրտ հաղրէթլէրի-
նին հուզուրընա չըգմագտա , թէքլիֆսիդճէ քէնտիսի իլէ գօնուշմագտա վէ
պաղէն տէ արապա իլէ կէզինմէքտէ , վէ պիրէր բուսուլա թագաիմ իտիպ ,
խաթէնիտիլի գատար բարա ախլ իլէմէքտէ , վէ քէնտի սէրպէսթ թամր ու
հարէքէթի իլէ , պիւթիւն գալէա խալգընըն թէաճճիւպ վէ թէհայեիւրինի
միւճիպ օլմագտա իտի :

Քի՞մ իտի պու Պապա թօմ :

Հէր տէֆա մէրգոււմ Ա . . . գալէասընա կէտիյինտէ նէ՞ սէպէպլէ լօրտ
հաղրէթլէրինին բէնիլի աթմագտա իտի :

Հէր քէսին գարչընտա աղղըն պիր արսլան հալի կէօսթէրէն լօրտ Ա . . .
նէ՞ սէպէպլէ Պապա թօմու կէօրտիլիւնտէ սէրսէմ պիր քէտիյէ տէօնէր իտի :

Իշթէ գալէանըն խըտմէթքեարլարը , վէ պա խուսուա վուգուֆճը իզ-
պանուա Պապթիսթ , հէր տէֆա պիրիպիլէրինէ պու սիւալի իթմէքտէ ,
ֆագէթ հիշ պիր տէֆա տախի , խօշնուա օլունաճագ պիր ճէվապ պուլա-
մամագտա իտիլէր : Նէ՞ միւշքիլ , նէ՞ միւշքիլ . . . :

Նիհայէթ իլէր օ տէրէճէյէ կէտի քի , արթըգ պիղիմ տէլի Պապթիս-
թին , մէրագընտան չաթլամասընա չօգ պիր շէյ գալմատը :

Այըն սօն կիճէսի իտի :

Ֆէրտասը կիւնիւ , Պապա թօմուն գալէայը թէչրիֆ պուլուրաճաղ ,
կիւն իտի :

Օ կիճէ , թամատան սօնրա , պիւթիւն խըտմէթքեարլար , ատէթտէն
օլտըղը իւզրէ , թաշ օտատա թօբլանտլար :

Միւքեալէմէնին էսասը , Պապա թօմուն գիարէթի իտի :

Պիր չօգ գըզկըն միւճատէլտէն սօնրա , նիհայէթ տէլի Պապթիսթին
թէհամիւլի թիւքէնէրէք , ֆէրտասը կիւնիւ պու միւհլիք էսրար բէրտէսինի
եըրթաճաղընը պէյան , վէ օթուրտըղը եէրտէն այաղա ֆըրլանարագ , օլ
պապտէ , մէֆրէթ միւճուտի իւզէրինէ տէհէթլի պիր եէմին իթտի :

Տիկէր բէֆիզլէրի տէ էլէր չըրբուլար :

Ֆէրտասը սապահը , Պապթիսթին իզի թօղու պէլիսիգ օլմուշ իտի :

Քէօշէ պուճագ եէր գալմայըպ արաշթըրըտը , գալէանըն իշի տիլի ալ-
թիւսթ օլտու :

Խա՛յր , Պապթիսթին էսէրի պիլէ կէօրիւնմէմէքտէ իտի :

Լօրտ Ա . . . եաթաղընտան չըգտըղընտա , խըտմէթքեարլարըն պիր թէ-

լաշ իշխնաէ պուլունուպ էօթէ պէրու գօյմագտա , վէ նէ դատար սէսլէրի վար իսէ , « Պասլթի'սթ , Պասլթի'սթ » պաղըրչմագտա օլտըգլարընը իշիթտի- յինաէ , սէթթ պիր շէհրէ իլէ , արպէտանըն սէպէպինի սիւալ իթտի :

Հուզուրընա չըգան իւշ նէֆէր խըտմէթքեարլար տիթրէյէրէք , վէ բէ- բէյէյէրէք , « էֆէ'նտիմիլ , Պասլթի'սթ դուլունուգ զայպ օլմուշ տըր , քէնտի- սինի արայօրըղ » տէտիլէր :

— Զըլըն քէլըին պիրիսի էքսիք օլտուն . կիւրիւլտինի'զ նէ տիր . տէ'ֆ օլտուն հուզուրըմտան , տէտի լօրտ հագրէթլէրի :

Խըտմէթքեարլար , պիրիսլիլէրինի իթիբէրէք տէվիրէրէք , սօլուգլարընը նէրտիվէնին ալթ պաշընտա ալտըլար :

Նիհայէթ , ճան ալաճագ սաաթ կէլտի :

Պապա Թօմ դարուէըյը սէլամլայարագ զալէատան իշէրի կիրտի , վէ թէքլիֆօղճէ հապիտէն իլէրուլէյէրէք աօըլ իշ էսլնիլէնին տէրունինէ կիր- տիքտէն սօնրա , լօրտուն տիվանխանէսինէ կէօթիւրէն նէրտիվէնտէն էօգա- րը չըգմայա պաշատը .

Լօրտ Ա . . . , ֆէվգէլատէ պիր իհթիբամլա նէրտիվէն պաշընտա մէր- գումու գարըլայըլ , իքիսի պիրտէն տիվանխանէտէն իշէրի կիրտիլէր :

Ատէթտէն օլտըղը իւզրէ , տիվանխանէնին թա օրթա եէրինտէ մա- հուտ մասա վագ իտիլմիշ օլուպ , անըն իւսթիւ տախի , աղըր իլէմէլի պիր գումաշ իլէ էօրթիւլմիւշ , վէ մէգըիւր էօրթիւնիւն ուճլարը տա եէրէ տէյ- մէքտէ իտի :

Լօրտ Ա . . . վէ Պապա Թօմ պիրէր սանտալիէ ալըպ , սլիրիսի մասանըն պիր թարաֆընտա , վէ տիկէրի տախի տիկէր թարաֆընտա գարըր պէ գար- չը օթուրտուլար :

— Լօրտ հագրէթլէրի . պու կիւն զաթընըղ իլէ վէտալաշմայա կէլտիմ , տէտի Պապա Թօմ , տիք տիք Հիլտէպրանտըն եիւզիւնէ պագարագ :

— Պէնիմ իլէ վէտալաշմայա' մը կէլտինիլ . տիմէք տիր քի պիր մահալէ եօլճուլուղընըղ վար տըր :

— Էվվէթ լօրտ հագրէթլէրի , վէ զանն իտէրիմ իքի սէնէ դատար պի- րիյիրիմիգին եիւզիւնիւ կէօրմէյէ նայիլ օլամայաճաղըղ . էվվէթ իքի սէնէ գատար :

— Պու խապէրինիլ իղէրինէ բէք մահգուն գալտըմ . սէվկի'ւլիւ տօս- թում , հանկը թարաֆը թէշըիֆ պուլուրաճաղընըղը սիւալ իտէպիլի'օրմիլիմ :

— Պէտպալսթ պիր ֆամիլեայը խարապիլէթտէն դուրթարմագ իշիւն Ա- լէմանխայա կիթմէքլիլիմ լաղըմ կէլմիշ տիր :

— Ալլահ էարտըմճընըղ օլտուն . սէվկիւլիւ տօսթում :

— Էյի մագսէտլէր իշիւն Ալլահ տայիմա էարտըմճը տըր Լօրտ հագրէթ- լէրի . անճագ պուրատա տախի իճրա իտէճէք մէմուրիլէթիմ պուլունտուղըն մալիմի ալինիլ տիր . թահսիլտար գուլունուղըն եէրինէ պիր տիկէրինին ինթիխապը լաղըմ կէլիյօր :

— Էվվէթ օնա շիւբհէ ճայիլ տէյիլ տիր :

— Պու՛ւ եէնի թահսիլտար տախի, թըպղը պէնիմ կիպի հէր այրն իպթի-
տասընտա հուզուրը ալինիլէ չըգմագ չէրէֆինէ նայիլ օլաճագ • մէրգումըն
եէտինտէ տախի մալիւմ օլան բուսուլատան պիրէք ատէտ պուլունուպ, է-
տասընտ հիմմէթ պուլուրաճագընըպ մէպլաղը քէնտիսինէ թէպիմ իթտիքճէ,
եինէ ատէթ իւզրէ մէգքիւր բուսուլալարը իմգալայաճագսընըպ • պունտան
անլաշըլաճագը իւզրէ, պէնիմ զայպուպէթիմ էսնասընտա, իչէր, քէլ էվվէլ,
եինէ նիգամլը սուրէթտէ տէվամ իտէճէք տիր:

— Վէքիլինիզին իսմի նէ՞ տիր:

— Անտէրսըն:

— Եաշը վէ չէքի՞:

— Ոն պէշ եաշընտա, օրթա պօյլու, վէ էսմէր իւզէրինէ շիրին եիւզլի
պիր տէլիգանլը տրը:

— Իգամէթ իթտիյի մահէլլի տէ անլայապիլի՞րմիյիմ:

— Անը տախի քէնտիսի սիզէ թարիֆ իտէճէք տիր:

— Բէք ալէա սէվկիւլիւ տօսթում: Գալէամըն գաբուլարը տայիմա Պա-
պա Թօմ իչիւն աշըգ պուլունմուշ օլտըգլարը կիպի, քէնտի վէքիլի օլան տէ-
իգանլը Անտէրսըն իչիւն տախի աշըգ պուլունաճագլար տրը:

— Վէ Անտէրսընըն էմնիյէթի հալի տախի, թըպղը Պապա Թօմուն էմ-
նիյէթի հալի շարթլարը թահթընտա պուլունմուշ օլաճագ տրը • էօյլէ տէյի՞լ
մի • լօ՛րտ հազրէթլէրի:

— Պու՛ւ իսթարընըպ լիւզում պուլունմամագ տա իտի:

— Շիմտի էկէր միւսաատէ պուլուրօանըպ, իչիմիզէ պագալըմ • պու՛ւ կիւն
պիր ազ թաճիլէ մէճպուրում:

— Բարա՞ իչինի մի տիմէք իսթէրսինիզ, ազի՛ղ տօսթում:

— Էվվէթ լօ՛րտ հազրէթլէրի • իթէ բուսուլանըպ տախի:

Պապա Թօմ, բուսուլասընը չըգարմագ իչիւն էլինի ճէպինէ սօգտուղըն-
տա • լօրտ Ա . . . տախի էլինի ճէպինէ կէօթիւրիւպ, պէյապ պիր չըզըն չը-
գարտը, վէ իչինտէ պուլունան ալթունլարը մասանըն իւզէրինէ պօշալթտը-
ղընտա, պիր ատէտի եուվարլանըպ աշաղը տիւշտիւ վէ մասանըն ալթընտա
զայպ օլտու:

Պապա Թօմ, ալթունըն գաշտըղը եէրի կէօրտիւ, վէ Փիրարիյի էլէ կէ-
չիրմէք իչիւն սանտալիէնին իւզէրինտէն էյիլիպ մասա՛ էօրթիւսիւնիւն ուճու-
նու եօգարը գաշտըրմասը իլէ, չըզըն կիպի օթուրտուղու եէրտէն եօգարը
սըշրամասը, պիր իքի ատըմ կէրիյէ Փրըլանմասը, վէ պիր եըտըրըմ չաբուգ-
լուղու իլէ թապանճալարընա սարըմասը պիր օլտու:

Պիր սանիյէ գարֆընտա պիր թապանճա պօրուսու լօրտ Ա . . . նըն ալ-
նընա, վէ տիկէր պիր թապանճա տախի մասանըն էօրթիւսիւնէ տօղրուլուպ
թէհտիտ իթմէքտէ իտիլէր:

«Խիյանէ՛թ, խիյանէ՛թ», պաղըրտը Պապա Թօմ, տէհէթլի պիր սէս ի-
լէ, վէ կէօղլէրի պիրէր գան շանաղընա տէօնէրէք, «էվվէթ, տէօրթ սէնէ՛-
տէն պէրու հէր կիւն պիր խիյանէթէ պէքլէմէքտէ իտիմ, հէ.է քի հիշ պի՛

կիւն սիւահսրդ օլարագ պու մէքրուհ գալէանըն գաքուսընտան իշէրի կիր-
մէմիշիմ տիր : Հիլտէպրա'նա . պու խիյանէթին մալի սանա բէք չօղա օթու-
րաճագ տըր . եէրինտէն գըմըլտանտըղըն տագիգատա իշին սիթմիշ տիր . . . »

Սախթէ լօրտուն բէնկի քիւլ քէսիլմիշ իտի :

Ճէսուրլուղունա իթիրադ իտիլէճէք պիր մահէլլ պուլունմայան սախթէ
լօրտուն , պու տէֆա էլի այադը տիթրէմէքտէ իտի :

— Ֆաֆաթ . . . ֆագաթ . . . նէ՞ վար տըր . . . ազի'ղ տօսթում , տէտի
մէրգում բէբէլէմէյէ պաշլայարագ :

— Նէ՞ մի վար , պաղըրտը Պապա Թօմ սիննինի եալանա չըգարաճագ
տէրէճէտէ գալի , եիւքսէք , հիտտէթի , վէ թէհտիտավէր պիր սէս իլէ :
Նէ՞ մի վար . շու ալչա'գ հէրիֆէ պագըն , պէնի բուսույա կէթիւմէք ալ-
չագլըղընըն մէյտանա չըգմասընտան նատիմ օլաճագ վէ այաղլարըմա գա-
քանաճագ եէրտէ , կիւյա հիշ պիր շէյտէն խապէրի պուլունմամագտա տըր
կիպի , նէ՞ վար տէյի պանա սիւփալ իտիյօր :

— Սի'մ Սւլաճ պիր շէյտէն խապէրիմ եօգ տըր , ազի'ղ Պապա Թօմում ,
էկէր սանա գարչը պիր խինայէթ տուգաղը գուրմուշ իսէմ , քէլըլէրտէն տէ
ալչագ օլայըմ , սանա պիր տիւշմէնիք իթմէքլիյլմ գապի'լ մի տիր . մէկէրչի
պիղզաթ քէնտի էօմրիւմ , սէնին էմնիյէթի հալինէ թապի պուլունմագտա
տէյի'լ մի տիր :

— Էօյլէ իսէ պու խապիս հէրիֆի նէ՞ սէպէօլլէ մասանըն ալթընտա կիղ-
լէմիշին . սէօյլէ' պագտըմ :

— Նա'սըլ հէրիֆ , Պապա' Թօմ , նա'սըլ հէրիֆ :

— Գալտը'ր , գալտը'ր , մասանըն էօրթիւսիւնիւ եօգարը գալտըր քի
սէն տէ կէօրէսին . հա' , հա' , հա' , ֆէնա օյուն տէյիլ տիր , ալչագլըղյա ի-
քիսի պիրտէն իւղէրիմէ տիւշիւպ իշիմի պիթիրէճէքլէր իտի հէ' :

Տիւչարը թէաճճիւպ օլան լօրա ֆիլհագիգա քէնտի սանտալիէսի իւղէ-
րինտէն էյիլիպ մասանըն էօրթիւսիւնիւ եօգարը գալտըրտըղընտա , տիվար-
լարը պիլէ կիւլմէյէ թահրիք իտէճէք պիր մէնգարէ մէյտանա չըգտը :

Պապթի'սթ , պիղիմ տէլի Պապթիսթ , իղպանտուտ խըտմէթքեար կիւճ
հալ իլէ մասանըն ալթընտա սըղըշըպ , շէֆֆագ աթտըղը տագըգատան պէ-
րու տէօրթ այագ իւղէրինտէ օ տարաճըգ եէրտէ մահպու օլմուշ , վէ պի-
չարէ տէլի , օլ տէրէճէտէ սըղըլըպ գըղարմըլ պօղարմըլ իտի քի , պէքլէտիյի
էօրարը մէյտանա չըգարաճագ հալի տէ գալմամըլ իտի :

Էօրթիւ եօգարը գալգըպ , մէֆրէթ գըրմըղը սուրաթ մէյտանա չըգտը-
ղընտա , աղըր տէօշէմէլէրի վէ էավապլարը բիսլէտիքտէն սօնրա գաշըպ պիր
տէլիյէ սըղընան վէ պատէհու մէյտանա չըգարըլան պիր խանէ քէլքի կիպի ,
Պապթիսթին կէօյլէրի տախի , մէրհամէթ թալէպ իտիճի պիր թալիմ իւզրէ
եօգարը աշաղը չըգըպ էնմէքտէ իտիլէր :

Ֆագաթ թաշլարը կիւլմէյէ թահրիք իտէն պու սէֆիլ մէնգարէ լօրա
Ա . . . նըն իւղէրինէ աքսի պիր թէէսիր հուսուլէ կէթիլիպ , մէրգում էօյլէ
պիր հիտտէթ ու զագապլա եուճըրուղընը եօգարը գալտըրտը քի , պիչարէ

իզպանտուտ պիւսպիւթիւն շաշըրարագ գաշայլմ տէր իքէն , մէֆրէթ վիւ-
ճուտինին մանօվրասընա աշըգ մահէլլ պրագմայան մասա տախի պիրլիքտէ
հարէքէթ իթմէյէ պաշլատը , վէ մէրգուժ այաղա գալգմայա տափրանտըղըն-
տա , շաբգա կիպի սըգը սըգըյա պաշընա կէշմիշ օլան մասա տախի պիր-
լիքտէ եօգարը գալգտը , վէ պու սուրէթլէ , պիշարէ տէլինին միւվագէնէսի
տէ պիւսպիւթիւն զալպ օլարագ , Պապթիսթ վէ մասա , պիր իքի ատըմ էօ-
թէտէ , պէօյիւք պիր կիւրիւլտիւ իլէ եէրէ սէրիլտիլէր :

Իզպանտուտ խըտմէթքեարըն եիւղիւ տէ սըյրըլըպ , գանլար ագմայա
պաշլամըշ , վէ քէնտիսի տէ պիւսպիւթիւն պիր Գալիէթիւ-շէքլինէ կիրմիշ իտիւ-

Միւճէրրէտ եօգարըտա պիր մուհարէպէ գօրմուշ , վէ լօրտ Ա . . . իլէ
Պապա Թօմուճ պօղազ պօղազա կէլմիշ օլտըղընա հիւքմ իտէն տիկէր խըտ-
մէթքեարլար , էլլէրինէ կէշէն շէյի սիւահ մագամընտա գալրօյարագ եօգա-
րըյա գօշտուլար , վէ տիվանխանէնին գաբուօր իշինտէ երղըլտըլար :

Իզպանտուտ Պապթիսթ վէ խային մասա , գուճագ գուճաղա եէրտէ
եաթմագտա իտիլէր :

— Գալտր'ըն շու խապիս հայլագը շուրատան , պաղըրտը լօրտ Ա . . .
բիւք հիտտէթ :

Տէրհալ տէօրթ նէֆէր մէֆրէթ խըտմէթքեարլար իշէրի գօշարագ ,
արթըգ էօլիւ կիպի քէնտինտէն պիսապէր պուլուճան սէֆիլ վուգուֆճույը ,
էլլէրինտէն այագլարընաան թութտըլար , վէ սիւրիւքլէյիպ նէրտիվէն պաշը-
նա գատար կէօթիւրտիքտէն սօնրա , օ մէֆրէթ վիւճուտի զապթ իտէմէ-
տիքլէրինտէն պօշա սալը վէրտիլէր , վէ զէվալլը Պապթիսթ թէնկէր մէնկէր
նէրտիվէնին օն տէօրթ այագլարընը պիրէր պիրէր սէլամլայարագ հավլիյէ
վասըլ օլտըգտան սօնրա , թաշլարըն իւղէրինտէ պօյճա սէրիլիպ եաթտը :

Պալէատէ զիքը իթտիյիմիզ վուգուաթ կիւնիւն կիճէսի , հիքեայէմիզ
իպթիտասընտա գարիուճըմըղա թագտիմ օլուճան գուլիպէճիքտէ , հէնուզ
լիքիսի տախի անճագ օն պէշէր Թաշընտա պիր գըղ վէ պիր էրքէք տէլիգանլը
գարըլ պէ գարըլ օթուճըլար , վէ գարընտաշ վէ գըղգարընտաշ կիպի պի-
կիւնահ պիր մուհապպէթլէ միւքեալէմէ իթմէքտէ իտիլէր :

Իքիսի տէ տիլպէր , իքիսի տէ հէնուզ պիրէր կիւլ ղօնշէսի , վէ իքիսի
տէ չօճուգլուգտան էօքսիւզ վէ հէման պիրլիքտէ պէօյիւմիւշ օլուպ , պու
պիր նէվի գարընտաշըգ վէ գըղլարընտաշըգ մուհապպէթի , իքիսինին
գալպինտէ տախի սիննլէրինէ մախսուս տիկէր պիր թարգա թահվիլ օլմուշ
իտի իտէ տէ , ալէագայա թահվիլ օլուճմըշ պուլուճան պու մուհապպէթ
եալընըգ պիր տէֆա լիսանա ալընմըշ իտի , վէ թարաֆէյնտէն վուգու պու-
լան իլք իքրար , էպէտի սուրէթտէ պիրիպիրլէրինի սէվմէք իշիւն ալէնի պիր
եէմին իլէ միւհը թահթընա ալընմըշ , վէ պիրիպիրլէրի իլէ էվլէնմէլէրի գա-
պիլ օլապիլէճէյի կիւնէ տէկին , պիր տահա պիրիպիրլէրինէ ալէագա սէօղիւ
իթմէմէյէ ահա իթմիշլէր իտի :

Իքիսի տէ հէնուզ չօճուգ , վէ իքիսի տէ Փագըր իտիլէր :

Գրգ, տէլիգանլընըն գուլիպէսինտէն պիր գաջ գաբու եօգարը, հալա թէսմիյէ իլէտիյի պիր իխթիարէ գատըն իլէ պիրլիքտէ, տիկէր պիր գուլիպէտէ իգամէթ իթմէքտէ իտի :

Պու տիլպէր գրգըն իգամէթ կեանը օլան գուլիպէնիք, մէրգումէ հալա գատընըն մալի իտի . տէլիգանլընըն պարընտըղը գուլիպէ տախի, սիւլալէսինտէն քէնտիսինէ միրաս գալմըլ օլան պիրիճիք վարիտաթ իտի :

Կիւնէշ պաթտըգտան սօնրա, իքի սաաթ կէշմիշ իտի :

Պիր տէ նակէհան գուլիպէնին գաբուսու տիշարտան վուրուլտու :

«Քի՞մ օ» տէտիլէր, Անտէրսըն վէ Էլէօնօրա իքիսի պիր աղըղտա, վէ էվվէլինտէն թալիմ իթմիշէր տիր կիպի :

«Տօսթուլուղ տըր . չիֆթէ գուլմըլարըմ» ճէվապը վէրիլտի :

«Ա՛հ . Պապա թօմ տըր» տէտիլէր թէքրարէն կէնճ մաշուգլար պիր սէվինճ ալէամէթի իլէ, վէ գօշուպ գաբույու աշմագ իչիւն, հէման պիրիպիրլէրինի տէվիրէրէք :

Գաբու աշըլտը, վէ ագսագալ Պապա թօմ աշաղընը գաբուտան իչէրի աթմայա մուվաֆֆագ օլտու իսէ տէ, պիշարէ իխթիյար, պիր ատըմ պիլէ իլէրու կիտէմէմէքտէ իտի :

Էլէօնօրա վէ Անտէրսըն, պիրիսի իխթիյարըն պիր օմուղուլտան վէ տիկէրի տախի տիկէր օմուղուլտան ասըմըլ օլտըգլարը հալտէ, գօլլարը իլէ տէ մէրգումուն պօյնուլու օ գատար թաղէիգ իթմէքտէ իտիլէր քի, մայմունուն էվլատը կիպի պօղուլմասընա չօգ պիր շէյ գալմամըլ իտի :

Նիհայէթ պու Փէվգէլատէ սէվինճ վէ մուհապալէթին միւտտէթի խիթամ պուլտուգտա, մուհասէրէտէն տար գուրթուլմուշ օլան իխթիյար Պապա թօմ պիր սանտալիէ իւղէրինէ ճան աթարագ օթուրտու իսէ տէ, եինէ թէվգըֆտան գուրթուլամատը :

Էլէօնօրա վէ Անտէրսըն տախի մէրգումըն իքի եանընտա տիղ չէօքիւպ, սըգը սըգըյա անըն էլլէրինի թութմուշ, վէ էվլատըղ պուսէլէրի իլէ միգլքիւր պախթիյար էլլէրի թաղէիգ իտիպ տուրմագտա իտիլէր :

Պապա թօմուն կէօղլէրինտէն նօհուտ տանէլէրի կիպի եաշլար ագմագտա, վէ Էլէօնօրանըն վէ Անտէրսընըն կէօղլէրի տախի թահրիգ օլունուպ ըսլանմագտա իտիլէր :

Պախթիյար վէ սէֆիլ Պապա թօմ, Նիհայէթ Անտէրսընըն թաղէիգի թահթընտա պուլունան էլինի գուրթարըպ, իքի էլլէրի իլէ Էլէօնօրանըն գար կիպի պէյագ ճէմալինի մուհասէրէյէ ալտը, վէ իխթիյար տուտագլարընը մէրգումէնին բագ վէ պիկիւնահ աննընա տօգանտըրըպ,

«Եա՛ ինայէթ քեար Խիւտա, էկէր պէնիմ էվլատըմ տախի սաղ գալմըլ օլտա իտի, թըպըղ պու մէլայիքէ գատար պէօյիւմիւշ, վէ օնուն կիպի տիլպէր օլմուշ օլամագ իտի,» տէտի :

Պունուն իւղէրինէ պիշարէ իխթիյարըն գօլլարը կէվէտիլէր, պաշը էօնիւնէ տօղրու սալըլտը, վէ օմուղլարը, շիտտէթլէ գալըպ էնմէյէ պաշլատըլար :

Իլէօնօրա , տէրհալ Պապա Թօմոն պաշընը քէնտի սինէսի իւղէրինէ աւարագ , ճէպինտէն չըգարտըղը մէնտիլ իլէ անըն կէօղէրինի սիլմէյէ պաշլատըղընտա , պիղցաթ քէնտիսի տէ աղլամագտա , վէ ընչիւրըղընտան սէսի տիթրէմէքտէ օլտուղը հալտէ :

«Իլթէ պէն տախի սէնին էվլատըն տէյիթլիյիմ» տէտի . «պէնի , պիննէֆ» քէնտի գըղընըն Էէրինէ գօյմագըղը վատ իթմէտին մի . ա'հ էկէր էվլատըղտա պիր գուսուր խաէյօր իսէմ սէօյլէ' . էվլէթ սէօյլէ' . նէօ Էօլտա տալրանմագըղըմը նասիհաթ վէր . էվլէթ սէնին էվլատըն օլմագ իսթէրիմ»

Պապա Թօմ , գարըըղ պիր ճէվապ վէրէմէտի :

Իկէր քէնտիսի պիր գըղ էվլատ զայպ իթմիլ իտի իսէ , պու տիլպէր գըղ տախի , հէնուղ բէտէրինի Թանըմայա անճագ միւղթէտիր օլտուղու վագթտա անը զայպ իլէմիլ իտի :

Պիրիսինէ պիր գըղ էվլատ , վէ տիկէրինէ տախի պիր բէտէր Էքսիլմէքտէ իտի :

Ճէնապը Հագգ , չիմտի իքիսինին տէ Էքսիլինի Թամմամլամագտա տէյիթլ մի իտի . պուռնտան գիատէ նէօ իգալ օլապիլիր իտի :

Իմտի իլթիար Պապա Թօմ , հէնուղ կէնճլէք աթէչինի զայպ իթմէմիլ օլան կէօղէրինի կէօյէ տօղրու գալտըրտը , վէ Իլէօնօրանըն Թագէ վէ տիլպէր էլլէրինի տուտագլարընա տօղրու կէօթիւրտիւ :

Պէչ տագըղալըգ պիր սիւքիւնէթի հալ .

Պօրա Թէսքին օլմուլ իտի :

Պապա Թօմ , պօղաղընըն տէլիյինի պիր աղ ըսլաթըպ իլէք շիր հալէ կէթրիմէք իչիւն խալլիճէ չալըտըգտան սօնրա , սահիհ պիր բէտէրէ մախս սուս մուհապպէթ աթէչի իլէ բարլամագտա օլան կէօղէրինի , Իլէօնօրայա տօղրու չէվլիրտի , վէ ,

»Հայտէ տիլպէր գըղըմ , արթըգ վագթ կէճիքմիլ տիր» , տէտի . «Ան տէրսըն սէնի հալա գատընընա կէօթիւրիւպ թէսլիմ իթտիքտէն սօնրա , Թէքրարէն պուրայա կէսլին . քէնտիսինէ իքի չիթիթ սէօղիւմ վար տըր : Հալա գատընընա տա պէնտէն սէլամ էթ» :

Իլէօնօրա Թէքրարէն տիղ իւղէրինէ կէլիպ , իլթիյարըն ալընը պուս իթտիքտէն սօնրա , Անտէրսընըն Էօնիւնէ տիւլտիւ , վէ իքիսի պիրտէն գուլիպէտէն տիւլարը չըգտըլար :

Անտէրսընըն ավտէթի կէճիքմէտի :

Գուլիպէնին գարուսու սըգը սըղըյա գաբանտըգտան , վէ տէլիգանը Անտէրսըն իլթիարըն գարըսընտա օթուրտըգտան սօնրա , Պապա Թօմ մէրգուսուն էլիինի Թութուու , վէ ,

—Պու տիլպէր կիւլիւ տէրունի տիլտէն սէվմէքտէմիսին Անտէրսըն , տէտի :

—Իլէօնօրանըն տիլպէր այագլարը ալթընտա Էօլմէքտէն պաշգա սէա տէթի հալ խէեալ իթտիյիմ Էօգ տըր :

—Կէօրիւյօրըմ քի օ տախի սէնի բէք սէվմէքտէ տիր :

— Էվփէթ, պիրիպիրիմիզին գուճաղընտա պէօյիւտիւք, պիրիպիրիմիզին գուճաղընտա տա էօլէճէյիլ տէմիշ տիր :

— Ճէնապը Հագգ իբինիլի տէ մուհաֆազա իթսին . Ինչալլահ ագտը իզտիվաճընըզ կիւնիւ տէ կէճիքմէյէճէք տիր :

— Հէնուզ իբիմիլ տէ Փագըրըզ, Պապա՝ Թօմ :

— Փագաթ պէն զէնկին տէյի՞միլիմ :

— Ալլահ սէրվէթ ինիլի արթըրսըն իթթիա՛ր տօսթում, Փագաթ պիր տի- կէրինին զէնկինիլի իլէ մէսուտ պիր գօճա օլմագտան իսէ, սէֆիլ վէ Փա- գըր պիր մաշուգ հալինտէ գալմագլըլը միւրաճահ ատտ իտէրիմ : Ալթը եէտի եաշընտան պաշլայարագ չալըմայա ալըտըմ . վէ համա օլսուն օ թը- Փըլ սինիմատէ շիմտիյէ տէկին հէմ քէնտիմի, հէմ Էլէօնօրայը, վէ հէմ տէ քէնտի սէֆիլ հալա գատընընը էօլմէյէճէք գատար պէսլէմէյէ միւքթտիր օլտըլըմ կիպի, էկէր էվլէնէճէք վէ տօղաճագ չօճուգլարըմը սէֆիլ օլմագ- սըլըն պէսլէյիլ պէօյիւտէճէք պիր սէրվէթ բէյտա իթմէյէ մուգաֆֆագ օ- լամագ իսէմ, էօյիւպ կիտէնէ տէկին աճագ շիմտիքի իւչիւմիլի տօյուրաճագ գատար օլսուն բարա գաղանապիլիլիմ :

— Անտէրսըն, շիմտիյէ տէկին վարիտաթըմըն ճիւզի պիր մըգտարընտան սանա հէր նէ թէրք իթտիմ իսէ գապիլ իթմէտին : Անճագ Դ—Յ այ գատար վար տըր քի սիզին իլ իւնսիյէթ բէյտա իթմէք պախթընա նայիլ օլմուշում տըր : Շիմտիյէ տէկին պէնի նէ գատար իւզտիւն իսէ էլ վէրիր . պու Դ—Յ այ զարֆընտա Դ—Յ տէֆա սիզէ պիր խըտմէթ իթմէքիլի թէքիֆ իթտիմ, վէ սէն հէր տէֆասընտա բէտտ իթտին : Անտէրսըն, պու էթտիյէն էյի շէյ տէյիլ տիր . պէնիմ սէրվէթիմ քիւլլիյէթիլ շէյ տիր . սիզէ թէրք իթտիլիմ մըգտար, եանի թէրք իթմէք իսթէտիլիմ մըգտար տիմէք իսթէրիմ, պէնիմ իչիւն հիշ նէվիտէն պիր շէյ տիր . վէ պիլմիշ օլ քի, էկէր պու ինատընտա տէվամ իտէճէք օլուր իսէն, պէնիմ սէֆալէթիմի մուճիպ օլաճագսըն :

— Փագաթ Պապա՝ Թօմ, նէ՞ իչիւն իսթէրսինիլ քի պէն սիզին սէրվէ- թինիլզէ շէրք օլայըմ, սիզին սէրվէթինիլին վիւճուտէ կէլմէսինտէ պէնիմ պիր խըտմէթիմ վա՞ր մը տըր : Սիլ ատէթա պանա իանէ իթմէք իսթէյօրը- նըզ . պէնիմ հագգըմ օլան շէյ եարնըզ տօսթլըլընըզ տըր . չիւնքի պիր կիւն պիր տօսթլուգ վազիֆէսի իճրասընտա պուլուճուպ մուգապէլէ իթմէյէ պիր իւմիտիմ օլապիլիր . տօսթլուգ ումում իչիւն տիր . վէ հէր քէս պիրիպիրինէ մուգապէլէ իտէպիլիր, Փագաթ բարա ճիհէթինէ կէլինտիքտէ, պիր կիւն պէնիմ տախի սիզէ պիր գարշըլըզ խըտմէթ իթմէքիլիմ գապիլ օլամայաճա- ղընտան, մուգապէլէ իւմիտի օլմայան պիր ֆէտաքեարլըլընըզ գապուլ ի- տէմէմ :

— Էկէր սէն քէնտին իչիւն գապուլ իթմէզ իսէն, սէվտիյին Էլէօնօրա իչիւն գապուլ էթ, մէրգուճէյէ պիր ճէհէզ մագամընտա վէրմէք իսթէյօրըմ . Էլէօնօրա պէնիմ գըզըմ տէյի՞լ մի . պանա գըզ էվլատ օլմայա սէօզ վէ՛րմէ- տի մի . պուճա պիր տէյէճէյին գալը՞ր մը :

— Էվփէթ գալըր Պապա Թօմ . սիլ կէլմէտէն, քէնտիսի իլէ տախի պու

մատուցելու համար նախապես պէտք է լինի : Պիտի ընտրել ինչպէս և՛ ճշմարտ
վերահսկող :

—Նե՞ս ճշմարտ վերահսկող :

—Նիմաշիկ տեսնելու սէն քէնտին նէ սուրէթլէ պէնի պէսլէտին իսէ ,
պուշտան սոնրա տախի օ սուրէթլէ պէսլէ . սէնին ալնընըն թէրի իլէ ըս-
լանմըլ օլան էքմէք , գրալ հազրէթլէրի մաթպալալնտան կէլէն նէֆիս թա-
ամլարտան չօգ զիյատէ թաթլը տըր , տէտի :

—Սիւսհան Ալլահ , նա՞սըլ տա պիրպիրլէրինի պուշտալար :

—Իշթէ , իշին հալի պու տըր Պապա Թօմ , բէճա իտէրիմ արթըգ պու
սէօղիւ գարա :

—Անտէրսըն , սէվկիւլիւ էվլատըմ , պէնի մէյեուս գըլըյօրսըն :

—Պուշտըն իշիւն թէէսսիւֆ իտէրիմ , Փագաթ . . .

—Պանա պագ Անտէ՛րսըն , պէն ուզագ պիր մահալէ եօլճուլըգ իտէ-
ճէյիմ :

—Պիզի թէ՞րք մի իտէճէքսին Պապա Թօմ :

—Պիր ինսանիյէթ վագիֆէսի իճրասը իշիւն , իքի սէնէ գատար սիզի
թէրք իթմէյէ մէնպուր պուլուշմագատայըմ :

—Իքի սէնէ՛ գատար մը : Հէնուղ անճագ 4-5 այ գատար վար տըր քի
պիր բէտէրէ մալիք օլտուգ տէյի սէվինմէքտէ իտիք . վէ շիմտի սիզի ուզուշ
միւտտէթ իշիւն զայս իտէճէյիզ : Ելէօնօրա պու պէտպալսթ խապէրի իշիթտի-
յինտէ , նէ՛ գատար մէյեուս օլաճագ տըր :

—Էվվէթ պէնիմ տախի մէրգումէ իլէ վէտալաշմայա ճէսարէթիմ գալ-
մատըղընտան , քէնտի խանէսինէ ավտէթ իյլէմէսինի արղու իթտիմ . Փա-
գաթ նէ՛ չարէ :

—Էվվէթ Պապա Թօմ . ինսանիյէթ վագիֆէսի հէր շէյտէն էվվէլ տիր :
Նէ՛ ալիճէնապ պիր եիւրէյէ մալիք օլտուղուշու պիրիթիմ : Ալլահ սէլամիթ
վէրսին ազի՛ղ տօսթուլուղ . Ննչալլահ սաղ օէլիմ թէքրարէն պիրպիրլիզի
կէօրմէյէ նայիլ օլուրուղ , սէնի ա՛սլա ուշուլթմայաճաղըղ Պապա՛ Թօմ :

—Թէշէքքիւր իտէրիմ սէվկիւլիւ էվլատըմ . Փագաթ սանա պիր մէմու-
րիյէթ թէրք իթմէքսիզին կիտէմէմ :

—Թէրք իտէճէք մէմուրիյէթինիզ հէր նէ իսէ , անը մէմուշէն իճրա ի-
տէճէյիմէ սէօղ վէրիթիմ :

—Թէշէքքիւր իտէրիմ :

Պապա Թօմ իզհարը թէշէքքիւրտէն սոնրա , էլինի գօյնուշա սօգտու ,
վէ պիր տէսթէ գըրմըղը վէ իւսթիւ գաթիկեան բէսմի իլէ թէզէին գըլըն-
մըլ քեաղըտլար չըգարըպ , անլէրի Անտէրսընա թէսլիմ իթտի :

—Պու քեաղըտլարը նէ՞ եաբաճաղըմ Պապա Թօմ :

—Պէհէր այ պաշը , պուշտալտան պիրէր տալտինի , լօրտ Ա . . . ա
թագտիմ իտիպ , իւզէրլէրինտէ իշար օլուշան մէպլաղլարը թահսիլ իտէճէք-
սին , վէ քեաղըտլարը հէր տէֆասընտա քէնտիսինէ իմգա իթտիրտիքտէն
սոնրա , եանընտա հըֆղ իտէճէքսին . ավտէթիմտէ անլէրի սէնտէն իսթէ-
րիմ :

Անտէրսըն , քեաղըտլարը պիրէր պիրէր կէօղտէն կէչիրտի :

—Ֆաղաթ պուռնտա բէք քիւլլիյէթի մէսլաղ վար տըր Պապա' թօմ :

—Օ մէսլաղլարը տախի հըֆղ իտէնէքսին :

—Ֆաղաթ պու գատար քիւլլիյէթի մէսլաղլարը նա'սըլ պէնիմ կիպի
Ֆաղըր պիր տէլիգանլըյա ինանապիլիրսինիզ :

—Բէք չօգ զէնկին ատէմլէրտէն հուտուտսուզ տէրէնէտէ զիյատէ նա,
մուսլու վէ տօղրու օլտուղուն իչիւն :

Անտէրսընըն եիւզլէրի գըզարտը :

—Ֆաղաթ անլէրի էմին սուրէթտէ նա'սըլ հըֆղ իտէպիլիրիմ :

—Օրասը տա սէնին պիլէնէք իչին . եալընըզ չու վար տըր քի , պիր գա-
ղա վուգուինտէ աղղըմը աչըպ պիր սէօզ պիլէ սէօյլէմէյէնէյիմէ նամուսում
իւզէրինէ եէմին իտէրիմ : Շիմտի աչըգտան աչըղա սէօյլէ . սանա հէվալէ
իթտիյիմ մէմուրիյէթի գապուլ իտէ'րմիսին իթմէզմիսին :

—Մատամ քի արղունուզ պու տըր , բէտտ իտէմէմ :

—Թէչէքքիւր իտէրիմ , սէվկիւլի'ւ Անտէրսընըմ . Ֆաղաթ պիր շարթըմ
վար տըր . անը տա գապուլ իթմէլիսին :

—Պո'ւյուրուն սէօյլէյին .

—Թահսիլ իտէնէյին մէսլաղըն եիւզտէ օնունու , պիր իւճրէթ մաղա-
մընտա քէնտինէ ալըգօյաճագսըն :

—Էօյլէ իսէ պու մէմուրիյէթի պաչղասընա հէվալէ իտին Պապա թօմ ,
պէն բարա իլէ տօսթլուգ իտէմէմ :

—Անտէ'րսըն . Անտէ'րսըն . չու ինատընը թէլք էթ . գալարընը եօգա-
րը գալտըրմայա հաճէթ եօգ տուր . նէ սէօյլէտիմ իսէ սէօյլէտիմ . արթըգ
սէօղիւմին պիր նօգթասընտան կէրի տէօնէմէմ . տէտիյիմ շարթը գապուլ
իտէնէքսին :

—Միւմքինսիզ շէյ տիր Պապա' թօմ . միւմքինսիզ . իշթէ պէն տախի
սէօյլէյէնէյիմի սէօյլէտիմ :

—Էօյլէ իսէ , չունտան չուրայա պի'ր եէրէ կիտէմէյէնէյիմ :

—Օլ վագըթ տահա զիյատէ մէմուն օլուրուզ :

—Ֆաղաթ պիլի'րմիսին օլ վագըթ իչին նէթիճէսի նէ օլուր :

—Նէ' օլուր Պապա թօմ :

—Իմտաալարընա եէթիչէնէյիմ պիր Ֆամիլէտ , եիւզ իւսթիւ գալարագ ,
սէֆիլ ու բէրիչան վէ մահվ օլաճագլար տըր :

—Էօյլէ իսէ պիր տագըգա պիլէ պօշա վագթ կէչիրմէյիպ , հէման եօլա
չըգմալսընըզ :

—Սէն չու թէքիֆիմի գապուլ իթմէտիքճէ , եօլա չըգմագլըղըմ գապիլ
տէյիլ տիր Անտէ'րսըն : Անտէ'րսըն , ետ'վրում , պա'գ , պիլմէյէրէք պիր
ճինայէթ իչլէմիչ օլաճագսըն . բէճա իտէրիմ սանա . Էլէօնօրանլն աչըլնա
օլսուն . թէքիֆիմի բէտտ իթմէ . պէնի եօլտան ալը գօ'յմա . վէ պըրագ քի
սէվինէրէք , վէ արգասընտա սէվկիւլիւ էվատլար պրագան պիր բէտէր կի-
պի եօլա չըգըպ կիտէյիմ :

Պու տէֆա , Անտէրսընըն կէօղլէրի ըսլանմըլ իտի :

— Բէք ալէա . մատամ քի պու դատար իսրամ իտէյօրսունուզ , վէ պէ-
նի սէվիւիւ պիր էվլատընըզ եէրինէ գապուլ իտէյօրսունուզ , պէն տա-
խի . . .

— Սէօյլէ սէվիւիւիւ էվլատըմ , սէօյլէ :

— Պէն տախի թէքլիֆլէրինիզի գապուլ իտէրիմ :

— Շիւքիւրլէ'ր օլտուն եա' Բապպիմ , պաղըրտը մէսուտ իխթիյար , գօլ-
լարընը կէօյլէ տօղրու գալտըրարագ . վէ օթուրտուղու եէրտէն այաղա գալ-
գարագ , Անտէրսընըն սօյնունա սարըլտը :

Պէշ տագըգա սօնրա , ալէագա սատըգըղը գատար , բագ վէ տօղրու ,
վէ ալիճէնապ պիր եիւրէյէ մալիք պուլունան տէլիգանլը , գուլիպէսինտէ
եալընըզ գալմըլ օլտուղու հալտէ , պաշընը աչաղը սալգըպ տէրին թէֆէք-
քիւրլէրէ տալմըլ իտի : Աճէպա նէլէ'ր տիւշիւնմէքտէ իտի . . .

Նիհայէթ պու ալիճէնապ տէլիգանլը պաշընը եօգարը գալտըրտը , վէ
էլինի մասանըն իւղէրինէ վուրարագ ,

« Էլէօնօրայը նէ' սուրէթլէ գանտըրմալը . աճէպա իխթիյարըն թէքլի-
ֆինի , եանի պիր էճնէպինին իհասանընը գապուլ իթմիլ օլտուղում իշիւն ,
պանա սիթէմլէր իթմէյէճէք մի տիր » տէտի .

Անտէրսըն , օ կիճէ ույգու ույոււմատը :

Ֆէրտասը կիւնիւ , պէօյիւք ճինայէթլէր իշլէմիլ պիր ատամ կիպի , քէն-
տի նագըսընըն եիւգիւնիւ պիլէ կէօրմէյէ ճէսարէթ իտէմէտի :

Իւշիւնճիւ կիւնիւ , գուլիպէսինտէ տուրմայա տա իղթիտարը գալմա-
յըպ , ուգագ պիր մահէլլէ կիթտի , վէ ախչամըսը բէք կէճ վագըթ խըրսըզ
կիպի գուլիպէսինին գարուսընա վասըլ օլտուղունտա , գարանլըգտա սիյան
պիր շէքլ կէօրիւպ պիր իքի ատըմ կէրի շէքիլտի :

— Անտէ'րսըն սէ'ն մի սին , տէտի պիր գատըն սէօի :

— Էվվէթ պէն իմ մատամ Բա'յթ . գարանլըգտա նէ' իշին վար տըր պու-
րատա . պանա պիր շէ'յ մի սէօյլէյէճէքսին :

— Գաբուլու աչ տա իշէրի կիրէլիմ :

Անտէրսըն , էլլէրի տիթրէմէյէ պաշլամըլ օլտուղու հալտէ գուլիպէնին
գարուսընը աչըպ , իքիսի պիրտէն իշէրի կիրտիլէր . ըլըգ եագըլտը . վէ ի-
քիսի տէ պիրէր սանտալիէ իւղէրինէ օթուրտուլար իսէ տէ , պիր պէշ տա-
գըգա գատար , իքի թարաֆտան տախի միւքեալէմէյէ պէտ օլունմասընա
ճէսարէթ կէօսթէրիլմէտի :

Անտէրսըն իշի չագմըլ իտի :

Էլէօնօրա , իխթիար Պապա Թօմուն իւճրէթ թէքլիֆինի գապուլ իյլէ-
միլ օլմասը իշիւն քէնտիսինէ գարըլ հիտտէթլէնմիլ , վէ արթըգ պիր տահա
քէնտիսի իլէ կէօրիւլմէմէսինի , վէ գարընտաշ վէ գըգգարնտաշըգ , եախօտ
տահա տօղրուսու , մաշուգ վէ մաշուգալըգ պաղլարընըն շէօյիւլմիւլ օլտու-
ղունու իխթար իյլէմէք իւղրէ , հալա գատընընը քէնտի նէգտինէ կէօնտէր-
միլ օլմալը իտի :

Վէ շիւքհէսիզ , մատամ Բայթ տախի , պու միւշքիլ մէմուրիյէթինին իճ-
րասընա ճէսարէթ իտէմէտիյինտէն , եախօտ քէնտինին տիւշար օլաճաղը-
մէյեուսիյէթէ եիւրէյի տայանամատըղընտան , սիւքիւթ իթմէքտէ իտի :

Ֆազաթ հէր նէ տախի օլսա , թէրէտտիւտ տէրեասընտա չալգանըս-
տուրմագտան իսէ , էօլիւմ իլամընը իշիտիսլ գուրթուլմագ տահա էվլէա-
տէյի^օ մի տիր :

Անտէրսըն , մուամէլաթը էվլէիյէ օլմագ իւզըէ , պիր իքի տէֆա խա-
թիֆճէ էօքսիւրտիւքտէն սօնրա ,

— Մատամ Բայթ . պանա պիր տէյէճէյինի^օզ մի վար տըր , տէտի :

— Էվլէթ էվլատըմ . էվլէթ , սանա պիր տէյէճէյիմ վար տըր : Ֆազաթ
Անտէ'րսըն , ազի'զ էվլատըմ . եիւրէյինի . . .

— Սէօյլէ մատամ Բայթ . սէօյլէ . պաշըմա կէլէճէյինի պիլմէքտէ իտիմ .
վլէթ պիլմէքտէ իտիմ . սէօյլէ :

— Պաշընա կէլէճէյինի պիլմէքտէ' մի իտին :

— Էվլէթ պիլմէքտէ իտիմ , վէ հէմ տէ բէք ալէա պիլմէքտէ իտիմ :

— Էյ էկէր պիլմէքտէ իտին իսէ , նէ^օ սէպէսլլէ . . .

— Մատամ Բայթ . գատէր պէօյլէ իմիշ նէ' եաբայըմ :

— Ֆազաթ սէն իշի պիւսպիւթիւն գատէրէ պրագմայաճագ գատար է-
օնօրայը սէվմէքտէ իտին տէյի պիլիթ իտիմ : Պու սապահ անը^օն իշիւն մի-
րագըսլ զայսլ օլտուն :

— Ա'հ պաշըմա կէլէճէք շէյէ կէօյիւս վէրէճէք գուտրէթիմ պուլուլնմա-
ըղընտան . . .

— Ալչագլըգլա սէվկիւլիւնիւ մուհաֆաղասըզ պրագըսլ գաշտըն քի , ճա-
ափարլարա գուրպան օլտուն , էօյլէ^օ մի :

— Ճանափարլարա գուրպա'ն մը . նէ^օ տիմէք իսթէյօրսուլն մատամ
այթ , պաղըրտը սէֆիլ տէլիգանը չըլըն կիպի օթուրտուղու եէրտէն ֆըր-
անարագ , վէ պիշարէ հալա գատընա տօղրու պիր ատըմ իլէրուլէյէրէք :

— Էվլէթ . պու ճանափարլարըն տուգաղընը պիլտիյին հալտէ , Էլէօնօ-
սնը եիւզ իւսթիւ պըրագըսլ գաշտըղընը քէնտի աղղըն իլէ իքրար իթմէ-
րմըսըն :

— Սիւպհա'ն Ալլահ . սէն գիհնիմէ սահիսլ օլ . շիմտի ագլըմը գաշըրա-
ղըմ . պաղըրտը թէքրարէն մէյեուս տէլիգանը :

— Շիմտի ագլըն պաշընա կէլտի . էօյլէ^օ մի :

— Ֆազաթ մատամ Բայթ . իսթիար Պապա Թօմ իլէ պէյնիմիգտէ պիր
գալլէլէ մուգու պուլտու . պէն օնուլն իւզէրինէ Էլէօնօրամըն ճանը սը-
աճաղը գօրգուսու իլէ պրագըսլ գաշմըշ իտիմ պու կիւն . Ֆազաթ սէն
տի ճանափարլար սէօզիւ իտէյօրսուլն . Ալլահ աշղընա օլտուլն պու մուամ-
նըն նէ օլտուղուլու սլանա անլաթ . չըլտըրաճաղըմա չօգ պիր շէյ գալ-
տը : Էլէօնօրամա պիր հա'լ մը վագը օլտուլ , չաբուգ սէօյլէ , մատամ
այթ . մէրհամէթ էթ :

Քէնտի եանլըղըղընը անլամագ սըրասը հալա գատընա կէլմիշ իտի :

Մէրգումէ գատըն , Ելէօնօրա կիպի , Անտէրսընը տախի պիղզաթ քէն .
տի էվլատը կիպի սէվմէքտէ իտի . վէ Անտէրսընըն էվվէքի սէօղլէրինի պիր
ալչագլըգ էսէրի դանն իտէրէք , իկսպար իտէնէյի Փէլաքէթ խապէրի իչիւն
ճէսարէթի արթմագտա իքէն , շիմտի անըն ոլիսուչ , պիկիւնահ վէ պիխա-
պէր օլտուղունու կէօրտիւյիւնտէ , ատէթա տիլի թուլթուլմուչ իտի :

— Ծագաթ նէ՞ իչիւն սիւքիւթ իտէյօրսուեն . մատա՛մ Բայթ . պանա պիր
գաստի՞ն մի վար տըր . պէնի էօլտիւրմէ՞ք մի իսթէյօրսուեն : Հաֆը՛դ Ալլահ .
աղլայօր տա . սէօյլէ՛ սէվկիւլիւ վալիտէնիյիմ սէօյլէ՛ . չարուգ սէօյլէ . էկէր
պէօյիւք պիր Փէլաքէթ վագը օլտու իսէ , վագթ կէչիրմէտէն սէօյլէ . պէլքի
հէնուգ էօնիւ ալընաճագ վագթ վար տըր :

— Անտէ՛րսըն . սէվկիւլի՛ւ էվլատըմ . եիւրէյինի բէք թուլթ :

— Բէք թուլթմուչում սէօյլէ . անըն չաթլայաճաղընը հիսս իտէյօրըմ :

— Ելէօնօրամ . . . ա՛հ սէվկիւլիւ էվլատըմ . . . Ելէօնօրա՛մ :

— Նէ՞ օլտու . չարուգ սէօյլէ :

— Արթըգ . . . Ելէօնօրա . . . պի . . . պի . . . պիղիմ . . . տէյիլ տիր :

— Ելէօնօրա պիղիմ տէյի՞լ մի տիր . եա քիմի՞ն օլաճագ տըր :

— Ճա . . . ճա . . . ճանաւարլարըն տըր :

— Հա՞նկը ճանաւարլարըն :

— Անը . . . գա . . . գա . . . գաչըրան ճանաւարլարըն :

— Անը գաչըրան ճանաւարլարըն՞ մը : Ելէօնօրամը գաչըրտըլա՞ր մը .
քիմէ՞ր տիրլէր օ գաչըրանլար . էկէր ճինլէր վէ շէթանլար պիլէ օլմուչ օլ-
սալար , թա քէնտի ճէհէննէմլէրի տայիրէլէրինի եէր իլէ եէքսան , վէ ճի-
յէրլէրինի բարա բարչա իտէրէք ավլարընը էլլէրինտէն ալաճաղըմ :

Արթըգ նէ սէօյլէյէճէյինի վէ նէ եաբաճաղընը շաչըրմըլ օլան սէֆիլ
տէլիգանլը , թօր աղղընտան չըգմըլ պիր կիւլլէ կիպի , գաբույա տօղրու
Փըրլանտը իսէ տէ , մատամ Բայթ արգասընտան եէթ իշէրէք եագասընտան
թուլթտու , վէ կէօղլէրինտէն նօհուտ տանէլէրի կիպի եաչլար ագմագտա
օլտուղու հալտէ , աթէչ քէսիլմիշ օլան Անտէրսընըն էլինտէն չէքիպ , քէնտի
սանտալիէսի իւղէրինտէ օթուրթտու :

— Նէ՞րէյէ կիտէճէք իտին Անտէ՛րսըն :

— Օ տէտիյին ճանաւարլարը թուլթուպ , Ելէօնօրամը | անլէրին էլինտէն
գուրթարմայա :

— Ագլընը պաչընա՛ թօրլա սէվկիւլի՛ւ էվլատըմ , անը գաչըրանլարըն
հանկը թարաֆա սավուչմուչ օլտուղլարը մալիւմ տէյիլ տիր . դաթէն տէհ-
չէթլի վուգուլթտան պէրու ալթը եէտի սաաթ կէչմիշ տիր . ա՛հ . . . ճա-
նաւարլար պէչ ալթը քիչի վէ բիւր սիլահ մասքէլի ատէմլէր իտիլէր :

— Վուգուլթը պաչտան նաղլ էթ պագալըմ . պաչտան :

— Պիչարէ կիւլիւմ , սէնի իքի կիւնտէն շէրու կէօրմէմիշ , վէ պուրապ
կէլիպ գաբույու վուրտուղունտա տախի սէնտէն պիր սէս ալամամըլ օլտու
ղունտան , սէնի պուլմագ իւմիտի իլէ , չօգ տէֆա պիրլիքտէ էյլէնմիշ օ
տուղունուգ պայըրա կիթտի : Եվվէթ , կիթտի , պիր տահա կէրի տէօնմ
մէք իւղրէ :

— Վէ՛ օ տէտիյին ճանաւարլար , մէզքիւր պայըրտա բուտույա՞ մը եաթ-
մըլլար իտի . կէօրէն վէ իմտատա եէթիշէն օ՞լմամըլ մը :

— Եալընըզ Մարանկօզ ձէյմա վուգուաթը կէօրմիւշ օլտուղուկտան ,
քէնտիսի կէլիս պու պէտալաթ խապէրի պիղէ վէրտի :

— Էյ քէնտիսի Էլէօնօրանըն իմտատընա գօ՞շմամըլ մը :

— Պիշարէ բէֆիքին գանլարա միւլէմմա օլմուշ , վէ շիմտի ճէրրահ է-
լինտէ տիր :

— Ա՛հ , գահրամա՛ն բէֆիքիմ . նէ գատար ճէսուր օլտուղուկուկ պիլիբ
իտիմ :

— Է՛հ , անըն եէրինտէ պէնիմ Անտէրսընըմ օլսա իտի . . .

— Էվվէթ . արթըգ ճէրրահա լիւզում գալմազ իտի . Փագաթ նէ՞ ,
սօնրա նէ՞ եաբտընըզ . ձէյմա նէ՞ սուրէթլէ վուրուլմուշ , Էլէօնօրայը նա՞-
սըլ գաշըրմըլլար :

— Էլէօնօրա , սիյահ գաեայը տէվր իտիսլ տիկէր թարաֆընա կէշտիյին-
տէ , պէշ ալթը քիշի պիրտէն իւզէրինէ հիւճում իտիսլ աղընը թըգամըլլար ,
վէ ուղագտան ձէյմսին կէլմէքտէ օլտուղուկուկ կէօրտիւքլէրինտէ , թանըլ-
մամագ իշիւն տէրհալ եիւզլէրինէ պիրէր մասքէ կէշիրմիւշլէր . վէ իքի նէֆէ-
րի պիշարէ Էլէօնօրայը գուճագլայըսլ գաշըրտըղլարը հալտէ , տիկէրլէրի
բիւր սիլահ ձէյմսին գարշըսընա չըգմըլլար , վէ կէշիսլ եօլունա կիթմէսինի
իշարէթ իթմիւշլէր իսէ տէ , ձէյմա Էլէօնօրանըն իմտատընա եէթիշմէք իս-
թէտիյինտէն . պիր գուրշուն իլէ եարալայըսլ քէնտիսինի եէրէ սէրմիւշլէրտիր :

— ձէյմա ֆէնա՞ սուրէթտէ մի վուրուլմուշ :

— Օրասընը պիլէմէմ . Փագաթ վուրուլտուղուկուկտա պայըլըսլ եէրէ սէ-
րիլմիշ , վէ պատէհու ազլը պաշընա կէլտիյինտէ , նէ Էլէօնօրատան , վէ նէ
տէ օ մէլուն ճանաւարլարտան , մէյտանտա հիշ պիր էսէր գալմամըլ իտի :
ձէյմա պու տէհէթլի խապէրի կէթիւրտիլինտէ : սըզը սըզըյա սէնի արա-
տըգ Փագաթ պուլամատըգ . գօմշուլար վէ պազը բօլիս նէֆէրաթը սիլահ-
լանըսլ ճանաւարլարըն արգասընտան տիւշտիւլէր իսէ տէ , գարանլըգ պա-
սանա տէկին անլէրին իգի պիլէ կէօրիւլէմէտիյինտէն , բեաֆֆէսի տախի
թէհիտէսի՛ կէրի տէօնտիւլէր :

Անտէրսըն , աթէշլէր իշինտէ եանմագտա օլան պաշընը մասանըն իւզէ-
րինէ վազ իյլէտի :

Մատամ Բայթ , մէրգուկուն ճէմալինի կէօրմէմէքտէ իտի իսէ տէ , ի-
քիտէ պիրտէ եումրուգլարընըն եօգարը գալգըսլ աշաղը էնմէլէրինտէն , պի-
շարէնին գալպինտէ նէ շէտիտ պիր ֆուրթունա հիւքմ իթմէքտէ օլտուղու-
կուկ անլամագտա իտի :

Սէֆիլ տէլիգանլը , պիր տէ նակէհան բիւր հիտտէթ սըշըյըսլ այաղա
գալգտը , վէ , « Մատամ Բայթ » տէտի . « Անտէրսըն , քէնտի նազլը գուշու-
կուկ ճանաւարլարըն աղընտան գուրթարամագ իսէ , քէնտի քէմիքլէրինի տա-
խի անլէրին բէնշէսի ալթընտա պըրագաճագ տըր . Փագաթ վա՛յ օ ճանա-
ւարլարա քի , Անտէրսընըն քէմիքլէրինէ բէնշէ ուղաթաճագլար տըր : »

Պալէատէքի վուգուաթտան օն պէշ կիւն սօնրա , պիր ախչամ Անտէրսըն , մէյեուս մէյեուս , գուլիպէսինին գաբուսընտան իչէրի կիրտիյինտէ , արալըգտան իչէրի աթըլմըշ պիր մէքթուպ պուլտու :

Իշթէ մէգբիւր մէքթուպուէն միւնտէրիճաթը .

«Սէվկիւլիւ պիրատէրիմ Անտէրսըն

«Արթըգ պէնի ունութմանը բէճա իտէրիմ :

«Էվվէլ էմրտէ հալիմտէն բէք մէյեուս իտիմ . ֆադաթ շիմտի բէք րա . հաթ հալտէյիմ . պէնի գաշըրանլար հագգըմտա պէօյիւք հիւրմէթ ու բիա . յէթ կէօսթէրիյօրլար :

«Արթըգ պիրիպիրիմիգի կէօրմէմիգ գապիլ օլամայաճագ տըր :

«Պանա աֆվ էթ Անտէ'րսըն . սէնի կէօրմէք իսթէսէմ տէ արթըգ գա . րընտաշըգ պուսինէ նայիլ օլաճագ հալտէ տէյիլիմ :

«Պուլուստուղուճ մահէլլ , սէնին իշիւն էպէտի սուրէթտէ էսրար գա . լաճագ տըր :

«Օլմայա քի պէնի պուլմագ իշիւն ագըսըգ թէտալիւրէրէ կիրիշէսին . պուսնուն ֆայիտէսի օլամատըգտան պաշգա , սէնին հագգըմտա պէօյիւք մազարրաթը տախի օլապիլիր :

«Պու մէքթուպու պիր ճէպը թահթընտա եազմըշ օլմատըղըմա շունուն . լա իսքեաթ օլապիլիրսին քի , հիշ եազմասամ տա , օլապիլիր իտի :

«Անտէ'րսըն . շիմտի նիքեահլը գօճամ վար տըր :

«Մէսուտ օլ , ազիգիմ Անտէրսըն . ֆադաթ գատէր էօյլէ հիւքմ իթմիշ տիր քի , պու մէսուտիյէթի սանա պախշ իյլէմէյէ միւգթէտիր օլամայաճագ տըր :

Գըզգարնտաշըն Էլէօնրա»

Անտէրսըն իմզայը տա օգուտուղունտա , էլինի պաշընա վուրուպ , զայ ագըլ եէրէ սէրիլտի :

մէթսիզ մէքթուպու եազըս Անտէրսընա կէօնտէրմէք տէրէճէսինտէ նէֆսի-
նէ սուրի գաստ իյլէմէյէ տէ մէճպուր պուլունմուշ իտի :

Պիչարէ գըզ , հիչ տէյիլ իսէ քէնտի սէվկիւլիւսինին պու մէքթուպտան
միւթէէսսիր օլարագ արթըզ քէնտինի ունութմագ իսթէյէճէյինի , վէ պու
սուրէթլէ սէֆիլ օլմագտան գուրթուլաճաղընը իւմիտ իթմէքտէ իտի :

Էլէօնօրա , քէնտի տէհէթլի հալինի ունութուպ , եալընըզ Անտէրսընըն
հալինի աճըմագտա , վէ անտէն սէվիլմէսի իչիւն տիւնեալարը վէ քէնտի
նէֆսինի ֆէտա իթմէյէ հազըր պուլունան պու գահրաման գըզ , անտէն
թահգիր օլունմագ , անըն նազարընտան տիւլմէք , վէ սնըն խաթր ու խէ-
յալընտան պիւսպիւթիւն չըգմագ իչիւն , եազտըղը մէքթուպունտա տահա
նէլէ՛ր իլավէ իտէճէյինի տիւլիւնմէքտէ իտի :

Փագաթ սատըզ աշգ ալտանը՞ր մը . . . :

Մէգքիւր մէքթուպուն պիչարէ Անտէրսըն իւզէրինտէ հուսուլէ կէթիր-
միշ օլտուղու նէթիճէ , սէֆիլ Էլէօնօրանըն նէ տէրէճէտէ քէնտինի ալտաթ-
մըշ օլտուղունու իսպաթ իյլէմէքտէ իտի :

Հէլէ բի պիչարէ գըզ , քէնտի սատըզ մաշուգունուն , քէնտի մէքթու-
պու միւնտէրիճաթընտան , երլտըրըմտան վուրուլմուշ կիպի գայ ագըլ սա-
յըլըս եէրէ սէրիլտիյինի քէնտի կէօզլէրի իլէ կէօրմէք իչքէնճէսինտէն գուր-
թուլմուշ իտի :

Սէֆիլ Էլէօնօրա , հիչ տէյիլ իսէ պու եիւզտէն պախթիյար պուլուն-
մուշ օլտու :

Ը.

ՃԻՆԱՅԻԹ

Պապա Թօմոսն Ալեմանիայա սէյեահաթը իւշ սէնէյէ եագլաշմըշ, ֆա-
գաթ հէնուզ մէրգուսուն ավտէթինէ տաիր պիր մալիւմաթ պուլունմա-
տըգտան պաշգա, հաթթա նէ օլտուղունա վէ նէրէտէ պուլունտուղունա
տաիր տէ հիշ պիր խապէր ալընամայարագ, խապիս լօրտ Ա. . . եավաշ
եավաշ անըն էօլմիւշ վէ վիւճուտի տիւնեատան գալգմըշ օլմասընը իւմիտ
իթմէյէ պաշլամըշ, վէ մէգքիւր իւմիտի պիր գաշ այտան պէրու քէնտիսի ի-
շիւն արթըգ ատէթա պիր սահիհիք սըրասընա կէշմիշ իտի :

Հիքեայէմիդէ իպթիտար իյլէտիյիմիզ 1733 սէնէսի դեկտեմբերին Չնճի
կիճէսի իտի :

Լօրտ Ա. . . ատէթինտէն օլտուղու իւզրէ քէնտի տիվանխանէսինտէ
եալընըզճա թաամընը իտիպ պիթիրտիքտէն սօնրա, այաղընը եէրէ վուր-
տուղունտա, տէրհալ պիր ուշագ եէթիշիպ, պօշ գապլարը թօբլամայա
պաշլատը :

— Բօպէ'րթս . պիզիմքինին պէհէմէհալ կէլէճէյինէ էմի^օն մի սին, սիւ-
վալ իթտի լօրտ Ա. . . մէրգում ուշաղա :

— Էվվէթ լօրտ հաղրէթլէրի, եարըմ սաաթտան պուրատա պուլունա-
ճագ տըր . գարանլըգ պասալը թամ պիր սաաթ օլտու . էմրինիզ պիր պու-
շուգ սաաթ սօնրա իշիւն իտի :

— Բէք ալէա Բօ'պէրթս . սէն աշաղը ինտիքտէն սօնրա, պիւթիւն խըտ-
մէթքեարլարը թաշ օտայա ճէմ էթ . պագ քի տիշարտա, գալէա գարու-
սունուն նէօպէթճիսինտէն պաշգա քիմսէ գալմասըն : Մաքթէրսըն իլէ վու-
գու պուլաճագ միւքեալէմէմիզի քիմսէ տույմամալը տըր . անլատը^օն մը Բօ-
է'րթս . հիշ պիր քիմսէ, վէ հաթթա սէն պիլէ ասլա թաշ օտատան տի-
շը չըգմայըպ, պէնտէն էմր ալանա տէկին օրատա վագթ կէշիրմէլիսինիզ :

— Էվվէթ լօրտ հաղրէթլէրի, քեաֆֆէմիզ տախի թապուլթա գօնմուշ
սղէլէր կիպի, ասլա եէրիմիդտէն պիլէ գըմըլտանմայսճագըղ :

— Ֆագաթ ճէնաղէլէր լագըրտը տախի իթմէղլէր Բօ'պէրթս . սէն օն-
շ ավընտըրմագ, մէշղուլ իթմէք, վէ շիւբհէյէ պիր մահէլլ պըրագմամագ
լն, ուղուն ուղատըյա պիր գուշ մասալը ֆըգրասը աշմալըսըն . սէն նէ
տիմէք իսթէտիյիմի անլարսըն Բօ'պէրթս . հէր վագըթքի կիպի ագըլը օլ-
եիւզիւնէ գարըն սէօյլէմէտիյիմէ պա'գմա . սէնի նէ գաաար սէվմէքտէ օլ-
տուղումու պիլիրսին :

— Թէշէքքի'ւր իտէրիմ լօ'րտ հաղրէթլէրի . հաթթա կէշէն ախլամ հիմ-
մէթ պուլուրտուղունուզ սիլլէնին տախի, հագըը աճիղանէմտէ տէրքեար

գուլունուգու տա ճէնադէլէր սիլքինտէ աստ իտէպիլիրսինիզ, պաշգա պիր
էմրինիզ վա՞ր մը տըր :

— Իսա՛յր, Մաքֆէ՛րսըն . զաթէն վազթ տախի գալմայօր . հայտէ իշի-
նիզէ կիտին . օ իքի գատընտան, չօճուգտան վէ Բօպէրթստէն հիչ պիրիսի,
պիր սաաթա գատար սաղ գալմամալը տըր . Փազաթ խուսուսի իլէ կէնճ
գատըն իլէ չօճուգ միւմքին մէրթէպէ չարուգ սուրէթտէ օրթատան գալգ-
մալը տըրլար . եարըն սապահ սէնի թէքրարէն պուրատա գապուլ իտէճէ-
յիմ, վէ հէր պիրինիզ իչիւն եիւզէր ալթուլտան ճէման 800 ալթուլն իւճ-
րէթինիզի պէնտէն ախզ իտէճէքսին . գարթանա սէլամ սէօյլէ . սիզի կէօ-
րէյիմ, շէյթան եարտըմճընըզ օլտուլ :

Հայտուտ Մաքֆէրսըն եէրէ գարանաճագ տէրէճէտէ էյիլիպ սախթէ
լօրտու սէլամլատըգտան սօնրա, ասլա այաղընըն սէսինի չըգարմագսըզըն
տիվանխանէտէն տիշարը սիվիշիպ դայպ օլտուլ :

Նասըլ քի գարիուլը քիրամըմըզ տախի քէշֆ իթմիշ օլմալը տըրլար,
սախթէ լօրտուլն գապուլ իթտիյի Մաքֆէրսըն կիպի եատիկեար միւսաֆիր-
լէր, գալէանըն կիզլի պիր եօլունտան կէլիպ կիտէրլէր, վէ խապիս լօրտ-
տան պաշգա, գալէանըն տէրուլնինտէ եալընըզ Բօպէրթս պիլմիշ օլապիլիր
իտի քի, պիր եապանճը կէլիպ կիթմիշ իտի :

Մաքֆէրսընըն ազիմէթինտէն եարըմ սաաթ սօնրա, գըզ պօղուճու Հիւ-
սէպրանտ լօրտ Ա . . . իւշ տէֆա շիտտէթլէ այաղընը եէրէ վուրտու :

Նէրտիվէն թարաֆընտան իշիթիլէն խաֆիֆ պիր այագ սէսի Բօպէրթ-
օին ալէթթաճիլ հուզուրա գօշմագտա օլտուլունու պէյան իթմէքտէ իտի :

Մէրգուլմ գարուտան իշէրի կիրտիյինտէ, էթէքլէրինի պիրիպիրինէ գա-
լուշտուրարագ, քէմալի մահճուպիյէթլէ սախթէ լօրտուլն գարշըսընտա սէ-
լամ տուրտու :

— Բօ՛պէրթս . տիկէր խըտմէթքեարլար թաշ օտատա թէվգըֆ տըրլար,
էօյլէ տէյի՛լ մի . . .

— Օնտան տահա ալէասը օլմուշ տըր լօ՛րտ հազրէթլէրի :

— Նէ՞ սուրէթլէ :

— Քեաֆֆէսի տէ սէրխօշ տըրլար, վէ եէրլէրինտէն գըմըլտանաճագ
թագաթլարը գալմատըգտան պաշգա, էն զիյատէ վուգուֆճըլարը, վէ ա-
լէլխուսուս սէր վուգուֆճը Պաթթիսթ, պիւսպիւթիւն քէնտիլէրինի դայպ
իտիպ, օլտուլլարը եէրտէ եայըմըլլար վէ մանտա կիպի խըրլամագտա տըր-
լար . նէ օլտուլ իսէ եարըմ Փըշը շարապա օլտուլ :

— Սէնի սէվտիյիմ գատար վար տըր Բօ՛պէրթս . պագ քի տայիմա պէօյ-
լէ իշկիւզար օլասըն :

— Շայան պուլունմատըղըմ իլթիֆաթընըզ իչիւն տէրուլնի տիլտէն թէ-
շէքքիւր իտէրիմ լօ՛րտ հազրէթլէրի, վէ պիր սատըզ քէլը կիպի տայիմա
խաքիրաի ալիլէրինէ խըտմէթ իթմէք իչիւն, իքիմիզէ տախի ուզուն էօմրլէր
իհսան իթմէսինի ճէնապը Հագգտան թէմէննի իտէրիմ :

— Է՛հ . սէն պէնտէն չօգ զիյատէ կէնճսին Բօ՛պէրթս . պէնիմ սէնին

գատար եաշամայա հագգլը պիր իւմիտիմ օլամազ իսէ տէ , Ճէնապը Հագգ-
տան թէմէննի իյլէտիյին ուզուն էօմրէ շէրիք պուլունմազ համվէսիմի տէ
պագը սագլամազ իսթէրիմ : Հէնուզ էօմրիւմիւզին պագըսը իշիւն իսթիշարէ
իտէճէք կէնիշ վագթլարըմըզ վար տըր . շիմտիլիք շու պէճիտ իշիմիզէ պա-
գալըմ . սէնտէն պէօյիւք պիր խըտմէթ թալէպ իտէճէյիմ Բօ'պէրթս . վէ
էմրլէրիմի սատագաթլա պաշա չըգարտըղընտա , եարըն սապահ , ինկիլթէր-
բանըն էն մէսուտ ատէմլէրինտէն պիրիսի օլամաղընը վատ իտէրիմ սանա :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ լօ'րտ հագրէթլէրի . էմրինիզի հիմմէթ էտին . էօլ-
մէք իշիւն պիլէ օլսա հագըրըմ :

— Ալլահ պէնի էօյլէ պիր ազիմ ֆէլաքէթտէն էմին պուլուրսուն . սէն
տահա բէք կէնճսին տէտիմ Բօպէրթս . պու չիշէք եաշընտա էօլմէքիյին
նէ' պէօյիւք պիր դատր տըր . խա'յր Բօպէրթս սէն եաշալամազսըն , էֆէն-
տինէ տահա բէք ուզուն միւտտէթ խըտմէթ իտէճէքսին , վէ մէսուտ օլա-
մազսըն : Շիմտի սանա վէրէճէք էմրլէրիմէ էյի տիգգաթ էթ :

Գըզ պօղուճու սախսթէ լօրտ , ճէպինտէն պիր անախսթար չըգարարագ
Բօպէրթսէ տօղրու ուզաթտը :

— Պու անախսթարը թանըտը'ն մը :

— Էվվէթ , լօ'րտ հագրէթլէրի . քէօշկիւն կիզլի գարուսու անախսթարը
տըր . պէօյլէ օլտուղունու բէք ալէա պիլիրիմ :

— Եաշա' պէնիմ Բօպէրթսիմ , եաշա' . պու գատար պէլլէյիճի օլտուղու-
նու պիլմէզ իտիմ : Շիմտի պու անախսթարը ալըպ տէրէնին կիզլի եօլունա
կիտէր վէ օրատա տէմիր գարունուն պիր թարաֆընա սիրէրլէնիրսին : Պիր
ազ սօնրա Մաքֆէրսըն վէ պիր գաշ նէֆէր արգատաշլարը կէլիպ սէնի օ-
րատա պուլամազլար տըր . պունլար եթիշտիքլէրինտէ , կիզլի գարույու
աշարսըն , օնտան սօնրա նէ եարմագ լոպըմ կէլիր իսէ Մաքֆէրսըն սանա
սէօյլէյէճէք տիր . քէնտիսինէ իթաաթ էթ . եարըն սապահ միւքեաֆաթընը
ալամազսըն . հայտէ սէնի կէօրէյիմ . . . կէ'լ , նէ'րէյէ գօշույօրսուն :

— Էմրինիզի իճրա իյլէմէյէ :

— Հա'նկը գարուտան տիշարը չըգամազսըն :

— Լօ'րտ հագրէթլէրի , գալէանըն պէօյիւք գարուսունտան տիշարը չըգ-
մազ պուտալալըղընտա պուլունամազ տէյիլ իտիմ . պու պապտէ լօրտ հագ-
րէթլէրինի թէէմին իտէպիլիրիմ :

— Եա հա'նկը գարուտան տիշարը չըգամազ իտին :

— Տիշարը չըգլմըշ օլմասը պէլլի օլմայան գարուտան , եանի կիզլի եօլ-
տան , Մաքֆէրսընըն տիշարը չըգմըշ օլտուղու եօլտան տիմէք իսթէրիմ :

Հիլտէպրանտ լօրտ Ա . . . էօլմէյէ կէօնտէրմիշ օլտուղու սէֆիլ խըտ-
մէթքեարընըն արգասընտան պագըպ , անըն ալէթթաաճիլ տիշարը չըգարագ
դայպ օլտուղունու կէօրտիւյիւնտէ , աղըր աղըր օթ ուրտուղու եէրտէն այա-
ղա գալգտը , վէ ճանապար եիւրէքլէրինէ մալիք օլանլարա մախսուս օլան
պիր տէհէթլի կիւլիւմսէյիշ իլէ , քէնտի քէնտինէ շու մէգալէտէ պուլունտը .

— Հէ'հ . պիր թաշ իլէ իքի գուշ վուրմագ բէք միւքիլ պիր ուսթալըգ

տըր տէրէր : Ֆառաթ իշթէ Հիլտէպրանտ , պիր թաշ իլէ տէօրթ գուշու պիրտէն վուրույօր : Էլէօնօրա , քէնտի չօճուղու Ստէլայիտ , Մատամ Լօրի վէ պուտալալար քեահեասը Բօպէրթս , տէօրտիւ պիրտէն , պիր սաաթտանի , պու Փանի տիւնեանըն տաղտաղալարընտան գուրթուլաճագլար , վէ ահրէթտէ , Հիլտէպրանտ լօրտ Ա . . . նըն բուհու սէլամէթի իջիւն տուա իտէճէքէր տիր : Պէլքի Էլէօնօրա քէնտի համիսի պուլունմուշ օլան մաշուշ Պապա Թօմու տա ահրէթտէ բասթ կէթիրէրէք , պիր աճ էվվէլ մէրգուճա գապուշմասը իւզրէ քէնտիսինի եաշամագտան գուրթարմըշ օլտուղում իջիւն , պիր գաթ տահա պանա միւթ էշէքքիր գալաճագ տըր :

Մէլուն հէրիֆ քէնտինճէ իշէրին հիւքմի գաթիսինի վէրտիքտէն սօնրա , եաթագ օտասընա կիթմէք իւզրէ տիվանխանէնին գարուսունա տօղրու իլէրուլէտի , վէ թամ աշաղընը էշիյին իւզէրինէ պասթըղը սըրատա , պիր տէ հա՛հ , հա՛հ , հա՛հ սէտասը պրադտը :

Ֆառաթ խապիս գաթիլ պիրտէն պիրէ եըլտըրըմտան վուրուլմուշ կիպի էշիյին իւզէրինտէ գալա գալտը , վէ եիւղիւնիւ արգասընա չէվիրիպ տիվանխանէնին տէրունինէ պագտըղընտա , սաշընտաքի սաշլարըն թիքէն կիպի տիքիլմիշ օլտուղլարը միւշահէտէ օլունմագտա իտի :

Նէ՞ օլմուշ . նէ՞ տէօնմիւշ իտի . . . :

Իզպանտուտ վէ ճէսուր սախթէ լօրտուն պու տէրէճէտէ թէլաշ վէ տէհշէթինի միւճիպ օլան շէյ նէ՞ իտի . . .

Էվվէթ , ճանիի մէրգում հա՛հ հա՛հ հա՛հ սէտասընը պրադտըղընտա , քէնտի արգա թարաֆընտան վէ տիվանխանէնին տէրունինտէն տէ , տիկէր պիր հա՛հ , հա՛հ , հա՛հ սէտասը իշիթիլմիշ իտի :

Հիլտէպրանտ , իքի տագըղա գատար պիլա հարէքէթ գարունըն էշիյի իւզէրինտէ տուրուպ , տէհշէթլէ տիվանխանէնին տէրունինտէ տէօրթ թարաֆա կէօղ կէգտիրտիքտէն սօնրա , նակէհան պէլինտէքի թապանճասընը չըգարտը , վէ թէթիյինի չէքէրէք պիր խըշմ իլէ իլէրու աթըլտը :

Քէնտի հիւճումընա հէտէֆ օլան իլք շէյ , սիշարէ մասա օլտու :

Խապիս հէրիֆ մասանըն էօրթիւսիւնի պիր հիտտէթլէ չէքիպ պիր թարաֆա ալտը , վէ պուտալա Պարթիսթ էկէր պու տէֆա տախի մասանըն ալթընտա կիզլէնմէք տիվանէլիյինտէ պուլունմուշ օլտա իտի , շիւբհէսիզ , սախթէ լօրտուն օ կիճէքի տէօրթ նէֆէր գուրպանլարը իւզէրինէ պիր պէշինճի տէ իլավէ օլունմուշ օլաճագ իտի :

Խա՛յր . մասանըն ալթընտա քիմսէ պուլունմատը :

Պիր արա ճանիլէրին ճանիսի , թէլաշա պիզզաթ քէնտի կէօլկէսինի պիր ատէմ գանն իտէրէք անըն իւզէրինէ աթէշ իտէճէք իտի :

Տիվանխանէնին տէօրթ թարաֆը , քէօշէ պուճագ հէր մահէլէր , բէնշէրէ բէրտէլէրինին արգասը , քեաֆֆէսի տախի սըգը սըգըյա արաշթըրըլտը :

Խա՛յր . հիշ պիր ինտան էսէրի կէօրիւնմէմէքտէ իտի :

Պատէհու սըրա թավանա , վէ թավանտան սօնրա տախի , իքի Դ

տի վարլարը էօնիւնտէ պուլունան պագըրը սանէմլէրէ կէլտի . գա՛

շ գարույու :

ա անը թանըյըպ ,

քի պու սանեմէր տախի, սախթէ լօրտուն թելաշը իւզերինէ կիւլմէքտէ իտիւէր :

Հաթթա պիր արա Հիլտէպրանտ էլինի եօգարը գալտըրարագ, քէնտի թապանճասը իլէ, պիրէր պիրէր պու նութգսըզ վէ հարէքէթսիզ սանեմէրէ տէ թէհտիտ իյլէտի :

Նիհայէթ սախթէ լօրտուն թելաշ, տէհէթ, վէ հիտտէթի, աղըր աղըր թէքին օլմայա պաշլատը. թապանճասընըն թէթիյինի էնտիրիպ անը թէք-րարէն պէլինէ սօգտու, վէ եինէ քէնտի քէնտույէ ֆազաթ պու տէֆա եա-վաշ վէ տիթրէմէքտէ օլան պիր սէս իլէ շէօյլէ սէօյլէտի :

— Պազը տէֆա էն ճէսուր ատէմէրի պիլէ չօճուգ կիպի գօրգուտանագ վահի հալլէր դուհուր իտէր : Շու գատար գօրգմուշ օլտուղում աղ պու-տալալըգ տէյիլ իտի. ֆազաթ իշիթտիյիմ հա՛հ հա՛հ հա՛հ սէսի նէ՞ իտի. . . էվվէթ, պու տախի շիւբհէսիզ պէնիմ կիւլիւշիւմ իւզերինէ քեարկիր տի-վարլարտան աքս իտէն սէս օլմալը իտի. . . էվվէթ, էվվէթ, պէնիմ կիւ-լիւշիւմին ագսը իտի. հա՛հ, հա՛հ, հա՛հ :

Մէլուն խապիս պու իքինճի կիւլիւշինտէն սօնրա տիվանխանէյի քեամի-լէն թէրք իտիպ զայպ օլտու :

Ֆազաթ պու տէֆա, տիվարլար աքս իթմէտիլէր . . . :

Շիմտի կէլէլիմ, քէնտի այաղը իլէ սալխանէյէ կիթմէքտէ օլան սէֆիլ խըտմէթքեարա. Բօպէրթսէ :

Մէրգում, շէտիտ վէ սօուգ պիր բիւզկեարլա էսէն թիւրիյէ մէրտճէ կէօյիւս վէրէրէք, վէ ֆէրտասը սապահըսը քէնտի էֆէնտիսինտէն ախզ ի-տէճէյի միւքեաֆաթըն նէվի վէ մըգտարը իւզերինէ քէշֆլէրէ կիրիշէրէք, վէ քիւլիյէթլի պիր մէպլաղ օլտուղունտա անը նէ մագսէտէ գուլլանաճաղը իւզերինէ բլանլար թէրթիպ իյլէյէրէք, մալի խիւլեա եարտըմը իլէ մէմուլ իթտիյինտէն տահա էվվէլճէ մահէլլի մագսուտընա վասըլ օլտու :

Սէֆիլ ատէմ, դիքր օլունան տէրէյէ էնիպ, պաղշէ տիվարընըն տիպի-նէ սօգուլմուշ օլան տարամըգ քէմէրտէն իշէրի կիրտի, վէ դարանլըգտա, ատըմլարընը սայարագ, կիզլի գաբույա տօղրու իլէրուլէմէյէ սլաշլատը :

Բօպէրթս, գըրգընճը ատըմտա տուրտու. էլինի տիվարա սիւրթէրէք պիրաղ արաշթըրտըգտան սօնրա գաբույու պուլտու, վէ պիր քէրրէ անախ-թարը թէճրիւպէ իթմէք իշիւն անը ճէպինտէն չըգարըպ տէլիյէ սօգաճաղը սըրատա, նակէհան տուրտուղու եէրտէ պիր երլանա պասմըշ կիպի եօգարը սըշրատը :

Գարանլըգտա, մէրգումուն գօլունա պիրտէն պիրէ պիր էլ տօգանմըշ տօգանմըշ տա տէյիլ, անը գավրամըշ իտի :

— Մաքֆէրսըն, սէ՞ն մի սին, սիւալ իթտի տիւչարը տէհէթ օլան խըտմէթքեար քէքէլէմէյէ պաշլայարագ :

— Խա՛յր Բօպէրթս. էկէր Մաքֆէրսըն օլմուշ օլսա իտիմ, ճէնապը հագգա գըսսա պիր տուա սունմագտան զիյատէ եաշայաճագ վագթին գալ զա Գ. . . ճագ իտի : պիր տէհէթ :

— Հէ՛հ . . .

— Էօյլէ իսէ . . . Էօյլէ իսէ . . . քի՞մ . . . քի՞մ սին . . . սէն :

— Սէսիմտէն Թանը՞մատըն մը Բօ'պէրթս :

— Էվվէթ . . . Էվվէթ . . . սէսին . . . պիրիսինին . . . սէսինէ պէյնդէմէք . . .
տէ իսէ տէ . . . Փագաթ օ ատէմ . . . օ իսթիյար . . . չօգտան պէրու տըր
քի . . . :

— Օրթայա չըգմամըշ վէ սիդ տէ քէնտիսինի Էօլմիւշ զանն իթմէքտէ ի-
տինիդ Էօյլէ տէյի՞լ մի :

— Փագաթ Ալլահ աշգընա օլտուն սահիհէն սիդ օ իսթի . . .

— Էվվէթ Բօ'պէրթս . պէն օ իսթիյար Պապա Թօմ քէնտիսիյիմ . վէ Ճէ-
նապը Հագգ , տէօրթ նէֆէր պիսուշ գուլարընը տէհէթլի պիր Էօլիւմտէն
գուրթարմագ իշիւն , Թամ վագթինտէ պէնի պուրայա իրսալ իթմէյէ հիմ-
մէթ պուլոլմուշ տըր : Վէ պու տէօրթ նէֆէր պիսուշլարտան պիրիսի տախի
սէն սին Բօ'պէրթս : Այսպ իտէճէք վագթ գալմատըղընտան շիմտի հէր շէյի
ուղուլն ուղատըյա սանա անլաթամամ Բօ'պէրթս . Ճէնապը Հագգըն մէր-
համէթ ու ինայէթինէ Թէշէքքիւր էթ , վէ գաթիլ հայտուտլար եթթիշմէզ-
տէն շու գարույու աշ իշէրի կիրէլիմ , վէ պիկիւնահ գուրպանլարը գուր-
թարալմ :

Բօ'պէրթս Էօյլէ պիր դաֆլէթէ կէլմիշ , իշիթմիշ օլտուղու տէհէթլի
սէօղլէրտէն օլ գատար միւթէէսսիր օլմուշ , վէ Էվվէլճէ տէօնէն հալլէր
տախի քէնտիսինէ օլ տէրէճէտէ Փէսատամիդ կէօրիւնմէյէ պաշլամըշլար իտի
քի , էլի այաղը պուղ քէսիլմիշ օլտուղու հալտէ , մաքինավարի սուրէթտէ
Պապա Թօմուլն էմրինէ իթաաթ իթմէյէ մէճպուր օլտու , վէ գարու աշըլա-
րագ , իքիսի պիրտէն խըրսըղ կիպի գարանլըգ տէլիքտէն իշէրի կիրտիլէր ,
վէ գարույու Թէքրարէն արգալարընտան գաբատըլար :

Տար եօլտան իլէրու կիտիպ կիզլի մախդէնէ վասըլ օլմագ , վէ անտէն
քէօղկիւն իշ հավլիսինէ տուխուլ իթմէք , պէշ տաղըղալըգ իշ օլտու . Փա-
գաթ օրատա տա էյլէնէճէք վագթ եօգ իտի :

Էօնտէն Բօ'պէրթս վէ արգատան Պապա Թօմ , նէրտիվէնտէն եօգարը
չըղըս , Էլէօնօրանըն եաթաղըղ պէօյիւք օտանըն էօնիւնէ վասըլ օլուր օլ-
մագ , Պապա Թօմ , խաֆիֆճէ գաբույու վուրտու :

Օ կիճէսի Էլէօնօրանըն ուլգուսու գաշմըշ օլտուղուլնտան , տիշարըտա
իշիթմիշ օլտուղու այագ սէսինտէն դաթէն գօրգմուշ իքէն , նակէհան օտա
գաբուսուլնուլն տա վուրուլմասընը իլիթտիյինտէ , սըշրայըս եաթաղընտան
տիշարը չըգտը , վէ տիթրէմէքտէ օլտուղու հալտէ , « քի՞մ տիր օ » տէյու
հետը :

պաղըրդա Թօմ , Էլէօնօրանըն սէսինի ալտըղտա անը Թանըտը , վէ օլ վա-

Պաատը քի վահշի Հիլտէպրանտըն Էօլիւմէ հիւքմ էյլէտիյի կէնճ գա-
գըթ անիմիշ :

տըն քիմէար ատէմ տիշլէրինի կըճըրտաթտը :

Իսթիյնօրա , գօ'րգմա պէն իմ . Պապա Թօմուլն տուր . ա'շ գաբույու :

« Էլէ աղըս ֆիլվագը Պապա Թօմուլն սէսինի ալտըղընտա անը Թանըյըս ,

պիր եանտան հիսս իթտիյի սէվինճինտէն , վէ տիկէր եանտան կիճէնին օ վազթինտէ անըն , պիւթիւն տիշարըքի ինսանլար իշիւն էպէտի սուրէթտէ գաբալը պուլունան մէգքիւր քէօշկէ կէլմէսինտէ միւճէրրէտ Փէվգէլատէ աղըր պիր հալ վազը օլմուշ օլմասը լազըմ կէլէճէյինի անլատըղընտան , օ գատար շաշըրտը քի , նիմ չըպլագ հալտէ պուլունմուշ օլմասընա տախի պագմայարագ , հէման մօմու եագմասը իլէ օտա գաբուսունու աշմասը պիր օլտու , վէ Փիլվագը քէտէրի կիսլի սէվմէքտէ օլտուղու Պապա Թօմուն եիւղիւնիւ կէօրտիւյիւնտէ , չըպլագ գօլլարը իլէ էօյլէ պիր շիտտէթլէ անըն պօյնունա սարըլտը քի , զէվալը Պապա Թօմուն տախի պէշինճի պիր գուրպան օլմասընա չօգ պիր շէյ գալմատը :

Պու կիւրիւլթիւ էսնասընտա , Մատամ Լօրի տախի ույգուսունտան ույանարագ , շաշգըն շաշգըն , ազըլ իրտիրէմէտիյի իշպու մէմուլին զայրի մէնզարէյի թէմաշա իթմէքտէ իտի :

Քիւշիւք Ստէլայիտ իսէ , մասոււմլարըն իմթիագընտան օլան տէրին վէ րահաթ ույգուսունտա պէրտէվամ պուլունմագտա իտի :

— Սիզ պուրատա՛ . սիզ պուրատա՛ . տէտի էլէօնօրա Պապա Թօմուն ալնընը վէ եանագլարընը պուս իտէրէք . սիզ պո՛ւրատա :

— Էվվէթ սէվկիւլի՛ւ էվլատըմ . եալընըզ պէն տէյիւ , իլա ճէնապը Հագգ քէնտիսի տէ պուրատա տըր . տիզ իւզէրինէ կէլին էվլա՛տլարըմ . տիզ իւզէրինէ կէլին . Բօ՛ւլէրթս սէն տէ . մատամ սէն տախի . քեաֆֆէնիզ տէ տիզ իւզէրինէ կէլին , վէ պու կիճէ , հէման եարըմ սաաթտան տէհշէթլի պիր էօլիւմէ գուրպան կիթմէքլիքտէն գուրթուլմուշ օլտուղունուղ իշիւն , Քէնտիսինէ տէրունի տիլտէն թէշէքքիւր տուալարը սունալըմ :

— Ա՛հ , ա՛հ , գաթիլ լօրտուն իշի տիր . պաղըրտըլար իքի գատընլար , վէ Բօւլէրթս քէնտիսի տախի , իւշիւ պիրտէն , վէ մատամ Լօրի տէ հէման եաթաղընտան սըչրայըպ , վէ Էլէօնօրա տախի տէրհալ չօճուղունու գուճագլայըպ կէթիրէրէք , Պապա Թօմ , խըտմէթքեար Բօւլէրթս , գըզ պօղունճու Հիլտէպրանտըն սապըգ մաշուգասը մատամ Լօրի , վէ շիմտիքի զէվճէսի Էլէօնօրա վէ պիկիւնահ մասոււմու , պէշի պիրտէն պիր տէվր շէքլինտէ տիզ իւզէրինէ կէլիպ , պաշլարընը պիրիպիրլէրինին պաշընա տայաթտըլար , վէ էլէրինի կէօյէ գալտըրտըլար :

Պապա Թօմուն իպրամը իւզէրինէ , պու մուգատտէս թէշէքքիւր տուասը քէք գըսսա սիւրիւպ , կէրէք Էլէօնօրա վէ կէրէք մատամ Լօրի ալէթթաճիլ կիյինմէյէ պաշլատըլար :

Պէշ տագըգա զարֆընտա քեաֆֆէսի տախի եօլա չըգմայա հագը տիլէր :

— Բօ՛ւլէրթս . էվլա՛տըմ . հա՞նկը թարաֆտան գաշաճաղըզ , սի տի Պապա Թօմ , արթըգ ազըլ պիր էյիճէ պաշընա կէլմիշ օլան Բալ իթխիթապէն ,

— կէլտիյիմիզ եէրտէն գաշամայըզ Պապա՛ Թօմ :

— Պէնիմ տէ էֆքեաղըմ օ տուր . սօնրա գաթիլլէրին էլինէ՛ :

լըմ տէր իբէն պիզդաթ քէնտի աշաղըմըզ իլէ անլէրին տուգաղընա տիւշմէ-
յէլիմ :

— Էվլէթ . պէօյիւք գաբուտան գաշմամըզ լաղըմ կէլէճէք տիր :

— Բէք ալէա . ֆազաթ հէր շէյի էվլէլինտէն տիւշիւնէրէք սօնրատան
զաֆլէթէ կէլմէմէլիյիզ :

— Գօմանտանըմըզ սէն սին Պապա' Թօմ . նէ էմր իտէր իսէն , նէ եօլ-
տա պիր բլան գուրար իսէն , իթաաթա հաղըրըմ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ էվլատըմ . շիմտի պէնի տիյնէ :

— Գուլագ պէնտէլէրինիզ էմրինիզէ միւնթաղըր տըրլար :

— Պիզ պիր քէրրէ տաղա չըգար չըգմազ , իբի ֆըրդայա թագսիմ օլ-
մալըյըզ :

— Վէ մատամ քի իշիմիդտէ եալընըզ իբի էրքէք վար տըր , տիմէք օլուր
քի իբինճի ֆըրդանըն գօմանտասը տա պէնտէլէրինէ իհսան պույրուլաճագ
տըր :

— Էվլէթ գօմանտա'ն էֆէնտի . ֆազաթ իտարէնիզ թահթընտա պիր
նէֆէրտէն զիյատէ պուլունմայաճագ իսէ տէ , մէրգումէյի բէք ալէա սու-
րէթտէ մուհաֆազա վէ իտարէ իտէճէյինիզէ էմինիմ :

— Մատամ , սիզ պէնիմ մուհաֆազամ թահթընտա պուլունմաճագսընըզ
տէյի հիսս իտէյօրուլմ , տէտի պօշպօղազ Բօպէրթս , քէնտիսինէ թէվտի պույ-
րուլան մէմուրիյէթտէն պիրազ ազամէթի գապարմըզ օլտուղու՝ հալինտէն
անլաշըլաճագ սուրէթտէ — ֆազաթ թէէսսիւֆ իթմէյին մատամ , պիր գա-
տընըն մուհաֆազասընա թաային գըլընան պիր էրքէք , ատի պիր ուշագ օլ-
տուղու հալտէ տախի , հիյնի իզթիզատէ անըն ուղրուլա էօլմէք վաղիֆէ-
սինտէ պէօյիւք պիր ֆարգ պուլունմազ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , տէտի մատամ Լօրի պիրազ գըզարարագ :

— Շիմտի բէք իթիֆաթլարըն սըրասը տէյիլ տիր էվլա'տլարըմ , տէտի
Պապա Թօմ պիր ազամէթլէ — շիմտի պէնի տիյնէ Բօ'պէրթս . վազթիմիզ
բէք ազ օլտուղունտան , թալիմաթըմ տա գըսսա օլաճագ տըր : Նասըլ քի
քէնտին տախի հիսս իթտին , մատամ սէնին մուհաֆազանա էմնիյէթ իտիւ-
միշ տիր . պիրիպիրիմիդտէն այըրլտըգտան սօնրա , քէնտիսինի գուրթար-
մազտան վէ էմին պիր մահալէ կէօթիւրմէքտէն պաշգա պիր շէյ իւզէրինէ
տիւշիւնմ , մէլիսին . պու կիճէյի պիր քէրրէ կէշիրէլիմ , օնտան սօնրասը ի-
շիւն Ալլահ քէրիմ տիր :

— Էկէր գուրթարամագսամ , օնտան էվլէլ էօլէճէյիմի վատ իտէրիմ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , տէտի Պապա Թօմ ճէպինտէն պիր քեաղըտ , վէ
պէլինտէն տօլու պիր թապանճա չըգարըս իբիսինի տէ Բօպէրթսէ թէսլիմ
իտէրէք :

— Պու թապանճայը բէք ալէա տիւշիւնտիւնիզ Պապա Թօմ . ֆազաթ
պու քեաղըտ նէ օլաճագ տըր , պէն շըգումագ պիլիէմ :

— Քեաղըտը տախի , մատամը էմին պիր մահէլլէ եէթիշտիրտիքտէն սօն-
րա քէնտիսինէ օգութտուրուրըն . անըն իշինտէ , պէնիմ պուլունմաճագ մա-
հէլիմ եաղըմըզ տըր : Էկէր Ճէնապը Հագգըն ինայէթի իլէ պէն տախի սազ

սէլիմ գուրթուրուր իսէմ, հալի իսթիգալինիդի թէէմին իթմէք իչիւն մըգ-
տարը քիֆայէտէ սէրվէթ սահիպի պուլունմուշ օլտուղումա սիդի թէէմին
իտէրիմ :

Պու սօն սէօղիւն իւզէրինէ, Բօպէրթսին ճէմալի կէրէյի կիպի բարլա-
մայա պաշլատը, վէ զանն իտէրիդ քի, օ արա, պիր ալըճը կէօղիւ իլէ մա-
տամ Լօրինին ճէմալինի տախի պիր էյիճէ կէօղտէն կէչիրմէյէ միւսարաթ
իյլէտի :

Նիհայէթ մուս սէօնտիւրիւլտի, վէ քիւշիւք պէօլիւք, սէսսիզճէ վէ Բօ-
պէրթսին գլաղուզլըղը թահթընտա եօլա չըգտը :

Պէօյիւք գարունուն էօնիւնէ վասըլ օլտուղլարընտա, քեաֆֆէսի տախի
թալիմլի ասքէր կիպի պիրտէն պիրէ տուրտուլար :

Քեաֆֆէսինին տախի եիւրէքլէրի, շէտիտ սուրէթտէ չարբմագ տա իտի-
Պապա թօմ, գուլաղընը անախթար տէլիյինէ վազ իտէրէք, պիր տա-
գըգա գատար տիշարըսընը տիյնէտի :

Բիւզկեարըն շիտտէթի օլ արա թէսքին օլմուշ օլուպ, եալընըզ գաթը
սուրէթտէ գար եաղմագտա իտի :

Տէրին պիր սուսլուգ հիւքմ իթմէքտէ իտի :

Տէրէնին կիզլի գարունու քէօլիւն շարգ ճիհէթինտէ պուլունմագտա
իքէն, պէօյիւք գարու իսէ զարպ ճիհէթինտէ պուլունմագտա օլտուղուն-
տան, հէր նէ գատար հայտուտլարըն օ թարաֆտա պիր իլէրի պուլունա-
մագ իտի իսէ տէ, Պապա թօմ, պէրայի իհթիաթ պիր քէրրէ գուլագ վէ-
իպ պիր էյիճէ տիշարըյը տիյնէտիքտէն սօնրա, Բօպէրթսէ գարույու աշ-
ըրըր աշտըրմագ, պիր քէրրէ տախի քէնտիսի եալընըզճա տիշարը չըգըպ
թրաֆը լայըգը իլէ կէօղտէն կէչիրտի :

Մաազալահ պիր քէրրէ եագայը էլէ վէրսէլէր, քեաֆֆէսինին տախի
իչի պիթմիշ իտի :

Պապա թօմ, մէյտանտա տիւշմէնտէն հիշ պիր էսէր պուլունմատըղընա
պիր էյիճէ իսքեաթ օլտուղտան սօնրա, թէքմիլ մայէթի մէվճուտունու
պիրէր պիրէր տիշարը չըգարտը, գարույու թէքրարէն ուսուլճաճըզ գարա-
տը, վէ պէշէր պէօլիւյիւ, գարլարըն ալթընտան վէ իւսթիւնտէն սիւրաթլէ
իլէրու տօղրու հարէքէթէ պաշլատը :

Պիր չարէէք գատար իլէրու կիտիլտիքտէն սօնրա, այրըմագ սըրասը
եէթիշտի :

Էլէօնօրա վէ մատամ Լօրի պիրիպիրլէրինէ սարըլարագ էօրիւշտիւլէր,
վէտալաշտըլար վէ ճանլարընը Ճէնապը Հագգըն մէրհամէթինէ թէսլիմ իթ-
տիլէր :

Պատէհու պէօլիւք իքիյէ թագսիմ օլտու :

Պապա թօմ տախի Բօպէրթստէն այրըտըղընտա, էկէր Գատէրուլահըն
լութֆ ու մէրհամէթի սայէսինտէ օ կիճէյի սաղ սէլիմ կէչիւրլէր իսէ, Փէր-
տասը կիւնիւ, քեաղըտտա եաղըմըշ օլան մահէլտէ կէլիպ քէնտիսինի պուլ-
մագլըղը ունուլթմամասընը, թէքրարէն մէրգումա իսթար իյլէտի :

Իբի տագըգա սօնրա, Բօսլէրթս՝ մատամ Լօրիի գօլթուղունա ալմըչ
օլտուղու հալտէ, չալը չըրրըլար արասընտան խըրսըզ կիալի եօլունա տէվամ
իթմէքտէ իքէն, տիկէր եանտան տախի Պասլա Թօմ Էլէօնօրայը գօլթու-
ղունա ալմըչ, վէ Էլէօնօրա տախի քէնտի մասուլմընը սըգը սըգըյա գու-
ճագլամըչ, վէ միւմքին մէրթէպէ անըն պիկիւնահ պաշընը պիր չալ իչինտէ
սըգը սըգըյա մուհաֆապա իթմիչ օլտուղու հալտէ, տիկէր պիր սիքէր եօլ-
տան սիւրաթլէ իլէրու կիթմէքտէ իտիլէր:

Իքիյէ թագսիմ օլունմուչ պէօլիւքլէր, արթըգ պիւսպիւթիւն պիրիպիր-
լէրինի դայալ իթմիլէր իտի:

Աճէսլա պիր տահա պիրիպիրլէրինին եիւզիւնիւ կէօրէճէքլէ՞ր մի իտի:

Ալլահըն ինայէթինէ սըղընարագ, իչին նէթիճէսինէ միւնթագըր օլալըմ:

Կէրէք Պասլա Թօմուն, վէ կէրէք Էլէօնօրանըն պիրիպիրլէրինէ թագ-
տիմ իտէճէք նէ՞ գատար չօգ վէ նէ՞ գատար միւհիմմ սիւալլէրի պուլուն-
մագտա, ֆագաթ մահէլլ վէ վագթ տախի նէ՞ գատար միւնասէպէթսիգ
պուլունմագտա իտի:

Անճագ էն գըստա վէ էն պէճիտ օլանլարը, կէրի պըրագըլամագլար իտի:
Միւքեալէմէ պապընը իքէ էվլէլ քիւշատ իտէն Պասլա Թօմ օլտու:

— Էլէօնօրա, էվլա՛տըմ. սիղէ պիր իքի սիւալիմ վար տըր:

— Պո՛ւյուրուն Պասլա՛ Թօմ:

— Էկէր սիղէ աճայիպ կէօրիւնիւրլէր իսէ տէ աֆվ պույուրմալըսընըզ:

— Սիլ պէնիմ բէտէրիմ մագամընտա օլտուգճա, սիւալլէրինիլէ իթի-
րագ իթմէքլիյիմ ապէս շիյ օլմա՞ղ մը:

— Թէչէքքիւր իտէրիմ էվլա՛տըմ. էվլէլ էմրտէ շունու սէօյլէ՛էյէ հիմ-
մէթ պույուրուն. պու չօճուղունուղուն բէտէրի քի՞մ տիր:

— Հիլտէպրանտ լօրտ Ա. . . տըր:

— Սիւպհա՛ն Ալլահ. Հիլտէպրանտ լօրտ Ա՞. . . մը տըր. էյ Անտէ՞րսըն
նէ օլտու. պիչարէ տէլիգանլը էօլտի՞ւ մի:

— Խա՛յր, Պասլա Թօմ. Անտէրսըն հայաթտա տըր. ֆագաթ էօլիւլէր,
կէրէք Անտէրսընտան վէ կէրէք պէնտէն զիյատէ մէսուտ պիր հալտէ պու-
լունմագտա տըրլար:

— Ֆագաթ Անտէրսըն սաղ օլտուգճա, պիրիպիրինիգտէն այրըլմանըզ,
վէ Հիլտէպրանտըն գէվճէսի օլմանըզ նա՞սըլ գապիլ օլապիլտի: Անտէրսըն
իլէ իքինիլ պօղուչուպ պիրիպիրինիլի թէ՞քք մի իթտինիլ:

— Ա՛հ. էկէր էօյլէ օլաա քէնտիմի օ գատար պէտսլաթատ ատտ իտէմէզ
իտիմ. պիզիմ պիրիպիրիմիլտէն այրըլմամըզ գապիլ օլապիլի՞ր մի իտի:

— Էօյլէ իսէ նէ՞ իչիւն այրըլտընըզ:

— Պիլ այրըլմատըզ Պասլա՛ Թօմ. պիլի այրըլտըլար:

— Քի՞մ այրըլտը:

— Հիլտէպրանտ լօրտ Ա. . .

— Նէ՞ սուրէթլէ:

— Հայտուտլար վասըթասը իլէ պէնի գաքաթարագ:

—Ա՛հ . շի՛մտի անլայօրում իշի . պու մէլուն խապիս տայիմա օ էսքի
գըզ պօղուճու Հիլտէպրանտ տըր . վէ ալչագ գաթիլ քէնտի ճինայէթինի իճ-
րա իյլէմէք իշիւն , պէնիմ զայպուպէթիմէ պէքլէմէքտէ իմիշ :

—Էվվէթ Պապա՛ թօմ . սիդին Ալէմանիայա ազիմէթինիզտէն անճագ պիր
գաշ կիւն սօնրա պէնի գաբաթտը :

—Վէ Ալէմանիատան ավտէթ իթտիյիմ կիւնիւ տախի , խապիս ճանա-
վար սէնի պօղաղլայտճագ իտի : Եա՛ ազիմ Ալլա՛ , ինայէթ ու դուարէթինէ
ագըլ էրտիրմէք գապի՞լ մի տիր : Էլէօ՛նօրա . հիտտէթիմի մուճիպ օլան պիր
սէպէպլէ , Փիքրիմէ գոյմուշ օլտուղում վագթտան պիր հաֆթա էվվէ Ալէ-
մանիատան Եօլա չըգաճագ մէճպուր օլտում . Փիքրիմտէն կէշիրէպիլի՞ր մի
իտիմ քի պու իշին իշինտէ Ալլա՛ն բարմագը պուլունմագտա իտի : Տիւշիւն
պիր քէրրէ , պիր հաֆթա տէյիլ , իլլա պիր սաաթ սօնրա պիլէ պու թա-
րաֆլարա կէլմիշ օլտա իտիմ , շիմտի սէն , սէվիլիւլիւ գըզըմ , սիսուշ մա-
սուճուն իլէ պէրապէր , գաթիլլէրին պուչագը ալթընտա ճան չէքիշմէք հա-
լինտէ պուլունմուշ օլաճագ իտին : Տիթրէ՛մէ գըզըմ . Ճէնասը Հագգըն
լութֆ ու ինայէթ վէ մուհաֆագասը թահթընտա պուլունմուշ օլտուղունու
իշթէ սէն տախի կէօրաիյօրսուն . ճէսարէ՛թ ալ . Ալլա՛ն էլի ալթընտա պու-
լունան հիշ պիր քիմտէ , հիշ պիր շէյտէն գօրգմամալը տըր :

—Էվվէթ . Ճէնասը Հագգա , վէ քէնտինէ շայան պիր գուլը պուլուն-
ան Պապա թօմա նէ գատար թէչէքքիւր իթսէմ ազ տըր . միւքեաֆաթընը
Ալլա՛նտան ալապըն ազի՛ղ տօթում :

—Անտէրսըն հալէա քէնտի գուլիպէսինտէ՞ մի իգամէթ իտէյօր :

—Տիւն գօճամա սիւալ իթտիյիմտէ , էվվէթ ճէվապընը վէրտի :

—Սէֆի՛լ տէլիգանլը . աճէպա նէ՛ գատար մէյեուս օլմուշ տըր :

—Պէնի ունութմասը իշիւն մէքթուպ Եազարմ :

—Նէ՞ գէման :

—Լօրտ Ա . . . իլէ ագաը իգաիվաճըմտան պիր հաֆթա սօնրա :

—Իթթընուպընտան պիր նէթիճէ հուսուլէ կէլտի՞ մի :

—Պէնի ունութմասայաճագ օլտուղունու զաթէն պիլիր իտիմ :

—Աճէպա թէքրարէն սէնի կէօրաիյիւնտէ , նէ՛ գատար մէսուտ օլա-
ճագ տըր .

—Ա՛հ . թէքրարէն պէնի կէօրէճէ՞ք մի տիր :

—Շիւքէսիդ . վէ հէմ տէ պիր գաշ տագըղատան :

—Նէ՞ . շիմտի Անտէրսընըն գուլիպէսինտէ՞ մի կիտէյօրուշ :

—Պաշգա Եէրէ՞ մի կիթմէք իսթէյօր իտին , գըզը՛մ . Անտէրսընըն թէք-
րարէն մէսուտ օլմասընը իսթէմէ՞ղ մի սին :

—Անտէրսընըն մէսուտ օլմասը իշիւն քէմալի մէմուլիյէթլէ Էօմրիւմիւ
պիլէ ֆէտա իթմէյէ հագըրըմ . Փագաթ . . .

—Փագաթ նէ՞ . . . սէյլէ՛ . . . նէ՞ իշիւն չէքինիյօրսուն :

—Փագաթ . ազի՛ղ տօթում . արթըգ Էլէօնօրա : Անտէրսընըն հուղու-
րունա չըգաճագ հալտէ տէյիլ տիր :

— Տիվանէճէ թէ ֆէքքիւրլէրի պիհնինտէն տէ'ֆ էթ գըզըմօ . նէ օլմուշ իսէ օլմուշ . էլվերիբ քի Անտէրսըն , օլան շէյլէրին . էօնիւնիւ ալմադ իշիւն էօլմէյէ պիլէ հազըր պուլունմուշ օլտուղունու բէք ալէա պիլիբ իտի :

— Զանն իտէ'րմիսինիդ քի , պանա աֆի իտէճէք տիր :

— Պունա թէրէտտիւա իթմէք պիլէ մէրհամէթսիզլիք տէյի'լ մի տիր :

— Ֆազաթ Անտէրսըն պանա աֆի իթսէ տախի , պէօյլէ պիր ազիմ ալիճէնապլըղլա պիննէֆս քէնտի էօմրիւնիւ շիւբհէսիզ սուրէթտէ թէհլիքէ թահթընա իլգա իթմիշ օլմո'ղ մը : Ա'հ , պիլիբիմ քի օլ ճանափար գօճամ , պիր սաաթ պիլէ քէնտիսինի սաղ պադմայաճադ տրր : Խա'յր , խա'յր , պիղաթ քէնտի էլիմ իլէ , պէնիմ Անտէրսընըմը գաթիլին պուշաղընա թէսլիմ իտէմէմ . խա'յր , խա'յր . տահա էյի տիր քի պէն էօլէյիմ :

— Էյ էվլատըն . . . էվլատըն . . . պունա ճէվապ վէրէմէյօրսուն :

— Էվլատըմը տա սանա թէսլիմ իտէլիմ , ազի'ղ բէտէրիմ :

— Պանա' պադ Էլէօնօրա . լօրա Ա . . . նըն խըշմընտան պու գատար գօրգմադ տա'մըսընը :

— Եօլընըզ պէն տէյիլ Պապա' Թօմ . պիւթիւն պու ճիվար էհալիսի , էն պէօյիւկիւնտէն էն քիւշիլինէ գատար , անըն դուտրէթ վէ ճանափարլըղընտան տիթբէմքաէ տիրլէր :

— Ֆազաթ Էլէօնօրա . պիլի'րմիսին քի , պու տիւնէա ճանափարընըն քէնտիսինին տախի , հուղուրունտա տիթբէյէճէք վէ մէրհամէթինի տիլէյէճէք պիր խաամի վար տրր :

— Օ տէտիլին խաամի քի'մ տիր :

— Իսթիյար Պապա Թօմ տրր :

Պու սէօյիւն իւզէրինէ իքիսի պիրտէն օլտուղլարը եէրաէ տուրա գալարլար , վէ Էլէօնօրա պիր շիտտէթլէ Պապա Թօմուն գօլունու սըգարադ ,

— Պապա Թօ'մ մը տրր , տէտի թէաճճիւպի ազիմ իլէ :

— Էվլէթ Պապա Թօմ տուր . օլ սաքին վէ մօշուշ Պապա Թօմ տրր քի , պիր տուտադ օյնաթմասը իլէ , Ա . . . գալէասընըն սահիպի օլան գըզ պօղունճու Հիլտէպրանտ լօրա Ա . . . նըն քիւլիւնի հափայա սափաւրմայա միւղթէտիր պուլունմադտա տրր :

Պապա Թօմ վէ Էլէօնօրա թէքրարէն եիւրիւմէյէ պալլատըլար :

Էլէօնօրա , պիշարէ իսթիյարըն ազլընա միւճէրրէտ խիֆֆէթ կէլմիշ օլմասընա գարար վէրէրէք , պաշընը էօնիւնէ ասմըշ իտի :

Պիր միւտտէթ սիւքիւթլէ եօլլարընա տէվամ իթտիլէր :

Օն տադըզա սօնրա իքիսի տախի թէքրարէն տուրմուշլար իտի :

— Շու ըլըզ կէօրիւնէն մահէլլ նէ'էտի տիր Էլէօնօրա :

— Ա'հ . քէօյիւմիւզէ կէլտիք :

— Ֆազաթ օ ըլըզ եանան գուլիպէյի թանը'յօրմըսըն :

— Էվլէթ Պապա Թօմ . էվլէթ թանըյօրուն . պէնիմ Անտէրսընըմըն գուլիպէսի տիր . պիշարէ տէլիգանը կիճէնին պու վազթինտէ էլան ույանըզ տուրարադ նէ' եաքըյօր աճէպա :

— Շիւբհէսիզ սէնին իւզէրինէ տիւլիւնիւյօր . Էլէօնօրա :

Սէֆիլ գատարն տէրունինտէն պիր ուղուն ա'հ շէքտի , վէ

— Շիմաի նէ' եարաճաղըզ Պապա' Թօմ , տէտի :

— Սէն գաբույու չալըպ եալընըզճա իչէրի կիրէճէքսին . ֆազաթ պէ-
նիմ ափաէթ իթմիշ օլտուղումու քէնտիսինէ պիւտիրմէյէճէքսին :

— Էյ սէն նէրէյէ կիրէճէքսին :

— Ասքէր եէթ իշտիրմէյէ :

— Ֆազաթ պիզի պուրատա պասթըրըլա՞ր իսէ :

— Սիզի քի՞մ պասթըրաճագ տըր :

— Գօճամըն ատէմլէրի . . . :

— Գօճանըն ատէմլէրի՛ մի : Հագգը՛ն վար տըր Էլէօ՛նօրա . պագ պէն
չու գատար էսքի գաֆամ իլէ պու գատարընը տիւշիւնէմէտիմ . Էօյլէ իսէ
պիրլիքտէ կիրէլիմ վէ սէնի հիւքիւմէթին մուհաֆապասընա թէսլիմ իտէյիմ :

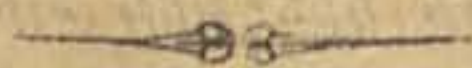
— Ֆազաթ խա՛յր , խա՛յր , Պապա Թօմ . էսրարըմըն ֆաշ իտիլմէսինի ,
վէ հէր նէ գատար միւսթահագգ իսէ տէ , նիհայէթ նիքեահլը գօճամ օլան
լօրտ Ա . . . նըն ճինայէթի մէյտանա չըգարագ օնա կէօրէ տիւշարը ճէզա
օլմասընը թէրվիճ իտէմէմ . խա՛յր , խա՛յր , պու օլամաղ :

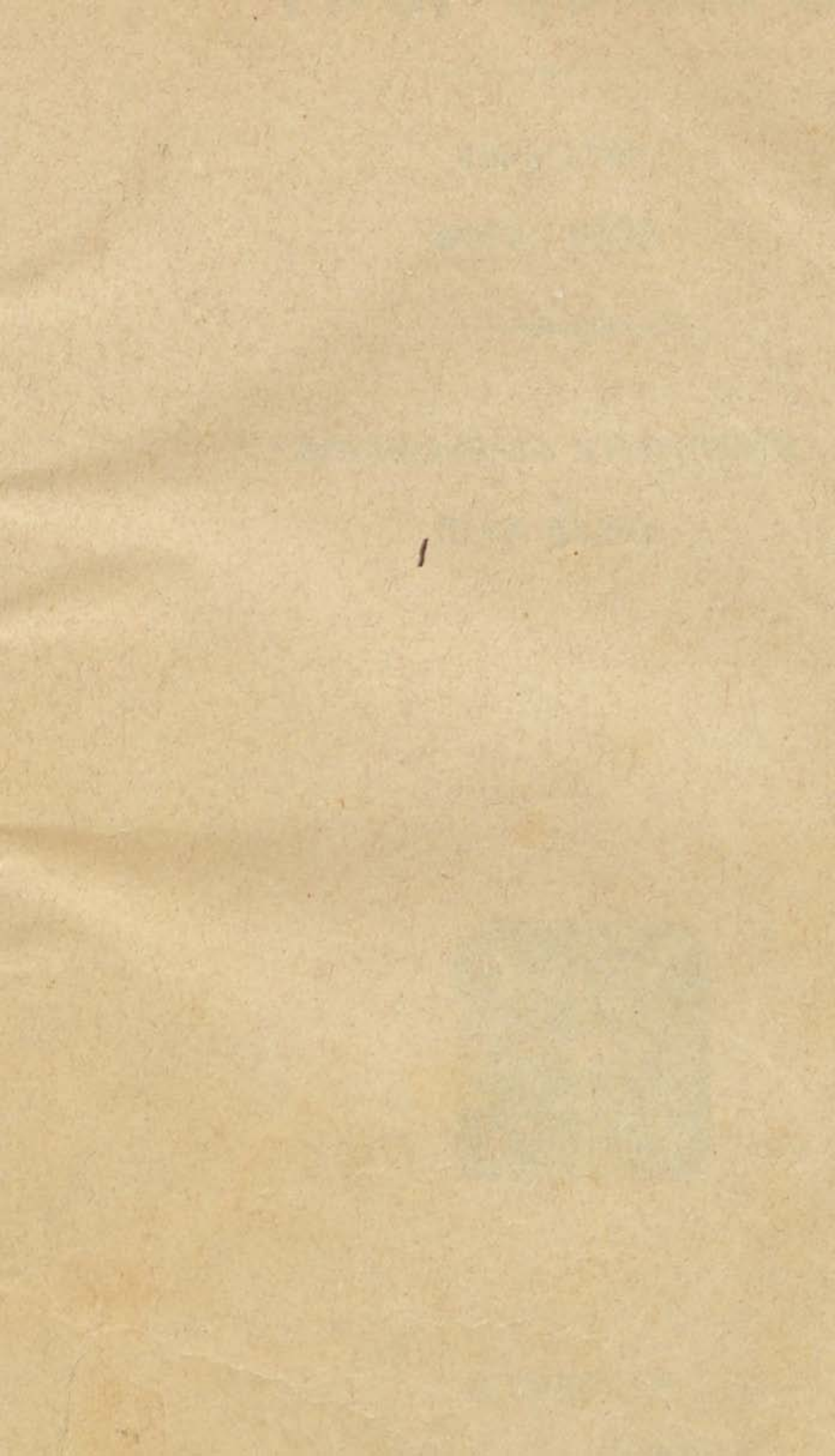
— Հա՛ , պա՛գ , պուրասընը տա տիւշիւնէմէտիմ Էլէօ՛նօրա . լօրտ Ա . . . նըն
հէնուգ տիւշարը ճէզա օլմասընը սըրասը կէլմէմիշ տիր , տէտի Պապա Թօմ ,
քէնտի քէնտինէ պաշգա հիսապլար իտէրէք : Էօյլէ իսէ ա՛սլա վագթ դայալ
իթմէ Էլէօնօրա . գաբույու չալըպ իչէրի կիր . վէ էկէր պիր վուգուաթ
սիզի թէքրարէն պիրիպիրինիգտէն այրըրը իսէ , հէր վագթ Իկլ սօգաղընտա
վէ տօգթօր Գլէմանըն խանէսինտէ պէնի սիւալ իտէպիլիրսին : Իկլ սօգա-
ղընը ունո՛ւթմա գըզըմ :

Պապա Թօմ պու սօն սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա , Էլէօնօրայը ատէ-
թա իթիրէրէք , Անտէրսընըն գաբուսու էօ՛իւնէ կէօթիւրաիւ , վէ մէրգու-
մէնին գաբույու վուրուպ իչէրիլէ կիրտիյինի կէօրտիւքտէն սօնրա , թապա-
նը գալտիրարագ նասլէտիտ օլտու :

Իշթէ հիքեայէմիզին իպթիտասընտա , Անտէրսընըն գուլիպէսինտէ կէօր-
միւշ օլտուղումուգ մէնզարէնին մուգատտէմէսի պու օլուպ , իւշ սէնէտէն
պէրու քէնտի ճիկէրքարէսինի դայալ իթմիշ օլան պիշարէ տէլիգանլընըն ,
մէրգումէյի նէ սուրէթլէ գապուլ իթմիշ օլտուղու , վէ հայտուտ գաթիլլէ-
րին իւսթէ եէթ իշմէլէրի իլէ , իքի մաշուգլարըն նէ հալտէ թէքրարէն պիրի-
պիրլէրինտէն այրըմըշ օլտուղլարը , վէ գուլիպէնին խարիճինտէ պիր մու-
հարէպէ վագը օլուպ հայտուտլարըն գուլիպէյէ գաշմըշ , վէ պատէհու , վու-
րումուշ օլան իքի նէֆէր բէֆիքլէրինի տէ գուլիպէյէ կէթիրիպ , կերէք մէր-
գումանըն ճէնագլէլէրինէ , վէ կերէք գուլիպէյէ աթէշ վէրմիշ օլտուղլարը ,
գարիուըն քիրամըմըզըն խաթըրընտա օլմալը տըր :

Օնտան սօնրա վուգու պուլան հալլէրի տախի , սըրասը իլէ , հիքեայէ-
միզին իքինճի ճիլտինտէ նագշ ու պէյան իտէճէյիզ :

2m

